

PLANBESKRIVELSE

North Sea Energy Park - Hetlandsskogen

Bjerkreim kommune

21.06.2021

Plan ID: 2020002

Oppdragsgiver: North Sea Energy Park AS

Oppdragsgivers kontaktperson: Hans Petter Bøgh Hafsø

Rådgiver: Vial AS, Ecofact AS

Oppdragsleder: Rune Jonassen

Fagansvarlig: Stina Tran Huynh

Andre nøkkelpersoner: Ørjahn Hjelm Andersen, Sivert Alf Sivertsen, Tom Koll Frafjord og Kristin Yoon

3	21.06.21	Revisjon etter vedtak	Stina Tran Huynh	Rune Jonassen
2	27.05.21	Revisjon til andregangsbehandling, merknadsbehandling	Stina Tran Huynh	Rune Jonassen
1	22.03.21	Endringer etter formannskapsmøte	Stina Tran Huynh	Rune Jonassen
0	19.02.21	Til førstegangsbehandling	Stina Tran Huynh	Rune Jonassen
Rev.	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av

INNHold

INNHold	3
VEDLEGG	6
1 INNLEDNING	7
1.1 BÆREKRAFTIG KRAFTINTENSIV INDUSTRI	7
1.1.1 <i>Overordnet mål</i>	8
1.2 HENSIKT MED PLANEN	8
1.3 TILTAKSHAVER	8
1.4 UTBYGGINGSAVTALER	8
1.5 KRAV OM KONSEKVENsutREDNING	8
1.6 TILTAKSBESKRIVELSEN I KONSEKVENsutREDNINGEN	9
1.7 USIKKERHET VED PLANFORSLAGET	10
2 PLANPROSESS OG MEDVIRKNING	11
2.1 PLANPROSESS	11
2.1.1 <i>Parallell prosess</i>	11
2.2 MEDVIRKNINGSPROSESS	12
2.3 VURDERTE UTBYGGINGSAUTERNATIVER	12
2.3.1 <i>Utbyggingsalternativene</i>	12
2.3.2 <i>Sammenstilling av konsekvensutredningen</i>	12
2.3.3 <i>Begrunnelse for valg av utbyggingsalternativ</i>	14
2.3.4 <i>Begrunnelse for valg av adkomstveg</i>	15
3 UTTALELSER TIL PLANARBEIDET	17
3.1 FRA FALL AV INNSIGELSE	17
3.2 OFFENTLIGE INSTANSER	21
3.3 ORGANISASJONER, FORENINGER OG INTERESSEGRUPPER	50
3.4 DIREKTE BERØRTE PARTER OG NABOER	55
4 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER	98
4.1 RETNINGSLINJER, LOVER OG FORSKRIFTER	98
4.2 REGIONALE FØRINGER	99
4.3 KOMMUNALE RAMMER OG FØRINGER	99
4.3.1 <i>Bjerkreim kommune</i>	99
4.3.2 <i>Tilstøtende kommunegrenser</i>	102
4.4 TILGRENSEDE REGULERINGSPANER	103
4.5 PÅGÅENDE PLANARBEID	103
4.6 TEMAPANER	103
5 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET OG EKSISTERENDE FORHOLD	104
5.1 BELIGGENHET	104
5.2 DAGENS AREALBRUK OG TILSTØTENDE AREALBRUK	104
5.3 EIENDOMSFORHOLD	105
5.4 BEBYGGELSE	106
5.5 STEDETS KARAKTER	106
5.6 NÆRMILJØ OG FRILUFTSLIV	106
5.7 LANDSKAP	106
5.8 KULTURMINNER OG KULTURMILJØ	106
5.9 NATURVERDIER	107
5.10 NATURRESSURSER	107
5.11 VANNMILJØ	107

5.12	REKREASJONSBUK OG BARNES INTERESSER	108
5.13	VEG- OG TRAFIKKFORHOLD	108
5.14	TEKNISK INFRASTRUKTUR.....	109
5.15	GRUNNFORHOLD	109
5.16	STØYFORHOLD	109
5.17	ENERGI.....	110
5.18	FORURENSING.....	110
5.19	FLOM	110
6	BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET	111
6.1	MÅL OG HENSIKT MED PLANEN.....	111
6.2	BESKRIVELSE AV TILTAKET OG PLANFORSLAGET.....	112
6.2.1	Arealformål og –bruk	112
6.2.2	Bebyggelsen	113
6.2.2.1	Datasenteret.....	114
6.2.2.2	Batteriproduksjon.....	114
6.2.2.3	Sirkulær industri	115
6.2.2.4	Annen bebyggelse	115
6.2.2.5	Byggegrense	115
6.2.3	Veg og trafikkforhold	115
6.2.4	Vann- og avløp	116
6.2.5	Renovasjon	116
6.2.6	Overvannshåndtering.....	116
6.2.7	Andre elementer i planen	117
6.2.7.1	Ny transformatorstasjon / energianlegg	117
6.2.7.2	Kjølesystem og vannforsyning.....	117
6.2.7.3	Landskapstilpasning.....	117
6.2.7.4	Rigg- og marksikringsplan.....	117
6.3	FORHOLD SOM SIKRES I PLANKART OG REGULERINGSBESTEMMELSER	118
6.3.1	Reguleringsformål	118
6.3.2	Bebyggelse og anlegg.....	120
6.3.3	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur.....	120
6.3.4	Grønnstruktur.....	121
6.3.5	Landbruk, natur og friluftsområder.....	121
6.3.6	Bruk og vern av vassdrag	121
6.3.7	Rekkefølgekrav.....	121
6.3.8	Hensynssoner	122
6.3.9	Bestemmelsesområder.....	122
6.4	FORHOLD TIL NATURMANGFOLDLOVEN §§ 8-12.....	122
7	ANDRE FORHOLD SOM SKAL OMTALES.....	124
7.1	ENERGIBUK, KAPASITET OG TILFØRSELSSIKKERHET	124
7.1.1	Mulighet for fremtidig økt effektuttak.....	124
7.1.2	Energibruk og kapasitet	124
7.1.3	Tilførselssikkerhet.....	125
7.2	HÅNDTERING AV SPILLVARME.....	125
7.2.1	Utnyttelse av overskuddsvarme	125
7.3	FIBER	126
7.4	ANLEGGSGJENNOMFØRING AV ANLEGGSFASER, INKLUDERT VANNMILJØ.....	126
7.4.1	Grunnforhold	126
7.4.2	Anleggsgjennomføring	127
7.4.2.1	Fundamentering	127
7.4.2.2	Massehåndtering.....	127
7.4.2.3	Massetransport ut av området.....	127

7.4.2.4	Massetransport inn i området	127
7.4.3	Vannmiljø	128
7.4.4	Utbyggingsrekkefølge	129
7.5	ESTETIKK	129
7.6	TILBAKEFØRING AV LNF	129
7.7	BEFOLKNINGENS HELSE	129
7.7.1	Kommunale mål og prioriteringer	129
7.7.2	Eksisterende forhold på Hetlandsskogen	130
7.7.3	Vurdering av planforslagets påvirkning på befolkningens helse	131
7.8	RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE	131
7.9	OMDISPONERING AV JORDBRUKSAREAL	133
7.10	FLOM	133
7.11	BRANNBEREDSKAP	134
7.11.1	Ny brannstasjon	135
7.11.2	Industrivern	136
7.12	AREALBEHOV FOR NÆRING	136
7.13	FORHOLDET TIL OVERORDNEDE PLANER	137
8	KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET	138
8.1	UTREDNINGSTEMA	138
8.2	SAMFUNNSANALYSE	138
8.2.1	Verdiskapings- og sysselsettingseffekter	138
8.2.2	Langsiktige befolkningsvekst og arealbehov	139
8.3	LANDSKAP	139
8.4	FRILUFTSLIV	140
8.5	ØKOSYSTEMTJENESTER	141
8.6	NATURMANGFOLD	141
8.7	KULTURARV	144
8.8	NATURRESSURSER	145
8.9	FORURENSNING	145
8.9.1	Utslipp til vann	145
8.9.2	Utslipp til luft	146
8.9.3	Klimagassutslipp	146
8.9.4	Støy	146
8.10	ENERGILØSNINGER	147
8.11	TRAFIKKANALYSE	148
8.12	AREALBRUK	148
8.13	MASSEHÅNTERING	149
8.14	SAMLET VURDERING AV TEKNISK INFRASTRUKTUR	150
8.15	SAMMENSTILLING AV KONSEKVENSER FOR PLANFORSLAGET	150
8.16	AVBØTENDE TILTAK	151
9	PLANFAGLIG UTDYPNING AV FORSLAGET	152
9.1	HVORFOR KRAFTINTENSIV INDUSTRI I HETLANDSSKOGEN	152
9.2	LOKALISERINGER FOR MULIG ETABLERING AV HYPERSCALE KRAFTINTENSIV INDUSTRI I ROGALAND FYLKE	152
9.3	BEHOV FOR INFRASTRUKTURUTBEDRING	153
9.4	ANDRE TEMA	154
10	LITTERATURLISTE	156

VEDLEGG

- 1 Planprogram, 25.11.20
- 2 Merknader
- 3 Plankart, datert 18.06.21
- 4 Bestemmelser, datert 18.06.21
- 5 Illustrasjonsplan, datert 25.05.21
- 6 Ros-analyse, datert 25.05.21
- 7 VA-rammeplan, datert 21.05.21
- 8 Fagrapport - KU-hovedrapport, datert 17.03.21
- 9 Fagrapport - Landskapsbilde, 05.02.21
- 10 Fagrapport – Friluftsliv, datert januar 2021
- 11 Fagrapport – Kulturarv, datert 15.02.21
- 12 Fagrapport – Naturmangfold, datert februar 2021
- 13 Fagrapport – Naturressurser, datert februar 2021
- 14 Fagrapport - Støyvurdering, 05.02.21
- 15 Fagrapport - Utslipp til vann og luft, februar 2021
- 16 Fagrapport - Energiløsninger, datert februar 2021
- 17 Fagrapport - Samfunnsanalyse, datert januar 2021
- 18 Fagrapport – Økosystemtjenester, datert 01.02.21
- 19 Fagrapport – Trafikkanalyse, datert 19.02.21
- 20 Fagrapport – Massehåndtering, datert 16.03.21
- 21 Fagrapport - Langsiktig befolkningsvekst og arealbehov, datert 01.02.21
- 22 Fagrapport - Teknisk infrastruktur, datert 17.03.21
- 23 Fagnotat - Grunnforhold vurdering, datert 07.01.21
- 24 Fagnotat - Brann vurdering, 15.03.21
- 25 Fagnotat - Geologiskvurdering, datert 30.11.20
- 26 Fagnotat - Fiber, datert desember 2020
- 27 Fagnotat - Magnetfelt i høyspenningsanlegg, datert desember 2020
- 28 Fagrapport - Strekningsanalyse, datert 19.02.21
- 29 Kartleggingsrapport - Hetlandsskogen, datert 03.02.21
- 30 Fagnotat - Muligheter for fremtidig økt effektuttak, datert februar 2021
- 31 Tegning – Veg - plan og profil Hetlandssvegen, datert 19.02.21
- 32 Tegning – Veg - normalprofil Hetlandssvegen, datert 19.02.21
- 33 Tegning – VA – plan, profil og detaljer, datert 16.02.21
- 34 Tegning – Bru over Fossåna, 16.12.21
- 35 Tegning – Snitt fra illustrasjonsplan, datert 19.02.21
- 36 Tegning – Rigg- og marksikringsplan, datert 19.02.21
- 37 Tegning – Massehåndteringsplan, datert 18.03.21
- 38 Tegning – Grunnerverv, datert 19.02.21
- 39 Tegning - Visuell presentasjon, datert 19.02.21
- 40 Tegning – Støykart vegalternativ 2, datert 12.11.20
- 41 Fagrapport – Strekningsanalyse fv.4298 Eigesveien, datert 25.05.21
- 42 Fagrapport – KU vegalternativ 2, datert 12.05.21
- 43 Tegninger - Veg - plan og profil Hetlandssvegen alternativ 2, 25.05.21
- 44 Tegninger - Veg - normalprofil Hetlandssvegen alternativ 2, 25.05.21

1 INNLEDNING

1.1 Bærekraftig kraftintensiv industri

Kraftintensiv industri kommer i økende grad til å bli en sentral ressurs og innsatsfaktor for næringslivet og samfunnet, og har potensial til å bli en prioritert næring for Norge i fremtiden. Regjering omtaler Norge som en attraktiv nasjon for datasentre og annet databasert næringsliv. Norge er rike på naturressurser, og har et stabilt og kaldt klima. Vi har en kompetent arbeidsstyrke, fungerende kapitalmarked og politisk stabilitet. Vi har samtidig stabile kraftleveranser i et fornybart kraftsystem til konkurransedyktige priser, som utgjør et viktig konkurransefortrinn for Norge (Nærings- og fiskeridepartementet, 2018).

I Regionalplanen for samordnet arealbruk og transport i Dalane 2019-2030 er det lagt stor vekt på vekst og utvikling, som kan bidra til at regionen blir et godt sted å bo, drive næring og reise i. Som en del av handlingsprogrammet skal Dalane satse på å skape flere arbeidsplasser gjennom å styrke satsningen innen kraftintensiv industri, fornybar energi og bærekraftig mineralnæring. Regionen ser for seg at ny kraftintensiv industri kan bli et nytt satsningsområde (Rogaland fylkeskommune, 2019).

I tråd med regionalplanen, har Bjerkreim kommune, Dalane Energi og Hetlandsskogen AS inngått et offentlig-privat samarbeid om å legge til rette for etablering av kraftintensiv industri, som består av datasenter og batteriteknologi i Bjerkreim. Planområdet er på ca. 2700 daa.

For å tiltrekke batteriteknologi- og datasenterindustrien til Norge, må aktuelle lokasjoner oppfylle en del fysiske betingelser. En kortfattet oversikt over betingelsene er følgende:

- Store flate tomter, gjerne over 1000 daa som er regulert til industri
- Nærhet til sterke knutepunkter for regional-/sentralnett med konsesjon for uttak av kraft
- Mulighet for etablering av nødstrømsaggregatet med tilhørende behov for lagring av drivstoff
- Tomt tilknyttet god kommunalteknisk infrastruktur; vei, vann og avløp
- Nærhet til bysentrum
- Nærhet til internasjonal flyplass
- Nærhet til skoler, universitet etc.
- Nærhet til dypvannskai.
- Tilgang på minimum tre uavhengige fibernett med mørk fiber
- Høy utnyttelsesgrad

Bjerkreim kommune har jobbet med å finne egnede tomter til kraftintensiv industri i kommunen. Gjennom arbeidet har planområdet for North Sea Energy Park (NSEP) blitt vurdert som et av de mest optimale områder for etablering av datasenter og batteriteknologi, og tilfredsstiller mange av betingelsene som potensielle utbyggere stiller krav om.

Det aktuelle området for kraftintensiv industri i Bjerkreim er i dag et overveiende skogdekt område. Planområdet er i dag uregulert, og er i kommuneplanens arealdel avsatt til LNF-område. Det aktuelle tiltaksområdet for NSEP er lokalisert i Hetlandsskogen, med nærhet til Stavanger lufthavn og dypvannskaia i Eigersund. Sentralnettet for kraftanlegget går gjennom planområdet, og ligger godt tilgjengelig. Rogaland er i dag ledende innen fornybar energi og Bjerkreim kommune er Norges vindkraftshovedstad. Regionen har et stort overskudd av energi som gjør det svært attraktivt for etablering av kraftintensiv industri. Det legges opp til en krafttilførsel på 300 MW for planområdet.

1.1.1 Overordnet mål

Det overordnede målet for North Sea Energy Park er at overskuddsenergi skal brukes i Norge, slik at verdiskapningen skjer her.

North Sea Energy Park skal benytte kraften fra lokale kilder og vil forsynes av 100% fornybar energi. Hovedmålene for den nasjonale næringspolitikken er lokal verdiskapning, vekst og flere arbeidsplasser i kommunen og regionen. Dette avhenger av hvordan de samlede ressurser blir benyttet, og i denne sammenheng kan samarbeidet om næringsparken bli et stort bidrag for å nå de overnevnte målene.

Etablering av kraftintensiv industri i Bjerkreim kommune vurderes til å ha stor samfunnsmessig betydning og vurderes til å være viktig for Norge og regionen. Investeringen forventes å skape mange arbeidsplasser både i anleggs- og driftsfasen.

1.2 Hensikt med planen

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for kraftintensiv industri, primært datasenter og batteriproduksjon, sirkulær industri, med tilhørende service- og støttefunksjoner, inkludert tekniske anlegg som er nødvendig for virksomhetens drift.

Planforslaget er med hensikt gjort fleksibelt i forhold til plassering av bebyggelse innenfor industriformålet, og med tillatelse til store flater og høyder. For at området skal være konkurransedyktig og klare å tiltrekke seg en større gruppe aktører, er det viktig å gi området nødvendig fleksibilitet for å innfri deres seleksjonskriterier ved valg av nye etableringer. Det vil være ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på.

1.3 Tiltakshaver

Tiltakshaver er Bjerkreim kommune, Dalane Energi AS og Hetlandsskogen AS, som sammen danner North Sea Energy Park AS. Vial AS er plankonsulent og Ecofact AS er ansvarlig for konsekvensutredningen.

1.4 Utbyggingsavtaler

Det er ikke igangsatt forhandlinger om utbyggingsavtale. Det legges opp til at utbyggingsavtale må foreligge innenfor hvert omsøkt delområde før det gis tillatelse til tiltak.

1.5 Krav om konsekvensutredning

Utarbeidelsen av planforslaget omfattes av «Forskriften om konsekvensutredning», som har til hensikt å sikre at hensyn til miljø og samfunn blir ivarettatt under utarbeidelsen av planer og etablering av tiltak.

I forskriftens §6b jf. vedlegg 1 punkt 24, er det lovfestet at alle planer om næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål med et bruksareal på mer enn 15 000m² skal konsekvensutredes. Unntaket opplyses til å være når reguleringsplaner der det konkrete tiltaket er konsekvensutredet i en tidligere plan og der planforslaget er i samsvar med denne tidligere planen.

I planområdet legges det opp til en etablering av mer enn 15 000m² næringsbebyggelse innenfor planområdet, samt at tiltakets formål ikke er i samsvar med overordnede plan, kommuneplanens arealdel. Dermed utløses krav til konsekvensutredning jf. Forskrift om konsekvensutredninger §6b.

Konsekvensutredningen er utført i henhold til fastsatt planprogram og er vedlagt som eget dokument. Videre i kap.8 er det gjort en kort sammenstilling av konsekvensutredningen inndelt i hvert utredningstema.

1.6 Tiltaksbeskrivelsen i konsekvensutredningen

I forbindelse med utarbeidelsen av konsekvensutredningen ble det i en tidlig fase utarbeidet en tiltaksbeskrivelse som beskrev forutsetningene som ble lagt til grunn i planen. Tiltaksbeskrivelsen har blitt brukt som grunnlag i videre utredninger av fagrapportene. På grunn av de forskjellige tallene som blir presentert i tiltaksbeskrivelsen og i fagrapportene, kan det oppfattes som sprikende opplysninger mellom dokumentene. Hensikten med dette delkapitlet, er å adressere dette.

Tallene for masseberegningen som er lagt til grunn i tiltaksbeskrivelsen viser kun en grov beregning av masseoverskuddet. Disse tallene har blitt behandlet videre i fagrapporten for massehåndtering, med et mer detaljert beregningsgrunnlag, og presenterer dermed nye tall for masseoverskuddet, se Tabell 1.

Tabell 1 Tall for masseoverskudd i tiltaksbeskrivelsen og fagrapport for massehåndtering.

Masseoverskudd	Tiltaksbeskrivelsen	Fagrapport massehåndtering
Alternativ 1	6 900 155 m ³	8 286 000 m ³
Alternativ 2	289 978 m ³	2 771 000 m ³

Tiltaksbeskrivelsen opererer med fult utregnede tall for trafikkmengde og antall arbeidsplasser som kan forventes i selve næringsparken ved full utbygging. I trafikkanalysen er det valgt å runde av tallene. De videre beregningene i trafikkanalysen er basert på foreslått løsning for alternativ 2, derav er det ikke oppgitt tall for alternativ 1 i fagrapporten for trafikkanalysen. I fagrapporten samfunnsanalyse, som er utarbeidet av Menon Economics, har de i utregningen tatt høyde for teknologiutviklingen og produktivitetsveksten. Selskapene vil, ifølge Menon Economics, ha behov for færre ansatte per omsetningskrone frem i tid. Derfor presenterer samfunnsanalysen færre direkte ansatte enn det som er oppgitt i trafikkanalysen, som ikke har tatt dette med i betraktning.

Tabell 2 Tall for trafikkmengde i tiltaksbeskrivelsen og trafikkanalysen.

Trafikkmengde	Tiltaksbeskrivelse	Fagrapport trafikkanalyse
Alternativ 1	5010 ÅDT	-
Alternativ 2	3696 ÅDT	3650 ÅDT

Tabell 3 Antall direkte ansatte i tiltaksbeskrivelsen, trafikkanalysen og fagrapporten for samfunnsvirkninger.

Antall direkte ansatte	Tiltaksbeskrivelse	Fagrapport trafikkanalyse	Fagrapport samfunnsvirkninger (Menon)
Alternativ 1	3225 direkte ansatte	-	2590 direkte ansatte
Alternativ 2	2366 direkte ansatte	2330 direkte ansatte	1900 direkte ansatte

Når det kommer til forventet lengde på bygg- og anleggsperioden, er det antatt at det vil ta ca. 2 år for terrengbearbeidelsen, forutsatt at hele området sprenges og planeres til byggeklare tomter. For byggeperioden er det antatt at det vil ta ca. 30 år for fult utbygd område.

1.7 Usikkerhet ved planforslaget

Ved planlegging av et hyperscale datasenter/batteriproduksjon følger det også en del usikkerheter med. På nåværende tidspunkt er det ikke avklart hvilke aktører som ønsker å etablere seg innenfor planområdet. Planforslaget legger i hovedsak opp til etablering av datasenter og batteriproduksjon. Dette er to ulike industityper med ulike premisser når det kommer til blant annet bebyggelses utforming, strømforsyning, arbeidsplasser og trafikkmengde.

Mange datasentre har høyere krav på forsyningssikkerhet enn andre typer kraftintensiv industri, og krever redundant strømforsyning. For å ha 150 MW sikker forsyning til et datasenter som krever fullverdig redundans, må en bygge f.eks. 2 x kraftlinjer med 150 MW hver, slik at en ikke mister forsyningen i tilfellet det oppstår feil på en linje. Det samme gjelder transformorkapasitet, samleskinner osv. Det vil si at nettinfrastrukturen vil ha en kapasitet på minst 300 MW, men kun 150 MW forsynes til datasenteret. På den andre siden, krever ikke batteriproduksjon redundant strømforsyning slik som mange andre datasentre. Dermed vil etablering av batteriproduksjon gi mulighet for å utnytte fullstendig nettkapasitet på 300 MW i dette eksemplet.

Generelt er batteriproduksjon mer arealkrevende enn datasenter. Batteriproduksjon blir vanligvis bygget ut i en etasje. Erfaring viser at batterifabrikker vanligvis bygges lavere enn datasentre. For landskapsbilde og fjern- og nærvirkning, vil det ha stor betydning for bebyggelsen.

Det er en usikkerhet ved antall arbeidsplasser innenfor planområdet. Dette avhenger av type industri som etableres. Batteriproduksjon har teoretisk sett dobbelt så mange ansatte per daa enn datasentre. Batteriproduksjon har både vareleveranse og godstransport som i tillegg vil påvirke trafikktallene. Dette gir dermed en usikkerhet rundt trafikkmengden for planområdet. Usikkerheten ved antall arbeidsplasser vil igjen skape usikkerhet ved befolkningsvekst og samfunnsvirkninger.

Planforslaget legger opp til en maksimal utnyttelse av planområdet. Det vil være ulike preferanser i måten å bygge og arrondere industriområdet på. Illustrasjonsplanen som er vedlagt planen, er kun en indikasjon på hvordan området kan bli seende ut. En aktør kan for eksempel ønske større rom og avstand mellom bebyggelsen, flere landskapselementer og mer beplantning, mindre dimensjoner på bygg og en helt annen utforming av bebyggelsen enn det som blir fremstilt i illustrasjonsplanen.

2 PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

2.1 Planprosess

Oppstartsmøte ble avholdt 10.06.20 i Bjerkreim kommunehus. Til stede var representanter fra forslagstiller (North Sea Energy Park), forslagstillers konsulent (Vial AS) og saksbehandlere og kommunalsjef fra Bjerkreim kommune.

Varsel om igangsetting av reguleringsarbeid ble kunngjort på kommunen og Vial sin hjemmeside, og ble annonsert i Stavanger Aftenblad og Dalane Tidende tirsdag 23.06.20. Brev om igangsetting av reguleringsarbeidet og forslag til planprogram ble sendt ut til berørte eiendommer og offentlige instanser. Frist for uttalelse ble satt til 24.08.20. Høringsperioden varte i 8 uker (2 uker ekstra høring pga. ferien). Det kom inn totalt 24 skriftlige høringsuttalelser i perioden.

Planprogrammet ble fastsatt av formannskapet den 10.11.20, der massehåndtering ble flyttet fra planbeskrivelsen til konsekvensutredning.

Det ble avholdt et åpent informasjonsmøte på Bjerkreim Samfunnshus 13.08.20. Til stede var Bjerkreim kommune og forslagsstiller med konsulent, for å representere prosjektet og svare på spørsmål rundt planen.

Forslag til detaljreguleringsplan ble lagt frem i formannskapsmøte for Bjerkreim kommune den 16.03.21 til 1.gangsbehandling.

Forslag til detaljreguleringsplan ble lagt ut til offentlig ettersyn den 24.03.21. Høringsperioden varte i 7 uker (1 uke ekstra høring pga. ferien), der offentlige instanser, organisasjoner, foreninger og privatpersoner har hatt mulighet for å komme med innspill frem til 12.05.21. Det kom inn totalt 50 skriftlige høringsuttalelser i perioden. Det ble fremmet totalt 9 innsigelser og 15 faglige råd fra offentlige instanser med innsigelsesrettigheter. Høringsuttalelsene er oppsummert i kap.3, sammen med forslagsstillers kommentarer.

Åpent informasjonsmøte i forbindelse med 1.gangsbehandling ble avholdt på Bjerkreim Samfunnshus den 28.04.21. Forslagsstillers plankonsulent presenterte planforslaget som var ute på daværende høring. Planen ble vedtatt i kommunestyret den 15.06.21.

2.1.1 Parallell prosess

En utfordring i forbindelse med tomteutvikling for kraftintensiv industri kan være lang behandlingstid for regulerings- og konsesjonssaker. Ifølge rapporten «Norge som datasenternasjon» av Nærings- og fiskeridepartementet, er det et ønske om å legge til rette for effektivitet, kvalitet, kortere behandlingstid og økt forutsigbarhet i disse prosessene (Nærings- og fiskeridepartementet, 2018). Dette kan øke attraktiviteten for utenlandske investorer som vurderer å etablere industrivirksomhet i Norge.

Det har derfor i denne planutarbeidelsen foregått en parallell prosess med utarbeidelse av planforslaget og konsekvensutredning av tiltaket for å effektivisere fremdriften. Det har vært et ønske fra tiltakshavernes side, å effektivisere planprosessen, slik at Hetlandsskogen kan være en del av det konkurransedyktige markedet. I Rogaland er det ifølge Utviklingsplanen for Rogaland – Regionalt planstrategi 2021-2024, fremdeles en utfordring å skape nye næringer som gjør fylket mindre avhengig av oljesektoren. Denne omstillingen krever et konkurransedyktig næringsliv som produserer både for et norsk og internasjonalt marked (Rogaland Fylkeskommune, 2020). Dette har vært bakgrunnen for effektiviseringen av fremdriften for planprosessen.

2.2 Medvirkningsprosess

Arbeidet legges opp med utgangspunkt i plan- og bygningslovens krav til informasjon og medvirkning. I følge §1-1 skal planlegging og vedtak sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Berørte offentlige organer og andre berørte aktører er blitt varslet i forbindelse med varsel om planoppstart, høring av forslag til planprogram og høring av forslag til 1.gangsbehandling. I løpet av planprosessen har det blitt arrangert to folkemøter, ett i hver av de to høringsperiodene.

Det ble avholdt orienteringsmøte for Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen, den 30.09.20 og 27.11.20. Det har i tillegg vært flere møter med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv og samferdsel, gjennom planleggingsprosessen. Direkte berørte grunneiere har blitt invitert til tre grunneiermøter i prosessen frem til 1.gangsbehandling.

Bjerkreim kommune la fram planforslaget i Regionalt planforum den 27.01.21. Referat fra møtet er tatt med og oppsummert i kap.3 som et innspill til videre planutarbeidelse.

2.3 Vurderte utbyggingsalternativer

I forbindelse med varsel om planoppstart sendte regionalplanavdelingen ved Rogaland fylkeskommune innspill den 18.08.20, om at det forventes at flere varianter av alternativ 1 vises ved offentlig ettersyn. Det ble i den forbindelse, utarbeidet enda et utbyggingsalternativ, alternativ 2. Begge alternativene har blitt utredet i konsekvensutredningen.

Det ble i begynnelsen av planprosessen utført en stedsanalyse av varslingsområdet. På grunn av eksisterende vann (Eikesvatnet, Søra Furevatnet og Aurabekken), terrengformasjonen i området, kulturminner og andre sensitive områder, satte dette begrensninger for avgrensningene for alternativ 1 og 2. Derfor har alternativene relativt like plasseringer innenfor det varslede området.

Nedenfor følger en oppsummering av konsekvensutredningene til utbyggingsalternativene samt begrunnelse for avgrensning og valg av alternativ.

2.3.1 Utbyggingsalternativene

Alternativ 0: Dette er en situasjon der tiltaket ikke gjennomføres.

Alternativ 1: Alternativ 1 er et forslag der man tillater en optimal utnyttelse og en hensiktsmessig tilrettelegging av næringsformål til kraftintensiv industri. Avgrensningen for alternativ 1 er med hensikt utformet rektangulært, ettersom avgrensningen er mer gunstig i forhold til best mulig arealutnyttelse for store bygninger. Derfor har alternativ 1 utfordret konfliktene i området. Alternativ 1 skal fremstille verst tenkelig utfall.

Alternativ 2: Alternativ 2 er et utbyggingsalternativ som tar mer hensyn til områdets konflikter og skal tilpasse området i størst mulig grad, med hensyn til etablering av kraftintensiv industri. Derfor fremstår alternativ 2 som mer detaljert og videreutviklet, sammenlignet med alternativ 1.

2.3.2 Sammenstilling av konsekvensutredningen

Ikke prissatte temaer

Tabell 4 gir en sammenstilling av konsekvenser for ikke prissatte temaer ved å etablere kraftintensiv industri i Hetlandsskogen. Oversikt er basert på gjennomgang av temaene i KU-hovedrapport. Ikke prissatte temaer er vurdert for verdi, påvirkning og konsekvenser.

Tabell 4 Sammenstilling av konsekvenser for ikke prissatte temaer ved å etablere NSEP. Rangering av alternativene viser som tall, med 1 som best (minst negativ/mest positiv).

Tema	Alternativ 0	Alternativ 1	Alternativ 2
Landskapsbilde	Ubetydelig 1	Svært stor negativ 3	Stor negativ 2
Kulturarv	Ubetydelig 1	Stor negativ 3	Stor negativ 2
Friluftsliv	Ubetydelig 1	Stor negativ 3	Stor negativ 2
Naturmangfold	Noe negativ 1	Stor negativ 3	Stor negativ 2
Naturressurser	Ubetydelig 1	Middels negativ 3	Middels negativ 2

Andre utredningstemaer

Da andre utredningstemaer ikke er vurdert for verdi, påvirkning og konsekvenser, kan de ikke sammenlignes med ikke prissatte tema. Konsekvensene for prissatte temaer er stort sett presentert i form av tall og sees i forhold til grenseverdier (støy, utslipp) eller tallene i seg selv. Tabell 5 gir en oversikt over de viktigste resultater av analysene for temaene, mens Tabell 6 gir en tematisk rangering av alternativene. Der det i Tabell 6 ikke er spesifisert forskjeller mellom alternativene, gjelder det begge utbyggingsalternativer. Det vises til KU-hovedrapporten for gjennomgang av temaene.

Tabell 5 Sammenstilling av de viktigste resultatene for andre temaer enn ikke-prissatte.

Temaer	Virkninger
Støy	Anleggsperioden: 8 timers drift vil stort sett medføre støy under grenseverdier for boliger. Anleggsarbeid utenfor vanlig arbeidstid kan medføre overskridelser. Støynivået vil overskride grenseverdier for stille områder ved flere friluftsområder. Driftsperioden: Med worst case, men ikke i en moderat case situasjon, vil bebyggelse ved Hetland og en fritidsbolig ha støy som overskrider grenseverdier. Støynivået vil ligge over grenseverdier for stille områder ved flere friluftsområder. Trafikkstøy: Overskridelser av grenseverdier ved flere boliger langs veien.
Utslipp til vann	Selv om kravene i utslippstillatelse blir overholdt, kan det ikke utelukkes at bekkedrag og tjern som ligger tett opp mot anleggsområdet blir påvirket. Det vil bli integrert og er foreslått flere skadereduserende tiltak.
Utslipp til luft	Trafikkbelastningen vurderes ikke å føre til at grenseverdier for svevestøv og NO2 blir overskredet.
Klimagassutslipp	Det er beregnet at utbyggingen vil føre til et nettoutslipp av 68.339 (alt. 2) og 71 581 (alt. 1) tonn CO ₂ -ekvivalenter. Utbyggingen, som vil berøre relativt store myrområder, står i konflikt med nasjonale mål for å redusere utslipp av klimagasser.
Energiløsninger	Et datasenter i Norge vil i stor grad basere seg fornybar energi, noe som vil en klimagevinst sammenligning med tilsvarende etableringer i mange andre land.
Samfunnsanalyse	Inklusive ringvirkninger, er det beregnet at driften vil føre til 5 200 sysselsatte i 2040 i alternativ 1, mens det i alternativ 2 vil være nærmere 3 550. I tillegg til sysselsettingene, vil etableringen gi en verdiskaping på 5,9 mrd. 2020-kroner i alternativ 1 og 4,5 mrd. 2020-kroner i alternativ 2.
Økosystemtjenester	Økosystemtjenesten råstoff fra skog blir noe påvirket, mens økosystemtjenesten mat blir lite påvirket. Tiltaket vil føre til et vesentlig klimagassutslipp, men vurderes ikke å ha stor påvirkning på vannstrømsreguleringer eller vannrensning. Planene vurderes å medføre en vesentlig reduksjon av opplevelsestjenester.
Trafikkanalyse	Tiltaket vil medføre at årsdøgntrafikken på fv.4296 vil øke 81-95 % i nord for kryss med Hetlandsvegen, og 76-89 % økning i sør mot Eigersund kommune. Dette inkluderer også en generell økning på 11%.
Teknisk infrastruktur	Tiltaket for North Sea Energy Park vil medføre store endringer i den tekniske infrastrukturen i Bjerkreim kommune, både gjennom oppgraderinger av veier og tilrettelegging for vanntilførsel til

	området. Den endrede trafikale situasjonen vil gi ulemper. Unntaket er spillvann som anbefales å renses internt i planområdet og vil dermed ikke ha innvirkning på øvrig avløpssystem.
Massehåndtering	Beregninger viser at alternativ 1 får et masseoverskudd på vel 8,29 mill. m ³ , mens alt. 2 gir et masseoverskudd på 2,77 mill. m ³ . Dette betyr at en lettere kan oppnå massebalanse med hovedalternativet.
Befolkningsvekst og arealbehov	Tiltaket vil medføre flersidige positive virkninger for kommunen og regionen, men også gi utfordringer. Det forventes betydelig økt sysselsettings- og befolkningsvekst, og flere andre positive ringvirkninger for regionen. Alternativ 1 vil gi de største virkningene.
Arealbruk	Tiltaket er i strid med intensjonene for fremtidig arealbruk i kommunen, jmf. kommuneplanens arealdel. Dette kan i seg selv gi grunnlag for innsigelser til reguleringsplanen. Da tiltaket ikke er avsatt som næringsområde i kommuneplanen, er det ikke vurdert i en helhetlig, kommunal sammenheng.

Tabell 6 Rangering (1 best) av alternativene for øvrige temaer.

Temaer	Alternativ 0	Alternativ 1	Alternativ 2
Støy	1	3	2
Utslipp til vann og luft	1	3	2
Klimagassutslipp	1	3	2
Energiløsninger ¹	3	1	2
Samfunnsanalyse	3	1	2
Økosystemtjenester	1	2	2
Trafikkanalyse	1	3	2
Teknisk infrastruktur	2	1	1
Massehåndtering	1	3	2
Befolkningsvekst og arealbehov	3	1	2
Arealbruk	1	2	2

1) Det bemerkes at rangeringen for energiløsninger er gitt en tilsvarende etablering i andre land.

2.3.3 Begrunnelse for valg av utbyggingsalternativ

Alternativ 1: Datasenter i Norge vil i stor grad basere seg på fornybar energi, noe som vil gi en klimagevinst sammenlignet med tilsvarende etableringer i mange andre land. Siden forslaget tillater en høyere utnyttelsesgrad, vil det gi positivt utslag med tanke på klimagevinst. Når det kommer til samfunnsmessige effekter, vil alternativ 1 være det mest gunstige i forhold til verdiskapning og sysselsetting. Med høyere utnyttelsesgrad følger også større samfunnsgevinster og ringvirkninger. Inklusive ringvirkninger, er det beregnet at driften vil føre til 5200 sysselsatte i 2040, og etableringen vil gi en verdiskapning på 5,9 mrd. 2020-kroner. Alternativ 1 vil gi størst befolkningsvekst og store positive effekter for bo- og arbeidsmarked i regionen. For samfunnsvirkninger vil alternativ 1 være det mest optimale forslaget.

Alternativ 1 kommer derimot i større konflikter med andre tema. Det kan bli en utfordring å oppnå massebalanse innenfor området uten at næringsområdet blir for visuelt eksponert. Det er et masseoverskudd på ca. 8,29 mill. m³. Årsaken til dette er at alternativ 1 består av større andel skjæringssområder enn fyllingsområder. Dette vil generere større masseoverskudd. Dermed kan det bli et behov for å kjøre bort masser fra området, som ikke gir intern massebalanse.

Utbyggingsalternativ 1 kommer i direkte konflikt med to kulturminner. Store deler av Soltua vil gå tapt og dalgangen langs Auravatnet kan bli berørt. Tiltaket ligger tettere på Søra Furevatnet.

Alternativ 2: For samfunnsmessige effekter og gevinster kommer alternativ 2 dårligere ut enn alternativ 1. I alternativ 2 er det beregnet at driften, inklusive ringvirkninger, vil føre til 3550 sysselsatte i 2040. Dette er ca. 1650 arbeidsplasser mindre enn i alternativ 1. Etablering av alternativ 2 vil gi en

verdiskapning på 4,5 mrd. 2020-kroner. Det er 1,4 mrd. 2020-kroner mindre enn det som presenteres ovenfor.

Alternativ 2 tar derimot mer hensyn til områdets konflikter. Det er et masseoverskudd på ca. 2,77 mill. m³ på det 2700 daa store området. Det er mulig med en rimelig massebalanse innenfor planområdet.

Alternativ 2 legger opp til å bevare Soltua. Planavgrensningen blir i stedet trukket lengre nordover, opp mot vestsiden av Søra Furevatnet. Som følge av dette vil Børildstjørna bli direkte berørt. Alternativ 2 ligger tett på ett kulturmiljø. Planavgrensningen avgrenses naturlig av fjelltoppene som ligger omkranset i området. På den måten vil store deler av området ligge i et «søkk» som virker mindre sjenerende for omgivelsene. Avgrensningen av tiltaksområdet tar mer hensyn til landskapets former. Generelt har alternativ 2 mindre konsekvenser for ikke prissatte temaer: landskapsbilde, kulturminne, naturmangfold og naturressurser sammenlignet med alternativ 1.

Konklusjon og valg av alternativ

Alternativ 1 har den mest hensiktsmessige avgrensningen når det kommer til en effektiv arealutnyttelse. Det er det alternativet som vil gi størst samfunnsmessige gevinster og de største positive ringvirkningene. På den andre siden har alternativ 1 flere konflikter sammenlignet med alternativ 2. Soltua anses som viktig for brukere i kommunen og nabokommunene. Det er i tillegg viktig med god landskapstilpasning da tiltaket ligger innenfor landskap av nasjonal og regional karakter. Alternativ 2 vil gi mindre masseoverskudd og kan oppnå intern massebalanse.

Kulturminnene innenfor området er automatisk freda av nasjonal og internasjonal verdi, og alternativ 1 kommer i konflikt med to av lokalitetene mens alternativ 2 kommer i konflikt med ett.

Med bakgrunn i vektingen ovenfor og vurderingen i konsekvensutredningen for begge alternativene, er det vurdert at alternativ 2 har mindre konsekvenser for de ikke prissatte tema som helhet. Det er derfor besluttet å gå for alternativet 2 da dette tar mer hensyn til omgivelsene.

2.3.4 Begrunnelse for valg av adkomstveg

I innledende fase har flere hovedadkomstveger blitt vurdert i forhold til hverandre, og det er kun ett vegalternativ som har blitt behandlet i konsekvensutredningen.

Nedenfor følger en oppsummering av vurderingene av de ulike vegalternativene og en begrunnelse for valg av løsning. Det er vurdert 4 alternative løsninger for adkomst fra Tengesdalsvegen.

Vegalternativ 1: Alternativ 1 benytter det meste av eksisterende Hetlandsvegen. Det er en omlegging helt i starten av Hetlandsvegen. Krysset er flyttet ca. 35 m mot sør. Vegbredden i dag er mellom 3 og 4m.

Vegalternativ 2: Alternativ 2 vil få nytt kryss ca. 220m sør for eksisterende kryss mellom Hetlandsvegen og Tengesdalsvegen, se Vedlegg 3a. Vegen legges i eiendomsgrensen mellom gnr./bnr. 81/4 og 81/14, og har en lengde på 580m før den vil være sammenfallende med traseen for alternativ 1 videre fram mot næringsområdet.

Vegalternativ 3: Alternativ 3 etableres med nytt kryss ca. 530 m sør for eksisterende kryss mellom Hetlandsvegen og Tengesdalsvegen. Denne har en lengde på 1130m før den er sammenfallende med den videre traseen for alternativ 1.

Vegalternativ 4: Alternativ 4 har nytt kryss 530m nord for eksisterende kryss mellom Hetlandsvegen og Tengesdalsvegen. Lengden på denne traseen, før den er sammenfallende med alternativ 1, er 1130m.

Begrunnelse for valg av vegalternativ 2:

I forbindelse med høringen av planen, kom det innspill på atkomstveien til det planlagte anlegget. I førstegangsbehandlingen ble det foreslått at atkomstveien skulle legges fra Tengesdal som en utvidelse av eksisterende kommunal vei til Hetland; Hetlandsvegen. Grunneierne ønsker at starten av atkomstveien til anlegget, som utgjør et kryss til Tengesdalesvegen, flyttes ca. 200 meter lengre sørvest, og legges over dyrka marka, slik det fremgår av plankartet datert 25.05.21. Dette er det nye vegalternativet som på nåværende tidspunkt foreslås til andregangsbehandling.

Ifølge Vedlegg 42 Fagrapport – KU vegalternativ 2, datert 12.05.21, vil vegalternativ 2 ikke ha noen konsekvenser for landskapsbildet, friluftsliv eller utslipp til luft, og er samlet sett tilnærmet lik for vegalternativ 1 og 2. Vegalternativ 2 vil ikke endre konsekvensene for kulturminner i særlig grad. Den vil endre kulturlandskapet i noe større grad, og er vurdert å ha noe miljøskade, dvs. en grad verre enn ubetydelig miljøskade. Vegalternativ 2 vil berøre noe mer fulldyrka mark enn alternativ 1, da dette alternativet ikke berører Hetlandsvegen. Arealbeslaget er ikke vesentlig større med vegalternativ 2. Påvirkningsgrad og konsekvens/miljøskade for alternativ 2 vurderes dermed til å være tilsvarende som alternativ 1. Ingen andre naturressurser vurderes å få endret påvirkningsgrad dersom vegalternativ 2 velges.

Vegalternativ 2 har ikke vesentlige konsekvenser for den overordnede vurderingen av støy i forbindelse med etablering av planområdet eller vurderingen av økt støynivå fra omkringliggende vegnett. Siden det nye foreslåtte alternativet ligger lengre vekk fra Hetlandsvegen 24 og Tengesdalsvegen 663, vil støynivået fra atkomstvegen bli lavere ved disse boligene. I det nye foreslåtte alternativet vil boligen i Tengesdalsvegen 700 ligge nærmere krysset og være påvirket av dette. Bestemmelsene (§ 2.7 d) ivaretar imidlertid at det skal utføres en egen støyvurdering for denne boligen.

Alternativ 2 er lagt til grunn i de videre arbeidene etter enighet med grunneiere. Det er videre gjort endring i tverrsnittet og tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen til medføre.

3 UTTALELSER TIL PLANARBEIDET

Det kom inn totalt 50 merknader i forbindelse med offentlig ettersyn av planforslaget i 1.gangsbehandlingen (høringsperiode 24.03.21-12.05.21). Det ble fremmet 9 innsigelser og 15 faglige råd fra offentlige instanser med innsigelsesrettigheter. Merknadene inndeles gruppevis.

- Offentlige høringsinstanser
- Organisasjoner, foreninger og interessegrupper
- Direkte berørte parter og naboer

Under følger sammendrag av innkomne merknader og forslagstillers kommentar til disse.

3.1 Frafall av innsigelse

I forbindelse med de 9 innsigelsene som ble fremmet av Rogaland fylkeskommune og Statsforvalteren i Rogaland under 1.gangsbehandlingen, har alle innsigelsene blitt trukket tilbake. Nedenfor vises til uttalelse om frafall av innsigelser.

<u>31.05.2021, Rogaland fylkeskommune – Seksjon for kulturarv</u> 1.Endelig uttalelse, frafall av administrative innsigelser I fylkeskommunens uttalelse ved offentlig høring ble det i brev datert 15.04.2021, ble det fremmet administrative innsigelser til planforslaget som en følge av at forholdet til automatisk freda kulturminner ikke var tilstrekkelig ivarettatt. Den ene innsigelsen går ut på manglende gjennomføring av arkeologiske registreringer i planområdet, jf. kulturminneloven §9. Innsigelsen knyttet til §9 undersøkelser er løst gjennom at den arkeologiske registreringen er ferdigstilt. De andre innsigelsene gjaldt mangler i reguleringsbestemmelsene og mangelfull avmerking på plankartet. Disse innsigelsene er også løst, jf. oppdatert plankart og reguleringsbestemmelser. Fylkesrådmannen frafaller følgelig de administrative innsigelsene. 2. Lovhjemmel og myndighet I henhold til kulturminneloven 8 fjerde ledd skal det, i forbindelse med behandlingen av reguleringsplanen, tas stilling til om det kan gis tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner som blir berørt av planen. Fylkeskommunen er rette myndighet til å fatte avgjørelser i slike saker, jf. forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven §3 andre ledd. 3. Beskrivelse av kulturminne Rogaland fylkeskommune foretok arkeologiske registreringer innenfor planområdet i perioden 17.03-20.05.2021. I forbindelse med maskinell sjakting ble det påvist et bosetnings-aktivitetsområde. Det ble til sammen påvist 37 strukturer innenfor lokaliteten,	1.Tatt til orientering. 2. Tatt til orientering 3. Tatt til orientering
---	--

deriblant 2 kokergrupper, 27 stolpehull, og flere groper og rester fra aktivitetsflater. Det automatisk freda kulturminnet er vist som bestemmelsesområde #2, jf. plankartet datert 25.05.2021. Lokaliteten er ikke 14C-datert, men ved registreringen ble det funnet en slipt bergartsøks fra yngre steinalder i et dyrkingslag, noe som indikere en bruksfase til denne perioden. 4. Planforslaget og beskrivelse av planens arealbruk og konflikt med kulturminner. Planen legger opp til etablering av en ny adkomstveg som er i konflikt med id 276712. Det automatisk freda gårdsanlegget id 65475, ligger også innenfor planområdet. Gårdsanlegget blir foreslått besvart, ved hensynssone H730 med tilhørende reguleringsbestemmelser. Bygningsmassen som planen åpner for, er imidlertid av en slik dimensjon at den vil fremstå som utilbørlig skjemmende for id 65475. Det sammen gjelder for gårdsanlegget id 33867, som ligger 300 nordvest for planområdet. 5. Arkeologisk museum, UIS sine merknader: <u>Vurdering av kulturminnet id 276712:</u> Arkeologisk museum, UIS, mener at kulturminnet id 276712 har høy vitenskapelig verdi. Foreløpig foreligger det ingen 14C-dateringer fra lokaliteten, men ved registreringen det ble bl.a. funnet en slipt bergartsøks som indikere at i hvert fall deler av bosetning er fra midten eller slutten av yngre steinalder. En slik datering samsvarer godt med resultatene fra utgravingen av id 177381 som ligger like NØ for id 276712. Ved undersøkelsen av id 177381 ble det påvist bosetnings- og jordbruksspor fra slutten av steinalder, bronsealder og tidlig jernalder. Disse perioden er dårlig belagt i det arkeologiske materialet fra denne delen av fylket, så en vitenskapelig undersøkelse av lokaliteten vil kunne gi viktig informasjon om ulike forhold ved den forhistoriske bosetningen i området. Vurdering av utilbørlig skjemming av id 65475 og 33867: Planforslaget vil ikke innebære direkte inngrep i gårdsanleggene id 65475 og id 33867. Det er imidlertid sannsynlig at utbyggingen vil virke skjemmende på disse kulturminnene og landskapet de er en del av. Med tanke på de omfattende terrenginngrepene som utbyggingen innebærer, ser Arkeologisk museum imidlertid at dette er vanskelig å unngå. De har derfor ingen vesentlige innvendinger eller merknader til spørsmålet omkring utilbørlig skjemming av kulturminnene id 65475 og id 33867. Arkeologisk museum ber imidlertid om at en	4. Tatt til orientering 5. Tatt til orientering. Bestemmelser som ivaretar id 65475 under og etter anleggsarbeid, slik at det ikke tar fysisk skade ved realisering av planen, skal sikres i bestemmelsene.
--	---

påser at en får med bestemmelser i planen som ivaretar id 65475 under og etter anleggsarbeidet, slik at dette ikke tar fysisk skade ved realiseringen av planen.

Tilrådning og vilkår:

Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger tilrår overfor Rogaland Fylkeskommune å gi dispensasjon fra lov om kulturminner § 8 fjerde ledd med vilkår om vitenskapelig undersøkelse av det automatisk fredete kulturminnet id 276712. Prosjektplan og budsjett for en arkeologisk undersøkelse av id 276712 vil bli utarbeidet på et senere tidspunkt.

6. Rogaland fylkeskommunens merknader og vurderinger av saken

Kulturminneforvaltningen skal verne om kulturminner som ikke-fornybare ressurser, og arbeide for at kulturminneverdiene blir tatt hånd om på best mulig måte og nyttiggjort i et samfunn i endring. Tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner kan bli gitt etter en vurdering av de kulturminnefaglige verdiene veid opp mot private hensyn, og hensyn til samfunnet.

I denne saken vurderer fylkesrådmannen de samfunnsmessige konsekvensene av å ikke gi dispensasjon, som store. Planen legger til rette for etablering av et betydelig antall arbeidsplasser, og er et viktig tiltak for næringsliv og industri i regionen.

Fylkesrådmannen vurderer at reguleringsplan for næringsområde i Hetlandsskogen, North Sea Energy Park kan godkjennes under forutsetning av at det først foretas en arkeologisk utgravning av de berørte kulturminnene, før utbygging av den etappen som omfatter id 276712 nærmer seg realisering, jf. punkt 5.2.1 i reguleringsbestemmelsene og vedlagte kart datert 25.05.2021.

I henhold til kulturminneloven § 10 skal arkeologiske granskinger bekostes av tiltakshaver. Vedtak om omfang av den arkeologiske granskingen, herunder endelige kostnader, kan først skje etter at reguleringsplanen er endelig vedtatt. Vi gjør oppmerksom på at en arkeologisk utgravning normalt bare lar seg gjennomføre i sommerhalvåret, og at tiltakshaver må ta hensyn til dette i planleggingen.

Tiltakshaver må varsle Rogaland fylkeskommune i god tid før tiltak etter reguleringsplanen ønskes realisert. Riksantikvaren vil deretter fatte vedtak om omfanget av den arkeologiske granskingen. Dette vedtaket vil kunne påklages i medhold av forvaltningsloven §§ 28 og 29.

6. Tatt til orientering.

Arkeologisk museum, UiS, har ikke utarbeidet noe forslag til budsjett. Dette vil bli gjort når tiltakshaver ønsker å iverksette tiltak i tråd med vedtatt plan. Når det gjelder forholdet rundt utilbørlig skjemming for id 65475 og 33867, vurderer fylkesrådmannen at tiltakene som er hjemlet i planarbeidet vil resultere i en utilbørlig skjemming av gårdsanleggene. De samfunnsmessige konsekvensene av planarbeidet er imidlertid så pass store at det i dette tilfellet vil være grunnlag for å gi tillatelse til en slik skjemming.	
<u>01.06.21, Rogaland fylkeskommune – Regionalplanavdelingen</u> I brev datert 27.5.2021 formidler Bjerkreim kommune at alle innsigelser fremmet av Fylkesutvalget 11.5.2021 imøtekommes. Fylkesrådmannen vurderer, forutsatt at endelig vedtak av planen inkluderer endringene som går fram av brevet, at innsigelsene til planen er imøtekommet og kan frafalles. Administrativ innsigelse knyttet til kulturminner, og endringer av bestemmelsene knyttet til dette tema, er håndtert i egen prosess. Kommunen har gjort betydelige endringer i bestemmelsene siden planen var på høring. Disse endringene besvarer innsigelser og faglige råd fremmet til høringen. Fylkesrådmannen vurderer at endringene styrker planen som styringsverktøy og har ingen vesentlige merknader.	Tatt til orientering.
<u>01.06.21 Referat fra drøftingsmøte med Statsforvalteren</u> <u>Bakgrunn for drøftingsmøte:</u> I forbindelse med detaljreguleringsplan for NSEP var på høring i mars – mai 2021 reiste Statsforvalteren i Rogaland i uttalelse den 12.05.21 tre innsigelser og kom med syv faglige råd. Før drøftingsmøtet sendte Bjerkreim kommune brev til Statsforvalteren den 27.05.21 med forslag til endringer i plandokumentene som hadde vært på høring for å imøtekomme innsigelsene og med tilbakemelding på de faglige rådene. <u>Drøftelsene fikk følgende resultat</u> Innsigelse nr.1 som gjaldt manglende krav om trinnvis utbygging tillegg til det forslaget til løsning som er beskrevet i brevet fra Bjerkreim kommune den 27.05.21, punkt 1.1	Tatt til orientering. Innsigelse nr.1 som gjaldt manglende krav om trinnvis utbygging Tillegg til ny bestemmelse er tatt med i supplert i bestemmelsene.

var det enighet om at det blir et tillegg i ny bestemmelse § 2.1.20: e) Vestlige deler (vest for Ø68400) av BI1-1 og BI1-2 skal disponeres så sent i utbyggingsfasen som mulig og etter godkjent massedisponeringsplan. Innsigelse nr. 2 som gjaldt manglende krav om minimums utbyggingsgrad Statsforvalteren slutter seg til de endringene som er beskrevet i brev fra Bjerkreim kommune den 27.05.21, punkt 1.2. Innsigelse nr. 3 som gjaldt mangelfulle krav til avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning I tillegg til det forslaget til løsning som er beskrevet i brevet fra Bjerkreim kommune den 27.05.21, punkt 1.3 var det enighet om at det blir en endring i bestemmelse § 3.1.3: b) Maks gesimshøyde for bebyggelsen er: - BI1-1: maks +225 moh., maks +205 moh. vest for Ø68400 - BI1-2: maks +210 moh., maks +200 moh. vest for Ø68400 - BI1-3: maks +210 moh. - BI1-4: maks +190 moh. <u>Dersom kommunen innarbeider føringene gitt i møtet, ansees innsigelsene som løst.</u> Faglig råd Statsforvalteren hadde ingen vesentlige motforestillinger til de tilbakemeldingene som fremkommer i brev fra Bjerkreim kommune den 27.05.21, punkt 2, for noen av de syv faglige rådene.	2.2 Innsigelse nr. 2 som gjaldt manglende krav om minimums utbyggingsgrad Tatt til orientering. Innsigelse nr. 3 som gjaldt mangelfulle krav til avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning Endringene i bestemmelsene for §3.1.3 er supplert i bestemmelsene Tatt til orientering. Føringene gitt i møtet er innarbeidet i planen, og imøtekommer Statsforvalterens ønsker. Faglig råd Tatt til orientering.
---	--

3.2 Offentlige instanser

<u>29.01.21, Referat fra Regionalt planforum</u> Planforum startet med en presentasjon fra kommunen, hvor de presenterte at kommunen krevde detaljregulering, ikke område. Videre ble det presentert at i forbindelse med planforumet, ønskes det tilbakemelding på detaljeringsnivå, trafikk, sysselsetting m.m. Vial AS presenterte planforslaget. Tilbakemeldinger fra etatene:	Forslagsstillers kommentarer er oppdelt etter omtalt tema: <u>Adkomst:</u> Det vil etableres et kryss med busslomme ved fylkesveien. Det vil legges opp til gsveg med langs adkomstveien, men veiformålet vil etableres med så smal profil som mulig. God dialog med grunneierne, og inngrepet vil minimeres.
--	--

1. Statsforvalteren i Rogaland a) Det er viktige at denne type etableringer skjer på områder med lavest konfliktnivå. Har tidligere gitt innspill knyttet til flere av temaene tidligere i prosessen. b) Hovedbekymringen går på naturmangfold og landskaphensyn. Det må planlegges for spisse avbøtende tiltak knyttet til dette. c) Natur og biologisk mangfold. Hensyn til vassdrag i og utenfor planområdet, vilt, myr. Tiltaket kommer i konflikt med dette. Må vurderes kritisk og det må ses på tilpasninger som best mulig ivaretar dette. d) Landskapstilpasning er et viktig tema, da planen gir store inngrep. e) Friluftsinnteresser. f) Landbruksinteresser (skog). Har et lavere konfliktnivå enn mange andre lignende etableringer, men det har et betydelig innslag av driftsskog. Ønsker tilpasninger til dette. g) Positivt at det er oppmerksomhet på det som går på jordvern. Vær kritiske til det som går på arealbeslag. Beiteareal er også viktig! Finnes det realistiske alternativer. h) Tilkostvei vil komme i konflikt med fulldyrka jord. Det bør gjøres tilpasninger knyttet til dette. i) Tilbakemeldinger på KU: - «Storområdet» er uvanlig rikt for rovfugl. Problemet er påvirkning på mulige hekkeområder i innflytelsesområdet og på jaktområde. Forbyggende tiltak: tidspunkt for anleggsvirksomhet. - Vann: spillvarmetilførsel har konsekvenser for vassdrag - Oppsummert: god oppstart på KU. Stiller seg til disposisjon for diskusjon rundt aktuelle tema. Støy, avrenning, vannhusholdning, vannhusholdning. Må ha en plan for hva som skjer hvis det ikke blir etablering. Utbyggingsrekkefølge. Hva skjer hvis det ikke blir full utbygging. Bør se de forskjellige KU-temaene i sammenheng. - Oppfordrer kommunen til å ta inn et alternativ med andre eksisterende næringsareal, siden man her har hoppet over to trinn i en normal planprosess. j) Samfunnssikkerhet	<u>Friluftsliv:</u> Det foreslås i planen å etablere parkeringer for turgåere for å gi bedre adgang til turområdene. Vil erstatte turløyper og vil etablere turvei gjennom området. <u>Landskapsvirkning:</u> Er åpne om at bygg kan bli 40 meter høye (i motsetning til andre aktører). <u>Utbyggingstakt:</u> Man vet ikke hvem som er kunden. Det er dermed vanskelig å si om det kommer en kunde som bygger ut hele området eller deler av det. Må finne bestemmelser som ivaretar fleksibilitet rundt dette temaet. Forstår at det ikke er naturlig å legge området flatt fra start. <u>Grønne tak:</u> Ikke stilt krav til i bestemmelser <u>Solceller:</u> Kan være visuelt negativt. Det vil stilles krav om at byggenes farge gir en best mulig tilpasning til miljøet rundt. <u>Jordvern:</u> Det er et område innenfor planen som kan vurderes som erstatningsjord. <u>Massehåndtering:</u> Interne forhold gjør at man må begynne der det er et masseoverskudd. 2700000m³ gir cirka 1 meter heving på området som helhet. Det er lite sannsynlig at masser vil transporteres ut. Det må være fleksibilitet til å justere høyden på byggegrunnen.
--	--

- Boligososialt arbeid og samfunnssikkerhet. Bra at nabokommunene er trukket inn. Påvirkning på sosial infrastruktur er en betydelig faktor ved en så stor etablering. - Må tenke tanken på mulig terrormål. - ROS-analyse vil gås grundig gjennom når saken kommer på høring. - Detaljeringsnivå: Hovedfokus har vært på avgrensning for å hensynta sektorinteresser. k) Bra dersom det kan gjøres noe som skaper positive virkninger og opplevelser i området. l) Setter stor pris på åpenhet rundt høyde og at arealeffektivitet er sentralt. God utnyttelse når arealet er omdisponert er viktig. m) Rekkefølge: Det bør identifiseres hvor man bør starte utbyggingen, og gis føringer for hvilken retning det skal bygges, for å begrense inngrep. n) Bør ha grå, grønn og blå struktur inne tidlig. Dette vil også være viktig med tanke på avrenning og forurensing. Det kan være aktuelt at noen virksomheter vil måtte søke etter forurensingsloven senere, og da er det viktig at forurensing håndteres inne i området. o) Anleggsperioden vil også være veldig sentral med tanke på utslipp og avrenning. 2. Direktoratet for mineralforvaltning Området berører to bergrettigheter. Oppfordrer til at Norge Mineraler AS blir kontaktet. 3. Statens vegvesen Har ingen vesentlige merknader på dette tidspunkt. Vil senere kommentere sektoransvaret rundt trafikksikkerhet. Fylkeskommunen vil i hovedsak ivareta hensynet til vei, som eier av fylkesveinettet. 4. Rogaland fylkeskommune, Kultur a) 16 kulturmiljøer vil berøres av tiltaket, og et av disse ligger innenfor planområdet. Det er særlig opplevelseskvaliteten som blir forringet. b) Har spilt inn behov for fotovisualiseringer og siktlinjer fra kulturmiljøene. Dette mangler. c) Det er nødvendig med arkeologiske registreringer. Her er det pågående dialog. d) Det er to SEFRAC-bygninger langs veien inn til området. En av disse er ikke listet opp som naboeiendom. 5. Rogaland fylkeskommune, Næring	
---	--

a) Kraftkrevende industri er et satsningsområde i Rogaland, og dette er i samsvar med vårt arbeid på dette området. Er i utgangspunktet positiv til en slik utvikling.

b) Er grønne tak, eventuelt solceller, vurdert?

6. Rogaland fylkeskommune, Samferdsel

a) Strekningsanalysen peker på mange behov knyttet til fylkesveiene, men rekkefølgebestemmelsene peker bare på gs/veg.

b) GS-veg skal etableres ved første byggetrinn. Hva betyr det?

c) Anleggstrafikk. Hvordan er dette vurdert?

d) Rekkefølgekravene bør spisses.

e) Det er ikke regulert gs-veg lenger enn til Kleivane. Når forventes det at reguleringsplan videre skal gjennomføres?

f) Tungtrafikk via E39 – hvordan vil dere løse dette?

g) Det vil gå med en del jordbruksareal i forbindelse med utvidelse av fylkesveg og tilhørende gs-veg. Dette bør omtales i arealregnskapet.

7. Rogaland fylkeskommune, Regionalplan

a) Vektlegger mange av de samme hensyn som Statsforvalteren, særlig med tanke på landskapsvirkning, friluftsliv og naturmangfold.

b) Oppgradering av fylkesveien vil trolig gi vesentlige inngrep på landbruksareal.

c) Massehåndtering vil være helt sentralt i videre arbeid, og er omtalt uklart i tilsendte dokumenter. Dersom det KAN ende opp med et overskudd så må det foreligge en massedisponeringsplan.

d) En hovedutfordring er utbyggingstakt og ønske om å ferdigstille hele området samtidig. Det må lages en plan for trinnvis utbygging.

e) Tekst som sier at det må påregnes negative virkninger utenfor planområdet må endres. Dette kan ikke være en forutsetning.

f) Positivt at det er ønskelig med naturlige arter i området, men lar dette seg gjøre i et gjennomdrenert område?

g) Rapport fra Asplan Viak om datalagring, med tema som energiforsyning, kraftmarked, KU er relevant informasjon for dette arbeidet. Økonomiske ringvirkninger (konkrete og teoretiske) er del av dette studiet. Bør være presise i

begrepsbruk og snakke om årsverk, ikke andre beskrivelser. h) Kjøling vil være en viktig faktor. Hvordan skal dette gjøres og hvordan kan overskuddsvarme utnyttes best mulig. i) Til kommunene: Boligbehov som følge av planen må håndteres. j) Avbøtende tiltak og bestemmelser vil også være viktig her.	
<u>14.04.21, Statens vegvesen</u> 1. En utbygging av Hetlandsskogen som foreslått, vil nok naturlig gå over mange år og vil kreve en betydelig utbedring og trafiksikring av både Hetlandsvegen og fv.4296 Tengesdalsvegen/Bjerkreimsvegen. Statens vegvesen antar at Rogaland fylkeskommune vil følge opp nødvendige rekkefølgetiltak knyttet til fylkesveg 4296, og Statens vegvesen uttaler seg til denne planen som sektormyndighet i forhold til blant annet trafiksikkerhet. 2. Det er beskrevet et rekkefølgetiltak knyttet til fv.4296/Hetlandsvegen hvor det skal og må etableres et fullkanalisert kryss med eget venstresvingefelt. Statens vegvesen påpeker at det ikke er tatt med busslomme med fortau og areal for leskur på begge sider av fylkesvegen. Statens vegvesen antar at dette vil bli fulgt opp som en del av merknadsbehandlingen av planen. Dette er ellers ikke tatt med i rekkefølgekrav under punkt 2.1.14 Fylkeveg fv. 4296 under fellesbestemmelser for planen. 3. Det er antatt en utbyggingsperiode på 30 år før området vil være fullt utbygd. Totalt vil næringsområdet ha et bebygd næringsareal på ca. 800 daa. Dette vil naturlig nok skape en betydelig trafikkmengde knyttet til service og arbeidsreiser til og fra området. Statens vegvesen stiller derfor krav om en mobilitetsplan med påfølgende trafikkanalyse for vegnettet for blant annet å fastslå hvilke tiltak som vil bli nødvendig for at området skal fungere som ønsket. Statens vegvesen synes ellers at Vial har gjort et grundig planarbeid på oppdrag fra North Sea Energy Park.	1. Forslagstiller er innforstått med utbedringene og trafiksikring av Hetlandsvegen og fv. 4296 som følge av planforslaget. Tatt til orientering. 2. Busslomme med fortau og areal for leskur på høyre side av fylkesvegen, vil tas med i reguleringen av strekningen fv.4296. Disse ansees som nødvendige tiltak for å forbedre vegstandarden på strekningen fra Hetlandsvegen til E39, og er tatt inn som rekkefølgekrav i bestemmelsene, jf. § 2.1.14 bokstav b). 3. Forslagstiller tar Statens vegvesens krav om en mobilitetsplan med videre i planutarbeidelsen, og vil foreslå dette som endring i 2.gangsbehandling. På bakgrunn av at det på nåværende tidspunkt ikke foreligger potensielle aktører, er det gitt følgende forslag til endring/tilføyning: <i>§ 2.1.19 Mobilitetsplan</i> <i>Det skal utarbeides en mobilitetsplan innenfor hvert omsøkt delområde før det gis tillatelse til tiltak.</i>
<u>15.04.21, Lyse Elnett AS</u> Lyse har ingen merknader til detaljreguleringsplanen utover det som er gitt i svar til Vial AS den 24.08.2020. Lyse Elnett har hatt dialog med Rogaland industrinett og Statnett ang. strømforsyning til North Sea Energy Park.	Dette er tatt til orientering.

Det er i dag to ledige avganger i anlegget. Regelverket tilsier at Lyse Elnett ikke kan reservere disse eller nettkapasitet for planlagt utbygging før det foreligger en konkret bestilling av ønsket effektkapasitet til North Sea Energy Park.	
<u>15.04.21, Rogaland fylkeskommune, Kultur</u> Forholdet til automatisk freda kulturminner er ikke tilstrekkelig ivare tatt i planforslaget, jf. kulturminneloven §§ 3 og 4, og pbl. §§ 11-8, d), 12-6 og 12-7, og fylkesrådmannen har gitt flere <i>administrative innsigelser</i> til planforslaget. Dette ble gjort med bakgrunn i manglende gjennomførte arkeologiske registreringer innenfor planområdet på det tidspunktet planen ble lagt ut til offentlig høring, samt mangler i bestemmelsene og mangelfull avmerking på plankartet. 1. Den arkeologiske registreringen Den arkeologiske registreringen innenfor planområdet er igangsatt, men registreringen vil ikke bli ferdigstilt før i mai/juni 2021. I brev av 13.10.2020 stilte fylkesrådmannen i Rogaland krav om at det måtte gjennomføres arkeologisk registrering innenfor planområdet, før det kunne avgis endelig uttalelse vedrørende planforslagets innvirkning på automatisk freda kulturminner. Vial AS har på vegne av North Sea Energy Park bestilt gjennomføring av registreringen, som nå er igangsatt. Den arkeologiske registreringen må ferdigstilles. Lokaliteter med automatisk freda kulturminner som måtte påtreffes ved registreringene må vises med hensynssone H730 på plankartet dersom de søkes bevart gjennom planarbeidet, og det må knyttes reguleringsbestemmelser til disse. Dersom lokalitetene søkes frigitt gjennom planforslaget, skal de markeres som bestemmelsesområde og nummereres som #1, #2, #3 osv. Det må også knyttes bestemmelser til disse områdene. Dette er fremmet som innsigelse av Fylkesrådmannen. 2. Konflikt med automatisk freda lokalitet id 65475 Planforslaget er også i konflikt med en automatisk freda lokalitet, id 65475, som ikke er korrekt omtalt i forslag til bestemmelser. Dette er fremmet som innsigelse av Fylkesrådmannen. Det må gjøres endringer i bestemmelsen til hensynssonen 11-8, d) (SOSI-kode H730), jf. pbl. § 12-7. Fylkesrådmannen har følgende forslag til bestemmelse for hensynssone H730:	1. Tatt til orientering 2. Forslag til endring er tatt med i bestemmelsene.

<i>Innenfor «hensynssone for båndlegging etter lov om kulturminner» finnes det et gårdsanlegg, id 65475. Det er ikke tillatt å sette i gang tiltak som kan skade, ødelegge eller utilbørlig skjemme kulturminnene, eller foreta noen form for fysiske inngrep i området, jf. kulturminnelovens §§ 3 og 8.</i> <i>Eventuelle tiltak innenfor området må på forhånd avklares med kulturminnemyndighetene, jf. Lov om kulturminner §§ 3 og 8. Alle tiltak skal fortrinnsvis fremmes som reguleringsendring.</i> 3. Planforslaget må sikre at det i ettertid ikke gjennomføres tiltak som kan fremkalle skade på, og/eller utilbørlig skjemme gårdsanlegget, jf. kulturminneloven §§ 3 og 8, ved bruk av hensynssone c), SOSI-kode H570, og tilhørende bestemmelser. Bestemmelsene for hensynssonen må også sikre at eventuelle tiltak innenfor området på forhånd avklares med kulturminnemyndighetene, jf. kulturminneloven § 8. 4. Hensynssone H570 mangler i plankartet. Hensynssone H570 må legges som et belte rundt hensynssone H730, (gårdsanlegget og sikringssonen på 5 meter) i kombinasjon med formålet grønnstruktur og underformål naturområde. Når det gjelder avgrensning på hensynssonen H570 og forslag til bestemmelser vil dette bli avgjort og oversendt når registreringen er gjennomført. 5. Fylkesrådmannen vurderer også planforslaget slik det nå foreligger, som utilbørlig skjemmende for to automatisk freda gårdsanlegg, id 65475 og id 33867. Når den arkeologiske registreringen er ferdigstilt og har mottatt oppdatert planforslag, vil planforslaget oversendes Arkeologisk museum for faglig tilrådning som også vil inkludere dispensasjonsspørsmålet vedrørende utilbørlig skjemming. 6. Etter at den arkeologiske registreringen er gjennomført og at de ovennevnte endringer er utført, samt at oppdatert planforslag er oversendt oss på ny begrenset høring, kan fylkeskommune, seksjon for kulturarv oversende saken til Arkeologisk museum for faglig tilrådning. 7. De gjør oppmerksom på at reguleringsplaner ikke kan egengodkjennes før forholdet til automatisk freda kulturminner er avklart gjennom ferdigstilte arkeologiske registreringer, og vår uttalelse til planforslaget foreligger. <u>VEDLEGG: 13.04.21, Stavanger Maritime Museum</u>	3. Dette er sikret i bestemmelser § 2.10 bokstav a. 4. Når avgrensningen på hensynssonen H570 og forslag til bestemmelser er klar, skal dette foreslås til endring i plankartet og bestemmelsene. 5. Tatt til orientering. 6. Tatt til orientering. 7. Tatt til orientering.
--	---

8. Stavanger maritime museum er fag- og forvaltningsmyndighet etter kulturminneloven og skal ta stilling til forholdet til automatisk freda kulturminner og verna skipsfunn i sjø og vassdrag som berøres av omsøkt tiltak eller plan., i tråd med kulturminneloven av 9. juni 1978 nr. 50 §§ 4, 8, 9 og 14. 9. De kjenner ikke til automatisk fredede kulturminner eller skipsfunn som berøres av planen. De vurderer potensialet for kulturminner under vann som lavt, og har ingen merknader til planforslaget som har vært på høring. 10. Om det under arbeidet oppdages kulturhistorisk materiale som kan være vernet eller fredet (for eksempel vrakdeler, fiskefeller, keramikk, bearbeidet flint, glass, kritt Piper eller annet), må arbeidene straks stanses og kulturminnemyndighetene varsles, jf. kml § 8 andre ledd og § 14. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt.	8. Tatt til orientering. 9. Tatt til orientering. 10. Det er i bestemmelsene sikret at ved funn av kulturhistorisk materiale under anleggsarbeid, skal arbeidene umiddelbart stanses og kulturminnemyndighetene varsles.
<u>21.05.21, Rogaland fylkeskommune, Kultur</u> Det vises til administrativ innsigelse til planforslaget i brev, datert 15.04.21. Bakgrunnen for den administrative innsigelsen gjaldt bl.a. mangler i bestemmelsene og mangelfull avmerking på plankart. I brev av 13.10.20 stilte fylkesrådmannen i Rogaland krav om at det måtte gjennomføres arkeologisk registrering innenfor planområdet, før det kunne avgis endelig uttalelse vedrørende planforslagets innvirkning på automatisk freda kulturminner. Etter endt arkeologisk registrering, har fylkesrådmannen gitt følgende forslag til hensynssoner og tekst for innsigelsen. 1. H730 Fylkesrådmannen skriver at avgrensingen til det automatisk freda gårdsanlegget id 65475 er blitt utvidet etter gjennomført arkeologisk registrering. Det oversendes ny avgrensing, inkludert sikringssone på 5 meter, i SOSI-format og må inkluderes i oppdatert plankart. I høringsforslaget var lokalitet id 65475 korrekt avmerket i plankartet som hensynssone d) SOSI-kode H730, men fylkesrådmannen fremmet administrativ innsigelse til bestemmelsen knyttet til hensynssonen, jf. § 4.3.1 i innsendte reguleringsbestemmelser. Fylkesrådmannen mener denne bestemmelsen ikke gir lokaliteten et tilfredsstillende vern. Fylkesrådmannen gir forslag om å markere «ID 65475» på plankartet, id nummeret bør settes over kulturminnelokaliteten. Bestemmelse må	1. Den utvidede avgrensingen for H730 er tatt med i forslag til endring i plankartet, samt markert med id-nummer. Foreslåtte bestemmelser tilknyttet hensynssonen er lagt inn i reguleringsbestemmelser.

fremgå slik som foreslått i innsigelse datert 15.04.21, pkt. 2. 2. Vernesone Fylkesrådmannen skriver at i tillegg til hensynssone H730 må det reguleres inn en tilstrekkelig vernesone i form av grøntområde for å hindre skade på, og redusere skjemming av det automatisk freda kulturminnet id 65475. Vernesonen er området som strekker seg ut over sikringssonen i kulturminneloven. Denne vernesonen skal vises på plankartet som hensynssone § 11-8 c) med tilhørende reguleringsbestemmelse. Eventuelt kan denne vernesonen inngå i formålet LNFR-underformål vern av kulturminne/kulturmiljø. Av bestemmelsen må det fremgå at: <i>«Hensynssonen skal ivareta omgivelsene til det automatisk freda gårdsanlegget id 65475. Alle tiltak innenfor området må på forhånd avklares med kulturminnemyndighetene, jf. Lov om kulturminner §3.»</i> 3. Rekkefølgekrav Videre, skrives at de automatisk freda kulturminnene som skal søkes bevart i planene, må sikres med anleggsgjerder i anleggsperioden. Under rekkefølgekrav § 2.1.10 Kulturminner i reguleringsbestemmelsene, må det innarbeides i teksten at kulturminnemyndigheten skal kontaktes i god tid før anleggsstart for å fastsette plasseringer av anleggsgjerdet. Fylkesrådmannen har følgende forslag til ordlyd: <i>«Det automatisk freda kulturminnet id 65475, inkludert sikringssone, skal fysisk avgrenses med gjerder i anleggsperioden for å hindre fysisk skade på kulturminnet. Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, skal kontaktes i god tid før anleggsarbeidet skal starte, slik at plassering av gjerdene kan fastsettes. Anleggsgjerdet skal fjernes når arbeidet er ferdigstilt.</i> <i>Utøvende entreprenører må gjøres oppmerksom på kulturminnene i området.</i> <i>Det skal utarbeides en skjøtselsplan for id 65475 før tiltak i henhold til planen iverksettes. Denne skal godkjennes av kulturminnemyndighetene.»</i> Fylkesrådmannen foreslår at § 2.10 Automatisk freda kulturminner slås sammen med § 2.1.10 Kulturminner under rekkefølgekrav. Fylkesrådmannen har følgende forslag til ordlyd: <i>«Dersom det i forbindelse med utbyggingen/gravearbeidet oppdages automatisk freda kulturminner som tidligere ikke</i>	2. Vernesone for automatisk freda kulturminne id 65475 er foreslått som endring i plankartet som hensynssone § 11-8 c). Tilhørende reguleringsbestemmelse foreslås tilføyet som foreslått. 3. Det foreslås endringer i reguleringsbestemmelser slik som foreslått av fylkesrådmannen.
--	---

<i>er kjent, skal arbeidet stanses i den utrekning det berører kulturminnene eller deres sikringssoner på 5 meter. Melding om funn skal straks sendes til Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, jf. Lov om kulturminner § 8, 2. ledd. De som utfører arbeid i marken, skal gjøres kjent med denne bestemmelsen.»</i> 4. Automatisk freda kulturminner som søkes frigitt I forbindelse med den arkeologiske registreringen ble det påvist en automatisk freda bosetningslokalitet id 276712. Automatisk freda kulturminner som det søkes dispensasjon for i en arealplan, skal avmerkes i plankartet som bestemmelsesområde med bestemmelsesgrense og tilhørende omtale i bestemmelsene. Riksantikvaren anbefaler at bestemmelsesområdene nummereres som vist i Miljøverndepartementets veileder, #1, #2, #3 osv. Eventuelt også med kulturminnets id-nummer. Forslag til en slik bestemmelse foreslås til å være: <i>«Før iverksetting av tiltak iht. denne reguleringsplan skal det foretas arkeologisk utgraving av det berørte automatisk freda kulturminnet id 276712 som ligger i bestemmelsesområdet nr. #1. Det skal tas kontakt med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, i god tid før tiltaket skal gjennomføres slik at omfanget av den arkeologiske utgravingen kan fastsettes.</i> <i>Før igangsetting av anleggsarbeid etter ferdigstilt utgraving av id 276712, skal det settes opp anleggsgjerde i stål langs plangrensen, da området utenfor plangrensen har høyt potensiale funn av automatisk freda bosetningsspor under bakken.</i> <i>Inngjerdingen skal skje skånsomt, og i samråd med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv. Gjerdet skal tas ned umiddelbart etter at anleggsarbeidet er ferdig. Utøvende entreprenører må gjøres oppmerksom på at området utenfor plangrensen har høyt potensiale for funn automatisk freda bosetningsspor under bakken.»</i> Dersom det er ønskelig å legge til rette for en trinnvis realisering av planen, hvor anleggsarbeidet inne i planområdet kan starte opp før den arkeologiske utgravningen av id 276712 er gjennomført, foreslås følgende formulering: <i>«Før iverksetting av tiltak iht. denne reguleringsplan skal det foretas arkeologisk utgraving av det berørte automatisk freda kulturminnet id 276712 som ligger i bestemmelsesområdet nr. #1.</i> <i>Hvis utbygging i henhold til plan deles opp i flere byggetrinn, gis det dog anledning til å vente med</i>	4. Bestemmelsesområde og bestemmelsesgrense er avmerket som foreslått i det nye forslaget til plankartet tilknyttet automatisk freda bosetningslokalitet id 276712. Ettersom det foreslås til å legge til rette for trinnvis utbygging, tilføyes foreslåtte bestemmelsesforslag som åpner opp for at anleggsarbeid i planområdet kan starte opp før den arkeologiske utgravingen av id 276712 er gjennomført.
---	---

<i>gjennomføringen av de arkeologiske utgravningene til utbygging av den etappen som omfatter id 276712 nærmer seg realisering. Det skal da tas kontakt med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv, i god tid før tiltak innen byggetrinnet der id 276712 befinner seg skal gjennomføres, slik at omfanget av den arkeologiske granskingen kan fastsettes. Etter at den arkeologiske granskingen er gjennomført og kulturminnemyndighetene har gitt ferdigmelding, kan arealet benyttes til de underliggende formål vist i planen.</i> <i>Før igangsetting av anleggsarbeid etter ferdigstilt utgraving av id 276712, skal det settes opp anleggsgjerde i stål langs plangrensen, da området utenfor plangrensen har høyt potensiale funn av automatisk freda bosetningsspor under bakken.</i> <i>Inngjerdingen skal skje skånsomt, og i samråd med Rogaland fylkeskommune, seksjon for kulturarv. Gjerdet skal tas ned umiddelbart etter at anleggsarbeidet er ferdig. Utøvende entreprenører må gjøres oppmerksom på at området utenfor plangrensen har høyt potensiale for funn av automatisk freda bosetningsspor under bakken.»</i> 5. Grønnstruktur utgår I e-post 08.02.21 kom fylkeskommunen, seksjon for kulturarv, med forslag om å regulere et område til grønnstruktur med underformål naturområde. Dette gjaldt for et område hvor det ikke skulle gjøres noen inngrep i forbindelse med utbyggingen. I forbindelse med den arkeologiske registreringen gjennomførte fylkeskommunen en tilpasset registreringsmetode etter reguleringsformålet i dette området. Det ble da klart at det ikke var behov for en så stor avgrensing som fylkeskommunen tidligere har foreslått. Fylkesrådmannen har derfor landet på at grønnstruktur med underformål naturområde kan utgå av planen, og at vernesone tilhørende id 65475 (pkt.2) vil være tilstrekkelig for å ivareta kulturminnene i dette området.	5. Grønnstruktur med underformål naturområde foreslås å tas ut av plankartet, og erstattes med vernesone tilknyttet automatisk freda kulturminnet id 65475.
<u>19.05.21, Rogaland fylkeskommune</u> Ifølge regionalplanavdelingens saksfremlegg har planen i midlertidig betydelige negative virkninger på tema som landskap, friluftsliv, naturmangfold og kulturminner, og planen legger ikke tilstrekkelig til rette for å kompensere for disse negative effektene. Det er blant annet planområdets størrelse som gjør at konfliktnivået blir høyt. 1. Rogaland fylkeskommune er positive til en etablering av kraftkrevende industri i Hetlandsskogen, men	1. Tatt til orientering.

forutsetter at planen bearbeides for å redusere konfliktnivå. 2. Fylkesutvalget fremmer innsigelse til planen knyttet til: a) Manglende krav til utnyttelse av arealet, denne kan frafalles dersom følgende utnyttelse blir tatt inn i bestemmelsene: BI1: Min 47 %, maks 60 BYA BI2: Min 55 %, maks 65 BYA BI3: Min 53 %, maks 60 BYA BI4: Min 50 %, maks 60 BYA b) Manglende massedisponering. Denne kan frafalles dersom det i bestemmelsene blir lagt inn krav til det i byggesøknadene. 3. Fylkesutvalget fremmer innsigelse til planens rekkefølgekrav med følgende krav om endringer: a) Bestemmelse § 2.1.14 c endres til: <i>«Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelvei og nødvendige tiltak for å forbedre standarden langs fv. 4296 på strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og fv. 44 Tengs i sør være ferdig opparbeidet.»</i> b) Følgende bestemmelse tilføyes: <i>«Når summen av den totale utbyggingen utgjør mer enn 60% av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 BI2 samlet, skal nødvendige tiltak for utbedring av fv. 4298, være ferdig opparbeidet.»</i> 4. Fylkesutvalget fremmer faglige råd om trinnvis utbygging og tiltak for å redusere landskapsvirkningen, samt bruk av overskudsvarme og størrelse på areal avsatt til sirkulær økonomi.	2. a) Følgende endringer blir foreslått i bestemmelsene. b) Tatt til orientering. Det er foreslått å supplere med følgende bestemmelse i § 2.1.3: <i>«Det må utarbeides en massedisponeringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Fagrapport om massehåndtering, mars 2021 "Konsekvensutredning av massehåndtering" skal legges til grunn ved utformingen av massedisponeringsplanen.»</i> 3. a) Bestemmelsen er tatt med videre og foreslås endret i reguleringsbestemmelsene. b) Bestemmelsen er tatt med videre og foreslås endret i reguleringsbestemmelsene. 4. <u>Trinnvisutbygging:</u> Tiltakshaver tar fylkesrådmannens faglige råd om trinnvis utbygging til følge. Vial har sett på to ulike scenario der en antar at det er to store aktører som kommer til å etablere seg innenfor planområdet. Dette bidrar til at utbyggingen enten først kan skje innenfor BI1 eller BI2, slik at utbyggingen starter i et av
--	---

	industriområde som er satt av til datasenter/batteriproduksjon, og dermed reduserer naturinngrepene. Følgende forslag foreslås om trinnvis utbygging: a) Dersom den første aktøren ønsker et tomteareal på mindre enn 450 daa, må utbyggingen skje innenfor BI2. b) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI2, må SKV1, SKV2, o_BE1, BI2 og BI4 opparbeides. c) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI1, må SKV1, SKV2, SKV3, o_BE1, BI1, BI3 og BI4 opparbeides. d) Dersom én aktør ønsker å etablere seg innenfor BI1 og BI2, skal det foreligge en utbyggingsplan for hele planområdet. <u>Landskapsvirkning:</u> Tiltakshaver tar fylkesrådmannens faglige råd om tiltak for å redusere landskapsvirkningene til følge. For å redusere noe av landskapsvirkningene, foreslås følgende endringer: a) Maks kotehøyde på gesims for bebyggelsen innenfor området BI1-4 foreslås endret til +190 moh. b) Datasentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Volumet foreslås til å sikres i bestemmelsene som følgende: § 3.1.2 d) <i>Data sentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Det tillates oppstikk på taket med inntil 5 meters høyde.</i> c) Batterifabrikk kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Volumet foreslås til å sikres i bestemmelsene som følgende:
--	--

	§ 3.1.2 e) <i>Batterifabrikk kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Det tillates oppstikk på taket med inntil 5 meters høyde.</i> <u>Overskuddsvarme:</u> Tiltakshaver tar fylkesrådmannens faglige råd om å gjennomføre en tilleggsutredning for å bruk av overskuddsvarme til orientering. <u>Sirkulær industri:</u> Tiltakshaver tar fylkesrådmannens anbefaling om å foreslå utvidet areal til sirkulær industri, og settes av ca. 27 daa til dette i den nordlige delen av BI2.
<u>28.04.21, Statnett</u> Statnett eier, drifter og utvikler det norske transmisjonsnettet – hovednettet i strømforsyningen. Statnett eier og drifter 300 kV transmisjonsnettleddning som går gjennom planområdet. Transmisjonsnettleddningen går mellom Bjerkreim og Kjelland transformatorstasjoner. 1. Vedrørende behov for elektrisk kraft Det er netteier i området som må vurdere om nettet har ledig kapasitet, eller om det er behov for tiltak i nettet. I saker med volum som påvirker transmisjonsnettet må tilknytningen være avklart med Statnett selv om tilknytningen skjer i lokalt nett. Fagnotatet «Muligheter for fremtidig økt effektuttak», vedlegg 30, tar etter Statnetts mening, nødvendig forbehold om kapasitet på overliggende nett, både for 300 og 600 MW uttak på Hetlandsskogen. Statnett påpeker at slik det er beskrevet i planbeskrivelsen så etterlater en inntrykk om at det er kapasitet på overliggende nett til et forbruk på 300 MW, men at volum over dette må utredes nærmere. Dermed gis følgende tilbakemeldinger fra Statnett: Statnett har via Lyse Elnett fått innmeldt konkrete og mulige forbruksplaner i Sør-Rogaland på over 1000 MW. Hetlandsskogen er en av disse sakene. Videre, har Statnett gjennomført en vurdering av hvor mye forbruk som er driftsmessig forsvarlig å knytte til i området i	1. Tatt til orientering.

dagens nett samt det som er under utbygging. Vurderingen tilsier at det er kapasitet til totalt 230 MW forbruk utover alminnelig forbruksvekst etter at 420 kV-ledningen Lyse-Fagrafjell og Fagrafjell transformatorstasjon er i idriftsatt i 2023/2024. For forbruksvolum utover det som er driftsmessig forsvarlig å knytte til vil det være aktuelt å gjøre videre utredninger for forsterkninger av transmisjonsnettet i regionen. Statnett antar at aktuelle netttiltak for å øke kapasiteten ytterligere enn 230 MW, vil innebære en trinnvis utbygging av nye 420 kV-ledninger til erstatning for dagsens eldre 300 kV-ledninger fra Tonstad og Kvinesdal. Det kan også være aktuelt å øke transformorkapasiteten i eksisterende stasjoner, eksempelvis Bjerkreim, eller å bygge ut nye stasjoner til erstatning for eldre. Planlegging og bygging av nett tar tid, spesielt bygging av lange 420 kV-kraftledninger. Ledetid fra utredning til idriftsettelse av anlegg kan ligge på 5-10 år. Derfor kan det være aktuelt å tilby tilknytting på vilkår dersom forstrekningsplan ikke på plass innen forbruket ønsker å knytte seg til, noe som er åpnet opp for ved nylig forskriftsendringer vedtatt av Olje- og energidepartementet. 2. Sikre tilgang og drift av eksisterende transmisjonsnettanlegg Statnett gjør oppmerksom på at det innenfor planområdet må tas nødvendig hensyn til drift og utvikling av anleggene. Alle tiltak og anleggsarbeid i terreng innenfor byggeforbudsbelte skal godkjennes av ledningseier, samt alt anleggsarbeid som kan nå innenfor 30 meter fra ytterste strømførende ledning. Statsnett er tilfreds med inntegnet eksisterende og fremtidig transmisjonsnettledning i plankartet, samt hensynssone og tilhørende bestemmelser. Statnett er også tilfreds med avsatt areal til framtidig oppgradering av ledningsanlegget. 3. Massepunkt og jording Statnett ber om at adkomstvegene under transmisjonsnettledningen trekkes 10 meter fra mastefundamenter, og viser ellers til at disse skal godkjennes av ledningseier med detaljerte tegninger. Ut ifra alle fire betongfundamenter er det jordinger som går fra masten og ut i terrenget. Statnett påpeker at jordinger må ikke skades og evt. arbeid på jordinger skal utføres av Statnett-personell (eks. omlegging, skjøting	2. Tatt til orientering. 3. I bestemmelsene foreslås det å tilføye: § 3.2.1 g) <i>Adkomstveg under transmisjonsnettledningene innenfor H370_1, H370_2 og H740 skal trekkes 10 meter fra mastefundamentet, og skal godkjennes av ledningseier og detaljerte tegninger.</i>
---	---

etc.). Det nevnes at kostnader til slikt arbeid må dekkes av tiltakshaver.

4. Geologiske undersøkelser

Statnett ber tiltakshaver om å iverksette geologiske undersøkelser av kvalifisert fagpersonell, for å sikre stabilitet på mastefundament. Undersøkelsene skal legges til grunn for en geologisk rapport som dokumenterer stabilitet på fjellet/grunn, videre at stabiliteten kan opprettholdes både gjennom driftsfasen og videre ut ledningens levetid. Kostnader til undersøkelser og utarbeidelse av rapport dekkes av tiltakshaver. Gjennomførte undersøkelser og dokumentasjon fritar likevel ikke tiltakshaver fra ansvar for en eventuell skade som påføres transmisjonsnettanlegget som følge av tiltaket.

5. Adkomst

Statnett skal ha uhindret adkomst til mastepunkt og ledningstrase. Videre skal det omkring masten være tilstrekkelig areal til utførelse av nødvendig drift og vedlikehold, herunder bruk av anleggsmaskiner.

6. Rystelser

Det vises til at sprengningsarbeider og virksomhet i massetaket må ikke påføre ledningsanlegget skade. Transmisjonsnettet er ømfintlig for vibrasjoner, og grenseverdien for transmisjonsnettanlegg beskrives til å være satt til 20 mm/sek på mastevanger og 30 mm/sek på fundament. Det nevnes at tiltakshaver er ansvarlig for at grenseverdiene overholdes, og må sørge for at det monteres rystelsesmålere som overvåker transmisjonsnettanlegget. Resultatene må kunne dokumenteres og kontrolleres. Kostnadene forbundet med målingene må dekkes av tiltakshaver.

7. Støv

Støv på transmisjonsnettanlegg kan medføre kortslutning og utfall. Statnett gjør oppmerksom på at det skal iverksettes tiltak når virksomheten medfører støv med vindretning mot transmisjonsnettanlegg.

8. Anleggsarbeid nært høyspentanlegg – 30 meters varslings

Statnett understreker at det må ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til Statnetts anlegg. Det må heller ikke gjøres inngrep i terrenget som medfører endring av overdekningen over

4. Det er foreslått å tilføye ny bestemmelse tilknyttet geoteknisk undersøkelse:

§ 2.1.21 Geoteknisk undersøkelse

Det skal utføres en geoteknisk vurdering med dybdemåling av myrområder, før det gis tillatelse til tiltak for hvert omsøkt delområde. I de områdene som grenser mot master skal det dokumenteres at det ikke blir skade på master og ledninger.

5. Tatt til orientering

6. Tatt til orientering. Det er i bestemmelsene foreslått å sikre at det skal monteres rystelsesmåler som overvåker transmisjonsnettanlegget, før tillatelse til tiltak innenfor planområdet:

§2.1.16 b)

Før tillatelse til tiltak, skal det monteres rystelsesmåler som overvåker transmisjonsnettanlegget. Resultatet må kunne dokumenteres og kontrolleres.

7. Det skal i forbindelse med en ytre miljøplan beskrive rutiner for gjennomføring av enkle tiltak som bidrar til å redusere støvflukt, jf. § 2.3.3. Rutiner som hjulvask, rengjøring og vanning av veger, vanning og tildekking av masselager skal inngå i miljøplanen. Ulempene ved støv er dermed ivaretatt i miljøplanen.

8. Tatt til orientering. Varslingsplikten foreslås å sikres ved å tilføye

§ 2.13 Anleggsarbeid nært høyspentanlegg

Arbeid nært spenningssatt anlegg, for eksempel sprengningsarbeid,

jordkabler, skade på mastejording eller oppfylling av terrenget som medfører redusert høyde opp til luftledningsanlegg. Arbeid nært spenningssatt anlegg, for eksempel sprengningsarbeid, anleggsarbeid og skogsarbeid, må skje på en måte som ikke gir fare for skade på personell eller Statnetts ledninger, maskiner og utstyr. Varslingsplikten for arbeid nærmere enn 30 meter målt horisontalt fra nærmeste strømførende line tilsier at Statnett skal kontaktes seinest 6 uker før planlagt oppstart av arbeidet. Befaring skal gjennomføres og avtale om aktuelle sikkerhetstiltak kan inngås. Det vises ellers til veiledning på Statnett sin hjemmeside, samt publikasjonen "Anleggsmaskiner og elektriske anlegg" som finnes der. Statnett ber om at den sistnevnte publikasjonen følger det videre planarbeidet da denne illustrerer grunnlaget for Statnett sitt HMS-arbeid ved ledninger og kabler som er spenningssatt. Statnett ber om at ROS-analyse for planen/tiltaket gjennomføres med hensyn til transmisjonsnettet som kritisk infrastruktur. Analysen må behandle både gjennomføring og ferdig bygget anlegg. 9. Statnett har bedt om å få være høringspart i det videre planarbeidet.	<i>anleggsarbeid og skogsarbeid, må skje på en måte som ikke gir fare for skade på personell eller Statnetts ledninger, maskiner og utstyr.</i> <i>Varslingsplikten for arbeid nærmere enn 30 meter målt horisontalt fra nærmeste strømførende line tilsier at Statnett skal kontaktes seinest 6 uker før planlagt oppstart av arbeidet.</i> ROS-analysen har utført vurdering av transmisjonsnettet som kritisk infrastruktur i analyseskjema U8 og U12. I tillegg har det blitt foreslått en rekke reguleringsbestemmelser tilknyttet anleggsføring og -arbeid nær høyspentanlegg. 9. Tatt til orientering.
<u>29.04.21, Direktoratet for mineralforvaltning</u> Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskapning basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. De forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven. 1. DMF minner om at det er opptatt undersøkelsesrett etter statens mineraler, jf. mineralloven §13, innenfor deler av planområdet. Rettighetshaver bør være orientert om planen. 2. DMF har ingen ytterligere nerkander til høring og offentlig ettersyn av reguleringsplanen for NSEP.	1.Forslagstiller er innforstått med at det er opptatt undersøkelsesrettigheter etter statens mineraler, jf. mineralloven §13. Vial og tiltakshaver har prøvd å ta kontakt med rettighetshaver gjentatte ganger uten noe hell, og tar dette til orientering. 2.Tatt til orientering.
<u>15.04.21, Eigersund kommune</u> Eigersund kommune har bedt om å få utsatt frist for å komme med høringsuttale frem til 19. mai pga. at kommunen ikke har Kommunestyremøte før dette, jf. at saken må fremmes politisk.	Forslagstiller aksepterte forespørselen om utsatt frist frem til 19. mai.

21.05.21, Eigersund kommune**1. Opparbeidelse av gang- og sykkelveg langs fv.4296**

Eigersund kommune gir faglig råd om at § 2.1.14 Fylkesveg fv.4296 c i bestemmelsene som sier at; «*Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelvei langs fv.4296 mellom Tengs til Tengesdal være ferdig opparbeidet.*» blir strammet inn slik at denne veistrekningen blir utbedret vesentlig tidligere. Rekkefølgekravet slik det står i dag vurderes å kunne ha vesentlig, negativ virkning for kommunens virksomhet og dens innbyggere. Rekkefølgekravet må endres slik at gang- og sykkelvegen langs fv.4296 fra kryss med fv.44 på Tengs til kryss med Hetlandsvegen skal være opparbeidet vesentlig tidligere. Det samme gjelder også breddeutvidelse, linjeføring og skisserte trafikk-sikkerhetstiltak på samme strekningen legges inn som rekkefølgekrav og gjennomføres samtidig.

2. Fv.4298 Eigesveien

Eigersund kommune gir faglig råd om at det må utredes konsekvensene av en økning på 300 % i ÅDT på fv.4298 Eigesveien og der det må gjøres vurderinger av trafiksikkerhet, vegstandard, støy m.m. herunder peke på avbøtende tiltak. Dette er forhold som er av vesentlig betydning for Eigersund kommune sin virksomhet og innbyggere da hoveddelen av trafikken som gjennomføringen av detaljreguleringsplanen vil generere, vil benytte fylkesveien som går igjennom Eigersund kommune. Denne må sendes på høring til Eigersund kommune, jf. bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

3. Prognoser for gang- og sykkeltrafikk

Eigersund kommune gir faglig råd om at en bør utarbeide prognoser for gang- og sykkeltrafikk før planen vedtas.

4. Trase for nødveg

Eigersund kommune gir faglig råd om at traseer for nødveg blir kartlagt før planen vedtas.

5. Samarbeid om vann og avløpsløsning

1. Tiltaket blir utbygd over flere år og det er derfor ikke nødvendig å etablere gang- og sykkelvei ved oppstart. Det foreslås at det er tilstrekkelig at det bygges gang- og sykkelvei langs fv.4296 mellom Tengs til Tengesdal når samlet utbygd BYA for BI1 og BI2 passerer 25 %. Dette er i tråd med vedtak i Fylkesutvalget.

2. Det er i løpet av høringsperioden utarbeidet et forslag til strekningsanalyse for Eigesveien som omtaler eksisterende forhold og som også har med forslag til tiltak.

3. Det er ikke gang- og sykkelveger langs Bjerkreimsveien og deler av Tengesdalsvegen i dag. På bakgrunn av økt ÅDT på disse vegene er det tatt med gs-veger i sin helhet langs disse. Prognoser for gs-trafikk er forbundet med stor usikkerhet og behovet for gs-veger er derfor vurdert på bakgrunn av den økte trafikken langs de respektive vegene og kravene som stilles i N100 hva angår dette.

4. Nødveg skal utredes. Det skal sammen med Bjerkreim kommune ses på mulighet for eventuell nødveg.

5. Tatt til orientering.

Eigersund kommune stiller seg positiv til et eventuelt samarbeid om vann og avløpsløsning. 6. Uavklarte forhold rundt Eigersund Brann og Redning Eigersund kommune gjør oppmerksom på at det er uavklarte forhold rundt Eigersund Brann og Redning da rådmannen har anbefalt at Eigersund kommune søker medlemskap i Rogaland Brann og Redning IKS, noe som også vil få konsekvenser for Bjerkreim kommune.	6. Tatt til orientering.
06.05.21, Mattilsynet 1. Dersom det skal foretas uttak av masser og resirkulering av masser til gjenbruk til landbruk, må det tas hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere (eks. potetcystenematode). 2. Ved fremtidig landbruksdrift på ferdig oppfylt areal, må risiko for grunnforurensning som kan påvirke mat og fôr vurderes. Risiko for at massene kan inneholde planteskadegjørere må også ivaretas. 3. Mattilsynet viser til bestemmelser i Forskrift om planter og tiltak mot planteskadegjørere §§ 4 og 5 jf. vedlegg 4b.	1. Planen skal ta hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere. Det er foreslått å tilføye dette i bestemmelsene som: <i>§ 2.1.3 Masser</i> <i>c) Dersom det skal foretas uttak av masser og resirkulering av masser til gjenbruk til landbruk, må det tas hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere (eks. potetcystenematode).</i> 2. Tatt til orientering 3. Tatt til orientering.
12.05.21, Statsforvalteren Fremmet innsigelser er oppsummert i pkt.1-3, mens pkt. 4-10 omhandler faglige råd fra Statsforvalteren i Rogaland. Punktene videre oppsummerer innspillene fra Statsforvalteren. 1. Landskapstilpasning Statsforvalteren mener at landskapspåvirkningen og konsekvensene ved landskapsinngrepene ikke er tilstrekkelig ivare tatt i det aktuelle planforslaget. Dermed fremmes det <u>innsigelse</u> til manglende føringer for høyde og volum på de planlagte bygningene.	1.Landskapstilpasning For å redusere noe av landskapsvirkningene og imøtekomme Statsforvalterens innsigelse til manglende krav til avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning, foreslås følgende endringer: a) Maks kotehøyde på gesims for bebyggelsen innenfor området BI1-4 foreslås endret til +190 moh. b) Datasentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Volumet foreslås til å sikres i bestemmelsene som følgende: <i>§ 3.1.2 d)</i> <i>Data sentre kan etableres med en lengde på opptil 400 m og bredde opptil 100, med en høyde på opptil 40 meter over nytt gjennomsnittlig</i>

2. Etappevis utbygging Det er viktig at det legges opp til gode overordnet plangrep med hensiktsmessige totalløsninger for å vekte utbyggingsinteressene opp mot de viktige verneinteressene i området. Statsforvalteren fremmet derfor <u>innsigelse</u> til manglende krav til etappevis utbygging og utbyggingsrekkefølge innenfor planområdet. I forbindelse med krav til etappevis utbygging, må det også ligge vurderinger av hvor den aktuelle utbyggingen kan starte, og hensyn til naturmangfold og landskap må ligge til grunn som viktige premisser i den sammenheng.	<i>planert terreng. Det tillates oppstikk på taket med inntil 5 meters høyde.</i> c) Batterifabrikker kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Volumet foreslås til å sikres i bestemmelsene som følgende: <i>§ 3.1.2 e)</i> <i>Batterifabrikker kan etableres med en lengde på opptil 500 m og bredde opptil 150, med en høyde på opptil 20 meter over nytt gjennomsnittlig planert terreng. Det tillates oppstikk på taket med inntil 5 meters høyde.</i> 2. Etappevis utbygging Det er i planforslaget ikke stilt krav om trinnvis utbygging eller hvilket område som skal bygges ut først. Årsaken til dette er at det med stor sannsynlighet ikke vil foreligge en mulig aktør før planen er vedtatt. Når det ikke foreligger en kunde på planleggingsstadiet, er det svært krevende å forutse kundens behov i forhold til deres seleksjonskriterier ved valg av nye etablering. For at North Sea Energy Park skal være konkurransedyktig og klare å tiltrekke seg en større gruppe aktører, er det viktig å gi området nødvendig fleksibilitet. Aktører har forskjellige kriterier og ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på. Likevel har Vial sett på to ulike scenario der en antar at det er to store aktører som kommer til å etablere seg innenfor planområdet. Dette bidrar til at utbyggingen enten først kan skje innenfor BI1 eller BI2, slik at utbyggingen starter i et av industriområde som er satt av til datasenter/batteriproduksjon, og dermed reduserer naturinngrepene. Følgende forslag foreslås om trinnvis utbygging: <i>§ 2.1.20 Trinnvis utbygging</i>
---	--

3. Utnyttelsesgrad

Av hensyn til de viktige verneinteressene som gjør seg gjeldende i området, er det viktig å tilstrebe en effektiv arealbruk. Det er i den sammenhengen viktig at det innarbeides minstekrav i reguleringsplanen knyttet til arealutnyttelse, for å redusere arealbeslaget og utbyggingens samlede konsekvenser for friluftsliv og naturmangfold. Statsforvalteren fremmet innsigelse til manglende krav til minimum utnyttelsesgrad og ber om at dette blir sikret i planens bestemmelser.

4. Illustrasjonsplan

Det vises til flere overordnede planer med mål om å redusere utslipp av klimagasser, inkludert utslipp fra

a) Dersom den første aktøren ønsker et tomteareal på mindre enn 450 daa, må utbyggingen skje innenfor BI2.

b) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI2, må SKV1, SKV2, o_BE1, BI2 og BI4 opparbeides.

c) Dersom den første aktøren ønsker tomteareal innenfor BI1, må SKV1, SKV2, SKV3, o_BE1, BI1, BI3 og BI4 opparbeides.

d) Dersom én aktør ønsker å etablere seg innenfor BI1 og BI2, skal det foreligge en utbyggingsplan for hele planområdet.

3. Utnyttelsesgrad

Tiltakshaver er enige med Statsforvalteren, og følger forslaget om å legge til rette for minimumskrav for utnyttelsesgrad innenfor industriområdene. Som et rent næringsområde bør det i tillegg tilstrebes høy utnyttelse av tilgjengelig areal, særlig med tanke på at man gjennom en aksept for etablering av næringsområde ofrer betydelige verdier. Tiltakshaver foreslår derfor å sette nåværende utnyttelsesgrad som har vært ute på høring, til minimumskrav, og foreslår og sette noe høyere maksimumsutnyttelse. Tilrettelegging av bedre utnyttelse av industriarealene, gitt at det stilles krav om at øvrig infrastruktur skal på plass, vil ikke i det store bildet forverre den negative landskapseffekten som følge av planforslaget. På den måten sikrer man god utnyttelse av den ressursen som ledige næringsarealer utgjør.

Forslag til endring:

§ 2.4 Utnyttelse

BI1: Min 47 %, maks 60 % BYA

BI2: Min 55 %, maks 65 % BYA

BI3: Min 53 %, maks 60 % BYA

BI4: Min 50 %, maks 60 % BYA

BI5: Min 55 %, maks 65 % BYA

arealbruksendringer. Videre skrives at større vannspeil og grønne arealer utgjør en viktig funksjon som karbonlagring i et klimaperspektiv.

Det vises til fagrapport om konsekvenser av utslipp til vann og luft, hvor det blir foreslått etablering av nye grønne areal og åpne vannspeil som skissert i illustrasjonsplanen. Statsforvalteren fremmet faglige råd om at det i bestemmelsene sikres at illustrasjonsplanen skal være retningsgivende for avbøtende tiltak i området.

5. Dybdemåling

Merknaden påpeker at planforslaget følger en vurdering med beregning av klimagassutslipp ved nedbygging, men i fagrapporten om massehåndtering går det frem at myrområdene ikke er dybdemålt. Dette utgjør også en usikkerhet for massegrunnlaget. Statsforvalteren fremmet faglig råd om at det må gjøres ytterligere undersøkelser av dybdeforhold, slik at det reelle dybdeforhold kan legges til grunn som premiss ved detaljert klimaregnskap på omdisponeringen av myrområdet.

6. Bearbeiding av myrjord

Ved å sikre at myrmassene i minst mulig grad graves opp i forbindelse med etablering av industriområdet, reduseres påfølgende utslipp av CO₂ og metan. Dersom myrareal må omdisponeres, så må det vurderes tiltak

4. Illustrasjonsplan

Plassering av vannspeil er plassert omtrentlig og vil være det frem til det foreligger konkrete planer for planområdet. Aktører har forskjellige kriterier og ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på. Ved å legge føringer for hvor vannspeil og nye grønne arealer skal etableres innenfor industriformålene vil det sette store begrensninger for bebyggelsens plassering, interne veger mm. Det er viktig at disse avbøtende tiltak sees i sammenheng med hvordan bebyggelsen blir plassert, for å skape en god helhetlig plan for industriområdene. Det er derfor ikke ønskelig å at bestemmelsene skal sikre at illustrasjonsplanen skal være retningsgivende, da det kan låse plassering av vannspeil og de nye grønne arealene innenfor industriområdene. Som statsforvalteren har påpekt, er det blant annet sikret i bestemmelsene at det skal kobles inn en biolog ved utarbeidelsen av utomhusplanen (§2.1.17), som blir sikret med tanke på det overnevnte. Det skal også utarbeides en landskapsplan for hvert omsøkt delområde som blant annet skal fastlegge en planteplan. I tillegg er det sikret i §2.2.3 om ytre miljøplan at konsekvensene for utslipp til vann og luft skal legges til grunn for utforming av planen.

5. Dybdemåling

Statsforvalterens faglige råd vil bli tatt til følge. Det er foreslått å tilføye ny bestemmelse tilknyttet geoteknisk undersøkelse:

§ 2.1.21 Geoteknisk undersøkelse

Det skal utføres en geoteknisk vurdering med dybdemåling av myrområder, før det gis tillatelse til tiltak for hvert omsøkt delområde. I de områdene som grenser mot master skal det dokumenteres at det ikke blir skade på master og ledninger.

6. Bearbeiding av myrjord

som kan forsegle underliggende myrmasser med tettere mineraljord/leirrik jord nederst. Statsforvalteren fremmet faglig råd om at forsvarlig håndtering av myrareal/-jord sikres i bestemmelsene og at dette tema ikke utsettes til utarbeidelse av ytre miljøplan.

7. Massehåndteringsplan

Det vises til Regionalplan for massehåndtering på Jæren, at en massedisponeringsplan skal følge reguleringsplanen for prosjekter som skaper mer enn 10 000 m³ løsmasser. Det påpekes at planen ikke gjelder for Bjerkreim, men har mange retningslinjer med overføringsverdi til prosjekter som genererer overskuddsmasse. Statsforvalteren fremmet derfor et faglig råd om at det legges ved en massehåndteringsplan til sluttbehandlingen av planen.

8. Redusere høyeste tillatte mønehøyde

Det vises til fagnotatet for brannvurdering, hvor det går frem at brannvesenet i regionen ikke har materiell for å

Tiltakshaver tar Statsforvalters faglige råd til følge og foreslår å supplere i bestemmelsene som følgende:

§2.1.3. Masser b)

Myrarealer som må omdisponeres må håndteres på en forsvarlig måte slik at CO₂/metan-lagrene forsegles på mest mulig måte.

Det er i tillegg foreslått følgende i bestemmelse i

§ 2.1.3 Masser c)

Dersom det skal foretas uttak av masser og resirkulering av masser til gjenbruk til landbruk, må det tas hensyn til risikoen for spredning av planteskadegjørere (eks. potetcystenematode).

7. Massehåndteringsplan

Vial har ikke utarbeidet en massedisponeringsplan. En massedisponeringsplan vil på samme måte som en trinnvis utbyggingsplan, legge føringer for hvor etablering av kraftintensiv kan skje innenfor industriformålet. Vial ser samtidig viktigheten med å sikre en massehåndteringsplan i utviklingen av industriområdet. Det er derfor et ønske om å legge føringer for en massehåndteringsplan når det foreligger en kunde og søknad om utbygging. Tiltakshaver foreslår dermed å supplere i bestemmelsene, at det stilles krav til en massehåndteringsplan for hvert omsøkt delområde, for å sikre en optimal utnyttelse av massene innenfor industriområdet og målet om å oppnå intern massebalanse.

Følgende foreslås å supplere i bestemmelsene i

§ 2.1.3 Masser d)

Det må utarbeides en massedisponeringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Fagrapport om massehåndtering, mars 2021 "Konsekvensutredning av massehåndtering" skal legges til

sikre seg trygg tilgang til tak på 40 meters høyde. Behov for nødvendig materiell og opplæring kan medføre store kostnader for kommunen og Statsforvalteren fremmet derfor et faglig råd om å vurdere å redusere høyeste tillatte mønehøyde i område BI1 og BI2.

9. Kraftkrevende industri og realisering

Av hensyn til hvilke konsekvenser/ringvirkninger som ulike næringsetableringer fører med seg, er det viktig at ulike typer næringsvirksomhet blir lokalisert på riktig sted. I dette vil det for eksempel ligge vurderinger knyttet til lokalisering opp mot forventet publikums-/besøksintensitet m.m. Statsforvalteren fremmet faglig råd om at de ønsket virksomhetene spesifiseres og sikres bedre i bestemmelsene, innenfor rammene av plan- og bygningslovens §§ 12-5 – 12-7. Det legges til grunn at dersom området ikke skal brukes til de planlagte næringsaktivitetene, kraftkrevende industri, skal området tilbakeføres til dagens arealformål.

10. Tilkomstvegen til høydebasseng

Statsforvalteren har faglig råd om at tilkomstvegen til høydebassenget blir tegnet inn på plankartet, for å sikre tilstrekkelig tilkomst for utrykningskjøretøy.

11. Innspill til landskapstilpasning

Høyere liggende areal i midtre og vestre deler av industriområdet BI1 vil være spesielt sårbart/utsatt. Statsforvalteren skriver at omfattende utbygging i her vil fremstå som spesielt konfliktfylt. Disse vestlige delene må derfor hensyntas, helst gjennom en mer samlet landskapsøkologisk vurdering der hensyn til landskap, friluftsliv og ikke minst naturmangfold vektlegges.

Statsforvalteren skriver at som det fremgår av planens konsekvensutredning, vil hensyn til friluftsliv bli vesentlig negativt berørt eller ødelagt, både lokalt i området og til dels knyttet til reduserte landskapsopplevelser i regionalt og nasjonalt viktige landskap utenfor planområdet. Det gis innspill om at begrenset arealbeslag, god

grunn ved utformingen av massedisponeringsplanen.

8.Redusere høyeste tillatte mønehøyde

North Sea Energy Park ønsker å tiltrekke seg større aktører som har et ønske om å etablere en storskala datasenter/batteriproduksjon. Området for den vedtatte reguleringsplanen for datasenter på Gromstul i Skien kommune, har blitt solgt til selskapet Google. Bestemmelsene for planområdet på Gromstul, tillater aktøren å bygge med en høyde på inntil 40 meter. Dette er et referansepunkt på hva disse aktørene etterspør for slike etableringer. Det er derfor et sterkt ønske om å beholde foreslått maksimal gesimshøyde for datasentre. Det er i bestemmelsen lagt føringer for en maks gesimshøyde på inntil 20 meter dersom det skal etableres batterifabrikker.

9.Kraftkrevede industri og realisering

Tiltakshaver godtar Statsforvalterens faglig råd, og har presisert forholdet tydeligere i bestemmelsene. Det foreslås følgende endring

§ 3.1.2.a)

Innenfor formålet tillates det etablert datasenter og batterifabrikker. Det tillates i tillegg å etablere tilhørende service- og støttefunksjoner innenfor formålet.». Dersom planlagt næringsaktivitetene, kraftintensiv industri, ikke blir noe av skal området tilbakeføres til dagens arealformål.

10.Tilkomstveg til høydebasseng

Tiltakshaver tar Statsforvalters faglige råd til følge, og skal legge til adkomstveg til BVF1 inn på plankartet.

11.Innspill til landskapstilpasning

For å bøte på noe av disse landskapsvirkningene, er det i bestemmelsene lagt til rette for at det skal utarbeides en mer detaljert marksikringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt delområde. Planen skal vise hvordan skråningsarealene skal utformes og hvordan en planlegger å

terrengtilpasning og tilpassede byggehøyder i deler av BI1, BI3 og BI4 vil kunne dempe denne negative påvirkningen.

For å redusere den visuelle påvirkningen på landskapet u området, etterlyses en prioritering av høyde på de planlagte bygningene. Statsforvalteren skriver videre at bygningene bør ikke bryte horisonten, og ved tilpassing av de fysiske inngrepene må det legges spesielt vekt på ivaretagelse av de regionalt og nasjonalt viktige landskapene mot nord og sør i planområdet. Statsforvalteren savner ytterligere bestemmelser basert på de forslagene fagrapporten gav til avbøtende tiltak, eks. for å bryte opp bygningene slik at anlegget oppfattes som mindre dominerende.

12. Innspill til naturmangfold

Det vises til fagrapport om naturmangfold. Det påpekes at planområdet, spesielt BI1, fremstår som et viktig funksjonsområde for en lang rekke trua og til dels sterkt trua fuglearter. Hetlandsskogen inngår også i viktig rovfugltrekk, noe som trolig medvirker til noen av de mange registreringer i området. Statsforvalteren stiller dermed spørrende til KU-rapporten beskriver at de landskapsøkologiske funksjonsområdene bare vil bli *ubetydelig endret* som følge av utbyggingen. De vil i den sammenheng også påpeke at den planlagte utbyggingen vil legge beslag på potensielle hekketerritorier, samt raste- og matsøksområder. Det legges også til om at planområdet inngår i funksjonsområde for hjortedyr.

Statsforvalteren viser til KU-rapportens påpeking av faren for betydelige skadevirkning ved utslipp til vassdragene, og understreker behov for strenge krav til avbøtende tiltak for å redusere påvirkningen i det vernede Bjerkreimsvassdraget med nasjonalt laksevassdrag og andre biologiske verdier nedstrøms.

Det vises til KU-rapporten om at ca. 13 % av nedbørsfeltet/vannføringen til Ognavassdraget vil overføres til Bjerkreimsvassdraget, avhengig av omfang og utførelse av utbygging. Statsforvalteren skriver at miljø-konsekvensene for begge vassdragene ved en slik vannoverføring må utredes nærmere og avklares med NVE som vassdragsmyndighet for vannressursloven.

På bakgrunn av det overnevnte, vurderer Statsforvalteren at den samlede belastningen på økosystemet som stor, jf. naturmangfoldloven § 10. Statsforvalteren mener at omfanget av planlagt utbygging spesielt i BI1 fremstår som krevende ut fra den samlede belastningen på området.

håndtere massene i anleggsperioden. Det skal i tillegg vise vegetasjon som skal bevares under bygging, kulturminner som ikke skal berøres under bygging og vassdrag som skal skjermes under bygging. Det er også hjemlet i bestemmelsene at det skal sammen med søknad om tillatelse til tiltak for den enkelte tomt, utarbeides en landskapsplan som skal vise opparbeidelsen av de ubebygde arealene innenfor området. Det er i tillegg valgt å redusere maks gesimshøyde til 30 meter for bebyggelsen innenfor feltet BI1-4. Se også svare for pkt.1.

12. Innspill til naturmangfold

Det er de landskapsøkologiske funksjonsområdene som vil bli ubetydelig påvirket. Trekket av rovfugler vurderes å bli marginalt påvirket av utbyggingen ved at rovfuglene ikke vil slutte å trekke over området på grunn av utbyggingen. Det samme gjelder det landskapsøkologiske funksjonsområdet knyttet Bjerkreimselva. Når det gjelder de økologiske funksjonsområdene, så vil de i større grad bli påvirket, jf. KU.

Forslagsstiller tar til orientering av Statsforvalteren mener at den samla belastningen på økosystemet blir stor.

Når det gjelder 13 % av nedbørsfeltet/vannføringen til Ognavassdraget vil overføres til Bjerkreimsvassdraget, stemmer dette ikke. Det gjelder 13% av det aktuelle bekkfeltet, ikke av hele vassdraget, men bare av det lille bekkfeltet som renner til Ognaelva. Ognavassdraget vil ikke bli berørt i særlig grad. Et lite område som ligger mellom Auravatnet og Grastjørn havner innenfor plangrensen. Deler av dette vil få fall mot planområdet (10-

13. Innspill til krav om overskuddsvarme

Statsforvalteren skriver at konsekvensutredningen er det gjort en økonomisk antakelse på omsetning for sirkulærindustri, men utover det er ikke gjennomført utredninger i forhold til sirkulær industri. Det påpekes også at det kun er 7 % av de industriformålet er tiltenkt til sirkulærindustri, uten at det er gjennomført utredninger for det faktiske potensialet for overskuddsvarme.

Det påpekes at selv om det i planbeskrivelse åpnes for muligheten til å benytte overskuddsvarme i områdene BI3 og BI4, er det ikke fastsatt i formålsbestemmelsene. I praksis er det ingen krav per i dag om at man skal utnytte overskuddsvarme innad i planområdet. Med tanke på mengden overskuddsvarme et datasenter og lignende virksomheter produserer, skriver Statsforvalteren at det bør stilles krav i planens bestemmelser om etablering av virksomhet som kan dra nytte av denne overskuddsvarmen.

Det gjøres oppmerksom på at dersom det skal brukes vann som kjøling, kan dette medføre utslipp til omgivelsene og at varmt vann skader liv i vassdraget. Det skrives at denne varmen må gjenvinnes på samme måte som annen overskuddsvarme. Statsforvalteren anbefaler at gjenbruk av restvarme blir utredet ytterligere og at det blir lagt mer konkrete føringer for nyttiggjøring av overskuddsvarmen fra datalagringscenteret.

14. Innspill til vurdering av risiko og sårbarhet

Planforslagets medfølgende risiko- og sårbarhetsanalyse beskrives til å være grundig gjennomført tilpasser plannivået. Likevel, er Statsforvalteren usikker på vurderingen av akseptkriteriene (grenseverdier for konsekvenser). Vurderingen på at tap av materielle verdier på mellom 500 mill. og 5 mrd. anses som «middels konsekvens» blir gitt som eksempel i den sammenheng. Statsforvalteren anbefaler kommunen å gjennomgå akseptkriteriene og vurdere om det på bakgrunn av nye kriterier bør iverksettes flere konsekvensreduserende tiltak.

Det påpekes at bestemmelse § 2.1.13 om brannberedskap er noe uklar og bør omformuleres. Spesielt, påpekes at hva som ligger i at byggherren har økt ansvar utover krav i TEK17 bør presiseres.

Det vises til at flere av de identifiserte risikoområdene i ROS-analyse nevner behovet for ny brannstasjon som risikoreduserende tiltak. Statsforvalteren antar at nevnte beredskapssenteret i bestemmelsene §§ 2.11 c) og

11ha) og tas derfor med i avrenning mot Bjerkreimsvassdraget.

13. Innspill til krav om overskuddsvarme

Tiltakshaver tar Statsforvalterens innspill om å gjennomføre en tilleggsutredning om bruk av overskuddsvarme til etterretning. Det er et ønske om at det etableres virksomheter som kan dra nytte av denne overskuddsvarmen som produseres innenfor planområdet, men tiltakshaver ønsker ikke å stille krav til dette i bestemmelsene.

14. Innspill til vurdering av risiko og sårbarhet

ROS-analysen følger grenseverdier gitt i «Veileder til helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse i kommunen». På bakgrunn av planområdets størrelse og omfang, har forslagsstiller valgt å følge metodebeskrivelse for planlegging på kommunalt nivå.

Øket ansvar utover krav i TEK 17 innebærer at tiltakshaver er ansvarlig for at det blir utført branntekniske vurderinger i hver byggesak som dokumentere at brannsikkerheten for

3.1.11 skal sikre en brannstasjon samt evt. industrivern. På bakgrunn av risikoanalyse og rapporten fra Branncon, skriver Statsforvalteren at det bør vurderes om etablering av brannstasjon skal være et rekkefølgekrav. Det legges til at det også bør være tydelig på hvem som skal etablere og drifte brannstasjonen.

15. Innspill til parkeringsløsning

Statsforvalteren vil oppfordre til at det legges til rette for en effektiv arealbruk i forhold til parkeringsløsninger. Med hensyn til viktige natur- og landskapsverdier må det tilstrebes å redusere parkering på bakkenivå i så høy grad som mulig. Statsforvalteren mener samtidig at det bør iverksettes tiltak som gjør sykling som et transportmiddel mer attraktiv. Viser til et eksempel om at man kan innad i planområdet vurdere plassering av sykkelparkeringen og sikre at disse lokaliseres på en måte som oppfordrer til bruk av sykkel.

16. Innspill til utbyggingsavtale

Statsforvalteren viser til planforslagets bestemmelse § 2.1.18, og minner om at det ikke finnes hjemmel i plan- og bygningsloven til å sette krav til inngåelse av utbyggingsavtaler. Det skrives at inngåelse av utbyggingsavtaler kan utvilsomt være et godt verktøy for realisering av planlagt utbygging og er ofte et nødvendig virkemiddel ved større utbyggingsprosjekter. Videre formidles at begge partene kan inngå i enighet om å stifte en avtale, og at det er et av premissene ved en gyldig avtale. Derfor anbefaler Statsforvalteren at ordlyden i bestemmelsen endres til en forventning om inngåelse av utbyggingsavtale og retningslinjer for hva utbyggingsavtalen konkret skal inneholde.

17. Innspill til gang- og sykkelveg

Det vises til bestemmelse § 2.1.14 c), hvor det fremgår at når summen av den totale utbyggingen utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelveg langs fv.4296 fra Tengs til Tengesdal være ferdig opparbeidet. Av hensyn til myke trafikanter generelt, og barn og unge spesielt, mener Statsforvalteren at gang- og sykkelveg langs strekning fra Hetlandsvegen i nord og til fv.44 Tengs i sør bør

hver delutbygging er ivaretatt. Dette er spesifisert tydeligere i bestemmelsene.

§ 3.1.11 BOP er i bestemmelsene blitt endret til § 3.1.12, og § 2.11 er endret til § 2.10. Brannstasjonen foreslås å ta inn som en del av rekkefølgekravene. Forslag til bestemmelsen er som følgende:

§ 2.1.13 Brannberedskap d)

Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimalt tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal det etableres en brannstasjon. Det er ansvarlig myndighet som skal etablere og drifte brannstasjonen.

15. Innspill til parkeringsløsning

Reguleringsbestemmelsene åpner opp for å etablere parkeringsanlegg innenfor industriformålene. Dette tilrettelegger for effektiv arealbruk i forhold til parkeringsløsninger. Det er i bestemmelsene sikret at minst halvparten av sykkelparkeringene skal ha takoverbygg og plasseres i nærheten av inngangspartiet. Dette er med på å oppfordre til bruk av sykkel.

16. Innspill til utbyggingsavtale

Det foreslås i bestemmelsene å endre §2.1.18 til følgende: «Det bør foreligge en utbyggingsavtale innenfor hvert omsøkt delområde før det gis tillatelse til tiltak.»

17. Innspill til gang- og sykkelvegen

Viser til forslagstillers kommentar til Rogaland fylkeskommunes vedtatte innstilling pkt. 5. Trafikkmengden er noe

opparbeides før det gis tillatelse til oppføring av bygninger innenfor planområdet.	som vil øke gradvis gjennom utbyggingsperioden. Som en del av rekkefølgekravene skal gang- og sykkelvegen mellom Hetlandsvegen og Apeland være ferdig opparbeidet før tillatelse til tiltak for første bygg gis. På grunn av den gradvise økningen i trafikkmengden, er det foreslått å følge Fylkesrådmannens vedtatte forslag til innstilling.
<u>12.05.21, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)</u> Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjon- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE gir råd og veiledning om hvordan disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven. 1. Hensynsone for skred- og flomfare Det vises til KMDs rundskriv H-5/18 og nevnes at fareområder alltid vises som hensynssoner i reguleringsplaner. Da er det faresoner slik de er i dag som skal vises i kartet. Aktsomhetskartene for flom viser at deler av planområdet kan være utsatt for flom, samt adkomstvegen som kan være utsatt for skred og flom. NVE fremmet sterkt faglig råd om å merke av hensynssoner i forhold til utredninger som er gjort av flom- og skredfare i det aktuelle området. Til hensynssonene må det knyttes bestemmelser som ivaretar tilstrekkelig sikkerhet. 2. GBG-områder NVE påpeker at av blå/grønnstruktur som er omtalt i bestemmelse § 2.1.11, kan de ikke finne GBG 10, 11, 12 og 13 i kartet. GBG3 ser også ut til å mangle i kartet. 3. Overvannsanlegg Det vises til planomtalen s.94 at planområdet skal håndtere overvann fra en 200-års nedbørhendelse. Det er positivt at bestemmelsen sikrer at utbygging generelt ikke skal resultere i økt spissavrenning fra det enkelte planområdet. NVE savner likevel en tydelig helhetlig vannhåndtering i planen. For å sikre nok areal og sammenhengende areal til flomveier og evt. areal til infiltrasjon og fordrøyning, bør en helhetlig håndtering av overvannet og bekker synliggjøres i reguleringsplankartet, jf. PBL § 3-1 bokstav i). Dette er et faglig råd fra NVE.	1. NVEs faglige råd tas til følge, og det foreslås å ta inn hensynssone for skred- og flomfare i plankartet. 2. GBG3, GBG10, GBG11, GBG12 og GBG13 er vist i plankartet mellom industriområdene BI1 og BI2, parallelt med kjøreveg SKV3. 3. Planområdet er delt inn i nedslagsfelt med vannveier som i stor grad samsvarer med dagens vannveier fra planområdet. Avrenning fra hvert nedslagsfelt ledes til sentralt plasserte fordrøyningsdammer og videre til eksisterende vassdrag. Alt dette er gjengitt i VA-rammeplan figur nr. 3 (tegning H03). Plassering av dammene er omtrentlig og vil være det frem til det foreligger konkrete planer for planområdet. Det er derfor ikke ønskelig å binde plasseringen i plankartet. 4. Eksisterende terreng må i stor grad arronderes og planeres for å tilrettelegge

4. Bevaring av bekker og myr

Det vises til konsekvensutredningen s.28 at det ikke er noen bekker eller myr blir bevart innenfor næringsområdet. Dette strider med kommuneplanens gjeldende bestemmelse for verna vassdrag § 2.3. Forbudssone langs vassdrag med byggeforbud langs bekkeløp/sideløp og forbud mot alle former for utfylling i vassdraget. Dette strider også med SPR for klimatilpasning kap.4.

NVE ser av konsekvensutredningen at vassdragets verneverdi blir noe forringet som følge av de planlagte tiltakene, men de finner ikke vurderinger/begrunnelser for hvorfor de naturlige vannveiene – tjern og bekk – beholdes i planområdet. NVE gir faglig råd om å beholde de naturlige vannveiene. Hvis andre løsninger velges, må dette begrunnes.

5. Fiskelaustjørna

Fiskelaustjørna har kombinert formål, Naturområde i sjø og vassdrag kombinert med overvannstiltak. NVE mener at det er uklart om man med tilordning av terreng rund foreslår å etablere en dam i utløpet av tjørna. Det er for lite informasjon om tiltaket og tiltakets virkninger for allmenne interesser i tilknytning til vassdraget til å vurdere forholdet til vannressursloven. Etablering av en dam kan være konsesjonspliktig jf. vannressursloven (VRL) § 8.

NVE minner om at dersom det er sikker vannføring i vassdraget, så gjelder VRL § 10 om slipp av minstevannføring lik alminnelig lavvannføring. Dersom det er behov for å fastsette krav om minstevannføring (utover alminnelig lavvannføring) eller reguleringsgrenser må tiltaket ha konsesjon etter vannressursloven, og kan ikke samordnes i reguleringsplan, jf. VRL § 20 d).

6. Dam og vassdragsanlegg

NVE gjør oppmerksom på at alle dammer og vassdragsanlegg skal klassifiseres etter damsikkerhetsforskriften. Den som eier dammen, må klassifisere anlegget.

7. Energianlegg

NVE skriver at planen må ta hensyn til anlegg som er planlagt eller har konsesjon etter energi- og vassdragslovgivingen. Berørte energiselskap bør involveres tidlig.

for planlagt industri. Dette gjør det vanskelig å samordne høyder mot eksisterende vassdrag. Fremtidig avrenning fra området vil i stor grad skje ved åpne vannveier. Størrelsen på området og omfang av en 200 års flom gjør dette nødvendig. I grøntbelter og randsoner langs industriområder vil det derfor tilrettelegges med åpen kanal og dammer.

Eksisterende vannveier ut av planområdet beholdes i størst mulig grad for å opprettholde vannføring gjennom eksisterende vassdrag frem mot Bjerkreimselva. En liten del av nedslagsfeltet som i dag har avrenning mot Ognavassdraget blir berørt av planområdet. Dette tast inn og ledes nå mot Bjerkreimsvassdraget.

5.Vannstand i Fiskelaustjørna ønskes beholdt uendret. Det gjøres likevel tiltak for å kalibrere utløpet for å holde tilbake spissavrenning som følge av fortetting. Videre ønsker forslagsstiller å legge til rette for at vann i en 200 års nedbør kan stå 0,75-1m over dagens nivå. Eksisterende terreng fungerer som en naturlig barriere rundt vannet. Terrengøyder må dokumenteres i forbindelse med teknisk planlegging. Mot øst og BI3 fylles terrenget opp og det anlegges industri som vil ligge over en eventuell fremtidig flomvannstand. Det etableres overløp til kanal ned mot Eikesvatnet som er dagens utløpsresipient for Fiskelaustjørn.

6. Tatt til orientering.

7. Tatt til orientering. Statnett har blitt involvert tidlig i planprosessen.

3.3 Organisasjoner, foreninger og interessegrupper

06.05.21, Bjerkreim Næringsforening Bjerkreim Næringsforeningen støtter planene om etablering av næringsparken North Sea Energy Park i Hetlandsskogen. Det oppgis i merknaden at det er gjort et grundig arbeid med utarbeiding av plan, og det foreligger konsekvensutredninger av både økonomiske og ikke-prissatte konsekvenser. Fordelene ved prosjektet er store og langsiktige, og er større enn ulempene.	Tatt til orientering.
11.05.21, NOF avd. Rogaland og NOF avd. Dalane lokallag Merknaden understreker at både Hetlandsskogen og randområdene er et viktig faunistisk område for flere arter, og er et viktig hekke-, yngle-, raste- og overvintringsområde for fugle- og dyrelivet. I merknaden nevnes mange arter som er karakteristiske, sesongbaserte, har lokale og nasjonale verdier, og røddlistet. Dermed gis det merknad på at området ikke er tilstrekkelig undersøkt. Det anbefales å gjennomføre en grundig undersøkelse med hensyn til både insekter og amfibier i området, samt over flere sesonger for å vurdere de naturlige svingningene i nature over flere år. Merknadsstiller påpeker at det foreslåtte tiltaket føyer seg inn i det for tiden gjeldende mønsteret der uberørt natur bygges ned og ødelegges samtidig som naturkvalitetene neglisjeres. At det skjer i samme region som røddlistede arter som hubro, klokkesøte og kystlynghei allerede er sterkt påvirket som følge av omfattende vindkraftutbygging. Det skrives at det er vanskelig å se for seg at de skadereduserende tiltakene som foreslås vil la seg gjennomføre når utbyggingstiden er estimert til å pågå opp mot 25-30 år. Anleggsvirksomhet i hekketiden vil særlig påvirke hubroen og rovfugler. Etablering av infrastruktur til og fra området vil legge beslag på ytterligere områder, og vil dele opp naturtypene pga traseleggingen.	Det er godt dokumentert i fagrapport for naturmangfold at influensområdet huser et mangfoldig fugle- og dyreliv, men innslag av flere truede arter. Ideelt sett ville en undersøkelse av naturmangfoldet over flere år vært å anbefale faglig sett, men det aktuelle området vurderes likevel som tilstrekkelig undersøkt til å vurdere konsekvensene for viktige forekomster av dyr og fugler. Når det gjelder insekter, vil det være nødvendig å gjennomføre enormt omfattende undersøkelser over mange år for å få et godt nok dokumentasjonsgrunnlag.
11.05.21, Dalane Bilbransje Forening Dalane Bilbransje Forening stiller seg positive til North Sea Energy Park sine planer om etablering av industri i Hetlandsskogen i Bjerkreim kommune. Merknadsstiller skriver at foreliggende planer kan bidra til vekst og verdiskaping i regionen. Tilrettelegging for nye virksomheter og arbeidsplasser i North Sea Energy Park vil også resultere i store synergier for øvrig næringsliv i regionen. Videre skrives at direkte og indirekte investeringer gjennom kraftkrevende industri vil ha store positive ringvirkninger for bl.a. byggbransjen, leverandørindustrien og servicenæringen. En positiv	Tatt til orientering.

vekst i næringslivet generelt, har også stor betydning for bilbransjen. Merknaden konkluderes med at merknadsstilleren støtter reguleringsplanen for NSEP slik den foreligger.	
<u>11.05.21, Coop Vikeså</u> Merknadsstilleren skriver at Bjerkreim kommune og hele Dalane-regionen har behov for at det legges til rette for og skapes nye arbeidsplasser. Teknologiarbeidsplasser, arbeidsplasser for fagarbeidere, samt ufaglærte er sårt tiltrengte arbeidsplasser i regionen. Dermed vil planene for NSEP i Hetlandsskogen vil være av stor betydning ikke bare lokalt, men vil også bidra til å skape arbeidsplasser og verdiskapning i hele fylket. Videre, nevnes at både ny firefelts motorvei gjennom Bjerkreim og etablering av spennende arbeidsplasser som NSEP legger opp til, vil medføre økt pendling til Bjerkreim og økt tilflytting til regionen. Økt aktivitet og tilflytting nevnes til å ha stor betydning for næringslivet generelt, men handelsstanden spesielt. Coop Vikeså meddeler at de er positive til reguleringsplanen og dermed har ingen merknad til den slik den foreligger.	Tatt til orientering.
<u>11.05.21, Egersund i Sentrum</u> Egersund i Sentrum består av i underkant av 100 medlemsbedrifter i Egersund. Merknadsstilleren beskriver planene om etablering av industri i North Sea Energy Park som svært spennende, og at utviklerne er opptatte av å tilrettelegge for å skape nye arbeidsplasser er viktig for utviklingen av regionen. En eller flere etableringer i NSEP vil ikke bare ha stor betydning for Bjerkreim, men også for Eigersund kommune og Egersund by. Merknaden drøfter de positive effektene av de planer som foreligger i NSEP. Det understrekes viktigheten å stimulere til vekst for arbeidsplasser og verdiskaping lokalt. En næringsetablering på kommunegrensen til Eigersund beskrives til å kunne gi positive ringvirkninger for lokalt næringsliv og for lokal handelsstand i Eigersund, både på kort sikt og på lang sikt. Dette vil også åpne opp for en befolkningsvekst. Egersund i Sentrum er positivt til den foreliggende reguleringsplanen, og har ingen merknader til slik den foreligger.	Tatt til orientering.
<u>11.05.21, Rogaland Orienteringskrets + 2 klubber</u> 1. Hetlandsskogen som idrettsanlegg	1. Tatt til orientering.

Merknadsstiller påpeker at planforslagets konsekvensutredning for friluftsliv ikke har tatt med at Hetlandsskogen også er et idrettsanlegg. Orienteringskartet Hetlandsskogen fikk tippemidler og kommunal støtte i 1991, og har siden blitt jevnlig oppdatert og brukt. Kartet nevnes til å bli benyttet av både nasjonale og lokale interessegrupper, og terrengtypen beskrives til å være ekstra verdifullt for regionen. Planforslaget skrives til å ødelegge kartet fullstendig. Dette vil være et stort tap for O-sporten ettersom det nevnes at det ikke finnes tilsvarende terreng av sammenliknbar størrelse i regionen. 2. Markedsføring som et miljøprosjekt Merknadsstiller skriver at markedsføring av prosjektet som et miljøprosjekt med «lav CO2 avtrykk» gir inntrykk om fullstendig mangel på forståelse av miljø. Utslipp relatert til utbygging, tap av naturområder som inneholder bl.a. myrområder, som er viktige CO2 lager, et rikt dyreliv og områder med sjeldne og utrydningstruede arter vil forekomme. Avstand til bebyggelse og begrenset infrastruktur i form av veger vil belaste det eksisterende vegnettet og medføre behov for nye tilkomstveger og sannsynligvis utvidelse av eksisterende veier. Dette argumenteres til å kreve enda mer areal og ødelegge ytterligere arealer med verdifullt terreng og medførende CO2 belastning. Plassering langt vekk fra boligområder betyr også lang, energikrevende og forurensende arbeidsreiser.	2. North Sea Energy Parks visjon er å utnytte 100% lokal fornybar energi i næringsparken. Forslagstiller er klar over konsekvensene det vil ha for miljøet, jamfør konsekvensutredningen. Tiltaket medfører utslipp på 63 700 tonn CO2-ekv. over 20 års periode. Tiltaket vil medføre 3 417 tonn CO2-ekv. mer per år, som vil gi 6 % økning i utslippet til Bjerkreim dersom utslipp i andre sektor ikke endres de andre årene.
<u>12.05.21, NHO Rogaland</u> Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) har drøyt 2500 medlemsbedrifter i Rogaland, som representerer nær 85 000 årsverk. NHO Rogaland er positiv til og støtter forslaget om å etablere kraftkrevende industri i North Sea Energy Park i Hetlandsskogen, Bjerkreim kommune. Det nevnes at planene for NSEP vil, slik de fremstår, være viktig for å skape arbeidsplasser og gi økt verdiskaping både lokalt og regionalt. Det vises til NHOs arbeid i <i>Neste trekk: Veikart for framtidens næringsliv</i> at Norge det neste tiåret må skape 250 000 nye private arbeidsplasser. Jobbskaping er en forutsetning for at landet fortatt skal være økonomisk og sosialt bærekraftig. Det understrekes at Norge må skape et allsidig næringsliv, noe Rogaland i særlig grad skal bidra til. De nye grønne næringene skal stå på skuldrene av den kompetansen og erfaringen i de store bedriftene	Tatt til orientering.

innen industri og teknologi. Merknaden påpeker at Rogaland lyktes med å få på plass store nasjonale og internasjonale nyetableringer da den posisjonerte seg som oljehovedstad. Rogaland ble et nasjonalt tyngdepunkt og kompetansemiljø, som tiltrakk seg flere etableringer. Merknadsstiller skriver at denne muligheten er nå til stede for kraftkrevende industri i Rogaland, med stor og grønn kraftproduksjon i regionen som må utnyttes og legges til rette for.	
<u>11.05.21, Næringsforeningen i Stavanger-regionen</u> Næringsforeningen i Stavangerregionen representerer ca. 2000 medlemsbedrifter og er til stede i hele regionen. Næringsforeningen i Stavangerregionen er positiv til etablering av forslaget til reguleringsplan og etablering av kraftintensiv industri i området. Videre, anbefales at forslaget til reguleringsplanen vedtas. Næringsforeningen skriver at forslaget til reguleringsplan vil kunne stimulere til vekst for arbeidsplasser og verdiskaping lokalt, men også regionalt. Med disse arealene og mulighetene skissert i reguleringsplanen vil kommunen og regionene styrke sin posisjon som en attraktiv næringskommune og tilrettelegge for framtidens arbeidsplasser. Grønn vekst og grønne arbeidsplasser er avgjørende om regionene skal lykkes med den omstillingen den står foran i de kommende år. Regionene er avhengig av å gjøre dette i samarbeid fra industri, lokalsamfunn og offentlige aktører. Næringsforeningen skriver at med reguleringsplanen, vil Bjerkreim ta et riktig skritt i denne retning. Planen viser gode løsninger for industri, arbeidsplasser og lokalsamfunn. Videre nevnes at etablering av North Sea Energy Park vil åpne for etablering av fremtidsrettede grønne arbeidsplasser i regionen, og vil være en viktig bidragsyter til omstillingen regionen skal gjennom.	Tatt til orientering.
<u>12.05.21, Forum for natur og friluftsliv (FNF) Rogaland</u> FNF er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer forumet ca. 60 000 medlemskap. FNF Rogaland har også et faglig råd i Stavanger og et utvalg på Haugalandet. 1. FNF Rogaland viser til tidligere innspill fra forumet i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ, hvor det ble sendt inn innspill om rekke natur- og friluftsverdier og andre forhold som vil være i konflikt med en utbygging i Hetlandsskogen. Videre skrives at FNF	1. Tatt til orientering

Rogaland opprettholder deres kritiske kommentarer til å etablere kraftkrevende industri i Hetlandsskogen. 2. Det nevnes at omregulering av 1700 dekar stort område fra LNF-område til industriformål midt i kjernen av Hetlandsskogen er i stor konflikt med dagens bruk til friluftsliv og som et større sammenhengende naturområde. FNF Rogaland skriver at de negative konsekvensene for naturmangfold og helse vil være store, til tross for forslag om avbøtende tiltak. 3. En av hovedutfordringene ved planen beskrives til å være etablering av næringsparken vil kunne gi vesentlige negative konsekvenser lokalt og regionalt uten at dette er vurdert på et overordnet nivå i Rogaland. FNF Rogaland mener at det er i Rogalands interesse å heller planlegge kraftkrevende industri i oppstartede industriområder, i arealer som er avsatt til industri i kommunale- og regionale planer og hvor energikapasiteten allerede er til stede.	2. Forslagsstiller er enig i at tiltaket er i konflikt med dagens bruk av friluftsområdene knyttet til Hetlandsskogen. Det vises til fagrapport friluftsliv for omtale av disse forholdene. 3. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.
<u>10.05.21, Bjerkreim Produsentlag</u> Produsentlaget viser bekymring for fremtiden til melkeprodusenter som bli berørt av reguleringsplanen, både de som blir direkte berørte på Nordre Tengesdal, og de på langs Tengesdalsvegen og på Hetland. Det skrives at de ikke kan finne egen fagrapport for jord-/skogbruk, kun noen korte kommentarer i fagrapport for naturressurser og litt i samlerapporten. De er også kritiske til presentert mengde omdisponerte areal. På bakgrunn av bred og høy veg, samt gang- og sykkelveg, menes det at utbyggingen kommer til å ta mere dyrket jord. Bjerkreim Produsentlaget mener at politikere ikke kan fatte vedtak før det er laget en konsekvensutredning for jord-/skogbruk. I tillegg, kreves det å beregne hvor mye jordbruksareal vil bli beslaglagt i de forskjellige vegalternativer og i rekkefølgekravet om gang- og sykkelveg langs Tengesdalsvegen.	Tatt til orientering. Det er i planutarbeidelsen blitt utført konsekvensutredning for naturressurser som ta for seg jord- og skogbruk. Se fagrapporten «Konsekvenser for naturressurser ved etablering av North Sea Energy park». Dette er i tillegg blitt omtalt i planbeskrivelsen. Etter detaljprosjektering vil det utarbeides tegninger for grunnerv. Som tidligere nevnt vil det søkes å minimere konsekvensene for eksisterende gårdsdrift. Gang og sykkelveg som blir rekkefølgekrav i planen vil ha egne reguleringsprosesser. I disse prosessene vil dimensjoneringskriterier for gang- og sykkelveg bli gitt som igjen vil utslag i et eventuelt grunnerv.
<u>10.05.21, Bjerkreimvassdraget Fellesforvaltning</u> Bjerkreimvassdraget Fellesforvaltning AS (BVF) er en sammenslutning av fiskerettighetshavere i Bjerkreimsvassdraget (Bjerkreim og Eigersund kommune), etter § 25, Lov om laksefisk og innlandsfisk mv. om pliktig organisering. Merknaden skriver at Norge er medlem i NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization), som er etablert under konvensjonen om bevaring av laks i det nordlige Atlanterhavet, og har gjennom dette påtatt seg	Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurenset vann slippes ut fra anleggsområder. Reguleringsbestemmelsene slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringa av dokumentert velfungerende sedimentasjonsdammer

å bevare laksebestandene gjennom bærekraftig forvaltning. BVF er bekymret og kritiske til alle tiltak og inngrep som kan påvirke forholdene for laksebestanden i vassdraget. Det vises til rapport 795 utført av Ecofact, hvor den beregner sårbarhet for de forskjellige vannforekomstene i området som kan tenkes å bli berørt av en utbygging. I rapporten, er de fleste vannforekomstene vurdert til kategori middels sårbarhet, mens Fotlandsvatnet har høy sårbarhet. Det påpekes at enhver form for avrenning og forurensning som kan påvirke vannforekomsten må ikke forekomme. Videre, presiseres at gyteplasser for anadrom fisk ikke må forringes. Det skrives at det må stilles strenge krav til å utarbeide omfattende planer som alle må godkjennes av instanser med tilstrekkelig faglig kunnskap, i alle faser av utbygging av området – både i anleggsfasen, driftsfasen og eventuelt senere utbyggings av området. Det understrekes viktigheten av at alle godkjente planer blir fulgt opp og evaluert underveis, i alle overnevnte faser. BVF mener at alle planene må omfatte godkjente rutiner, avbøtende tiltak og kartlegge før- og etterundersøkelser for vurdering og dokumentasjon hvorvidt tiltakene har fungert etter hensikten. Tillegg, nevnes at det må foreligge godkjente rutiner for å forebygge og håndtere forurensning fra uønskede hendelser, og godkjente alternative planer hvis arbeidet ikke kunne utføres som forutsatt. Det presiseres at samme krav må også gjelde ved opparbeidelse av sykkel- og gangsti og tilførselsveier til området.	er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder skjæres av. Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning.
---	---

3.4 Direkte berørte parter og naboer

07.04.21, Steinar Omdahl Merknadsstiller er sterkt imot planene for Hetlandsskogen industripark. Merknadsstillers oppfatning er at Bjerkreim kommune har rasert nok av uerstattelig natur. Merknadsstiller vil ha kratere rundt seg på alle kanter dersom dette også blir realisert (har fra før disse monster - turbinene hengende over hodet). Dagens politikere i Bjerkreim vil få et ettermæle som de som ødela kommunens vakreste land - områder. Skytefeltet på Dovre fremstår som en idyll i forhold!	Tatt til orientering.
---	------------------------------

27.04.21, Marit Ege og Torbjørge Ege

Som grunneier på Eige, hvor Sauabekken ligger, ønsker merknadsstillerne å bevare Hetlandsskogen slik som den er i dag.

1. Dette er ikke en god og egnet plass til å etablere kraftkrevende- og sirkulærindustri.

Denne type industri krever å være sentrumsnært, ha dypvannskai, være nær flyplass, ha rikelig med energi, være nær skoler, ha godt veinett, ha vann- og kloakk kapasitet som gir god infrastruktur samt ha fiberkabel. Hetlandsskogen innehar ikke noe av disse delene.

2. Det er en skandale og useriøst å ville rasere et område som i dag fremstår med rikt fugleliv, herav hubro og et artsmangfold som er rødlistet som for eksempel klokkesøte, elvemusling og ål.

Det er dokumentert at ødeleggelse av natur gir fortregning av arter og svekker deres mulighet for å overleve.

Det er i dag registrert fire Hubro i grensen til planområdet i Hetlandsskogen. Ved sprenging og planering i 2 år vil denne verneverdige arten bli fortregnet fra området sitt.

3. Det er en middels fare for elver og vassdrag i dette området.

I den nordlige enden av Eigevatnet, mot Hetlandsskogen, finnes det gyteplasser. Villsbekken er en egnet gyteplass for laks, ørret og røye. Det er spesielt ål og elvemusling man er bekymret for i likhet med gytende laks og aure.

Sauabekken som renner ut fra Sauatjødna som igjen har elv fra Ljosvatn kan oppleve avrenning fra et myrområde ved planområdet. Det er generasjoners glede og stolthet å kunne oppleve forekomster av disse artene. Det er en glede å kunne dele dette med kommende generasjoner.

4. Med ny kraftkrevende industri trengs det utvidet strømlinje.

Dalane Energi har gitt uttrykk for at denne ikke kan legges i en utbedring av veinettet til Hetlandsskogen og NSEP. - Det blir for dyrt og gjøres ikke utenom byer. Å legge ny strømkorridor ved siden av Lyse sin strømkorridor på Torbjørge Eie sin eiendom og si at dette er billigst og mest egnet er ikke greit. Dette vil gå på bekostning av dyrebar jordbruksjord, vil fortrenge god matpolitikk og ødelegge livskvalitet.

1. Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

2. Tatt til orientering

3. Tatt til orientering. Vil likevel peke på at gytearealene i Villsbekken er svært små, og evt. påvirkning vil ikke påvirke fiskebestandene. Forringelse av funksjonsområdet for ferskvannsorganismer i Villsbekken vurderes ikke å være permanente, ettersom det forutsettes at eventuelle skader rettes opp.

Tatt til orientering. Tiltak for å forebygge negativ påvirkning på elvemusling vil være høyt prioritert.

4. Det er i plankartet satt av en ny høyspenttrase avmerket med H370_2, som kan etableres dersom den eksisterende høyspentlinjen, H740, fjernes og erstattes med H370_2. Det vil ikke etableres to høyspenttraseer ved siden av hverandre. Dette er sikret i bestemmelse som følgende:

§4.2.2 Høyspentlinje avmerket H370_2

Magnetfelt fra høyspentlinjen som allerede eksisterer har påført merknadsstilleren, Marit Ege, migræne. Vintertid høres knitring fra linja og det kjennes prikking i huden når man går under linja. 5. Lysforurensing. Det er ikke satt konsekvens på dette. Hvor mye blir dette? Lysforurensing bør være vurdert ved planlegging av industribygg i denne størrelsen. 6. Luftforurensing og støy. Det er planlagt større trafikk for å kunne utarbeide NSEP. Her er sett for seg mellom 2000 og 3000 arbeidsplasser - dette før man vet hva som kommer av bedrifter.	<i>a) Innenfor sonen kan det etableres ny høyspenttrase dersom den eksisterende høyspentlinjen H740 fjernes og erstattes med H370_2.</i> 5. På nåværende tidspunkt finnes det ikke konkrete belyningsplaner for planområdet. Det vil med høyst sannsynlighet ikke foreligge noen konkrete planer om belysning før planen vedtas. Det er derfor krevende å utføre en konsekvensutredning av lysforurensning på det stadiet planen er på nå. Det er derfor i bestemmelsene sikret at det skal utarbeides en belyningsplan som skal godkjennes av ansvarlig myndighet. Planen skal ivareta og hindre skjemmende eller sjenerende belysning for omgivelsen jf. §1.3.2 i reguleringsbestemmelsene. Det skal i tillegg, som et dokumentasjonskrav, utarbeides en landskapsplan for området som søkes som tillatelse til tiltak, som skal vise utforming og plassering av belysning og skilt. 6. Når det kommer til forurensning og støy, har planforslaget tatt høyde for «worst-case» scenario, og tiltak og løsninger har tatt med dette i betraktning i utviklingen av planforslaget.
08.04.21, Arne Løland Merknadsstiller stiller seg meget kritisk til Bjerkreim kommunes håndtering av saken vedrørende reguleringsplaner for Hetlandsskogen i Bjerkreim. Merknadsstillers oppfatning er at kommunestyret og formannskapet er inhabile i saken da de er representert på eiersiden og samtidig sitter med ansvar for å ta de rette avgjørelsene. 16.03.21 hadde formannskap i Bjerkreim kommune møte for å avgjøre om de skulle gå videre med planene etter at konsekvensutredninger forelå. 4 av 7 var da inhabile i saken, inkludert ordfører. Hvordan kan de være habile i denne saken i kommende møter, og blir de nødvendige hensyn tatt? Merknadsstiller setter et stort spørsmål rundt prosessen, og finner det urimelig at kommunen sitter på begge sider av bordet. Det kom også frem at flere politikere ikke	Tatt til orientering

hadde satt seg inn i konsekvensutredninger før formannskapsmøtet, men det ble allikevel bestemt å jobbe videre med planene. Etter merknadsstillers oppfatning er dette noe Statsforvalter bør se nærmere på, da konsekvenser ved dette prosjektet kan bli store.	
<u>20.04.21, Arne Løland</u> Da konsekvenser for arter og naturtyper er så usikre bør en gjøre en bedre vurdering før saken behandles av Bjerkreim kommune, da de ikke sitter på den rette kompetansen her. Det kommer tydelig frem i rapporten at planene vil ha stor negativ konsekvens for naturmangfoldet og derfor bør området IKKE omreguleres til industri, men forbli et LNF område. 1. Fagrapport Naturmangfold. Kartlegging og rapport er grundig, likevel er det stor usikkerhet knyttet til vurdering av konsekvenser for naturmangfoldet. Stiller også spørsmål til verdisettingen av enkelte naturtyper og arter som lever i området. Hekkeområde til havørn, hønsehauk, musvåk, hvitryggspett, grønnspett og våtmarksfugler har middels verdi i rapporten. Fiskeørner er observert i området i flere år og en etablering er meget sannsynlig. Hubro hekker like ved planområdet og bruker planområdet til jakt. Verdi er satt til svært stor. Ifølge rapport vil hubroen sannsynligvis ikke forlate området. Å anta at hubro ikke blir presset bort er ikke godt nok. Det er kjent at hubro holder seg langt unna menneskelig aktivitet og bebyggelse. Viser til Ecofact sin egen rapport fra 2012. Utenfor hekketiden er det registrert et relativt stort mangfold av fuglearter i og ved planområdet. Arter som lappugle, spurveugler, kongeørn, havørn, perleugle og kattugle har liten verdi ifølge rapporten. Mange funksjonsområder for fugler og dyr vil bli ødelagt dersom utbyggingen av Hetlandsskogen realiseres. Det må legges til grunn at mange av amfibiene og krypdyrene som er knyttet til området vil utgå/bli drept under anleggsarbeidet. Videre vil anleggsarbeid i hekketiden for fugler føre til at mange hekkfugler får ødelagt hekkingen. Et ferdig etablert område vil være et uegnet leveområde for de fleste villarter som er knyttet til området i dag. Norsk forvaltningspraksis tilsier at naturen skal forvaltes slik at planter og dyr sikres levedyktige bestander. I planområdet finnes det flere rødlistede arter. Variasjon av naturtyper og landskap skal opprettholdes. Viser til mangfoldloven der det står:	Det vil i en del tilfeller være usikkerhet knyttet til vurderinger av virkninger for fugler og dyr. Dette har blant annet sammenheng med at viltet omfatter individer som kan respondere ulikt og individuelt. Det må derfor alltid gjøres et faglig skjønn. 1. Verdisettingen av naturtyper og arter er i stor grad basert på faglige føringer i håndbok 13. Hubroen i våre områder lever i stor grad i menneskepåvirkede landskap. Arten er derfor i større eller mindre grad tilpasset menneskelig aktivitet. Arten er imidlertid spesielt var for forstyrrelser ved reirplassene, og det er disse som er viktige å ta vare på. Tiltaket berører ikke direkte noen reirplasser for hubro, men vil kunne gi forstyrrelser for hekkende hubro i form av f.eks. støy. Det er vurdert at dette kan få negative konsekvenser for ungeproduksjonen, men at hubroene likevel ikke vil forlate territoriet av den grunn. De nevnte fugleartene er i stor grad arter som ikke hekker i tilknytning til Hetlandsskogen. Noen av dem, som spurveugle, perleugle og lappugle, må vurderes som tilfeldige gjester. Det er ikke deres hekkeområder som blir berørt, derfor vil funksjonsområdene bli gitt en lever verdi. Når det gjelder havørn, er hekkeplassene gitt en høyere verdi.

<i>Lov om forvaltning av naturens mangfold omfatter all natur, og gjelder for alle sektorer som forvalter naturmangfold eller tar beslutninger som har konsekvenser for dette mangfoldet.</i> 2. Miljørettslige prinsipper. Naturmangfoldloven lovfester miljørettslige prinsipper som skal ligge til grunn for offentlige beslutningstakere (§ 8-12). Det stilles krav til kunnskapsgrunnlaget, ved at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, så langt det er rimelig, skal bygge på vitenskapelig kunnskap om naturmangfoldet og effekten av påvirkningen. a. Føre var prinsippet angir hvordan man skal håndtere manglende kunnskap og vitenskapelig usikkerhet b. Prinsippet om økosystemtilnærminger/samlet belastning innebærer at påvirkningen et tiltak, et inngrep eller en aktivitet har på økosystemet må vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for c. Prinsippet om at kostnader ved miljøskade skal bæres av tiltakshaver d. Prinsippet om krav om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Prinsippene skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet og ved forvaltning av fast eiendom §7. Det innebærer at prinsippene må trekkes inn og vurderes for alle tiltak og bruk som påvirker naturmangfoldet. Dette gjelder også for påvirkninger og aktiviteter som reguleres av annen lovgivning. Det følger videre av bestemmelsen at vurderingen av prinsippene skal framgå av beslutningen i den enkelte saken.	2. Tatt til orientering
<u>12.05.21, Arne Løland m.fl.</u> Merknaden viser at 898 personer har signert oppropet mot reguleringsplanene for Hetlandsskogen.	Tatt til orientering.
<u>26.04.21, Svein Arild Seglem</u> Hetlandsskogen er ikke et egnet sted for å etablere industri. Dette er et område som allerede blir flittig brukt til tur, friluft og jakt. Det er et viktig område for rekreasjon. Det finnes flere andre steder som passer bedre til å etablere industri, slik som for eksempel Eigestad. Selv om dette ikke ligger i Bjerkreim kommune så bør flere kommuner samarbeide om slike industriområder. Det er viktig å verne om naturen og de områdene man fortsatt har i relativ kort avstand fra bu og bebyggelse som gjør at mange enkelt og ofte kan bruke disse områdene.	Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.

	Tiltaket vil påvirke hele Dalane-regionen og nærliggende kommuner stiller seg positive til tiltaket. Det er i dag dialog mellom kommunene i regionen.
03.05.21, Ellen Opheim I Ecofact sin konsekvensutredning konkluderer de med at Hetlandsskogen har stor verdi som naturområde og at den planlagte utbyggingen har stor negativ innvirkning. Dette står i sterk kontrast til Bjerkreim kommune som mener at området er meget gunstig for industriformål. I et 2500 da stort område planlegges det datasenter, batterifabrikk og sirkulærindustri med tilhørende høyspentanlegg og transformatorstasjon. 1. I byggefasen vil det foregå mye sprenging, steinknusing, gravearbeid og transport av masse in og ut av område. Dette vil medføre mye støy, forurensing av luft, vann og jord og en vesentlig økning av tungtransport på tilstøtende fylkesvei. Ecofact skriver at selv om krav til utslippstillatelser blir overholdt, vil belastningen på bekker og tjern nært tiltaksområdet bli vesentlig. Selv om det settes krav til at overvannssystem og sedimentasjonsdammer skal etableres før annet anleggsarbeid starter, vil nok avrenning a partikkelforurensset vann kunne få innvirkning på Villbekken, som renner gjennom området og ut i Eikesvannet. Det kan resultere i tilslamming av gyte og oppvekstplasser for fisk, elvemusling og bunndyr. Dårlig vannkvalitet, støy og sprenging i anleggsperioden kan utgjøre et vandringshinder for laks, sjø-ørret og stasjonær ørret. Ecofact skriver at risikoen for fisk og ferskvannsorganismer i Bjerkreimselva vurderes som ubetydelig pga avstand til tiltaksområdet. Kan vi være sikre på det? Hva skjer når det kommer mye nedbør? Hvilke skadelige effekter kan det få over tid? 2. Området rundt Fotlandsvannet og Hetlandsskogen er et viktig område for trekkfugler, hekkende fugler og rovfugler. Hvordan vil de påvirkes av støy og vibrasjon fra lastebiler og sprenging over mange år? I Hetlandsskogen hekker blant annet hubro, hønsehauk, havørn, musvåk, fiskeørn, vipe, hvitryggspett og flere fugler. For hubro, står det i Ecofact sin rapport at hekkeområdet vil utgå, bli betraktelig berørt. Merknadsstiller vil tro at dette også gjelder andre fuglearter. Dette er også Ecofact sin konklusjon der se skriver at mangle vanlige forekommende dyr og fugler vil få sitt funksjonsområde ødelagt. Amfibier og krypdyr vil utgå, bli drept, under	Det er riktig at tiltaket vil føre til at flere fugler og dyr får sine leveområder ødelagt, og det vil også kunne bli ødelagte hekkinger for fugler som har egg og unger i planområdet når anleggsarbeidet gjennomføres. 1. Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurensset vann slippes ut fra anleggsområder. Reguleringsbestemmelsene slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringa av dokumentert velfungerende sedimentasjonsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder skjæres av. 2. Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning.

anleggsarbeidet. Hekkefugler vil få hekkingen ødelagt, og området vil bli totalt uegnet for de fleste villarter. 3. Konsekvensutredningen var trist og forstemmende lesning. Merknadsstiller håper inderlig at industriplanene for Hetlandsskogen blir lagt bort til andre mer egnede områder. Et utvidet Eigestad-område nevnes i plandokumentene som et godt og omtrent likeverdig alternativ med mindre konsekvenser for det gjenværende naturmangfoldet i Dalane. I dag ligger dette industriområdet i Eigersund kommune, men det kan utvides mot Bjerkreim kommune.	3. Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.
<u>07.05.21, Ellen Opheim</u> Det snakkes om å utvide og forbedre veg 4296 fra Tengesdal til Tengs. Denne vegen går langs Bjerkreimsvassdraget som er Norges 5. beste lakseelv. Vassdraget er også fredet. Hva vil konsekvensene av dette anleggsarbeidet bli? Blir det mye avrenning av slam og partikkelforurensning? Dette kan få følger for helsen til både fisk og andre dyr, og skade gyteplassene. Ecofact skriver at når industrien i Hetlandsskogen er ferdig utbygd, vil det daglig kjøre 370-380 lange kjøretøy. I anleggsperioden vil dette tallet bli mye høyere. Merknadsstiller skriver at det ikke stemmer at de som vil bevare Hetlandsskogen er imot å få arbeidsplasser til Dalane, slik enkelte på Folkemøtet hevder. Det finnes andre områder som er mindre konfliktfylte.	Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurenset vann slippes ut fra anleggsområder. Reguleringsbestemmelsene slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringen av dokumentert velfungerende sedimentasjonsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder skjæres av. Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning.
<u>11.05.21, Ellen Opheim</u> Merknaden viser til et avisinnlegg om vindkraftverk i Hetlandsskogen. Innlegget beskrives til å være flere år gammel, men fortsatt verdt å merke seg. Innlegget viser at Statskog ikke går videre med planene for Soltuva vindkraftverk. Statskog ønsket å utvikle 12 vindmøller i området med en total effekt på inntil 36 MW. Arbeidet ble innstilt når daværende politikere for Bjerkreim kommune gikk imot planene. Bakgrunnen var	Tatt til orientering.

gitt som at området delvis ligger i et viktig friluftsområde med bl.a. turstier og badeplasser, som er mye brukt til turgåing, padling, fiske og bading. Funnet av 4000 år gammel steinøks fra yngre steinalder, samt tegn til at folk har drevet med jakt for mange tusen år i området er også nevnt i merknaden.	
<u>12.04.21, Asbjørn Tengesdal</u> Forslagsstiller kom med et kart over vegtrase 2 i forbindelse med tillatelse til sjakting. Merknadsstiller lot da merke til at traseen var plassert mellom bnr. 4 og 12. Det merknadsstiller ble orientert om tidligere, var at bnr.4 ville få mindre driftsulemper ved at veien ble flyttet til skifte med bnr.12, ikke at naboen skulle få mere ulemper. Derfor ber merknadsstiller om at Bjerkreim kommune skal gi forslagstiller tillatelse til å justere traseen over sletta, så den i hovedsak følger bnr.4 sin eiendom.	Denne merknaden er tatt til følge og adkomstveg 2 har blitt lagt inn i det nye foreslåtte plankartet slik som merknadsstiller beskriver.
<u>05.05.21, Mette Ruby Mellegaard</u> 1. Valg av alternativ for regulering av Hetlandsskogen Merknadsstiller konkluderer for pkt.1 at utbyggingsalternativ 2 må avvises, da det er i strid med nasjonale og regionale hensyn, gjeldende kommuneplan og i strid med alle de faglige konklusjonene i selve planbeskrivelsen. For Bjerkreim kommune, og for regionen ellers er alt. 0, Hetlandsskogen som fortsatt LNF-område, det eneste akseptable alternativet. Både nasjonale og regionale hensyn tilsier at alt. 0, ingen utbygging, er det eneste som kan velges. Statsforvalteren i Rogaland sier i sin merknad til planen at etablering av så store næringsarealer som det er foreslått i Hetlandsskogen, vil komme i konflikt med nasjonale og viktige regionale hensyn knyttet til natur og biologisk mangfold. I Bjerkreim kommunes gjeldende kommuneplan (arealdel), er Hetlandsskogen regulert som LNF-område. Det er slik området brukes i dag. Merknadsstiller viser til fagrapportenes og planbeskrivelsens konklusjoner for ulike felt. Fagrapport om verdiskaping og sysselsetting konkluderer med at det er knyttet stor usikkerhet til om de positive virkninger innen disse feltene vil tilfalle regionen eller ikke. Det er denne verdiskapingen som er framført som det viktigste argumentet for hele prosjektet, nemlig store samfunnsmessige gevinster og positive ringvirkninger i form av arbeidsplasser og økonomiske gevinster. Dette er altså svært usikkert.	1. Både på nasjonalt og regionalt nivå, er det et ønske om kraftintensiv industri skal være et satsningsområde i næringslivet. Dermed er planforslaget i tråd med nasjonale og regionale mål for næringslivet. Det er mulig, og ikke uvanlig, å fremme en reguleringsplan hvis formål er i strid med kommuneplanens arealformål. Dersom reguleringsplanen blir godkjent, vil denne være juridisk bindende selv om kommuneplanen sier noe annet. Det vil være en usikkerhet knyttet til prosjektet da det høyest sannsynlig ikke vil foreligge en potensiell aktør før planen har blitt vedtatt. Usikkerheten er knyttet til bebyggelsens utforming, strømforsyning, arbeidsplasser og trafikkmengde. Planen har likevel lagt til grunn for et «worst case»-scenario i utarbeidelsen for planforslaget. For de nevnte fagrapportene, har det blitt vurdert konsekvens og påvirkning. Hvordan konsekvens og påvirkning er vurdert fremgår i KU-hovedrapporten. Tiltaket medfører utslipp på 63 700 tonn CO₂-ekv. over 20 års periode. Utslippet til Bjerkreim kommune som er gitt (53 700 tonn CO₂-ekv.) er på ett år. Dette vil <u>ikke</u>

Fagrapportene for landskap, friluftsliv, naturmangfold, kulturminner og støykilder konkluderer med at tiltaket/utbyggingen vil ha store negative konsekvenser for disse feltene. I andre rapporter, som omhandler økosystemtjenester og naturressurser er tiltaket vurdert til å gi fra noe til vesentlig forringelse. Et av de mest alvorlige konsekvensene av nedbyggingen gjelder de regulerende økosystemtjenestene. Konklusjonen både i fagrapporten og planbeskrivelsen viser at nedbyggingen av myr- og skogområder vil føre til at CO₂-utslippene for Bjerkreim kommune vil bli mer enn fordoblet. Fagrapport vedr. forurensning inneholder svært mange advarsler om risiko for forurensning av luft og vann, både i anleggs- og driftsfase og mange ulike tiltak vil bli nødvendig for å hindre slik forurensning. Disse konklusjonene er også gjengitt i planbeskrivelsen. 2. Krav til endringer i kommunens infrastruktur Planbeskrivelsen inneholder god informasjon om de store endringene i kommunens infrastruktur som vil bli nødvendige. Merknadsstiller konkluderer i pkt.2 med at disse endringene vil gi kommunen økte utgifter. En analyse av konsekvenser for kommunens økonomi er nødvendig for at politikerne skal kunne ta ansvarlige avgjørelser i saken. Disse må komme klart fram i den videre saksbehandlingen. Merknadsstiller viser til planen at utbyggingen vil kreve store endringer i kommunens tekniske infrastrukturer, det gjelder nye vannledninger med nødvendige trykkforsterkninger, nytt vannreservoar, nytt renseanlegg, ny kraftlinje, utbedring av veier for økt trafikk og endret trafikkbilde, ny brannstasjon og utallige tiltak for å sikre at nedbyggingen og driften ikke medfører uakseptable støyproblemer og forurensning av luft og vann. På sikt vil kommunen også måtte regulere arealer til bolig, skole og enda mer næringsvirksomhet som kan komme. Dette vil også kreve større administrasjon og flere stillinger i forhold til f.eks. oppvekst og helse. Dette er noe mer usikkert, da tallene for sysselsetting og økonomiske ringvirkninger framstår som sterkt overdrevne. 3. Avbøtende tiltak og kompenserende tiltak Merknadsstiller konkluderer i pkt. 3 med at de seks tiltakene som er tatt ut for videre behandling må legges inn igjen i planen for de avbøtende og kompenserende tiltakene. Enda viktigere er at disse forhold blir en del av reguleringsbestemmelsene. Ved at kommunen stiller	føre til en fordobling av utslippet. Tiltaket vil medføre 3 417 tonn CO₂-ekv. mer per år, som vil gi 6 % økning i utslippet til Bjerkreim dersom utslipp i andre sektor ikke endres de andre årene. 2. Tatt til orientering 3.Tatt til orientering. De seks avbøtende tiltak som ikke er tatt med videre i bestemmelsene er knyttet til bebyggelsens høyde, ellers er 31 av 37 tiltak videreført og sikret i
--	---

større krav og flere betingelser på vegne av sine innbyggere, og for å unngå en total rasering av kommunens naturområde. Dersom planens alternativ 2 skulle bli vedtatt, må det settes ned en egen tverrfaglig og tverrpolitisk gruppe som får ansvar for å utarbeide en samlet plan for de nødvendige avbøtende tiltakene, og for å vurdere hvilke tiltak som i realiteten er kompenserende og avbøtende. Sist, men ikke minst, må denne gruppen få ansvar for å sikre at de avbøtende tiltakene blir gjennomført. Kanskje må man også være føre-var og ha en handlingsplan med tiltak overfor aktører som bryter betingelsene og ikke følger kravene. Først om språkbruken i oversikten over de foreslåtte kompenserende tiltakene. Merknadsstiller kommenterer bruk av <u>bør</u> og <u>kan</u> i foreslåtte tiltak. Det er få krav når det gjelder de avbøtende tiltakene. Det som <u>skal</u> gjøres, er å lage ulike planer som f.eks. marksikringsplan, en sprengingsplan, ulike overvåkingsplaner og i forhold til mange risikofaktorer, en ytre miljøplan. Merknadsstiller skriver at det er interessant å se hvilke foreslåtte tiltak som er tatt ut og begrunnelsen for å gjøre det. Flere av tiltakene gjelder bygningene, det er foreslått at de skal legges lavt i terrenget - så de ikke bryter horisontlinjen, de skal brytes opp for ikke å bli for dominerende, det kan være «grønne tak» og lengde, bredde og gesimshøyde reduseres. Begrunnelsen for at slike tiltak avvises, er fordi man må fjerne alt som kan få potensielle utbyggere til å tenke seg om to ganger før de velger Hetlandsskogen. Hit skal de få komme og de skal få lov til å bygge akkurat som de vil. Stilles det krav, blir det vanskelig å trekke til seg de store aktørene. Et tiltak om støyreducerende volder ved ny innkjøringsvei blir avvist, det vil komme i konflikt med jordbruksareal. Bøndene vil uansett miste jord uten at det er gitt noe betydning, og uten støydempende tiltak vil de få støyforurensning med på kjøpet. Det kommer heller ikke til å bli stilt som krav at det ikke skal sprenges i fuglenes hekkesesong. Man mener det vil slå negativt ut for utbyggingsarbeidet, og det vil være å kreve for mye av utbyggerne. Vurdering om de avbøtende tiltakene egentlig er avbøtende eller om de bare forverrer nedbyggingen, er også nødvendig. Enkelte av de foreslåtte tiltakene vil også føre til økt tap av naturtyper, f.eks. 3 meter bred turvei til Krågevatn. En slik vei vil gå over flere myrer, og dermed medføre tap av myr og større CO2 utslipp.	bestemmelsene. Det er et ønske å ha en fleksibilitet ut ifra type kunde og behov. Foreløpig er det ukjent hvordan bebyggelsen vil bli seende ut. Ved å legge føringer for det, vil det sette begrensninger for fleksibiliteten i planen. Det har blitt tatt med nye avbøtende tiltak i forbindelse med landskapstilpasning, se svaret til Statsforvalteren datert 12.05.21, pkt. 1. Vial som jobber med planforslaget består av et tverrfaglig team med plan, samferdsel og vann- og avløp. Planforslaget er et resultat av et tverrfaglig arbeid. Reguleringsbestemmelsene er et juridisk bindende dokument som aktører <u>må</u> følge. Nasjonal jordvernstrategien har et mål om at den årlige omdisponeringen av dyrket mark skal være under 4 000 daa. Jordvernsstrategien for Rogaland følger opp den nasjonale strategien, og har satt et mål om å maksimalt omdisponere 400 daa årlig. Dermed er det viktig å ta minst mulig jordbruksareal, kun det som er nødvendig. Avbøtende tiltak er miljøtiltak for å minske, kompensere eller fjerne uønskede virkninger av inngrep i naturen. For eksempel er det i bestemmelsene stilt krav om sprengningsarbeid med tanke på sensitive arter.
---	--

4. Svekket tillit mellom kommunen og kommunens innbyggere

Det er flere sider ved denne reguleringsprosessen som merknadsstiller mener kan skape et stort tillitsbrudd mellom vanlige folk i Bjerkreim og kommune, både de som jobber i administrasjonen og til politikerne.

Det er en motsigelse i seg selv at en så stor og avgjørende plan for et så stort naturområde har så høyt tempo i saksgangen. Man må sikre at videre behandling gir nok tid til alle som arbeider med eller skal avgjøre saken. Det er lovet at det ikke skal fattes vedtak før kulturminne kartleggingen er ferdig, og det kan ikke være kommunen som avgjør hvilke undersøkelser som er nødvendige. At utbyggerne klager over lang saksbehandlingstid for en utbygging som skal strekke seg over 30 år og for et planområde på 2700 daa, er utilbørlig. Politikerne oppfordres til å kreve den tid de mener de trenger. For å unngå mistillit, må det gis åpne forklaringer for allmennheten om hvem som har hvilke roller i de ulike sammenhengene i denne saken. Det er ikke tilstrekkelig at man følger habilitetsreglene for politiske valg. North Sea Energy Park må beklage overfor politikerne at deres nettside legger et utidig press på dem.

4.1. Tidsperspektivet

10.06.2020 var det et oppstartsmøte mellom kommunen og tiltakshaver. 16.03.2021, mindre enn et år etter, legges planbeskrivelsen for reguleringsforslaget for Hetlandsskogen ut til 1.gangshøring, etter Formannskapetets vedtak. Sakspapirene er over 1000 sider. Det er et overveldende materiale som både politikere, ulike forvaltningsorganer, fagmyndigheter, innbyggere og andre interesserte skal sette seg inn. I planbeskrivelsen bemerkes det at arbeidet med planen er en lang prosess som det tar lang tid å arbeide med, noe som betegnes som negativt.

Statsforvalteren i Rogaland anbefaler at kommunen først lager en kommunedelplan. Deretter kan man detaljregulere området når man vet hvilke virksomheter som skal etablere seg og hvilke behov de har. Forslaget som nå foreligger, er ikke tilstrekkelig detaljert for å tilfredsstille utredningsbehovet. Dette avvises av saksbehandler og anbefalingen tas ikke til følge. Dette viser at tiltakshavere har det travelt, det er noe som haster.

Statsforvalterens avdeling for vern av kulturminner og -arv arbeider nå med både kartlegging og å skrive rapporter om funn. I saksframlegget skriver saksbehandler i kommunen at det ikke vil bli tatt noe

4. Tatt til orientering.

Planutarbeidelsen følger Plan og bygningsloven, og forholder seg til planprosessen for detaljregulering.

Arkeologiske registreringer må være utført før planforslaget kan vedtas.

En utfordring i forbindelse med tomteutvikling for kraftintensiv industri kan være lang behandlingstid for regulerings- og konsesjonssaker. Ifølge rapporten «Norge som datasenternasjon» av Nærings- og fiskeridepartementet, er det et ønske om å legge til rette for effektivitet, kvalitet, kortere behandlingstid og økt forutsigbarhet i disse prosessene (Nærings- og fiskeridepartementet, 2018). Dette kan øke attraktiviteten for utenlandske investorer som vurderer å etablere industrivirksomhet i Norge.

4.1 Det har derfor i denne planutarbeidelsen foregått en parallell prosess med utarbeidelse av planforslaget og konsekvensutredning av tiltaket for å effektivisere fremdriften. Det har vært et ønske fra tiltakshavernes side å effektivisere planprosessen, slik at Hetlandsskogen kan være en del av det konkurransedyktige markedet. I Rogaland er det ifølge Utviklingsplanen for Rogaland – Regionalt planstrategi 2021-2024, fremdeles en utfordring å skape nye næringer som gjør fylket mindre avhengig av oljesektoren. Denne omstillingen krever et konkurransedyktig næringsliv som produserer både for et norsk og internasjonalt marked. Dette har vært bakgrunnen for effektiviseringen av fremdriften for planprosessen.

Fylkesmannen stilte spørsmål ved valg av planform for denne planen, og anbefalte at det skulle vurderes å utarbeide kommunedelplan eller områdeplan, og deretter detaljregulere. Bjerkreim

vedtak i reguleringsaken før Kulturminneavdelings arbeid er ferdig. De har antydnet i løpet av høsten 2021. Man kan lett spørre seg om det er noe som i det hele tatt kan bremse på farten. Det høye tempoet skaper usikkerhet i forhold til tiltakshavernes troverdighet, det er lett å tenke at de ønsker saken fort avgjort og med mist mulig debatt og konflikter. Dette svekker tillit til kommunen, som jo er forvaltningsmessig ansvarlig for reguleringsplanarbeid, og man kan stille seg spørsmål om de demokratiske prosessene i kommunen blir ivaretatt. 4.2. Kommunens rolle Det leder over til kommunens rolle i denne saken, som også kan beskrives som at kommunen sitter på begge sider av bordet. Bjerkreim kommune er forvaltningsmessig ansvarlig for reguleringsarbeid og arealdisponering i kommunen. Gjennom de folkevalgte politiske organene tar de avgjørelser som har vidtrekkende følger, både tidsmessig og arealmessig, for alle innbyggerne i kommunen og for regionen som helhet. Samtidig er Bjerkreim kommune en av de tre partene som er tiltakshaver i dette privat framstilte reguleringsforslaget, North Sea Energy Park AS. Rådmannen i Bjerkreim kommune er kontaktperson for North Sea Energy Park, kan man lese på deres nettside. Kommunen er altså tiltakshaver med økonomiske interesser og forslagsstiller, sammen med to andre aktører, som kun har sterke økonomiske interesser i nedbyggingen av Hetlandsskogen. Det er kanskje ikke så rart at planbeskrivelsen ikke tar inn over seg alle de negative konsekvensene som fagrapportene dokumenterer at nedbyggingen vil ha. Rådmannen er også ansvarlig for saksfremleggene til de politiske utvalgene i kommunen. Dette er klart med på å svekke tilliten mellom kommunen, både det politiske og det administrative nivå, og kommunens innbyggere. 4.3. North Sea Energy Park sin nettside På tross av at det et sted i dette oppsettet står at det er under planlegging, får man det bestemte inntrykk av at denne «parken» allerede er realisert på deres nettside. Sannheten er at området er regulert som LNF-området i dag og at reguleringsprosessen ikke er ferdig. Siden viser et flott illustrasjonsfoto der industribebyggelsen er vakkert plantet midt i Bjerkreims natur, omkranset av de to nærmeste vindmølle-parkene. Videre kan en lese at «parken» er hensiktsmessig lokalisert med både flyplass og dypvannshavn innen 50 min reisetid. Det tilbys område for ulike aktører, områdene er skalerbare, det er fleksibilitet og allerede infrastruktur. Sannheten er at en utbygging vil kreve store endringer i kommunens	kommune stilte krav om en detaljreguleringsplan, og for å sikre tilfredsstillende utredningsbehov har det blitt lagt til grunn en utarbeidelse av en omfattende konsekvensutredning. 4.2 Tatt til orientering. 4.3 Tatt til orientering. North Sea Energy park sin nettside er en kanal for å tiltrekke seg potensielle aktører. Selv om nettsiden brukes til å markedsføre for kraftintensiv industri, må det først foreligge en vedtatt reguleringsplan før en potensiell aktør kan etablere seg innenfor planområdet.
--	---

infrastruktur. Hvis man som industri- eller finansaktør er interessert, er det bare å ta kontakt med kontaktpersonen, Bjerkreim kommunes rådmannen. Dette må gi et utilbørlig press på politikerne i Bjerkreim som skal gjennomføre en etisk og demokratisk reguleringsprosess for området.	
<u>07.05.21, Jon Vidar Strømstad, medl. Norsk Ornitologisk Forening</u> Høg-Jæren og Bjerkreim nord for Bjerkreimselva er et regionalt og nasjonalt kjerneområde for hubro. Denne høringsuttalelsen retter seg i hovedsak mot sammenhengen mellom vindkraftanleggenes og den aktuelle planens konsekvenser for hubrobestanden på Høg-Jæren og Bjerkreim. En grunnleggende premisse for uttalelsen er den svært høye risikoen arten har for å dø ut innen 20 år ifølge Norsk Rødliste. Samlet belastning for hubrobestanden i området Undersøkelser av hubrobestanden på Høg-Jæren og i Dalane, i årene 2007-2012, oppga at det med stor sannsynlighet eksisterte aktivitet i 20 av 21 påviste hekketerritorier i undersøkelsesområdet (2012). Tilleggsutredninger for konsekvenser ved vindkraftutbyggingen i Høg-Jæren og Bjerkreim vurderte at videre hekking og ungeproduksjon kom til å utgå i 4 hubrotterritorier i området (2009). Overvåking av disse områdene i vindkraftverkernes driftsperiode var en del av anbefalingene i tilleggsrapporten. NVE fulgte opp anbefalingene og satte konsesjonskrav om overvåking av hubro og rovfugl i vindkraftverk både i Rogaland og Agder (2020). Ifølge fagrapport om konsekvenser for naturmangfold ved etablering av NSEP er det 2, trolig 3, hekketerritorier for hubro som dekker planområdet (2021). Det skiller ikke mellom reirplasser og territorier. Begge deler vurderes til å ha svært stor verdi. Samlet sett, viser tilleggsrapporten for vindkraftverkene (2009), konsesjonsvilkårene for disse (2020) og konsekvensutredning for NSEP (2021) at en til tross for avbøtende tiltak ikke kan utelukke at flere hubrotterritorier er eller vil bli berørt i en slik grad at fremtidig hekking og ungeproduksjon vil utgå. Tallene for de mest utsatte territoriene varierer noe, men synes å ligge mellom 6 og 8, som utgjør mellom 30 og 40% av de 20 registrerte hubrotterritoriene i undersøkelsesområdet Høg-Jæren og Bjerkreim nord for Bjerkreimselva fra Ecofacts rapport nr.153. Dette betyr at trusselen for hubrobestanden i tilknytning til planområdet i	Premissen om at det er svært høy risiko for at hubro vil dø ut i løpet av 20 år, er feil. Under artsomtalen av hubro i Norsk rødliste, er det det såkalte C1 kriteriet som gjelder for hubro. Dette betyr pågående populasjonsreduksjon < 2500 individ og 20 % reduksjon på 5 år/2 gen. En reduksjon av bestanden på 20% i løpet av 5 år, vil ikke føre til at arten blir utryddet i løpet av 20 år. Når det gjelder den samlede virkningen for hubrobestanden, dvs. den samlede belastningen, så er det riktig at den også må inkludere belastningen på bestanden i et videre perspektiv. Det er imidlertid vanskelig å vurdere hvordan den samlede belastningen virker på hubrobestanden i en større kontekst, da det er flere usikre variabler. Foreløpige tall vitner om at bestanden i SV-Rogaland er mettet, og med god rekruttering. Det er for tidlig å vurdere vindkraftens påvirkning på denne bestanden på sikt, men det er riktig at flere par vil kunne bli/blir negativt påvirket av eksisterende anlegg. Omfanget av denne påvirkningen har forslagsstiller imidlertid ikke god nok kunnskap om på det nåværende tidspunkt. Når det gjelder NSEP, så er det riktig at territorier for 2-3 par vil bli berørt av utbyggingen. Det er imidlertid ingen kjente reirplasser for arten innenfor planområdet. De begrensede avbøtende tiltakene som er foreslått ift. hubro, må ses i sammenheng med dette.

Hetlandsskogen ikke kan sees isolert fra resten av Bjerkreim og Høg-Jæren.

Naturinngrep i den størrelsesorden NSEP vil utgjøre, er en arealendring med for store konsekvenser for den nasjonale hubrobestanden til å avgjøres på kommunalt nivå. Vurderingen må tas på et høyere forvaltningsnivå og sees i sammenheng med belastningen som vindkraftanleggene på Høg-Jæren og i Bjerkreim vil medføre for bestanden, jf. naturmangfoldloven §10.

Vindkraftanleggene er allerede etablert. I tilknytning til disse eksisterer det ikke tilstrekkelig dokumentasjon om langtidskonsekvensene for hubrobestanden. Det synes godt dokumentert at etablering av NSEP vil medføre en ytterligere forringelse av hubrobestanden i det samme regionale og nasjonale kjerneområde for hubro. Kunnskapen om den samlede belastningen for hubrobestanden som følge av vindkraftanleggene og NSEP er særskilt mangelfullt belyst i planarbeidet, jf. naturmangfoldloven § 10.

Forstyrrende aktivitet

Det sparsommelige forslaget til skadereduserende tiltak i fagrapport 781 (2021) om å kun utføre sprenging i et gitt tidsrom står i sterk kontrast til den grundige dokumentasjonen av hvordan hubroen påvirkes av menneskelig aktivitet i fagrapport 153 (2012). Her slås det fast at hubroen er svært sensitiv for flere typer aktivitet (2012). Slik forstyrrende aktivitet som vil følge av en eventuell etablering av NSEP vil være omfattende.

Meld.St.28 (2019-2020) og revidert handlingsplan for hubro ved Miljødirektoratet må legges til grunn i vurderingen. Anlegg som NSEP må legges til områder hvor skadevirkningene for naturmangfoldet og truede arter som hubro er minst. På den måten kan en ivareta økonomisk verdiskapning, men også en avgjørelse om plassering som gir naturmangfold en reell verdi.

Føre-var prinsippet i naturmangfoldloven § 9

Merknadsstiller påpeker at det har vært metodiske utfordringer ved undersøkelsesprogrammet av konsekvenser for hubro og trekkende rovfugl i Rogaland og Agder, tilknyttet vindkraftanleggene. Det påpekes videre at en dermed ikke har sikker kunnskap om vindkraftens konsekvenser i det aktuelle området.

Det bes om at føre-var prinsippet i naturmangfoldlovens §9 legges til grunn i denne saken, og at planene om kraftkrevende industri i kjerneområdet for hubro vurderes opp mot tilsvarende utbyggingsalternativer eller avsluttes.

06.05.21, Tor Henrik Voilås +3 til**1. Omregulering av Hetlandsskogen**

På bakgrunn av de negative konsekvensene og usikkerhet knyttet til antall arbeidsplasser, beskriver merknadsstillerne at utbyggingen på Hetlandsskogen bør skrinlegges, samt det ikke skal tillates at deler av Hetlandsskogen omreguleres fra LNFR til industriformål.

Dette begrunnes med at planen er i strid med regionalplan for samordnet arealbruk og transport for Dalane 2019-2030, iht. ABC-prinsippet og etablering av næringsområde utenfor de områdene som allerede er godkjent for utbygging.

2. Krav om hensyn

Merknadsstillerne krever at det må tas hensyn til følgende dersom utbyggingen blir vedtatt:

- a. Området må reduseres til maks. 1000 daa.
- b. Utarbeides en behovsanalyse for arbeidsplasser med utgangspunkt i:
 - Dagens behov for arbeidsplasser basert på arbeidsledige
 - Dagens pendlersituasjon
 - Det grønne skiftet fra petroleumsrelaterte jobber
 - Kommunens ekspansjonsplaner
 - Hensyntaken til eldrebølgen, behov for nye yrkesaktive og skatteytende innbyggere
 - Maksimal ramme for planlagte investeringer i kommunal infrastruktur og tjenester

1. Omregulering av Hetlandsskogen

Et næringsområde bestående av datasenter/batterifabrikker vil i utgangspunktet være en typisk kategori C-næringsområde, med lav tetthet av arbeidsplasser per m². Planforslaget legger likevel til rette for et stort antall arbeidsplasser på grunn av store arealer. Ifølge fylkesrådmannen passer området sånn sett ikke helt inn i næringskategorien i regionalplan for Dalane om å lokalisere rett virksomhet på rett sted. Med så mange arbeidsplasser skulle området ideelt sett vært plassert med kortere avstand til bolig-/sentrumsområder, men det vil være vanskelig å finne egnede områder nær tettstedene. Fylkesrådmannen vurderer dermed at lokaliseringen av området er innenfor de rammene som regionalplanen setter.

2. Krav om hensyn

a. For å tiltrekke de riktige aktørene, må planområdet bestå av store tomter. En fysisk betingelse er at tomtene skal være minst 1000 daa som er regulert til industri. Grøntområder, teknisk infrastruktur osv. kommer i tillegg til det arealet. Når det først gis aksept for å etablere et område for kraftintensivindustri, er det viktig med høy utnyttelse, samt sette av store nok arealer med tanke på at etableringen av næringsområdet ofrer betydelige verdier.

b. Konsekvensutredningen for Langsiktig befolkningsvekst og arealbehov (Yoon, 2021), og Samfunnsanalysen (Menon Economics, 2021) tar for seg behovet for arbeidsplasser og hvilke regionale og lokale ringvirkninger dette vil gi.

- Samordnet behovsanalyse for Dalane kommunene - Behovsanalyse for Nord Jæren c. Området til sirkulærindustri (område C) må utgå for å bevare Fiskelaustjern og adkomst til Torvhelleren og Soltua. Resten av utbyggingen må senkes ned i terrenget for å skjerme innsyn fra Eigesvatnet og badeplassen i Gådå. d. Det må gjøres støyreducerende tiltak, med spesielt hensyn til bebyggelse ved Ege og Litle Ege. e. Gesimshøyde på bygninger inkl. oppstikk må reduseres til mak. 20 meter. f. Det må være strenge krav for å redusere lysforurensning. Det må ikke tillates drivhus o.l. som lyser opp området. g. Fv. fra Bjerkreim til Tengs, samt fv. over Ege til Gjermestad må utbedres før utbyggingen starter. Det må bygges sykkelsti på hele strekningen Bjerkreim-Tengs før utbyggingen starter. Alternativt bør veien over Ege forbli og stenges for gjennomgangstrafikk. 3. Habilitet i kommunestyret – formannskap Merknadsstillerne stiller spørsmål om det er tilrådelig at det er Bjerkreim kommune som skal fatte vedtak i denne saken, og det nevnes at mesteparten av formannskap og	c. Tatt til orientering. Det er i planforslaget tatt hensyn til adkomst til Fiskelaustjørna, Torvhelleren og Soltua. Områdene som er satt av til sirkulærindustri, kommer ikke i konflikt med eksisterende traseer til disse områdene. Fiskelaustjørna skal i planforslaget bevares. d. Reguleringsbestemmelsene sikrer at boliger langs SKV1 og SKV12 på plankartet, skal vurdere støyreducerende tiltak dersom hoved uteplassen er i gul støysone fra vegtrafikk. Dersom innendørs støynivå fra adkomstvegen SKV1 og SKV12 er over tillatt grenseverdi, skal det tilbys tiltak slik at samlet trafikkstøy fra adkomstvegen og Tengsdalsvegen reduseres til et tilfredsstillende nivå, jf. §2.7.d). e. Det er i bestemmelsene foreslått at batterifabrikk kan etablere bygninger med en maks gesimshøyde på 20 meter fra gjennomsnittlig planert terreng. Takoppstikk kommer utenom. Det har tidligere vært maks tillatt gesimshøyde på 40 meter for både batterifabrikk og datasenter. f. Det er i bestemmelsene sikret at det skal utarbeides en belyningsplan som skal ivareta og hindre skjemmende og sjenerende belysning for omgivelsene, jf. §2.3.2. g. Viser til Fylkesrådmannens vedtatte innstillinger, datert 03.05.21, pkt. 5.3 3. Tatt til orientering
---	---

kommunestyret er inhabile. Det stilles også spørsmål om Bjerkreim kommune har nødvendig kompetanse til å styre en slik utbygging på vegne av innbyggerne i Bjerkreim og Dalane.	
09.05.21, Bjørn Runar Tengesdal +11 til 1. Planprosess I merknaden oppgis det at reguleringsplanen har vært utarbeidet og godkjent for videre fremdrift av kommunen uten at grunneiere på det tidspunktet har blitt varslet/kontaktet i det hele tatt. Det beskrives at kommunerepresentantene allerede har blitt ført bak lyset ved at tiltakshavere har fremmet denne reguleringsplanen som hastverk, samt at informasjonen ble tilbakeholdt overfor konkurrentene deres og for å unngå diskusjoner om uheldige konsekvenser på et tidligere stadium. Det vises også til mistanke om at informasjonen blir tilbakeholdt for kommunestyret/formannskapet i Bjerkreim kommune. Det skrives videre at dette må frem slik at politikere kan behandle saken på reelt grunnlagt. Videre nevnes det at dette kan vanskelig kalles for en demokratisk prosess. 2. Feiler/mangler – konsekvenser for jordbruksarealer Merknaden viser til en privat rapport utført av Olav Magne Tonstad, datert 12.03.2021, om konsekvenser for eiendommene gnr./bnr. 81/4 og 81/12 i Bjerkreim av en utvidelse av veien tilknyttet utbygging av industripark på Hetlandsskogen. Merknadsstiller påpeker at resultatet i rapporten Tonstad er ulik plandokumentene. Tonstad skriver i sin rapport at utbyggingen av adkomstvegen til NSEP vil medføre svært alvorlige konsekvenser for grunneiere, i verste fall nedlegging av gårdene. Merknaden skriver at informasjonen fra rapporten til Tonstad ble bevisst tilbakeholdt av tiltakshavere og ordføreren/rådmannen på folkemøte den 28.04.21. Det påpekes videre at informasjonene fra rapporten til Tonstad må ha blitt tilbakeholdt fra fylkesrådmannen og ordføreren. 3. Fagrapporten om strekningsanalyse – landbruk Med bakgrunn i rapporten fra Tonstad, tilsier merknaden at opplysninger i kap.4.3.2 i strekningsanalysen er feil. Det hevdes at vegutvidelsen vil langt overstige det arealet som strekningsanalysen viser til, og konsekvensene for gårdsdriftene er ødeleggende store. 4. Veg alternativ 2 Merknaden beskriver veg alternativ 2 som ikke realitetsvurdert, ettersom kjørevegen legges likevel på	1. Planarbeidet har fulgt plan og bygningsloven, og forholder seg til planprosessen for detaljregulering. 2. Det er foreslått å legge vegalternativ 2 til grunn etter enighet med grunneiere. Det er videre gjort en endring i tverrsnittet slik at den totale vegbredden blir 11,0m. Det er videre også foreslått tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden, inklusive skjæringer og fyllinger, variere i utstrekning. Her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene. 3. Det søkes i stor grad å minimere konsekvensene for eksisterende landbruksdrift. Optimalisering og tilpasning av tiltakene foretas i neste planfase. 4. Det har i planutarbeidelse blitt vurdert tre alternative adkomstveger av plankonsulenten. Det er nå foreslått å gå

samme jorden. Dermed nevnes det at tiltakshaver/Bjerkreim kommune ikke har vurdert andre alternative tilkomstveger i praksis, og ikke følger Statsforvalterens innspill. 5. Gang- og sykkelveg, Apeland – Tengesdal Det nevnes at planene om å bygge gang- og sykkelveg fra Apeland til Tengesdal, og videre fra Tengesdal til Tenges lenger ut i planutbyggingen, samt oppgradering av eksisterende fra Bjerkreim til Apeland, ikke ble varslet fordi de kun er rekkefølgekrav. Likevel, menes det at disse burde ha vært en del av reguleringsplanen slik at alle som blir påvirket av planen blir varslet konkret og har mulighet til å bli kjent med hva dette vil si for deres eiendom. Slik det er nå, får de ikke varsel før etter at planen er vedtatt. Det påpekes også at utbygging av gang- og sykkelvegnettet vil beslaglegge enda mer jordbruksareal. Totalt sett, vil etablering av NSEP bygge ned jordbruksareal som langt overgår jordvernmålet. 6. Utredning om alternativ for nødveg/rømningsveg Merknadsstiller påpeker at de ikke kan finne noe utredning om alternativ for nødveg/rømningsveg i reguleringsplanen. Forslag blir gitt ved å legge tilkomstvegen fra Vikeså gjennom fylkesveg 102 og 103, vil NSEP kunne nytte den eksisterende Hetlandsvegen/Tengesdalsvegen som nødveg slik den er, uten forbedring. 7. Oppdatering etter nye endringer i nærheten Det nevnes at planen ikke er ajourført med ny eier, nytt bolighus og at det gamle er fjernet. Videre ligger det også i planen om et nytt fjøs innen 2034 grunnet krav om løsdrift. Det påpekes at det ikke er nevnt i planen, og bør dermed utrede de negative konsekvensene tilkomstvegen og økende trafikk vil ha for fremtidige løsdrift/fjøs. 8. Avbøtende tiltak (makeskifte) Merknaden viser til et intervju publisert i Dalane Tidende den 12.01.2021, hvor det nevnes at grunneiere kan få erstattende jord som tilkomstvegen beslaglegger, i form av et makeskifte. Det påpekes at det ikke er nevnt noe avbøtende tiltak for grunneiere i reguleringsplanen. 9. Ny bosetning i Bjerkreim Det vises igjen til intervjuet over om at mesteparten av nye arbeidere i NSEP vil bosette seg i Eigersund, men økende bosetning i Bjerkreim vil også bli utredet. Utredningen av økt bosetning er også en del av merknad	for vegalternativ 2 i samråd med grunneierne. 5. Forbedring av vegstandarden og gang- og sykkelvegen langs Hetlandsvegen oppover mot E39, samt strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og fv.44 i Tenges i sør skal utarbeides som separate reguleringsplaner og skal vurdere virkningene som følge av dette. Oppstart av disse reguleringsplanene vil ikke skje før detaljreguleringen for NSEP blir vedtatt. 6. Nødveg skal utredes. Det skal sammen med Bjerkreim kommune ses på mulighet for eventuell nødveg. 7. Det fremmes nå et nytt alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensen mellom gnr./bnr. 81/4 og 81/12 til 2.gangsbehandling. Plankartet er oppdatert i forhold til det. Reguleringsbestemmelsene sikrer at boliger skal ha tilfredsstillende støynivå både på hoved uteplassen samt innendørs jf. §2.7 d). 8. Det vil bli utarbeidet grunneieravtaler når planforslaget er godkjent i Bjerkreim kommune. 9. Det vises til konsekvensutredning for langsiktige befolkningsvekst og arealbehov (Yoon,2021). Denne vurderer
---	--

fra Statsforvalteren, datert 21.08.2020. Økt bosetning i Bjerkreim vil også føre til økende belastning i skole/barnehage/boligfelt.

10. Trafikksikkerhet

Merknaden viser til ROS-analysen for planforslaget, og konklusjonen for potensielle dødsulykker beskrives som urovekkende. Videre påpekes det at planen legger til rette for å heve standarden på strekningen Bjerkreim-Tengesdal, men at strekningen Tengesdal-Tengs ikke nevnes å utbedres utenom forbedret gang- og sykkelveg. Det vises til ROS-analyse, hvor risiko for at det inntreffer trafikkulykke ved avkjørsel til Hetlandsvegen eller i nærliggende trafikkårer økes, og at det hvert år vil bli et dødsfall eller 10 skadde.

11. Støy- og lysforurensning

Det vises til konsekvensutredningen for støy, at hele området rundt NSEP inklusiv gårdene på Hetland vil ligge i gul sone for støy. I tillegg vil de også bli omfattet av lysforurensning. Merknadsstillerne mener at et veldig stort område vil bli uinteressant for friluftsliv og sterk plage for fastboende.

12. Terror

Det kommenteres at reguleringsplanen nevner om terror/sabotasje, men at merknadsstillerne ikke kan se at dette er utredet med egen analyse. Det påpekes også at det ikke er utredet om krav til sikkerhet, da anlegget vil medføre en stor sikringssone rundt parken, og at det vil beslaglegge mye mer ressurser enn det planen i dag beskriver.

13. Eigersund kommune

Merknaden skriver at det ikke er utredet om skadevirkninger for naboene i sør, de på Eige i Eigersund som vil få en ny trase med høyspentlinje over eiendommene sine.

14. Konklusjon

På bakgrunn av alle punktene over, konkluderer merknaden med at skadevirkningene med å gjennomføre dette tiltaket vil bli større enn det Bjerkreim kommune vil kunne få inn i økende eiendomsskatt og eventuelle skatteinntekter fra nye arbeidsplasser. Videre

tiltakets virkninger på sysselsettings- og befolkningsveksten, og videre ringvirkninger knyttet til nye arealbehov for boliger, teknisk og sosial infrastruktur o.l. på lokalt og regionalt nivå.

10. Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafikksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase. Strekningen Tengesdal-Tengs vil også vurderes i denne sammenheng.

Risikovurderingene for trafikkulykker er revidert grunnet feil i forhold til grenseverdiene.

11. Det vises til støyvurdering (Brekke og strand, 2021), der det skrives at bebyggelsen på Hetland vil komme i gul sone dersom det ikke tas hensyn til støy i planleggingen. Det er likevel stor sannsynlighet for at man kan tilfredsstille støykrav dersom man har fokus på støy til omgivelsene. Det er i planforslaget tatt med støyreducerende tiltak.

Planforslagets bestemmelse § 2.3.2 sikrer at det utarbeides en belyningsplan som skal ivareta og hindre skjemmende eller sjenerende belysning for omgivelsene.

12. Risiko og sårbarhet knyttet til sabotasje og terror er utredet i eget analyseskjema for planforslagets ROS-analyse.

13. Det er i planforslaget blitt utført en omfattende konsekvensutredning der Eige i Eigersund kommune inngår i influensområdet.

14. Tatt til orientering.

avsluttes det med at utbyggingen vil få så store skadelige konsekvenser for grunneiere på Tengesdal og andre, at planen bør stanses og at Hetlandsskogen AS heller bør fortsette med skogsdrift.	
12.03.21, Olav Magne Tonstad Rapport om konsekvensene for to gårdsbruk på Tengesdal, gnr.81 bnr.4 og gnr.81 bnr.12 i Bjerkreim, av en utvidelse av veien fram til den store energiparken for kraftintensiv industri på Hetlandsskogens eiendom – gnr.80 bnr.8 i Bjerkreim. I tillegg, gis det avbøtende tiltak og forslag til endring av utkastet til reguleringsplan. I rapporten kartlegges eksisterende vei som svært flomutsatt, og 5,5 meter bred inklusiv skråningene på begge sider av veien. Tonstad vurderer at tiltaket vil kreve 4 meter bred skråning på hver sin side av 12,5 meters ny adkomstveg, dersom veien skal ha 1:2 helning i skråningene, samt heves opp 2 meter grunnet flomsikring. Dette sammenlignes med å være 15 m økning i veinbredde på om strekning som beregnes til å være 670 m lang. Rapporten legger også til grunn beregnet trafikkmengde som er gitt i trafikkanalysen til Vial, som antas til å være 3200 biler per dag eksklusiv tung trafikk. 1. Konsekvenser og avbøtende tiltak for gnr.81 bnr.4: Tonstad vurderer at med 20,5 meters adkomstveg inklusiv skråning, vil det beslaglegge 8 daa fulldyrka jord og 4,24 daa innmarksbeite på bnr.4. Ringvirkninger av tapt jord vil være redusert spredeareal for bruksdyr (melkekyr), og dermed reduksjon av bruksdyr med 2,6 kyr. Per i dag spres det også husdyrgjødsel fra Hetlandsvegen, og rapporten skriver at denne muligheten vil falle bort dersom trafikkmengden på Hetlandsvegen øker. Derfor vil det gi tilleggslag av spredeareal, som er anslått til 30 daa innmarksbeite og reduksjon av bruksdyr på 4,8 dyr. Rapporten beregner at ringvirkningene vil være tap av 8 melkekyr totalt grunnet tap av godkjent spredeareal for bruksdyr. Makebytte med Hetlandsskogens eiendom foreslås til å være avbøtende tiltak for tapet. Det understrekes også at grunneieren på bnr.4 vil få problemer med å drive bruksdyra over på andre siden av veien grunnet økt trafikk. Konsekvensen av dette beskrives til å måtte avvike melkeproduksjonen. Det foreslås enten å sikre etablering av feundergang med installert vannpumpe som flomsikring, eller heve hele/deler av fulldyrka jord på nordsiden av	Rapporten som Tonstad har utført, er utarbeidet på vegne av grunneierne på Tengesdal. For å hensynta grunneiernes interesse, har NSEP finansiert for rettslig rådgivning, slik at grunneierne har fått dekket advokatutgiftene. Bakgrunnen for rapporten var at grunneierne ønsket å få et tilbud på en eventuell grunnavståelse, og undersøke ulemper tiltaket vil medføre for de berørte grunneierne. Det vises til ulike arealer som beslaglegges og i tillegg utfordringer med spredning av gjødsel som er et vesentlig grunnlag for drift. Rapporten skisserer også flere avbøtende tiltak for å dempe påvirkningen tiltaket får. I reguleringsforslaget som legges med til andregangsbehandling, er flere av punktene som har blitt påpekt i rapporten til Tonstad, har blitt endret på uavhengig av rapporten. Adkomstveien er flyttet sørover slik at det flere av de avbøtende tiltakene som er foreslått, er ivarettatt i det nye planforslaget med den nye adkomstvegen som omtales som adkomstveg 2 i dette planforslaget. Adkomstveien er i tillegg gjort smalere, slik at vegavtrykket og inngrepene er minimeres. Det er også gjennomført flere tilpassinger sammen med grunneierne for å tilpasse og optimalisere veglinjen i de berørte områdene. Slik rapporten legges frem nå, er den ikke oppdatert i forhold til det nye oppdaterte planforslaget som er sendt inn til andregangsbehandling. Hovedadkomstvegen er flyttet ca. 200 meter lengre sørvest, i forhold til

Hetlandsvegen som i dag er for fuktig til at det kan brukes til beite. Det vurderes at økningen av veien med 2 meter, vil sannsynligvis forverre flomsituasjonen på nordsiden av eksisterende veg. Det menes at det må etableres 1 m bred grøft på nordsiden, over sletta, for å fange opp vannet som samles opp når veien fungerer som en myr på tvers av dalen og sletta. Det foreslås også i rapporten om at nytt drenerør må etableres langs nordsiden av veien, der grøftene fra teigen på samme side må kobles til.	adkomstvegen som ble foreslått til førstegangsbehandlingen. Dersom intensjonen med rapporten skal brukes til grunnforhandlinger, bør den oppdateres i henhold til foreslått plan. Slik den fremstår nå er det flere forhold som blir unøyaktige til et slik formål. I gjeldende planforslag med adkomstveg 2, beslaglegges det totalt sett ca. 10,5 dekar dyrket mark og permanent erverv av beite på ca. 7,7 dekar. Skråninger som berører beite vil tilbakeføres. Dersom vegalternativ 2 blir den nye adkomstvegen, vil det lenger ikke være behov for etablering av fe undergang. Overvannshåndtering i forbindelse med utbygging avklares i tekniske planer som skal godkjennes i Bjerkreim kommune.
2. Konsekvenser og avbøtende tiltak for gnr.81 bnr.12: Tonstad vurderer at tiltaket vil medføre tap av 1,1 daa fulldyrket jord og 4,9 daa innmarksbeite for bnr.12. Redusert godkjent spredeareal antas til å gi reduksjon av bruksdyr med 1 melkeku. Når muligheten til å spre husdyrgjødsel fra Hetlandsvegen faller bort, vil det gi tilleggstop av spredeareal på 60 daa innmarksbeite og reduksjon av bruksdyr med 9 melkekyr. Det anbefales makebytte med Hetlandsskogens eiendom som makebytte for bnr.12 også.	2. Det bør utføres nye beregninger til bruk i rapport for grunnforhandlinger da planforslaget er endret etter at rapport ble utarbeidet. Det må vurderes om utregning av tapt spredningsareal medfører riktighet da det er vanlig å spre gjødsel nært til eksisterende kommunale veger og fylkesveger. Det bemerkes at det allerede utføres spredning nær kommunale og fylkesveier for disse eiendommene.
3. Samlet for bnr.4 og bnr.12: Totalt for bnr. 4 og 12, vurderes tiltaket å beslaglegge ca. 18 daa jordbruksareal direkte og reduksjon av spredeareal på 90 daa. Det nevnes at utbygging av adkomstveg kan medføre direkte tap av dyr, og andre driftsmessige problemer grunnet økt biltrafikk og støy. Det rådes at vegstrekningen mellom avkjørselen til travbanen og vestover bør utvides på sørsiden av vegen og ikke på nordsiden, ettersom det vil spare mer av dyrket jord. Det skrives at grunneiere på begge sider av vegen ønsker denne løsningen. Det rådes også å vurdere reduksjon av bredde på gang- og sykkelveg, samt midtrabatten mellom kjøreveg og gs-veg. I tillegg, må det reguleres inn «spredelommer» langs veien for å minimere tap av spredeareal.	3. Det må utføres nye beregninger til bruk i rapport for grunnforhandlinger da planforslaget er endret etter at rapport ble utarbeidet. Det må vurderes om utregning av tapt spredningsareal medfører riktighet da det er vanlig å spre gjødsel nært til eksisterende kommunale veger og fylkesveger. Det bemerkes at det allerede utføres spredning nær kommunale og fylkesveier for disse eiendommene. I nytt planforslag er veglinjen flyttet vestover for å spare mer dyrket mark. Det er utført reduksjon av både vegbredder og gs vei for å minimere tap av dyrket mark i planforslaget.

	Behovet for “spredelommer” vil være tema i kommende grunnforhandlinger mellom tiltakshaver og grunneiere.
09.05.21 Johannes Fardal 1. Omregulering av Hetlandsskogen Det stilles merknad om at deler av Hetlandsskogen ikke bør tillates å omreguleres fra LNFR- til industriformål. Dette begrunnes med at naturen i Rogaland er under sterkt press og blir stadig mer fraksjonert på grunn av vindkraft, industri, nydyrking, bolig- og hyttebygging og nye veianlegg. Merknadsstiller skriver at nasjonale myndigheter, Statsforvaltere og fylkeskommunene sammen må gripe inn og få plass et nasjonalt vedtak som gjelder samordning av begrepet kraftkrevende industri nå. 2. Behovsanalyse Merknadsstiller savner en behovsanalyse som viser behovet for type og antall nye arbeidsplasser i Bjerkreim kommunen, og som må ligge til grunn for planlagt arealbehovet for industrietablering i Hetlandsskogen. 3. Tilgjengelig energi Merknadsstiller viser til egen beregning om at plandata for energibruk til datalager (60 % av planlagt industriareal) og batterifabrikker (30 %) gir i sum et samlet brutto arealbehov på 1000 daa ved 300 MW tilgjengelig energi. Det påpekes at dette er mer enn en halvering av arealet som er lagt til grunn i dette planforslaget. 4. Tidsperspektiv for planarbeid Merknadsstiller skriver at planprosessen kun bør planlegges for et 10-15 års perspektiv, grunnet usikkerhet knyttet til industristandard, samt areal- og kraftbehov for datalager og batterifabrikker om 10-15 år. Det vises til at plandokumentene beskriver en forholdsvis sakte utbyggingstakt, hvor kun en liten del av planarealet vil være utnyttet innen de første 10-15 årene. Det støttes med at 1000 daa brutto areal vil være tilstrekkelig for utbygging i de neste 10-15 årene, og unødig forspillelse av verdifulle naturområder kan unngås dersom arealbehovet reduseres på sikt. 5. Energiutnyttelse Merknaden går på at datalager i Hetlandsskogen vil få en dårlig energiutnyttelse. Merknadsstiller beregner at datalagring vil medføre et effekttap på minimum 85 MW med luftkjøling som kjølemetode. Dersom en skal utnytte 70% av effekttapet, vil det kreve et nettoareal på ca.450 daa veksthus. Det nevnes at avsatt areal for sirkulærindustri (7%) er relativt lite, samt at	1. Tatt til orientering. Det er mulig, og ikke uvanlig, å fremme en reguleringsplan hvis formål er i strid med kommuneplanens arealformål. Dersom reguleringsplanen blir godkjent, vil denne være juridisk bindende selv om kommuneplanen sier noe annet. 2. Det vises til fagrapport Samfunnsanalyse (Menon, 2021). Kap.3.2.2 Alternativ 2 gir anslag på både antall arbeidsplasser og fordelt på næringstyper. 3.Tas til orientering. Viser til kap. 7.1.2 Energiforbruk og kapasitet i Planbeskrivelsen. 4. Det er ikke avgjort hvilke aktører som kommer til å etablere seg innenfor området. Hvilken utbyggingstakt det legges opp til er opp til aktørene som etablerer seg innenfor planområdet. 5.Tas til orientering

fjernvarmeanlegg vil være lite realistisk grunnet fjernt beliggenhet i forhold til aktuelle befolknings- og administrasjonssenter. 6. Mulighet til å transportere overskuddsvarme til Sirevåg eller Eigersund Det refereres til media oppslag i Dalane Tidende av ordføreren i Bjerkreim kommune, datert 04.05.21. Merknadsstiller påpeker at dersom etablering av rørledning til Sirevåg eller Eigersund er aktuell, og skal være en av premissene for utbygging, må trasevalgene vises i plandokumentasjonen, oppdatere konsekvensutredning og hele planen legges ut til nytt offentlig ettersyn. 7. Alternativ plassering Merknadsstiller foreslår at det å utvikle Eigestadområdet i samarbeid med Eigersund kommune vil være et bedre alternativ, innenfor fornuftige rammer. Merknadsstiller gir inntrykk om at planene om industri i Hetlandsskogen bør skrinlegges med bakgrunn i lite dokumenterbare arealbehovet utover de første 10-15 årene, påføring av store skader i det verneverdige naturmangfoldet i Hetlandsskogen, og en mer realistisk vurdering av framtidig sysselsettingsbehov i Bjerkreim.	6. Tas til orientering. Det må utføres nye utredninger i forbindelse med transportering av overskuddsvarme til Sirevåg eller Eigersund. Dette vil utarbeides som en egen plan. 7. Tas til orientering. Det er mange faktorer og kriterier som spiller inn når en søker etter egnede områder for kraftintensiv industri. Bjerkreim kommune har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.
09.05.21, Anette Mariero Merknaden går på at Hetlandsskogen må ikke omreguleres til industriformål, men forbli et LNF område med tanken på å ivareta sårbare arter, som hubro. Merknadsstiller påpeker at de områdene hvor hubro er kartlagt må bevares. Arealinngrep og forstyrrelser på reirplassen nevnes til å være de viktigste årsakene til at hubro er listet som sterk truet art i Norge. Merknadsstiller viser til konsekvensutredning der det dokumenteres for flere enn en truet art i et verdifullt naturområde, og dermed vil det være en aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 5. Det legges frem flere argumentasjoner om at området må sees i helhet og videre belastning i distriktet på arter som bør få ekstra vernetiltak må minimaliseres. Hubro hekker like ved planområdet og bruker planområdet til jakt. Verdi er satt til svært stor, og sannsynligvis vil ikke arten forlate området ifølge fagrapporten. Merknadsstiller understreker at å anta at hubro ikke blir presset vekk er ikke godt nok. Viser til Ecofact sin rapport om kartlegging av hubro 2012, hvor	Når det gjelder hekkende hubro, så er det skjønnsmessig vurdert at hubroene ikke vil forlate territoriet som en følge av tiltaket, men at ungeproduksjonen vil kunne bli negativt påvirket. Territorielle hubroer er, med dagens kunnskap, i utgangspunktet knyttet til et territorium til døden inntreffer. Tiltaket berører ingen reirplasser, men det vil bli betydelig påvirkning av deler av dens næringsområde over flere år. Det kan ikke utelukkes at hubroene oppgir territoriet som en følge av dette, men terskelen for å oppgi et fast leveområde vurderes likevel som så høy at de vurderes å ikke gjøre dette. I fagrapporten for naturmangfold er det gjort vurderinger av den samlede belastningen for hubro i et større perspektiv. Det må presiseres at slike vurderinger for fugler alltid vil være beheftet med betydelig usikkerhet, da kunnskapsgrunnlaget ofte er for dårlig.

leseren blir kjent med at hubro holder seg langt unna menneskelig aktivitet og bebyggelse. Merknaden setter lys på Miljødirektoratets ønskede fokus på samlet belastning, hvor påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Med bakgrunn av at etterundersøkelser på påvirkning vindkraft har hatt på bestanden hubro og ørn ikke er avklart, samt at Hetlandsskogen blir preget av flathogst i stor grad, belyser merknadsstilleren at videre belastning kan anses som ødeleggelser for hubro. Merknadsstiller understreker at det er viktig å unngå en bit for bit nedbygging av arealer som samlet sett er av betydning for områdets økologiske tilstand eller overlevelsessevnen til en art eller bestand.	
<u>12.05.21, Torhild Omdahl</u> Som grunneier nabo er merknadsstiller sterkt imot planer for utbygging i Hetlandsskogen. Det kommenteres at det må være nok rasering i området.	Tatt til orientering.
<u>11.05.21, Tor Gaute Eikeland og Karl Egeland</u> Merknadsstillerne er naboer til Hetlandsskogen på nordsiden i Ognadalen. Det nevnes at de ser positivt på en eventuell etablering av industriområdet som er planlagt i Hetlandsskogen. De er og villige til å diskutere en avlastningsveg over deres eiendom om dette skulle bli aktuelt. 1. Behov for nye arbeidsplasser i regionen Det påpekes at regionen trenger sårt nye og attraktive arbeidsplasser, hvor ungdommene kan komme tilbake etter endt utdanning. Merknadsstillere ønsker ikke en region der alle andre bare «bruker dem» til rekreasjon og avlastning fra et travelt bomiljø. Bjerkreim og resten av Dalane har fremdeles store naturområder igjen til natur og friluftsliv. 37 % av Norges areal er skog, 3 % er landbruksjord og derfor er utbygging i Hetlandsskogen foretrukket. Størrelsen på området gjør også at en får ut synergieffekter som igjen kan skape nye arbeidsplasser og industri. 2. Landbruksjord og adkomstveg Merknadsstiller er opptatte av å ta vare på landbruksjord, og kan ikke se andre områder på samme størrelse som ødelegger mindre matjord. Jordbruksareal som en må gå fra seg til adkomstveg fra Tangedal må kunne nyttes mot betydelig mer ny jord inne ved industriområdet slik at gårdsbruket blir styrket av dette. 3. Naturområder	1. Tatt til orientering. 2. Det er i planutarbeidelsen gjort tiltak langs hovedadkomstvegen for å minimere tap av jordbruksarealer. Det vurderes mulighet til omdisponering av jordbruksareal innenfor planområdet.

Hetlandsskogen er en planteskog av ulik kvalitet på 8800 mål. Det skrives at selv om en tar nærmere 2000 mål av denne til energiparken, vil det ennå være igjen ca. 7000 mål av Hetlandsskogen. Dersom natur og friluftsliv skal vektlegges, kan en stille krav og tilrettelegging på det resterende området. 4. Større fordeler enn ulemper Merknadsstillerne ser at dyr og fugler tilpasser seg, at det aldri har vært mer hjort, rådyr og ulike fugler enn det er nå på deres eiendom. Samme hvor i regionen en plasserer en så stor industri område, vil en komme i konflikt med naturinteresser og ikke minst matjord. Hetlandsskogen sin plassering gjør at en har grei tilgang til vann, havn og sjø i tillegg til mye lokal energi, gjør dette derfor til et attraktivt område å etablerere seg i. Merknadsstillerne mener derfor at fordelene er mye større enn ulempene ved å etablere North Sea Energy Park.	3. Tatt til orientering 4. Tatt til orientering.
<u>10.05.21, Deborah Ann Tengesdal +2 til</u> 1. Verdien av Hetlandsskogen Merknadsstiller skriver at etablering av North Sea Energy Park vil for all tid ødelegge Hetlandsskogen. 4000 år gammel kulturjord, beiter og fremtidig drift på flere gårdsbruk beskrives som realverdier som kunne fortsatt å tjene menneskeheten langt inn i fremtiden. Det påpekes at det er arealer som kan gi folk arbeidsplasser, levebrød og matproduksjon i nye 4000 år om det tas vare på ressursene for fremtiden. Merknadsstillerne skriver at en eventuell etablering av NSEP i Hetlandsskogen er svært dårlig løsning, sett i lys av de enorme utfordringene menneskeheten står overfor. 2. Konsekvenser for gårdsbruk Merknadsstillerne føler at deres demokratiske rettigheter ikke er blitt ivaretatt i planprosessen for NSEP. Merknadsstillerne viser til Olav Magne Tonstad sin rapport og mener at utbyggingen vil medføre at de må redusere driften til det halve av den matproduksjonen som er i dag pga. driftsulempene som gården vil bli påført. Det nevnes at dette ikke er informert til folkevalgte i Bjerkreim, fylkespolitikere eller Statsforvalteren, og at dette er bevisst fra ordfører, tiltakshaver og planansvarlig sin side. Merknadsstiller skriver at ved eventuell utbygging, vil de miste nesten alt av beitearealene tilhørende bruket. Dette fører til økt beiting på dyrket jord, noe som er en dårlig areal-/ressursutnyttelse. Merknadsstiller skriver at prosjektet vil medføre driftsulempene og økonomiske konsekvenser i form av nedsatt økonomisk verdi og	1.Tatt til orientering. 2. Tatt til orientering. Planen har fulgt Plan og bygningsloven, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Det har i planutarbeidelsen blitt arrangert to folkemøter, en i forbindelse med varsel om planoppstart og en når planen ble sendt inn til førstegangsbehandling. I tillegg har både planprogrammet og planforslaget vært ute på høring og offentlig ettersyn, der både private, organisasjoner og offentlige myndigheter har hatt mulighet for å komme med innspill. Det har også vært en rekke møter med både hjemmelshavere og offentlige instanser.

ekstra kostnader for sanering av bygningene. Det skrives at merknadsstillers ønske blir bevisst ikke belyst/hensyntatt i en reell demokratisk prosess.	Plankonsulenten har i planutarbeidelsen prøvd å ta hensyn til de viktige temaene i utformingen av planen. Det har blitt lagt til grunn en rekke avbøtende tiltak som skal minimere konsekvensene planforslaget medfører. Tiltakshaver er klar over ulempene dette medfører, og har dermed involvert berørte grunneiere for å komme fram best mulig løsning.
<u>11.05.21, ca.25 beboere langs Eigesveien og Gamle Eigesveien</u> Eigesveien er knyttet til og deler veikryss med Bjerkreimsveien ca. 700 m sør for krysset inn til Hetlandsvegen. Merknadsstiller beskriver Eigesveien som en smal, «en-filsvei» med varierende bredde. Merknaden medfølger et oversiktskart med observerte ulykkespunktene langs Eigesveien, samt lokalitet for vannkildene. 1. Registrerte trafikkulykker Merknaden viser til registrerte trafikkulykker i fagrapporten for trafikkanalyse, som er innhentet data fra den nasjonale vegdatabank (NVDB). Det skrives at ifølge NVDB er det ingen registrerte trafikkulykker langs Eigesveien, som merknaden påpeker er feil informasjon. Merknadsstillerne skriver at beboere langs Eigesveien har vært vitne til flere trafikkulykker over de siste 10 årene. Ulykkene beskrives til å gjelde i hovedsak utforkjøringer hvor bilistene ikke tilpasset farten til omgivelsene i og rundt veien. Videre legges til med at merknadsstillerne er kjente med at flere rådyr er blitt påkjørt og drept ved veikryssing. Ifølge merknaden har ingen av ovenfornevnte ulykker medført personskader, som antas til å være grunnen til at de ikke er registrert i NVDB. 2. Redusere fartsgrensen Merknadsstiller skriver at samtlige av beboerne langs veien opplever daglig at bilister holder for høy fart, og mange har opplevd nesten-ulykker enten som fotgjengere, i forbindelse med gårdsdrift eller som bilister. Flere har tidligere vært i kontakt med Statens vegvesen med formål å få redusert fartsgrensen, som har blitt avslått grunnet ingen registrerte trafikkulykker. På bakgrunn av bevitnet ulykkene og at trafikanter ikke avpasser farten etter forhold, skriver merknadsstillerne at det er nødvendig å redusere fartsgrensen betraktelig uavhengig av den nyskapte trafikkøkningen. 3. Forholdene på Eigesveien	1. Tatt til orientering. 2. Tatt til orientering. Tidligere registrerte trafikkulykker har blitt kartlagt og tatt med i konsekvensutredningen. Trafikksikkerhet er et sentralt tema som skal legges til grunn for videre regulering av vegen. Dette er sikret i bestemmelsene. 3. Tatt til orientering. Eigesveien er en viktig fylkesveg til Eigersund kommune

På bakgrunn av den potensielle belastningen Eigesveien kan få, samt ønske om bedre og tilfredsstillende trafiksikkerhet, mener merknadsstillerne at det ikke er forsvarlig å benytte veien som pendler- og transportvei til og fra Hetlandsskogen. Veien beskrives til å være ikke egnet for gjennomkjøring, spesielt for tungtransport. Videre nevnes det at flere forhold vil være i konflikt med eventuell utvidelse av veien, som umiddelbar nærhet til husstander, fritidsboliger, dyrket mark, beiteområder, vernet skog, ulike kulturminner, samt vannkilder som forsyner flere gårdsbruk/husstander. 4. Tilleggsrapport om avbøtende tiltak langs Eigesveien Merknadsstillerne er kjent med at Vial har utarbeidet en tilleggsrapport med forslag til avbøtende tiltak langs Eigesveien. Det nevnes at rapporten ikke har blitt offentliggjort eller gjort tilgjengelig for beboere langs Eigesveien, som beskrives til å være uheldig.	som er et kommunesenter. I Egersund sentrum er i tillegg et kollektivknutepunkt. Det er laget et forslag til strekningsanalyse som er til behandling i Bjerkreim kommune. I denne er det foreslått strekningsvise utbedringer av Eigesveien. 4. Et forslag til strekningsanalyse for Eigesveien ble utarbeidet i løpet av høringsperioden, og er dermed ikke gjort offentlig i forkant.
10.04.21, Sue Maun, medl. Naturvernforbund 1. Hvem står for planene i Hetlandsskogens utbygging? North Sea Energy har iverksatt utredning, men det virker som at Bjerkreims politikere er de største pådriverne for å iverksette. 2. Hvilken overordnet statsinstans vurderer habilitet/inhabilitet iht. videre saksbehandling? 3. Hvilken overordnet statsinstans vurderer helhetsinngrep i miljø og biomangfold ved planutbygging, og større konsekvensutredning enn bare for det som gjelder Bjerkreim kommune? 4. ROS-analyse i planen vurderer risiko for utslipp og forurensning i bekkeløp (som etter hvert fører over i Bjerkreim og Ognå vassdrag) som bare Middels. Med fare for lekkasje av kjølevann med høy temperatur og høy forurensningsfaktor, hvilke konsekvenser vil dette ha for tidligere «flaggskip» i Bjerkreim kommune - laksefiskeriet? 5. Hvor kan en finne den spesifikke planen over konsekvenser, og hvilke tiltak som planlegges iverksatt for vern av dette og miljø? Mange år med anleggsfasen	1. Tiltakshaver er North Sea Energy Park AS. 2. Tatt til orientering 3. Tatt til orientering 4. Planforslaget har utredet muligheter for vannkjøling, men i hovedsak legges det til rette for mekanisk kjøling, dvs. luftkjøling. Det legges til rette for midlertidig sedimentering og prøvetaking under anleggsfasen, og permanent sedimentering og jevnlig prøvetaking under driftsfasen. Risikoen for at forurensning inntreffer reduseres da evt. forurensning fanges opp i sedimenterings-/infiltrasjonsdammene før det når videre til vannforekomstene med fisk og dyreliv. 5. Det vises til konsekvensutredningen Vedlegg 8 KU-hovedrapport, datert 17.03.21.

kan ha stor, og potensiell katastrofal innvirkning på vassdrag. 6. Ecofact konkluderer med at Hetlandsskogen har stor verdi som naturområdet og at den planlagte utbyggingen vil ha stor negativ innvirkning. Selv om utslippskrav overholdes, vil belastning på vass-nett og naturmangfold være betydelig. 7. Hvordan kan Bjerkreim kommune være pådriver for utbygging der hekke territorier til truet rovfugler rases? Musvåk, hønsehauk, havørn, hubro, samt vipe og hvitryggspett er lett påvirket av støy, forurensning og alt anleggsarbeid. Hvordan kan det satses lokalt på slik planarbeid når nasjonalt satses det på vern av slike områder. Merknadsstiller er kjent med at en del forsvarer med tanker om flere tusen lokale arbeidsplasser, men dette er tilbakevist både andre plasser i Norge og internasjonalt.	6. Det viktigste tiltaket er å forbygge at forurensset vann slippes ut fra anleggsområder. Reguleringsbestemmelsene slår fast at det skal foreligge en godkjent ytre miljøplan med oppfølgingsplan for de omsøkte delområder, før det gis tillatelse til tiltak. Etableringen av dokumentert velfungerende sedimentasjonsdammer er lagt inn som rekkefølgekrav i reguleringsbestemmelsene. Dammene skal dimensjoneres slik at de også fungerer ved store nedbørmengder. For å minimalisere behovet for vannbehandling skal tilsig fra omkringliggende områder skjæres av. Drift og oppfølging skal skje i tråd med et oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan. Disse tiltakene vil bidra til å skjerme Bjerkreimselva og forebygge langvarig påvirkning. 7. Tatt til orientering
<u>10.05.21, Sue Maun</u> 1. Planprosess Merknadsstiller skriver at dette presses frem i høyt tempo. Det nevnes at det ikke er tid for å se på alle påpekte konsekvenser i Ecofact sine rapporter på 1100 sider før natur ødeleggelse er i gang. Funn i området av kulturminner må prioriteres før rasering begynner. Merknadsstiller tolker dette som en bevisst handling for å starte opp før innbyggere og statlig etater får tid til å se på konsekvens, og gjerne få stoppet planen. Eventuelt	1. Planen har fulgt Plan og bygningsloven, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Forslagsstiller er klar over tempoet planforslag har blitt utarbeidet på, det har likevel blitt utført en omfattende konsekvensutredning som dekker alle de viktige temaene og problemstillingene planforslaget medfører. Ifølge Plan og bygningsloven er minstefrist for høringsperioden på 6 uker, og en anbefaling om vedtak bør være

finne et annet, mer egnet område med færre alvorlige ringvirkninger. 2. Kontroll instans og habilitet Det påpekes at Bjerkreim kommune har vært stor pådriver i planutvikling, og skal vedta sin egen plan uten særlig påvirkning fra eksterne aktører. Merknaden beskylder dette på desentralisert bestemmelse med mindre koordinering fra sentral myndighet. Videre skrives at mange som vil behandle og evt. vedta planen vil ha egne interesse, utover det å være vanlig innbygger. Dermed stilles det spørsmål til ivaretagelse av habilitet. Uten en overordnet koordinering vil alt lokal lappeteppe-utvikling og miljø ødeleggelse har utilsiktet konsekvens. Merknadsstiller stiller spørsmål om det ikke er sentral myndighet med overblikk, som er mer egnet til å fatte vedtak i slik miljø ødeleggende sak. 3. Prosjektert lokale arbeidsplasser Merknadsstiller skriver at det ble nevnt på folkemøte i Bjerkreim 28.04.21 at lokale arbeidsplasser trumfer alle konsekvensutredning som er lagt frem i et 1100 sider rapport. Det skrives at 3500 nye arbeidsplasser i Bjerkreim med 2800 innbyggere, vil mye av arbeidsplassene antas til å være spiss kompetanse utenfra kommunen, internasjonal overordnet stillinger og utenbys/utenlands kontraktører i byggeperioden. Med bedre kommunikasjon nettverk, vil flere med spiss kompetanse pendle fra f.eks. Sandnes/Stavanger, men ikke slå seg ned for å bo i utkant kommuner. Arbeidsplasser beskrives til å være overdreven. 4. Rødliste og truede arter Merknadsstiller nevner at det er mange arter som er berørt og belyst i Ecofact sin rapport. Alt fra elvemuslinger til hubro. I tillegg andre arter som ikke er fullt så sterkt truet, men som eksisterer i sårbare miljø. Det vises til nasjonal handlingsplan for hubro, og et sitat av Statsforvaltaren i Vestland, som nevner at Statsforvalteren har en viktig rolle med kartlegging og koordinering av tiltak. Dermed stilles det spørsmål om Statsforvalteren i Vestland er involvert i utbygging i	ferdig behandlet innen 12 uker etter avsluttet høring jf. pbl. §12-10. Tiden for å sette seg inn i planen for offentlige myndigheter, organisasjoner og privatpersoner blir i hovedsak likt for alle detaljreguleringsplane, som gjelder også for detaljreguleringen for NSEP. 2.Tatt til orientering. 3. Fagrapport for samfunnsanalyse (Menon, 2021) vurderer at arbeidsplassene vil fordeles på en måte at 55 % vil komme fra Dalane, 12 % fra resten av Rogaland og 33 % fra resten av Norge. 4. Tatt til orientering. Statsforvaltaren i Vestland er ikke overordnet etat for Bjerkreim, men Statsforvaltaren i Rogaland er involvert og har gitt høringsuttalelser.
--	---

Hetlandsskogen. Videre skrives at om det ødelegges både hekkeplasser og jaktområder, ødelegges balansen. 5. Fredet lakseelv Laksefisken beskrives til å være flaggskipet av Bjerkreim, Eigersund og Hå. Videre nevnes at avrenning i byggeperiode, perioder med ekstremvær osv. kan ha katastrofale konsekvenser. Dermed stilles det spørsmål om dette er tilstrekkelig utredet også med tanken på anleggsperiode og stor press på smale veier som må bygges ut. Igjen, påpekes at planavvikling har for stort tidspress, og at overordnet etat bør stoppe opp og råde til å bruke nødvendig tid på dette. 6. Kulturminner i planområdet Nye oppdagelser er ikke tilstrekkelig utredet ennå. Dermed påpekes det at med planutviklingens høye tempo, vil omregulering av Hetlandsskogen til industriformål rasere området fortest mulig, før omfang av kulturminner funn er konstatert. 7. Adkomst til planområde Det vises til Vial sin utredning om behov for utbygging av veinett inn til planlagt industri. Det påpekes at veinettet vil komme i konflikt med jordbrukets areal og er ikke så «konfliktfri» som Bjerkreim kommune ønsker å profilere prosjektet. Videre, skrives at dette vil forårsake enormt økning i tung trafikk på smale veier, som per i dag brukes av myke trafikanter og badende unger. Hvis mye av transport sendes ned veien fra Tengesdal til Egersund over brua ved Tengs (langs hele lakseelv) må den utbedres og vil få konsekvens på en allerede overbelastet strekning som går forbi ridesenter og campingplass. 8. Støy Det vises til støyvurdering, presentert av Vial på folkemøte den 28.04.21. Støykartet beskriver et areal som er veldig mye større enn selve Hetlandsskogen, som påregnes i 20 års byggeperiode. Hvilke konsekvenser dette har på innbyggere, hytteeiere, folk som bruker naturen, naturformasjoner, dyreliv, fiske og landbruk m.m. virker å være utilstrekkelig utredet for merknadsstiller. 9. Kraft behov og videre utbygging Merknadsstiller forstår at dette vil kreve enorme krafttilførsel. Det vises til folkemøter at kraft- og vannbehov for et datalagringsanlegg er enormt. Merknadsstiller viser bekymring over at i perioder med lite tilgjengelig strøm, vil industriområder bli prioritert over innbyggernes behov, og dermed gi konsekvenser for vanlig husstand og gjeldende strømpriser. Det skrives at	5. Konsekvensutredningen konkluderer ikke med at tiltaket kan ha katastrofale konsekvenser for laksefisk. Det vises eller til tidligere kommentar om overvannsvannbehandling. 6. Arkeologiske registreringer må være utført før planforslaget kan vedtas. 7. Det er i planutarbeidelsen gjort tiltak langs hovedadkomstvegen for å minimere tap av jordbruksarealer. Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafiksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase. 8. Konsekvenser for støy er vurdert i egen fagrapport (Brekke og Strand, 2021). Vurderingen av støyvirkning er basert på veiledende grenseverdier fra «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging» utgitt av Miljøverndepartement. 9. Fagrapport om energiløsninger (Aabø Powerconsulting AS, 2021) tar for seg muligheter og konsekvenser av energiforsyning på NSEP. Det er vurdert til at forsyningssikkerhet til eksisterende nettkunder ikke forverres, men heller forbedres grunnet krav om redundans for datasenter.
---	--

alternativet må være å bygge flere vindmøller for å avhjelpe, noe som også er konfliktfylt og ikke ønskelig i området. 10. Inngrep i området (Virtuell presentasjonsvideo) Merknadsstiller viser til presentasjonsfilm som ble vist på folkemøtet 28.04.21. Den blir beskrevet som en skrekk film. Videre påpekes det at regelen skal være å utøve minst mulig inngrep i eksisterende terreng. Det skrives at det bør heller brukes allerede utbygget industriområder først, og koble til allerede utbygget infrastruktur.	10. Presentasjonsfilmen viser hvordan planområdet kan bli seende ut i «worst case». Det har blitt tilføyet flere tiltak som skal sikre landskaps- og terrengtilpasning for 2.gangsbehandling. Bjerkreim komme har utført en analyse, kartlagt og vurdert fem områder innenfor Bjerkreim, der Hetlandsskogen ble pekt ut til å være det mest fordelaktige området for etablering av kraftintensiv industri basert på areal, eierforhold, beliggenhet, infrastruktur, fiber og energi/kraft.
10.05.21, Marit Fimland +4 til Merknadsstillerne er nåværende og fremtidige eiere av Eigesstølsveien 69, gnr.52 bnr.16 i 1101 Eigersund kommune. Eiendommen deres har utmark som grenser til Hetlandsskogen. 1. Konsekvenser for merknadsstillerne Det vises til fagrapporten for friluftsliv, hvor det gjengis «Hyttebebyggelsen ved Eikesvatnet vil høre anleggsarbeidet fra planområdet godt. I tillegg vil trafikkstøy for økt trafikk og tungtransporten trolig høres fra Hetlandsvegen. anleggsarbeidet på adkomstveien vil være synlig, [...]. Etter hvert når anleggsarbeidet og byggearbeidene kommer opp i høyden vil synligheten ved hyttene bli svært tydelig». Med dette skrives at verdien av deres eiendom, samt deres livskvalitet, bli kraftig forringet. Det beskrives at slik hensyn ikke blir tatt opp i konsekvensrapporten i nevneverdig grad. 2. Omfattende rapport – men noen problemer Merknadsstiller anerkjenner at det er gjort et solid arbeid med konsekvensutredningen, men det er også registrert at den opererer med mange antakelser og til tider er vag. Dette rettes spesielt med hensyn til forventet antall arbeidsplasser. Merknadsstiller reagerer også på at naturen i delområde B og C (industriområdene BI2, BI3 og BI4 i plankart) er verddivurdert til middels. Det skrives at fagrapporten underkjenner verdien av naturen som finnes her. Det vises også til fagrapport for naturmangfold, om at i sum vil artsmangfoldet bli forringet i stor grad. Det understrekes at alt henger sammen med alt, og i et økosystem er artene avhengige av hverandre. Dermed påpekes det at klassifiseringen av «middels verdi» ikke er uproblematisk.	1. Konsekvenser for støy er vurdert i egen fagrapport (Brekke og Strand, 2021), der det skrives at bebyggelsen på Hetland vil komme i gul sone dersom det ikke tas hensyn til støy i planleggingen. Det er likevel stor sannsynlighet for at man kan tilfredsstille støykrav dersom man har fokus på støy til omgivelsene. Det er i planforslaget tatt med støyreduserende tiltak. 2. Dette tas til orientering. Verdisettingen av delområde B og C til middels gjelder de landskapsmessige verdier av områdene – ikke verdiene av naturmangfoldet. Det vises til fagrapport naturmangfold for vurdering av naturmangfoldet i området.

3. Fagrapport landskapsbilde

Visuelt beskriver merknadsstillerne at utbygging av NSEP blir mer massiv og mye verre enn fryktet. Det vises til § 3 i bestemmelsene til kommuneplan for Bjerkreim kommune, med krav til landskap- og terrengtilpasning ved oppføring av ny bebyggelse. Merknadsstillerne mener at dette ikke er i samsvar med bebyggelse av volum 400m x 100m x 40m, samt at helhetsinntrykket vil være massivt forstyrrende når disse legges på høydedrag. Det påpekes også at med topphøyden på datasenter på 225 m.o.h. og mulig teknisk oppstikk opp til 5m, vil bygget ligge bare en meter lavere enn Soltua.

Det vises til tidligere høringsuttalelse av Statsforvalteren i Rogaland i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ. I høringsuttalelse, ble det påpekt at tilrettelegging for et industriområde av den foreslåtte størrelsen vil kreve betydelig terrengtilpasning i tillegg til at bygningsvolumene blir store. Det vises også til samme høringsuttalelse om at planområdet til dels ligger innenfor registrert viktige landskapsområder i *Vakre landskap i Rogaland og Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning 2017-2019*.

Det vises til tidligere høringsuttalelsen av Rogaland fylkeskommune, regionalplanavdelingen, i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ. Spesielt blir det understreket på uttalelsen om forutsetning av planens gode landskapstilpasning, slik at det endelige planområdet ikke legges høyt og synlig i terrenget.

Merknadsstillerne skriver at planforslaget strider imot disse høringsuttalelsene. Det nevnes at utsikten fra badeplassen Gådå vil bli sterkt forringet, mens Soltua som turmål vil miste sin verdi fullstendig. Samtidig påpekes det at plassering av kjøletårn for datasenter vil være avgjørende for hvor langt lydforurensning bærer. Det gis eksempel om at dersom det plasseres på taket av et bygg som ruver i terrenget, vil lyden bære langt.

4. Fagrapport friluftsliv

Merknadsstiller skriver at Hetlandsskogen er deres nærområde med mange gode minner. Dermed påpekes at med sikkerhetsinngjerding, støy, trafikk, svære naturinngrep og påvirkning i anleggsperioden, vil Hetlandsskogen bli fullstendig ødelagt. Det vises til fagrapporten for friluftsliv og deres konklusjon om at områdets verdi som friluftsområde vil bli sterkt forringet og til dels fullstendig ødelagt.

5. Fagrapport naturmangfold

3. Tatt til orientering.

Viser til de nye høringsuttalelsene fra Statsforvalter og Rogaland Fylkeskommune.

Det er tatt inn flere avbøtende tiltak med hensyn til landskapstilpasning.

4. Tatt til orientering.

PLANBESKRIVELSE

et sted som Hetlandsskogen, både for mental og fysisk helse. Videre skrives at de savner mer utredning på lysforurensning, hvordan dette vil påvirke naboer, turgåere og for dyre- og insektliv. Merknadsstillerne mener at det vil være visuelt forstyrrende, og kan ikke se at lysforurensning i tilknytning til NSEP og adkomstveier er tilstrekkelig konsekvensutredet. Merknadsstillerne er bekymret for at prosjektet vil ha store ringvirkninger for bygda Eige, gårdbrukere som vil miste matjord, og ikke minst for trafikken over Eige, som fagrapporten peker på vil medføre betraktelig økt støy. Det skrives at dette vil forringe livskvaliteten til mange mennesker og dermed forringe helse, også for fremtidige generasjoner. Det stilles spørsmål om folkehelse er tatt inn i de samfunnsøkonomiske analysene. Merknadsstillerne ser at det nevnes folkehelse, men skriver at dette vektlegger for helseeffekten av å ha en jobb å gå til, ikke annet.	forurensning», begge utgitt av Miljøverndepartement. Disse har som formål å forebygge støypager. Det er i reguleringsbestemmelsene sikret at støynivået skal være innenfor grenseverdi ved boliger/fritidsboliger, samt badeplassene ved Eikesvatnet og Hetlandsvatnet. Grenseverdiene sikrer at folkehelsen i forbindelse med støy blir ivaretatt og ligger på et tilfredsstillende nivå. Det er også i bestemmelsene sikret at det skal utarbeides en belyningsplan som skal godkjennes av ansvarlig myndighet. Planen skal ivareta og hindre skjemmende eller sjenerende belysning for omgivelsen jf. §1.3.2 i reguleringsbestemmelsene. Det skal i tillegg, som et dokumentasjonskrav, utarbeides en landskapsplan for området som søkes som tillatelse til tiltak, som skal vise utforming og plassering av belysning og skilt.
7. Teknisk infrastruktur Merknadsstillerne fikk i høst 2020 beskjed om at deres eiendom vil bli mest berørt ved bygging av ny høyspenttrase. Det vises til tidligere merknad som de sendte inn i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ, og nevner at denne merknaden står fortsatt ved lag. Tidligere merknad omhandlet interesse motsetning for etablering av høyspentlinje på deres eiendom. Det nevnes at ny høyspentlinje vil berøre dem svært direkte og negativt, bl.a. ha virkning på eksisterende trær, badeplass, driftsmessige utfordringer, rødlistede arter, deres helse og verdien av eiendommen.	7. Tatt til orientering. Det er i plankartet satt av en ny høyspenttrase avmerket med H370_2, som kan etableres, dersom den eksisterende høyspentlinjen, H740, fjernes og erstattes med H370_2. Det vil ikke etableres to høyspenttraseer ved siden av hverandre. Dette er sikret i bestemmelse som følgende: <i>§4.2.2 Høyspentlinje avmerket H370_2</i> <i>a) Innenfor sonen kan det etableres ny høyspenttrase dersom den eksisterende høyspentlinjen H740 fjernes og erstattes med H370_2.</i>
11.05.21, Marit Bach 1. Møte med Distrikt og digitaliseringsminister Det stilles spørsmål om utbyggingen av Hetlandsskogen allerede var avgjort 10.06.20, når Distrikt og digitaliseringsminister var innbedt til møte sammen med to andre representanter fra samme departement. Det stilles også spørsmål om ministeren ble innbedt for å gi instruksjon og føringer.	1. Tatt til orientering. Bjerkreim kommune svarer ut dette.

Merknadsstiller skriver at NSEP (Dalane energi, Bjerkreim kommune og eiere av skogen) var til stedet på møte sammen med fylkesordfører, Statsforvalter, rådmannen og varaordfører. Det stilles spørsmål om formålet av møtet var å få hjelp for at dette skulle gå lettere gjennom i systemet. Det vises til avisinnlegget fra DT den 10.06.20, at det har blitt sonderinger og forarbeid på ulike fronter, og at når prosjektet er lansert og offentliggjort vil det bli gitt full gass. Det påpekes at oppsitterne på Tengesdal ikke ble varslet om dette, men at de måtte lese dette på avisinnlegget. 2. Tap av natur og dens ressurser Merknadsstiller skriver at fjell og kulturlandskap forsvinner i rasende fart og ingen tar hensyn til at det kommer etterkommere som også skal ha muligheter til å bevege seg i et uberørt område, som ikke er sterkt nedbygde områder for utenlandske aktører. Dermed stilles det spørsmål om det er behov for alt, og hvorfor det er viktig for kommunen å etablere disse arbeidsplassene. 3. Verdien av kulturlandskapet i området Merknadsstiller mener at området har en meget interessant historie som bør brukes som et aktivt formidlingsarbeid i skolene i Dalane og Rogalandsregionen. Det foreslås at det bør opprettes et opplevelsessenter for arkeologi og økosystem/naturmangfold i skogen. Dette støttes med å ha et potensiell til å øke turist tilstrømningen og bli vesentlig for kommuneøkonomien. Det at skogen inneholder kulturminner fra både vikingtid, jernalder og utvikling opp mot vår egen tid beskrives til å ha internasjonal verdi. Merknadsstiller mener at kulturlandskapet og kulturminner har så stor verdi at skogen bør vernes for all fremtid. 4. Psykiske påvirkningen av skog Det vises til sosialmedisinsk forskning om hvordan skog og natur kan være bedre for psykisk helse enn antidepressiva. Det understrekes at frisk luft er like viktig for mennesker, dyr og et levelig bomiljø. Den psykiske påvirkningen som folkene på Tengesdal og Ege blir utsatt for beskrives til å ikke kunne forsvares på noe vis.	2. Tatt til orientering. 3. Tatt til orientering. 4. Tatt til orientering.
12.05.21, Aslaug Marie Undheim 1. Endringer og brudd med tidligere planer Merknadsstiller påpeker at planene for Hetlandsskogen var annerledes i de tidligere årene. Det vises til at	1. Tatt til orientering.

Hetlandsskogen ble vurdert til et så verdifullt LNF-område for noen få år siden, at fylkesmannen gikk imot Statskog sine planer om vindkraftverk og dermed ble planen skrinlagt. Det vises også til avisinnlegg fra 2018, hvor nye eiere omtaler sine planer om å utvikle eiendom og ressurser i samsvar med skogbruksplanen i Hetlandsskogen, samt bedre vedlikehold av vegnettet for å legge til rette for jakt og fiske. Det legges også til om at nye eiere la opp til at de ville samarbeide med Bjerkreim kommune for å videreføre deres planer om tilrettelegging av friluftsliv i området. Det påpekes at i 2020 ble realiteten helt endret.

2. Demokratisk prosess

Merknadsstiller skriver at saksdokumentene var av så stor mengde at det har vært krevende for de fleste å sette seg inn i planene, analysene og konsekvensutredningene. Derfor stiller merknadsstiller seg kritisk til at ingen har klaget over mengde saksdokumentene ifølge ordføreren på folkemøte 28.04.21. Merknadsstiller mener at saksmengden og tempoplanen innebærer en vesentlig demokratisk risiko.

3. Inhabilitet i formannskapet og kommunestyre

Etter merknadsstillernes syn, har de sentral folkevalgte vært inhabile i denne prosessen. Dette støttes opp med at både ordføreren, varaordføreren og to andre medlemmer erklærte inhabile i sak om Hetlandsskogen i formannskapsmøte i mars 2021. Det innebærer at vararepresentantene dermed var i flertall i formannskapsmøte i en så omfattende og viktig sak.

Merknadsstiller stiller spørsmål om de inhabile folkevalgte har påvirket folkevalgte i andre organ om deres uttalelse. Det bes om at andre enn ordføreren undersøker om det er vanlig praksis, og om det er innenfor etiske retningslinjer.

4. Konsekvenser av vedtak om utbygging av Hetlandsskogen

Det skrives at for den planlagte industriutbyggingen er det fremhevet som viktig og positivt at det skal benyttes fornybar energi, vindenergi. Merknadsstiller stiller spørsmål til tidsperspektivet av dette. Det påpekes at konsesjonene som er gitt til vindenergiutbyggingen per i dag, vil komme til sluttdato før Hetlandsskogen er ferdigutbygd i 2040. Det stilles spørsmål om utbygging i Hetlandsskogen skal tvinge frem enten en forlengelse av konsesjonsperiodene, eller etablere enda flere vindkraftverk i kommunen/regionen.

2-3. På grunn av planens størrelse, må det legges til grunn grundige beskrivelser, analyser og konsekvensutredninger. Det har hittil blitt fremmet 9 innsigelser og 15 faglige råd fra offentlige instanser. Det heter i §5-4 i plan- og bygningsloven *«Berørt statlig og regionalt organ kan fremme innsigelse til forslag til kommuneplanens arealdel og reguleringsplan i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vedkommende organs saksområde»*.

Dersom planforslaget er i strid med bestemmelser i loven, forskrift, statlig planretningslinje, statlig eller regional planbestemmelse, eller overordnet plan, kan det fremmes innsigelse. For planforslaget for NSEP, har flere offentlige instanser påpekt utfordringer ved planen som må hensyntas i den videre planutarbeidelsen.

4. Fagrapporten om energiløsninger (Aabø Powerconsulting, 2021) tar for seg muligheter og konsekvenser av energiforsyning på NSEP. Ifølge rapporten, har eksisterende konsesjoner for vindkraft en levetid på 20-25 år. Det er vanskelig å anslå hvor stor andel vindkraft på land vil utgjøre i 2040-2045 i dag, men det er lite trolig at ikke noen av de utbygde vindkraftanleggene vil få fornyet konsesjon, med bakgrunn i de store investeringene som allerede er gjennomført, i kombinasjon med

Det skrives at utbyggingen vil kreve kraftforsyning til anlegget i lang tid fremover. Dermed vises det bekymring om at det vil gi negative konsekvenser for ikke bare de som er kartlagt i fagrapportene, men også for andre områder og gardsbruk på senere tidspunkt. Merknaden konkluderes med at det omsøkte området i reguleringsplanen for NSEP bør forbli LNFR-område og dermed ikke bli omregulert til industriområdet.	mulighet for bedre lokale kompensasjonsordninger i fremtiden. Videre i rapporten, er det blitt vurdert at forsyningssikkerhet til eksisterende nettkunder ikke forverres, men heller forbedres grunnet krav om redundans for datasenter.
12.05.21, Eirik Tengesdal 1. Hastverk Det vises til kap.2.1.1 i planbeskrivelsen, hvor det omtales motivasjonen for å effektivisere saksgangen og vises til «Norges som datasenternasjon». Merknadsstiller påpeker at i det samme nasjonale dokumentet, vises det til et veiledningsdokument for regulerings- og konsesjonssaker. Det skrives at verken er det vist til veiledningen i plandokumentene, eller at merknadsstiller finner dette dokumentet selv. Dermed stilles det spørsmål til kvaliteten på kunnskapsgrunnlaget som plandokumentene bygger på. Et annet tegn på hastverk pekes til å være at kommunen har kalt inn til 2. folkemøte den 28.04.21 med to dagers forvarsel. Merknadsstiller mener at ettersom denne reguleringsplanen er så omfattende, burde tiltakshaver/kommunen sørget for at innkallingen blir sendt ut i bedre tid. 2. Hemmelighetsholdt Det vises til en rekke innlegg i DT og Bjerkreimsnytt, som tyder på at Bjerkreim kommunes arbeid med kraftkrevende industri ble lagt skjult i lang tid før det ble offentliggjort. Merknadsstiller tyder dette som at tiltakshaveren eller etter hvert Bjerkreim kommune har vært for gripende når det gjelder å informere de innblandede partene og lokalsamfunnet ellers. Merknadsstiller mener at grunner som «av sakens spesielle karakter» eller for konkurransedyktighet ikke er tilstrekkelig grunnlag for ikke å ha varslet grunneiere i forkant. 3. Habilitet Merknadsstiller nevner at ettersom ordføreren er nabo med de to innblandede grunneiere på Tengesdal, er han inhabil når det kommer til spørsmålet om adkomstveg. Det nevnes at ordføreren har hatt møte med grunneiere alene. Det vises til avisinnlegg i DT datert 12.01.2021, hvor ordføreren beklager seg for å ikke ha informert om regulering av adkomstvegen og jordbruksarealet som blir	1. Strategidokumentet «Norge som datasenternasjon» (2018) nevner at de vil utarbeide en veiledning, men dokumentet anses til å ikke være ferdig utarbeidet ettersom den ikke er tilgjengelig for offentligheten ennå. Dermed har ikke veiledningen for utarbeidelse av reguleringsplan for kraftintensiv industri blitt benyttet i planarbeidet, og derav ikke vist til veiledningen i plandokumentene. 2. Planarbeidet har fulgt plan og bygningsloven (PBL), og forholder seg til planprosessen for detaljregulering. Kunngjøring og varsling til berørte offentlige organer, andre interesserte og berørte naboer skal skje ved igangsetting av planarbeidet, jf. PBL § 12-8. Varsel om igangsetting av detaljregulering for NSEP – Hetlandsskogen ble kunngjort 23.06.20. 3. Tatt til orientering.

beslaglagt som følge av det. Merknadsstiller beskriver dette som svært påfallende. Det vises også til en hendelse hvor en grunneier skal ha fått arkeolog på eiendommen uten forvarsel. Merknadsstiller skriver at dette blir sett på som sterkt klanderverdig av tiltakshaveren. Videre tilføyes at dette står imot påstandene til ordføreren om at tiltakshavere skal ha gitt god informasjon til partene i saken. 4. Jordbruket og grunneiere Det vises til tidligere annonsering av prosjektet som konfliktfritt område med tanke på jordbruksomdisponeringen, og hvordan denne informasjonen har blitt møtt hos innbyggere, kontrollorganene og andre styresmakter. Dette anses som om det ikke er tatt hensyn til, eller tilrettelegging for verken jordbruket eller grunneiere. 5. Misinformasjon Et annet punkt som blir drøftet er resultatene i rapporten til jordbrukssakkyndig Olav Magne Tonstad, hvor konsekvenser for jordbruket som følge av adkomstvegen er beregnet annerledes enn i plandokumentene. Rapporten tilsier at konsekvensene vil være svært negative, i verste fall nedleggelse. Dermed menes det at Vial har misinformert i vesentlig stor grad, både på planforumsmøte og fremfor Statsforvalteren og Fylkeskommune når de skal gjøre vurderinger av planen. Det konkluderes at Bjerkreim kommune ikke kan fatte vedtak før nye vurderinger har blitt gjort. 6. Utviklingslinjer i den demokratiske prosessen Merknadsstiller skriver at det er svært udemokratisk prosess ved at planen omgår prosessene ved kommuneplan, og ikke er i samsvar med den. Det tilføyes også at folkevalgte ikke har fått tid til å lese gjennom omfattende saksdokumentene er alvorlig demokratisk problem. Dette beskrives til å risikere vesentlig etterpåklokskap og skader. Merknadsstiller mener det at planen omgår større planprosesser gir større grunn til å gjøre grundigere utredninger før det endelige vedtaket fattes. 7. Mangler i konsekvenser for jordbruket	4. Det er foreslått å legge vegalternativ 2 til grunn etter enighet med grunneiere. Det er videre gjort en endring i tverrsnittet slik at den totale vegbredden blir 11,0m. Det er videre også foreslått tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden inklusive skjæringer og fyllinger variere i utstrekning, men her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene. 5. Planforslaget ble sendt inn til formannskapet for 1.gangsbehandling den 16.03.21. Rapporten til Tonstad er datert 12.03.21. Innholdet i rapporten er tatt til orientering for 2.gangsbehandling. Det fremmes nå et nytt alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensene mellom gnr./bnr. 81/4 og 81/12 til 2.gangsbehandling. Dermed blir rapporten til Tonstad noe upresis. 6. Planen har fulgt plan og bygningsloven, og har blitt utarbeidet etter prosessen for detaljregulering. Det har i planutarbeidelsen blitt arrangert to folkemøter, i tillegg har både planprogrammet og planforslaget vært ute på høring og offentlig ettersyn, der både private, organisasjoner og offentlige myndigheter har hatt mulighet for å komme med innspill.
--	---

Merknadsstiller kan ikke se som vurderer flere konsekvenser for jordbruket, til å dømme hvilke konsekvenser bl.a. økt trafikk og støy får for beitedyr og annen bruksdyr. Det etterlyses også vurderinger om hvilke konsekvenser økt trafikk har for forurensning av jord, avlinger og helse. Merknadsstiller viser også uro over utbedring av Bjerkreimsveien, spesielt på strekning fra Tengesdal til Tenges, om det vil medføre arealbeslag på flere jordbruksarealer. Videre skrives at fagrapportene i stor grad bygger på skjønnsmessige vurderinger uten at forutsetningene for overnevnte kommer frem, sies til å være et tegn på lav kvalitet. 8. Mangler i konsekvenser for folkehelse Merknadsstiller savner flere utredninger om folkehelse, bl.a. om konsekvenser som følge av økt trafikkmengde og støy for beboere i området. Her menes det at føre-var-prinsippet må veies tungt. 9. Konsekvenser av tilflytting Merknadsstiller stiller seg skeptisk til at tiltaket vil skape så mange arbeidsplasser som tiltakshaver tilsier. Det menes at det mest sannsynlig vil måtte importeres kompetanse fra utenlandet, og dermed skal en måtte sette av ressurser til integrering og språkinnlæring. Det menes at dette burde også få konsekvenser for dimensjoneringen av vegene. 10. Konsekvenser for dyrevern Det menes at å legge til grunn en observasjonssesong for utredning av konsekvenser for dyrelivet ikke er tilstrekkelig. Videre, nevnes at mange arter bør ha	7. Det foreligger fagrapport for naturressurser som tar for seg konsekvenser for både jordbruks-, skogbruks- og utmarksressurser. Trafikkanalysen vurderer konsekvenser som følge av økt trafikk, men fagrapport om støyvurdering analyserer konsekvenser for potensielle anleggs- og driftsstøy. Forbedring av vegstandarden og gang- og sykkelvegen langs Hetlandsvegen oppover mot E39, samt strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og fv.44 i Tenges i sør skal utarbeides som separate reguleringsplaner og skal vurdere virkningene som følge av dette. Oppstart av disse reguleringsplanene vil ikke skje før detaljreguleringen for NSEP blir vedtatt. 8. Fagrapport for støyvurdering (Brekke og Strand, 2021) baseres på veiledende grenseverdier i «Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging» og standardkrav fra «Forskrift om begrensning av forurensning», begge utgitt av Miljøverndepartement. Disse har som formål å forebygge støyplager. Det er i reguleringsbestemmelsene sikret at støynivået skal være innenfor grenseverdi ved boliger/fritidsboliger, samt badeplassene ved Eikesvatnet og Hetlandsvatnet. Grenseverdiene sikrer at folkehelsen i forbindelse med støy blir ivaretatt og ligger på et tilfredsstillende nivå. 9. Tatt til orientering. Det vises til fagrapport konsekvenser for langsiktige befolkningsvekst og arealbehov, som tar for seg de langsiktige konsekvensene knyttet til sysselsettings- og befolkningsvekst, samt nye arealbehov for bolig, infrastruktur o.l. 10. Det er godt dokumentert i fagrapport for naturmangfold at influensområdet
--	---

oppfølging over flere år for en tilstrekkelig kartlegging. Derfor menes det at det heller ikke har blitt forelagt tilstrekkelige avbøtende tiltak. 11. Verdier og ulike syn Merknadsstiller stiller spørsmål om hvilke verdier det vil finnes i Bjerkreim kommune, når fremdriften på denne saksgangen tyder på at grunneiere, dyreliv, natur og miljø bli nedprioritert til fordel for et industriprosjekt. Merknadsstiller mener at det er urealistisk med 3500 arbeidsplasser som følge av tiltaket, og dermed bør kommunen heller verne arbeidsplasser som allerede finnes, f.eks. grunneiere på Tengesdal og hogstvirksomhet i Hetlandsskogen. 12. Bortfall av formål Det vises til muntlig innlegg på folkemøte 28.04.21, hvor det ble omtalt at regulering av Hetlandsskogen besparer utviklingen på Kalberg, da den ikke går på bekostning av matjord. Ettersom dette formålet utgår, menes det at dette er en viktig innvending mot omregulering av Hetlandsskogen til industriområdet. På bakgrunn av årlig jordvernsmål for Rogaland, og vesentlig arealbeslag som Kalberg vil medføre, mener merknadsstiller at det er uforsvarlig å bygge ned enda mer matjord knyttet til Hetlandsskogen. 13. Avvise omreguleringen av Hetlandsskogen Til slutt, påpekes det at det er viktig å se på det større bildet ved etablering av kraftintensiv industri. Det vises til at det finnes andre reguleringsplaner for slike industrianlegg med mye mindre eller fraværende konflikter med jordbruk og andre faktorer. Det skrives at om det finnes andre alternativer for adkomstvegen som ikke medfører vesentlig tap av matjord, stiller saken seg annerledes. Likevel, menes det at en må være særs varsom med de truede dyreartene i Hetlandsskogen og omkringliggende områder. Det vises til at konsekvensutredning for de ikke-prissatte temaene er overveiende konkludert med negative til	huser et mangfoldig fugle- og dyreliv, men innslag av flere truede arter. Ideelt sett ville en undersøkelse av naturmangfoldet over flere år vært å anbefale faglig sett, men det aktuelle området vurderes likevel som tilstrekkelig undersøkt til å vurdere konsekvensene for viktige forekomster av dyr og fugler. Når det gjelder insekter, vil det være nødvendig å gjennomføre enormt omfattende undersøkelser over mange år for å få et godt nok dokumentasjonsgrunnlag. Det vil også være utfordringer knyttet til relevante referanser med slike undersøkelser. 11. Tatt til orientering. 12. Tatt til orientering. 13. Plankonsulenten har i planutarbeidelsen prøvd å ta hensyn til de viktige temaene i utformingen av planen. Det har blitt lagt til grunn en rekke avbøtende tiltak som skal minimere konsekvensene planforslaget medfører. Tiltakshaver er klar over ulempene dette medfører, og har dermed involvert berørte hjemmelshavere for å komme fram til best mulig løsning.
---	--

svært negative konsekvenser. Med dette, bes det til de folkevalgte og styresmaktene om å avvise reguleringsplanen/tiltaket.	
12.05.21, Rune Tengesdal + 2 til På bakgrunn av erfaringer med vindkraftindustri, mener merknadsstiller at det vil være stor risiko for at også inntekter fra virksomhetene i NSEP vil bli kanalisert til utlandet. Videre vises bekymringer om at prosjektet vil fortsette å være en netto utgiftspost for kommunen i fremtiden. Merknadsstiller skriver at reguleringsplanen på 1100 sider fremstår grundig og nøye utført, men det er også mangler og konkrete feil i den. Dermed bes det om at kommunen må sørge for å få ajourført manglende utredninger og korrigerer av feil før den kan fremmes til behandling av kommunestyret. Det vises til fagrapportene om sterkt negative konsekvenser som utbyggingen vil medføre i flere fagfelt. Merknadsstillerne ber på det sterkeste at hele prosjektet ikke blir iverksatt. 1. Adkomstveg I planen inngår en tilførselsvei, som Hetlandsvegen er tenkt benyttet til, som går over to gardsbruk på Tengesdal Nord. Det nevnes at planen ikke har konsekvensutredet hva utbedringen av veien og den trafikkøkningen vil medføre for disse gårdene og nabogårder. Det nevnes at 8 daa fulldyrket jord og 20 daa beitemark vil bli bygget ned, men merknadsstiller mener tallene er altfor lave da det har fremkommet at veien vil bli over 20 meter bred og 2 meter høy grunnet flomsikring. Det stilles også spørsmål om hvorfor adkomstvegen må være så mye større enn tilførselsveiene frem til Tengesdal. 2. Planprosess Det nevnes at et av de alvorlige eksemplene på dårlig utført arbeid er at gardbrukerne på Tengesdal Nord ikke ble kontaktet ved planoppstart. Det skrives at de kunne hatt en dialog ved tidlig planfase for å diskutere fornuftige, levelige løsninger for gardbrukerne om planen i verste fall skulle bli reell. Det oppgis at de heller ble varslet for første gang 19.06.2020, etter at reguleringsplanen ble fullført og fremlagt på et allmannamøte i juni med påfølgende kommunestyre den 16.06.2020.	Tatt til orientering. 1. Det er foreslått å legge vegalternativ 2 til grunn etter enighet med grunneiere. Det er videre foreslått en endring i tverrsnittet og tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. 2. Reguleringsplanen er på nåværende tidspunkt ikke vedtatt, og er dermed ikke fullført. Den er fortsatt under utarbeidelse til den eventuelt blir vedtatt i kommunestyret. Når det gjelder varsling ved planoppstart, har planarbeidet for NSEP fulgt reglene om kunngjøring og varsling som fremgår av Plan- og bygningsloven §12-8-tredje ledd. Berørte offentlige myndigheter, og naboer til planområdet skal varsles i den grad de blir <u>direkte</u> berørt. Naboeiendommer er eiendom som har

3. Konsekvenser for gardene på Tengesdal Nord Merknaden viser til en privat rapport utført av Olav Magne Tonstad, datert 12.03.2021, om konsekvenser for eiendommene gnr./bnr. 81/4 og 81/12 i Bjerkreim av en utvidelse av veien tilknyttet utbygging av industripark på Hetlandsskogen. På bakgrunn av rapporten til Tonstad, skrives det at økonomisk erstatning for tap av halve inntektsgrunnlaget for de to gardene må utredes, og tas med i reguleringsplanen hvis adkomstvegen opprettholdes i planen. Det skrives at representanter fra kommunestyret er muntlig orientert om rapporten til Tonstad, men merknadsstiller skriver at det synes som ingen har bedt om å få den og lese på den. Det påpekes at Vial burde aktivt informert kommunepolitikere om innholdet i denne. Isteden, skrives det at Vial og kommunen har holdt denne rapporten tilbake for innbyggerne og kommunestyret. Det nevnes at på folkemøte 28.04.21 ble det kun nevnt om feil informasjon fra plandokumentet, og ikke fra rapporten til Tonstad. Videre, stilles det spørsmål til Vial og ordfører om to av kommunens egne gardsbruk skal ofres for å realisere NSEP som utelukkende har negative konsekvenser. 4. Jordvern Det vises til nasjonalt og regionalt jordvernsmål, at det ikke skal omdisponeres mer enn 400 daa jordbruksareal i Rogaland. På bakgrunn av rapporten til Tonstad, påpekes at bare i Bjerkreim vil det bli omdisponert 100 daa i forbindelse med tilkomstveien på Tengesdal Nord. Det	felles grense til planområdet. Disse skal alltid varsles. Normalt bør man også varsle eiendommer hvor kun en vei, gate, elv eller annet areal ligger imellom denne og planområdet (gjenboereiendommer). Ved planoppstart har alle registrerte grunneiere og festere i planområdet, og så vidt mulig andre rettighetshavere i planområdet, samt naboer som direkte blir berørt av planområdet, blitt varslet direkte med brev i posten. Planinitiativet har ellers blitt varslet i Dalane Tidende og Stavanger Aftenblad i forbindelse med <u>planoppstart</u>, og har blitt lagt ut på kommunen og plankonsulentens hjemmeside for offentligheten. 3. Planforslaget ble sendt inn til formannskapet for 1.gangsbehandling den 16.03.21. Rapporten til Tonstad er datert 12.03.21. Innholdet i rapporten er tatt til orientering for 2.gangsbehandling. Det fremmes nå et nytt alternativ til adkomstveg (adkomstveg 2) som ligger i teiggrensen mellom gnr./bnr. 81/4 og 81/12 til 2.gangsbehandling. Dermed blir rapporten til Tonstad noe upresis i forhold til det nye forslaget. Grunneierne ønsker vegalternativ 2 for det gir de beste muligheter for drift av gårdene. Det er lagt opp til å beholde jordbruksavkjørsler og tilrettelegging for best mulig gunstig drift etter etablering av tiltaket. Rapport til Tonstad må oppdateres etter nytt vegalternativ og vegprofil. 4. I forbindelse ved å fremme vegalternativ 2, er det foreslått videre tilpasninger av traseen for å minimere ulempene en utvidelse av vegen vil medføre. Avhengig av om vegen ligger i skjæring eller fylling vil den totale bredden, inklusive skjæringer og fyllinger,
---	---

nevnes også at det vil komme enda mer nedbygging i forbindelse med rekkefølgekrav til reguleringsplanen, ved å anlegge gang- og sykkelveg fra Bjerkreim til Eigersund. Sett i sammen med den nye E39 som legges gjennom Bjerkreim og Vikeså, menes det at jordvernsmålet vil overstiges vesentlig.

5. Alternative adkomstveger

Det vises til tidligere høringsuttalelsen til Statsforvalteren fra 21.08.2020 i forbindelse med høring av planprogram og planinitiativ. Det understrekes at merknaden presiserer vurdering av andre adkomstveger enn på Tengesdal Nord, for å unngå omdisponering av jordbruksareal. Merknadsstiller skriver at dette blir oversatt i den utarbeidede reguleringsplanen. At det har blitt vurdert flere alternativer på samme jord, beskrives til å være ikke tilstrekkelig.

Med bakgrunn av ny E39 som skal legges gjennom Vikeså, mener merknadsstiller at det er klart bedre alternativ å legge adkomstveien fra Vikeså sørover på fv.102 og fv.103. I tillegg, skrives det at om spillvarmen fra NSEP skal bli ført 8 km sørover til Sirevåg, er det naturlig å legges tilkomstveien i samme trase. Dette støttes med at den vil gi kort tilgangsvei til rv. 44, som kommunen oppgir at mye at trafikken til parken vil komme fra. Det nevnes at dette må også utredes av kommunen.

6. Klimagassutslipp

Det skrives at en realisering av NSEP vil bygge ned et svært område med produktiv skog, og dermed vil CO2 utslippet bli store under planeringen, samt at store områder går tapt med tanke på CO2 fangst i fremtiden. Det stilles spørsmål til kommunen om de likevel ønsker utbygging.

7. Sabotasje/terror

Det skrives at denne type virksomhet også vil medføre stor sannsynlighet for at NSEP vil bli et terrormål. Det påpekes at dette ikke er reelt utredet i planen, kun omtalt.

8. Liv og helse

Det vises til planforslagets ROS-analyse. Merknadsstiller beskriver risiko for trafikkulykker som urovekkende, at i gjennomsnitt vil et liv vil gå tapt hvert år, samt store materielle skader. Det stilles spørsmål til kommunen om de likevel ønsker utbygging.

varierte i utstrekning. Her vil en også i størst mulig grad tilrettelegge slik at grunneiere kan nyttiggjøre seg skråningsarealene.

5. Det har i planutarbeidelse blitt vurdert tre alternative adkomstveger av plankonsulenten. Det er nå foreslått å gå for vegalternativ 2. Grunneiere har både muntlig og skriftlig ytret ønske om alternativ 2 ovenfor Bjerkreim kommune.

Fv102/Fv103 har vesentlig dårligere standard enn eksisterende Tengesdalsvegen/Bjerkreimsveien og vil medføre en betydelig økte kostnader for å kunne utbedres til tilfredsstillende standard. Eksisterende fv102/103 har hhv. en ÅDT på 600 og 200.

6. Det er flere bestemmelser for planforslaget som sikrer etablering av nye åpne vannspeil og grønne arealer, for både tekniske og estetiske hensikt. Konsekvensutredning for klimagassutslipp vurderer at disse også kan benyttes til CO2-opptak i fremtiden. I tillegg er det sikret i §2.2.3 om ytre miljøplan at konsekvensene for utslipp til vann og luft skal legges til grunn for utforming av planen.

7. Risiko og sårbarhet knyttet til sabotasje og terror er utredet i eget analyseskjema for planforslagets ROS-analyse.

8. Å treffe nødvendige tiltak som forbedrer trafiksikkerheten vil være en premiss i det videre planarbeidet og vil bli innarbeidet i neste planfase. Risikovurderingene for trafikkulykker er også revidert grunnet feil i forhold til grenseverdiene.

4 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

4.1 Retningslinjer, lover og forskrifter

- **Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, 12.06.2015**

Dokumentet samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene legger særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Forventningsdokumentet er retningsgivende for regional og kommunal planlegging. Fylkeskommunene og kommunene har ansvar for å finne helhetlige løsninger, der lokale forhold og lokalpolitiske interesser og hensyn ivaretas, sammen med nasjonale og viktige regionale interesser.

- **Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven)**

Loven fastsetter krav og mål for ivaretagelse av naturtyper og arter. Loven omhandler prinsipper for offentlig beslutningstaking som skal legges til grunn for all arealplanlegging. Beslutninger skal bygge på kunnskap om naturmangfold (kunnskapsgrunnlaget).

- **Forurensningsloven-/forskriften**

Forurensningsloven har som formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, redusere mengde avfall og fremme en bedre avfallshåndtering. Miljødirektoratet og fylkesmannen mottar søknader om forurensning fra ulike virksomheter, og kan gi utslippstillatelse på nærmere vilkår.

- **Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging (2018)**

Formålet er å bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

- **Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)**

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

- **RPR for å styrke barn og unges interesser i planleggingen:**

Formålet med disse rikspolitiske retningslinjene er å:

- Synliggjøre og styrke barn og unges interesser i all planlegging og byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven.
- Gi kommunene bedre grunnlag for å integrere og ivareta barn og unges interesser i sin løpende planlegging og byggesaksbehandling.
- Gi et grunnlag for å vurdere saker der barn og unges interesser kommer i konflikt med andre hensyn/interesser

- **Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)**

Formålet er å unngå inngrep som reduserer verdien for landskaps-bilder, naturvern, friluftsliv, vilt, fiske, kulturminner og kulturmiljø. Friluftslivsverdien skal sikres, særlig i områder nær befolkningskonsentrasjoner.

- **Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442 (2016)**

Formålet med denne retningslinjen er å legge til rette for langsiktig arealdisponering som forebygger støyproblemer.

4.2 Regionale føringer

- **Regionalplan for samordnet arealbruk og transport i Dalane 2019-2030**

Regionalplan for samordnet arealbruk og transport i Dalane ble vedtatt av fylkestinget 11. juni 2019. Planen omfatter de fire kommunene Bjerkreim, Eigersund, Lund og Sokndal, og hensikten med planen er å legge til rette for vekst og utvikling, og hjelpe til at Dalane blir et godt sted å bo, drive næring og reise i. Planen inneholder mål, strategier, retningslinjer for langsiktig areal- og transportplanlegging, og et handlingsprogram med tiltak.

Det er blant annet et ønske om å utvikle næringslivet gjennom styrkning av eksisterende virksomheter og ved å skape nye arbeidsplasser i regionen. Dette gjennom å styrke satsingen innen fornybar energi, bærekraftig mineralnæring og ny kraftintensiv industri.

4.3 Kommunale rammer og føringer

4.3.1 Bjerkreim kommune

I kommuneplanen er planområdet avsatt til LNFR-område, se **Feil! Fant ikke referansekilden..** Deler av planområdet omfattes av H370, hensynssone for høyspentanlegg, og H730, hensynssone kulturminne. Planlagte formål vil ikke samsvare med kommuneplanens formål. I bestemmelser til arealdel, kommuneplan for Bjerkreim 2014-2026, er det bestemt at:

- § 2.2 Sikkerhet mot flom (TEK § 7-2)

For nye byggetiltak langs vassdrag må sikkerhet mot flom dokumenteres/vurderes.

For flomkartlagte områder skal overflate gulv tilsvare flomhøydene som fremkommer i flomsonekart for byggets sikkerhetsklasse pluss en nødvendig sikkerhetsmargin.

- § 2.3 Forbudssone langs vassdrag (Pbl § 1-8):

Det planlegges ikke bygging av boliger og fritidsboliger og annet arbeid og tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-2 bokstav a) samt opprettelse av grunneiendom mv. som nevnt i § 20-1 første ledd bokstav m. i:

- 100 m-sonen fra hovedløpet langs verna vassdrag
- 30 m-sone til sideløp/bekkeløp med årssikker vannføring langs verna vassdrag
- 50 m-sonen langs hovedløpet langs andre vassdrag
- 20 m-sone til sideløp/bekkeløp med årssikker vannføring langs andre vassdrag

I LNF-områder hvor det er etablert dyrka mark og gjødsla kulturbeite ned til vannstreng i vassdraget, planlegges det ikke bygging av boliger og fritidsboliger og annet arbeid og tiltak etter plan- og bygningsloven §20-2 bokstav a) samt opprettelse av grunneiendom mv. som nevnes i § 20-1 første ledd bokstav m. i:

- 330 m-sonen fra hovedløpet langs verna vassdrag
- 20 m-sonen til sideløp/bekkeløp med årssikker vannføring langs verna vassdrag
- 30 m-sonen til hovedløpet langs andre vassdrag
- 20 m-sonen til sideløp/bekkeløp med årssikker vannføring langs andre vassdrag

Alle former for utfylling i vassdraget er forbudt

Forbudssonen er likevel ikke til hinder for:

- Fasadeendringer og alminnelig vedlikehold av eksisterende bygninger
- Rivning av bygninger eller bygningsdeler
- Fradeling ved innløsning av bebyggelse etter festetomtlova

Etter vurdering av sikkerhet (flom/ras), økologiske forhold og friluftsliv, kan annen byggegrense fastsettes i reguleringsplanen.

- § 2.4 Hensyn til kulturminner

Tiltaket unntatt det generelle plankravet innenfor LNFR-områder, må ikke skade, ødelegge, forandre eller virke skjemmende på automatisk freda kulturminner eller gjøre disse mindre tilgjengelige, jf. kulturminneloven §§ 3 og 8. Søknader som gjelder tiltak i landbruket, som veier, bygg, nydyrking, utplanering etc., eller turveier, skal sendes til kulturminnemyndighetene for vurdering i henhold til Lov om kulturminner §§ 3, 8 og 9.

Det må vurderes om tiltak som er unntatt det generelle plankravet kan komme i konflikt med prioriterte nyere tids kulturminner (ikke automatisk fredet kulturminner). Om nødvendig må tiltakene sendes til kulturminnemyndighetene for vurdering, jf. Lov om kulturminner §§ 3, 8 og 9.

- § 2.5 Bestemmelse om håndtering av overvann

Ny utbygging og tiltak skal ikke medføre økt avrenning til vassdrag der det allerede er flomproblemer. Et aktuelt virkemiddel for å unngå økte flomproblemer er lokal infiltrasjon og fordrøyningsanlegg.

Grave- og anleggsarbeider skal ikke gi forurensning til vassdraget. I nødvendig grad skal tiltak som sedimenteringsbasseng, fordrøyningsbasseng og renseparker anlegges for å hindre forurensning. Tiltakene skal planlegges og anlegges før søknadspliktige tiltak blir igangsatt.

- § 3 Områder for bebyggelse og anlegg (Pbl § 11-7 og § 11-10)

Ny bebyggelse skal underordnes terreng, slik at det ikke oppstår horisontvirkninger eller unødig høye fyllinger og skjæringer ved utplanering eller veiføring. Ved hellende terreng skal utplanering av store sammenhengende områder unngås.

Krav om universell utforming skal legges til grunn for planlegging av offentlige områder, felles utearealer og adkomstsoner.

- § 4 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (Pbl § 11-7 og § 11-10)

Nøyaktig plassering av fremtidige tiltak skal avklares i reguleringsplanen.

Tekniske planer og plassering må likevel forelegges berørte overordnede myndigheter og godkjennes av Bjerkreim kommune.

- § 6.1 LNFR

I LNFR-område kan bygging bare skje når tiltaket er knyttet til stedbunden næring (jordbruk/skogbruk). Ved plassering av tiltak i 100-metersbeltet langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser, jmfør PBL § 1-8.

Tiltaket unntatt det generelle plankravet innenfor LNFR-områder må ikke skade, ødelegge, forandre eller virke skjemmende på automatisk freda kulturminner eller gjøre disse mindre tilgjengelige, jf. kulturminneloven §§ 3 og 8. Søknader som gjelder tiltak i landbruket, som veier, bygg, nydyrking, utplanering etc., eller turveier, skal sendes kulturminnemyndighetene for vurdering i henhold til Lov om kulturminner §§ 3, 8 og 9.

- § 8.1 Skredfare (H310)

Innenfor hensynssone for skredfare kan nye bygninger ikke oppføres uten at det foretas en utredning/vurdering av skredfaren og disse utredningene/vurderingene tilsier at sikkerheten ved tiltaket er ivaretatt i henhold til kravene i teknisk forskrift.

§ 8.2 Flom (H320)

Nye byggverk som plasseres innenfor hensynssonen må sikres mot flom, se § 2.2.

§ 8.3 Høyspent (H370)

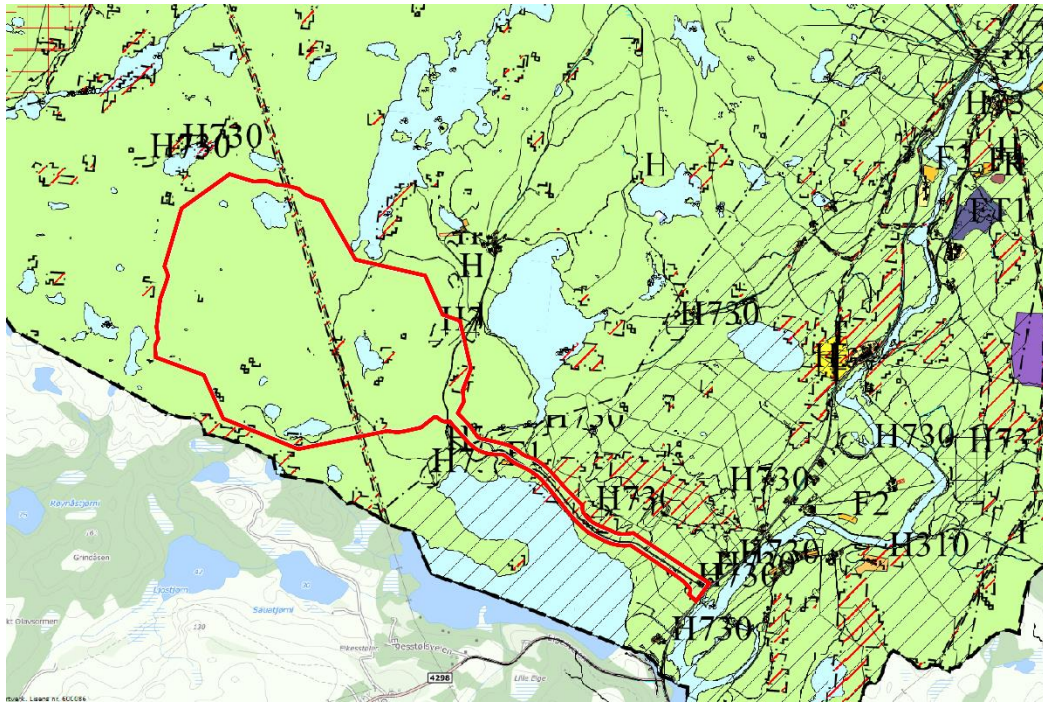
Det er byggeforbud innenfor hensynssoner for høyspentanlegg. Område langes høyspentlinje, som kan være eksponert for stråling, kan ikke bebygges uten at det først er gjennomført en kartlegging/utredning av strålingsfare og magnetfelt ved aktuell linje. Denne kartleggingen må legges til grunn for vurdering av tiltaket.

§ 8.9 Kulturminner (H730)

Områdene som er merket med hensynssonen H730 er fredet i henhold til lov om kulturminner av 1978.

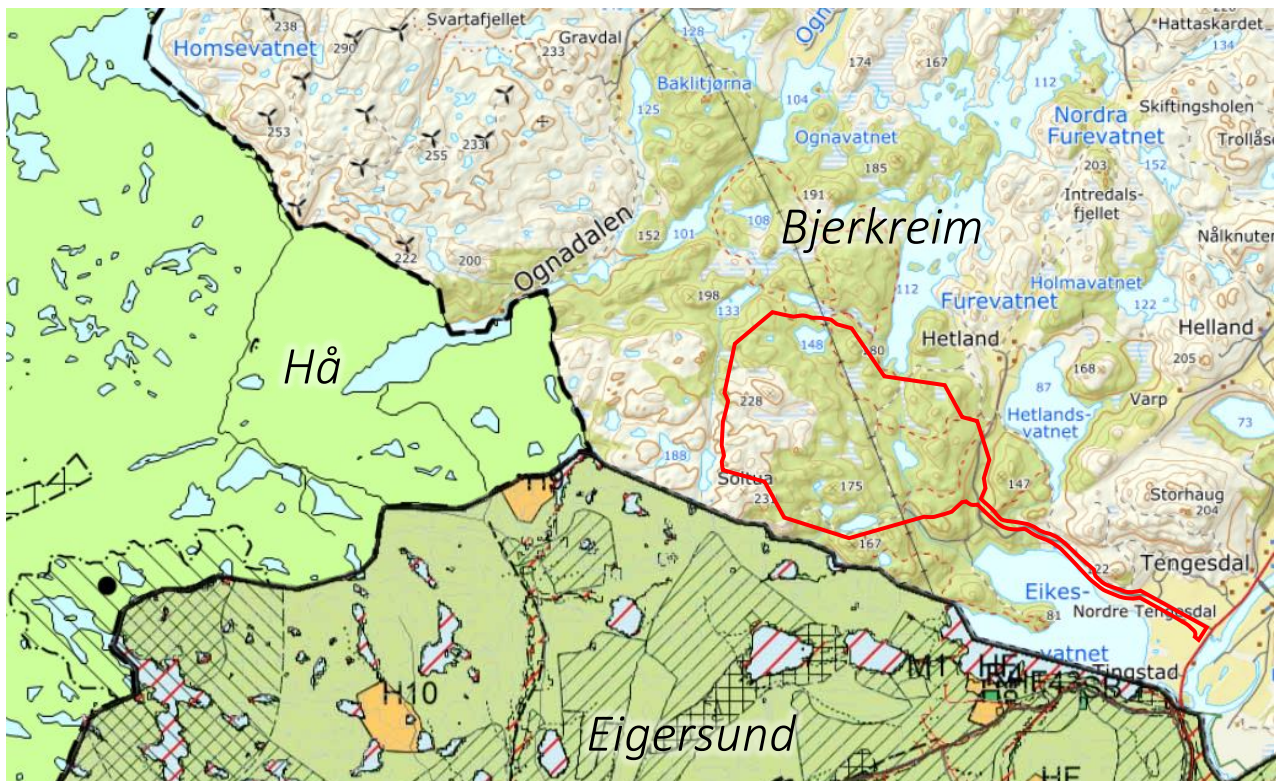
Det er ikke tillatt å utføre tiltak eller arbeid innenfor disse områdene uten tillatelse fra kulturminnemyndighetene, jf. Kulturminnelovens §§ 3 og 8. Automatisk freda kulturminner som ligger innenfor områdene vist som utbyggingsområder (bebyggelse og anlegg, samferdsel og teknisk infrastruktur) skal, med tilstrekkelig vernesone jf. Kulturminneloven §6, søkes bevart gjennom hensynssoneregulering i kombinasjon med grøntområde/friområde eller lignende i fremtidig område-/detaljplan.

Middelalderkirkegården er et automatisk freda kulturminne. I de delene av kirkegården som ligger innenfor middelalderkirkegården planlegges kun gravlegging i gravfelt som har vært kontinuerlig i bruk etter 1945. Gravfelt som ikke har vært i bruk etter 1945 skal ikke brukes til gravlegging eller andre inngrep.

Figur 1 Utsnitt av kommuneplan for Bjerkreim kommune 2014-2026 med planavgrensningen.

4.3.2 Tilstøtende kommunegrenser

Figur 2 Tilstøtende kommuneplan til Eigersund kommune (2018-2030) og Hå kommune (2014-2028)

Eigersund kommune

Området ved kommunegrensen er avsatt til LNFR-området i Eigersund kommuneplan. Områder avsatt til HF og fritidsbebyggelse er spredt plassert langs kommunegrensen. Innsjø/vassdrag som krysser kommunegrensen omfattes av H320, faresone – flom, inkludert Eikesvatnet som ligger nært til planområdet. Sør for Eikesvatnet omfattes av H510, hensynssone for landbruk.

Hå kommune

I kommuneplanen til Hå kommune, er tilstøtende område avsatt til LNFR-området. Det er ingen hensynsoner ved kommunegrensen mot Bjerkreim.

4.4 Tilgrensede reguleringsplaner

Det finnes ingen reguleringsplaner som grenser til planområdet direkte. Det er kartlagt tre reguleringsplaner som ligger i nærheten.

Nordover langs fv.4296 Tengesdalvegen ligger plan 2011007 «Gs-vei Apeland – Eigersund grense, del 3» som ble vedtatt i 2012. Det er en detaljreguleringsplan for gang- og sykkelveg på strekningen Apeland-Kleivane. Sørligste punktet for reguleringsplanen er 1,6 km unna krysset mellom Tengesdalvegen og Hetlandsvegen.

Det ligger samtidig en eldre reguleringsplan for boligområdet på Kleivane, plan 1986001 som er fra 1986. Området ligger ved Tengesdalvegen, 2 km nord for krysset mellom Tengesdalvegen og Hetlandsvegen.

Over kommunegrensen til Eigersund kommune, ligger plan 20130017 «Fritidsboliger Eikestølveien (17-36)» på sørsiden av Eikesvatnet. Reguleringsplanen ble vedtatt i juni 2013 og ligger ca.1-2 km unna planområdet i Hetlandsskogen i luftlinje.

4.5 Pågående planarbeid

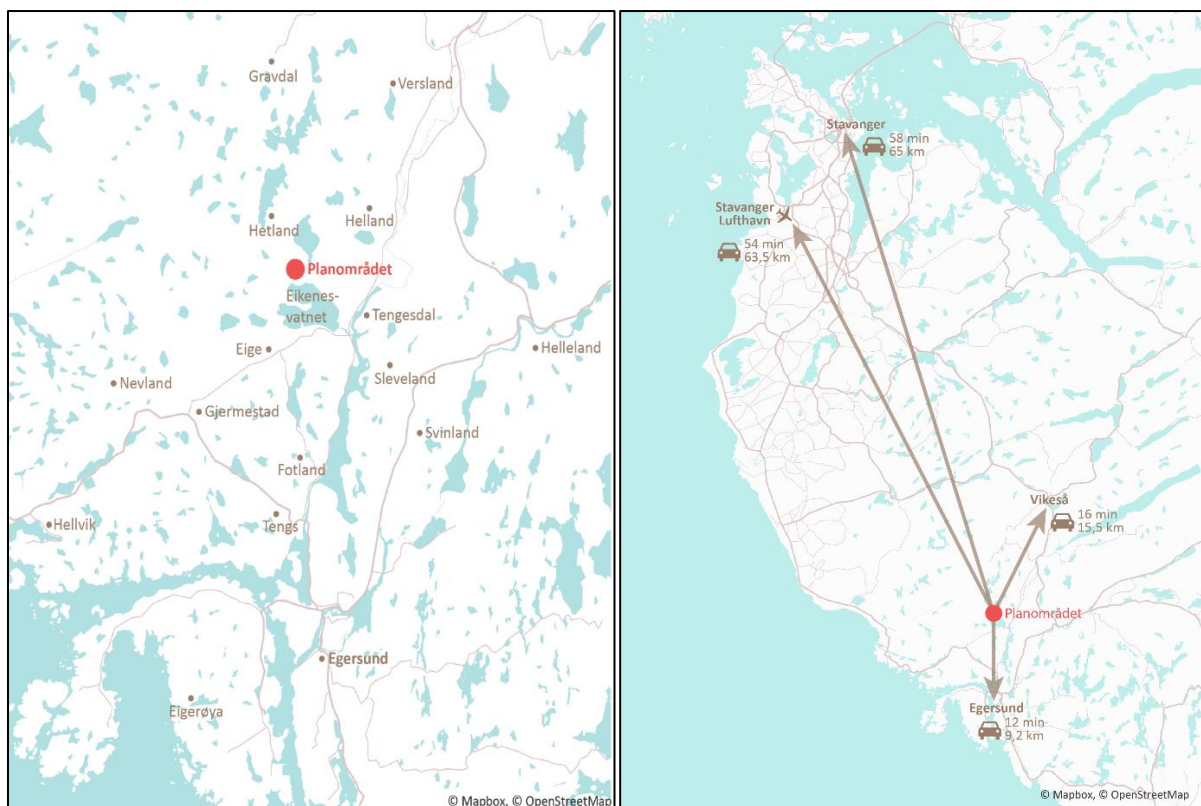
Det er ingen pågående planarbeid innenfor eller i umiddelbar nærheten av planområdet. Det er et boligområde under arbeid ved Kvassåsen som ligger ca. 7 km nordvest i luftlinje fra planområdet.

4.6 Temaplaner

Det er ingen temaplaner som legger føringer for planområdet.

5 BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET OG EKSISTERENDE FORHOLD

5.1 Beliggenhet

Figur 3 Beliggenhet og avstand til viktige knutepunkter.

Planområdet ligger i Hetlandsskogen i Bjerkreim kommune, ca. 15,5 km sørvest for kommunesenteret Vikeså på kjøreveg, målt i fra avkjørselen i Fv4296. Området ligger tett mot kommunegrensen til Hå kommune i vest og Eigersund kommune i sør.

Avstander til viktige knutepunkter:

- Stavanger lufthavn: 63,5 km, 54 min kjøretid.
- Stavanger sentrum: 65 km, 58 min kjøretid.
- Egersund togstasjon: 9,2 km, 10 min kjøretid.

Planområdet utgjør et areal på ca. 2700 daa, og er i kommuneplanens arealdel for Bjerkreim kommune avsatt til LNFR-område. Kraftintensiv industri er arealkrevende næring, det er derfor viktig å sette av tilstrekkelig areal av en viss størrelse, samt sikre adkomst(er) og andre hensynssoner.

Store deler av planområdet ligger innenfor gårds- og bruksnummer 80/8, som er eid av Hetlandsskogen AS. Det vil være behov for å oppgradere den eksisterende adkomstvegen fra Fv. 4296 og inn til planområdet, som vil berøre gnr./bnr. 81/4, 8/14 og 81/12.

5.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

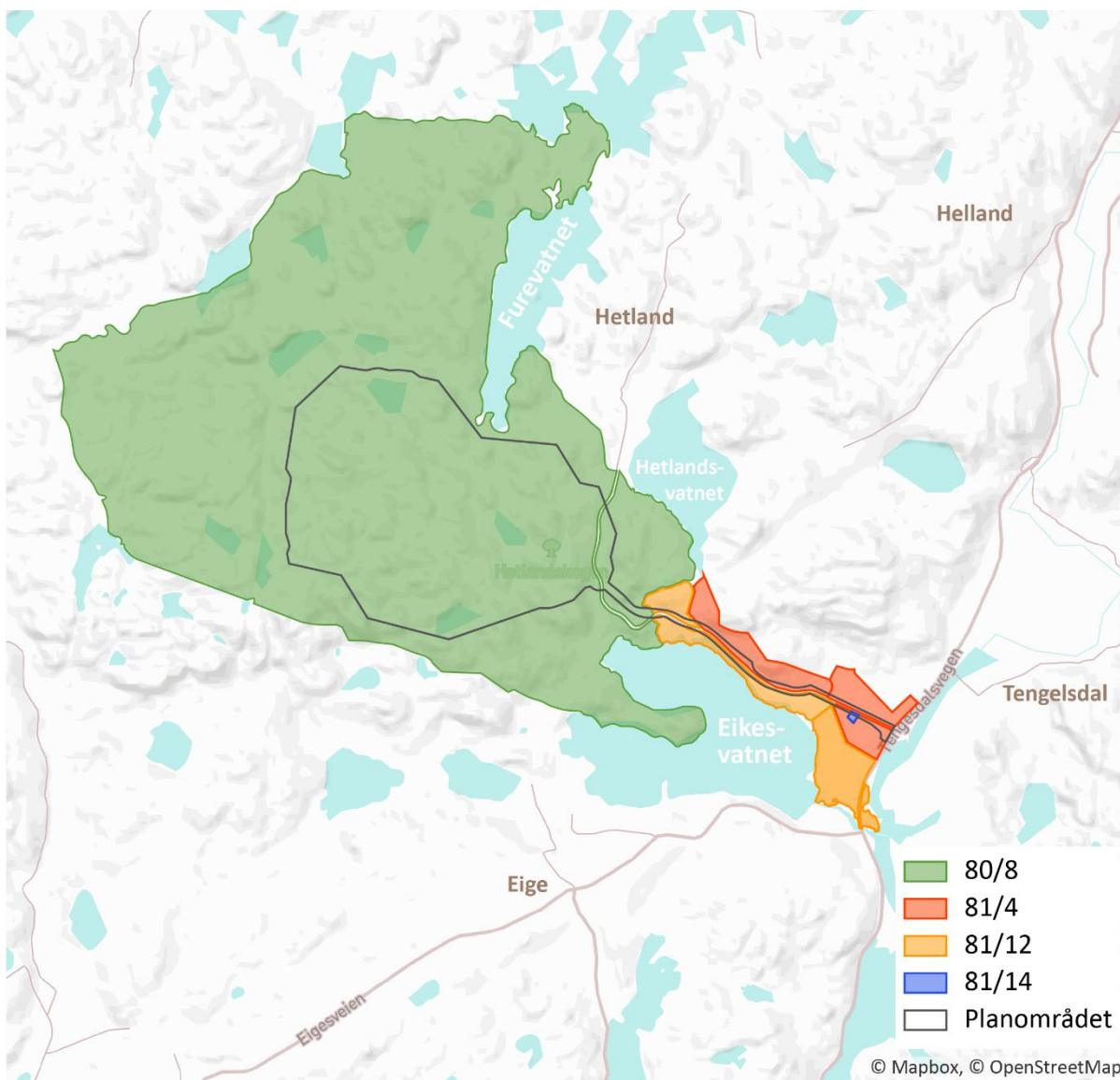
Planområdet er en del av gnr./bnr. 80/8 som utgjør et område på nesten 9000 daa. I dag drives det aktivt skogbruk på store deler av eiendommen, det vil si tømmerdrift og skogkultur, veibygging og vedlikehold av skogsbilvegnettet.

Tilstøtende arealer består i hovedsak av nåværende LNFR-arealer. Adkomstveien inn til planområdet grenser både til jordbruksarealer, Tengesdal travbane samt noen gårdsbruk. Planområdet blir i dag også noe brukt til rekreasjon.

5.3 Eiendomsforhold

Hoveddelen av planområdet tilhører en grunneier, Hetlandsskogen AS. I forbindelse med adkomstvegen inn til tiltaksområdet, blir deler av gnr./bnr. 81/4, 81/14 og 81/12 berørt.

Eiendommens nummer	Hjemmelshaver
80/8	Hetlandsskogen AS
81/4	Asbjørn Tengesdal
81/12	Svein Roald Tengesdal
81/14	Tellef Grødum

Figur 4 Eiendommer berørt av planen.

5.4 Bebyggelse

Det finnes to gårdsbruk øst i planområdet i dag. Begge brukene er lokalisert like ved krysset inn til planområdet fra Tengesdalsveien (Fv.4296), og består av boliger og driftsbygninger.

Det er ingen småhusbebyggelse i nærheten som de planlagte næringsbyggene vil stå i stor kontrast til.

5.5 Stedets karakter

Landskapet består av kupert terreng med en variasjon av åser, knauser og fjell. Høyeste punktet er Soltua som ligger 230 moh. og Eikesvatnet ligger på det laveste punktet på 25 moh. Mesteparten av planområdet er i dag ubebygd og ligger i et skog- og fjellandskap. Store deler av planområdet er dekket av skog, men det inngår også tjern, elver, bekker og myrer i planområdet.

5.6 Nærmiljø og friluftsliv

Planområdet er i dag et LNFR-område, avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål. Hetlandsskogen er et etablert turområde i Bjerkreim kommune, med tilrettelegginger for et enkelt men allsidig friluftsliv, og med muligheter for flere ulike frilftsaktiviteter. Planområdet dekker deler av Hetlandsskogen turområde. Rundturen fra Eikesvatnet om Søra Furevatnet og Hetlandsvatnet er den mest brukte turtraseen.

De høyeste toppene på området er preget av lite vegetasjon, noe som gjør at man i stor grad vil kunne se omkringliggende vindkraftverk. Resten av området er mer preget av skog og vann. Det er også noen turområder med nærhet til planområdet. Disse er hovedsakelig Soltua, Torvhelleren, rasteplassen ved Søra Furevatnet, gapahuken ved Krågevatn, badeplassene nordvest og sørøst ved Eikesvatnet, samt bade- og fiskeplassen i Hetlandsvatnet. Turmålene Soltua, Torvhelleren og gapahuken, er ikke turmål med spesiell verdi som utpeker seg i større sammenheng. De har liten verdi uavhengig av hverandre, men til sammen er de viktige deler av Hetlandsskogen turområde. Badeplassene nordvest i Eikesvatnet og i Hetlandsvatnet har derimot større verdi i seg selv fordi de har spesielle funksjoner som det ikke er så mange av. Begge to ligger i tilknytning til turtraseene i Hetlandsskogen og de øker også verdien til turområdet.

5.7 Landskap

Den nordvestlige delen av planområdet er en del av Ognadalen, som er registrert som Regionalt vakkert landskap i Rogaland. Det er også en del av Dalane anortositt landskap. Sør for planområdet er det registrert Nasjonalt viktig landskap. Planområdet er småtopografisk variert. Skog, fjellknauser og myrvegetasjon preger området i dag. Det består også av en høyspentlinje som deler arealet inn i en vestre og østre del, hvor den vestlige delen fremstår som mer eller mindre urørt natur. I midten av planområdet er det mye skog, både åpen furu- eller blandingsskog samt en del planteskog. Flere steder er skogen hogd de siste årene og viser aktiv skogsdrift i området.

5.8 Kulturminner og kulturmiljø

Det finnes flere kulturminner innenfor eller i nærheten av planområdet, blant annet gravfelt og bosetningsaktivitet fra jernalderen. I dag består influenssone hovedsakelig av skog, myr, vann med innslag av jordbruksområder og fjell. Planavgrenset område driftes i dag som et skogbruksområde. Planen påvirker 16 kulturmiljø, hvor både direkte og indirekte påvirkning er vurdert. Flere av kulturminnene er automatisk fredet, men de kulturminnene som vurderes som de mest konfliktfylte, blir ikke direkte eller fysisk påvirket av planforslaget. Flere av kulturmiljøene ligger på en avstand på 1,5-

2,5 km, som gjør at planforslaget i mindre grad vil ha en visuell påvirkning på disse kulturminnene. Mer om kulturminner i nærområdet omtales ytterligere i fagrapporten Kulturarv.

Langs Tengsesdalsvegen finnes det to SEFRAK-registrerte bygninger i nærheten av planavgrensningen. Bygget som ligger i krysset Tengsesdalsvegen x Hetlandsvegen og Tengesdal bedehus er begge bygninger fra før 1900. Bebyggelsen kommer ikke i konflikt med planforslaget.

5.9 Naturverdier

Planområdet består i stor grad av skog, både tilplantet og naturlig gjengroing. Det består også av myr, da hovedsakelig kystmyr, og kalkfattige innsjøer. Det er registrert tre viktige naturtyper innenfor planområdet hvor alle er vurdert til å ha middels verdi. Dette er også registrert på utsiden av planområdet, og vurdert til å ha stor verdi. Kystlynghei forekommer vest i planområdet, hvor minst to rødlistearter forekommer; plantearten klokkesøte og fuglearten hubro. Generelt sett er det et fattig fugleliv ved myrene og vannene i planområdet, men det finnes noe rikere fugleliv ved Eikesvatnet og tilgrensede områder. Fotlandsvatnet dyrefredningsområde og Bjerkreimsvassdraget er vernede naturområder som ligger med nærhet til planområdet.

5.10 Naturressurser

Det er ikke dyrket mark innenfor næringsområdet, men adkomstvegen berører både innmarksbeiter og fulldyrket mark. Skog dekker store deler av planområdet, hvor vanlig gran, sitkagran og bergfuru forekommer som plantasjeskog, og noen løvtrær som trolig er naturlig etablert. Det er også hogstflater som preger området, hvor furuskog er tatt ut. Fisketomme vann i planområdet, gjør at planområdet ikke er ideelt for fiske. Det er noe jakt i området, men dette forgår stort sett utenfor planavgrensning.

5.11 Vannmiljø

Vannforekomstene i influensområdet er alle av type kalkfattige/svært kalkfattige, klare bekker og innsjøer. Dette har sammenheng med den slitesterke og næringsfattige berggrunnen (leukonoritt) i området.

Det foreligger sparsomt med undersøkelser av den økologiske og kjemiske tilstanden i vannforekomstene i området. I VannNett-portalen (www.vann-nett.no) er alle forekomstene vurdert å ha god eller svært god tilstand. Unntaket er vannforekomsten «Innløpsbekker til Ognaelva» som har fått moderat tilstand. Da denne vurderingen er basert på undersøkelser i et annet bekkefelt enn det som ligger i influensområdet er det sett bort fra klassifiseringen. Det aktuelle bekkefeltet ligger i et område som ikke er påvirket av avrenning fra jordbruk/veg eller utslipp fra bebyggelse, det er derfor antatt at tilstanden er minst god.

Bjerkreimsvassdraget er beskyttet etter laks og innenlandsfiskeloven §7. Dette gjelder for alle vannforekomster i vassdraget. I tillegg er Fotlandsvatnet et dyrefredningsområde.

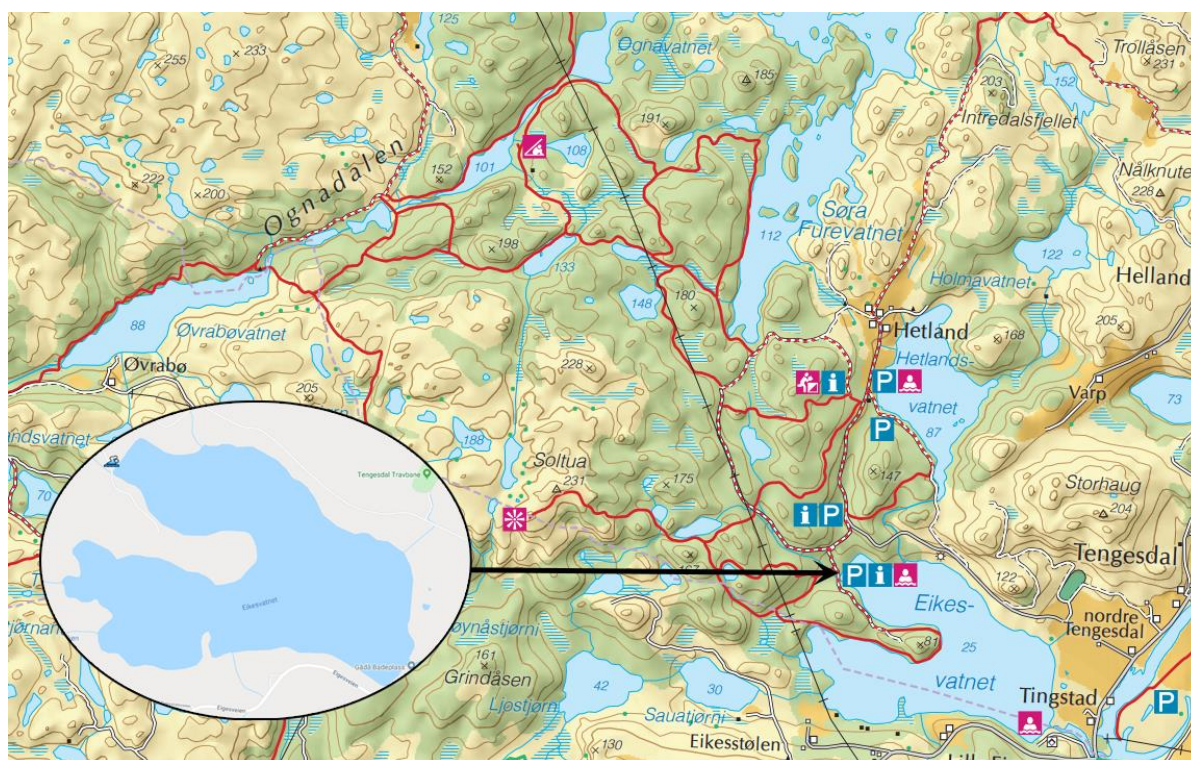
Vannforekomstene i influensområdet ligger i god avstand fra bebyggelse. I nedbørsfeltene er diffus forurensning i form av sur nedbør vurdert som den viktigste påvirkningskilde, men påvirkningsgraden er likevel satt til liten.

5.12 Rekreasjonsbruk og barns interesser

Ifølge Temakart Rogaland (Temakart Rogaland, u.å.a) inngår planområdet i et større, regionalt friluftsområde. Det finnes også flere merkede turveger og turstier i planområdet, blant annet ved Eikesvatnet, Hetlandsvatnet og Søra Furevatnet. Eikesvatnet har to områder som er registrert som offentlig tilgjengelig badeplass. Planområdet er for øvrig ikke et område som brukes særlig av barn og unge, og den eksisterende adkomstvegen og fylkesvegen er ikke mye brukt som skoleveg.

Planområdet er i dag et LNF-område, avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål. Videre er Hetlandsskogen omtalt som et godt etablert turområde i Bjerkreim kommune med tilrettelegginger for et enkelt, men allsidig friluftsliv og med muligheter for flere ulike frilftsaktiviteter. Det er også noen turområder med nærhet til planområdet. Disse er hovedsakelig Soltua (for alt. 2), Torvhelleren, rasteplassen ved Søra Furevatnet, gapahuken ved Krågevatn, badeplassen nordvest i Eikesvatnet, samt bade- og fiskeplassen i Hetlandsvatnet. Rundturen fra Eikesvatnet om Søra Furevatnet og Hetlandsvatnet er den mest brukte turtraseen.

Planområdet omfatter ikke boliger. De nærmeste boligene ligger langs eksisterende adkomstveg.

Figur 5 Oversikt over turveger/turstier og badeplassene.

5.13 Veg- og trafikkforhold

Planområdet har i dag kun en kjørbar adkomst fra Fv.4296. Adkomstvegen fra Fv.4296, Hetlandsvegen, går langs nordsiden av Eikesvatnet, gjennom skog og mark. For å komme til planområdet må en ta av mot Eikesvatnet badeplass og følge grusvegen videre innover som leder til Søra Furevatnet. Det finnes ikke registrerte data på vegbredder for eksisterende Hetlandsvegen. Målt på kart har denne en gjennomsnittlig bredde på 3,5 – 4,0m. Veggen er ikke oppmerket med stiptet midtlinje. Adkomstvegen fra Fv. 4296 inn til planområdet har en fartsgrense på 50 km/t i dag.

Eksisterende Hetlandsvegen er kommunal, og det foreligger ikke registrerte tellinger på trafikken langs denne. Det er allikevel gjort noen enkle betraktninger rundt trafikkbildet her, og på bakgrunn av

eksisterende bebyggelse og erfaringstall knyttet til turproduksjon fra disse er det antatt en ÅDT på 50 kjøretøyer pr døgn.

Langs Fv.4296 har den nordlige strekningen mot E39 en midlere årsdøgntrafikk (ÅDT) på 1600, mens den sørlige delen mot Eigersund har en (ÅDT) på 1800. Trafikkmengden øker gradvis sørover mot Eigersund sentrum til 5200 kjøt/døgn.

Det er svært varierende standard på vegnettet i det aktuelle området, noe som også gjenspeiler de 29 registrerte ulykkene langs vegstrekningen på Fv.4296. Svært mange av ulykkene er møteulykker. Videre er det også registrert en del utforkjøringer. Ulykker i kryss preger også det generelle bildet.

Nærmeste kollektivholdeplass (Tengesdal) nord for planområdet ligger 0,8 km unna kryss til planområdet. Sør for planområdet ligger nærmeste kollektivholdeplass (Fotland) ca. 4 km unna.

Eksisterende gang- og sykkelveg går fra Bjerkreim til Apeland og tilsvarer ca. 3 km. Det er varierende standard på gang- og sykkelvegen og den har en gjennomsnittlig bredde på ca. 2,5m. Det er ca. 5 km fra Apeland til kryss Hetlandsvegen, og ca. 5,5 km videre fra krysset sørover mot Tengs.

5.14 Teknisk infrastruktur

Det er ikke opparbeidet teknisk infrastruktur innenfor planområdet i dag.

Nærmeste offentlige tilknytningspunkt for vann og avløp i Bjerkreim kommune, ligger ved Røysland ca. 8 km nordøst for planområdet.

På Røysland er begge de kommunale vannverkene knyttet inn på ledningsnettet. Vannledningsnettet i området består av Ø225mm vannrør og forsyningskapasiteten vurderes som god.

Spillvann på Røysland ledes til renseanlegget på Vikeså ved selvfall og pumping. Ledningsnettet på Røysland består i hovedsak av Ø160mm rør for selvfall. Overføringsledning til Vikeså renseanlegg er en Ø110mm trykkledning. Restkapasiteten i det kommunale renseanlegget på Vikeså er oppgitt til 500 personenheter (pe) og vil ikke ha kapasitet til planlagt utbygging i Hetlandsskogen.

Området har i hovedsak avrenning mot Bjerkreimsvassdraget med unntak av en liten del som har avrenning mot Grastjørn i Ognavassdraget.

5.15 Grunnforhold

Grunnforholdet består i hovedsak av bart fjell med stedvis tynt dekke, tynn og tykk morene, samt torvmasser. Tengesdal lengst øst er markert som breelvavsetning, hvilket ofte er sand-/grusmasser. På befaringen ble det konkludert med at geologiske kart stemmer overens med observasjoner, men det må merkes at kun det som er synlig i terrenget er observert. Grunnforholdene består hovedsakelig av berg i dagen, fast moreneavsetning og et begrenset organisk toppdekke.

I området som er angitt som torv/myr er det forventet noe større mektighet av organiske masser, og det bør gjøres nærmere undersøkelser for å kartlegge denne mektigheten. På områdene angitt som bart fjell og morene bør det være uproblematisk å planlegge oppfylling uten større tiltak. Det er heller ikke påvist områder hvor det vurderes risiko for mer finkornige og bløte masser av leire/silt som kan medføre stabilitetsproblemer.

5.16 Støyforhold

Det er ingen støyende aktiviteter i eller nær planområdet i dag.

5.17 Energi

Med målet om å benytte det store regionale kraftoverskuddet lokalt, planlegger Dalane Energi å legge en ny 132kV ringforbindelse med tilhørende transformatorstasjoner. Denne ringforbindelsen skal forsyne nyetableringer av kraftintensiv industri på Birkemoen, Eigestad og Hetlandsskogen, samt eventuell framtidig gruvedrift, utbygging av E39 og generell forbruksvekst i regionen. Tiltakene konsesjonssøkes, bygges og driftes av Rogaland Industrinett, et nystiftet selskap i Dalane Energi-konsernet. Første steg i denne prosessen er konsesjon på en ny 132 kV linje Bjerkreim-Birkemoen med tilhørende nye Birkemoen transformatorstasjon, så vel som en dublert 132 kV linje fra Bjerkreim til Hetlandsskogen.

Sentralnettet for kraftanlegget går på tvers av planområdet, og nærmeste rød trafostasjon ligger med en luftavstand på 5.3 km sørvest fra planavgrensningen.

5.18 Forurensing

Det er ikke registrert forurenset grunn i området og det er ingen grunn til å tro at historisk aktivitet skal ha medført forurensning der.

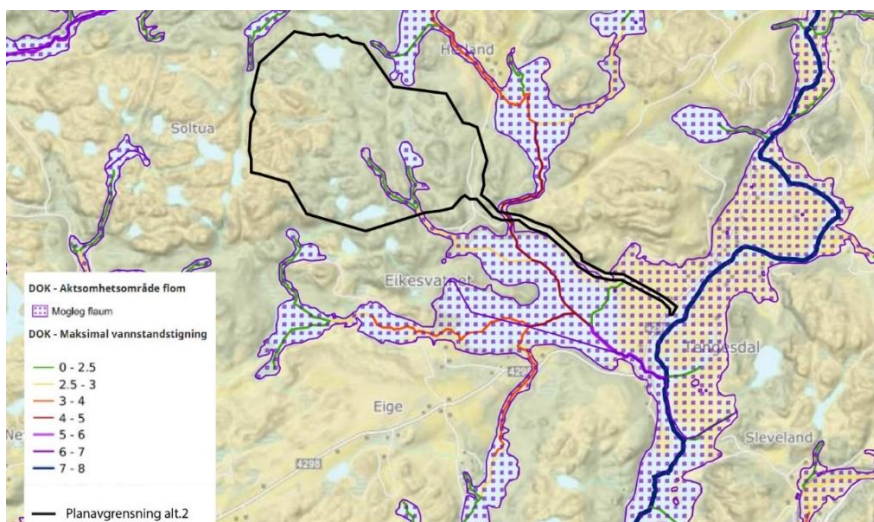
Det er ingen støvproduserende aktivitet i eller nær planområdet i dag.

Planområdet består av både skog, myr og annen utmark/annen fastmark, som er naturlig for store karbonlager. Utbygging av et slikt område bidrar til utslipp av klimagasser.

5.19 Flom

I Tengesdal vil eksisterende fylkesveg ligge flere meter under estimert nivå for en 200 års flom. I Tengesdal vil eksisterende fylkesveg ligge flere meter under estimert nivå i en 200-års flom. Store deler av fylkesvegnettet langs Bjerkreimsvassdraget vil være under vann. Dette påvirker også deler av Hetlandsvegen ved krysset med fylkesvegen og videre på en liten strekning inn mot planområdet. Dette påvirker også deler av Hetlandsvegen ved krysset med fylkesvegen og videre på en liten del av strekning inn mot planområdet.

Det ligger aktsomhetsområde for flom over Eikesvatnet og Furevatnet, og henholdsvis tilhørende bekkefelt. Vannstand i Eikesvatnet vil ligge på en høyde mellom kote +29 og +34. Sørå Furevatnet vil ligge på kote +114. Flomvannstand i Vindskartjørn rett sør for Sørå Furevatnet, vil ligge på kote +108 og i myrområdene vest for Vindskartjørn vil flomnivået ligge på kote +136.

Figur 6 Kart med aktsomhetsområde for flom og maksimal vannstandstigning. Kart hentet fra Temakart Rogaland.

6 BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET

Figur 7 Visualisering av planområdet fra Eikesvatnet. (Produsert av Vial)

6.1 Mål og hensikt med planen

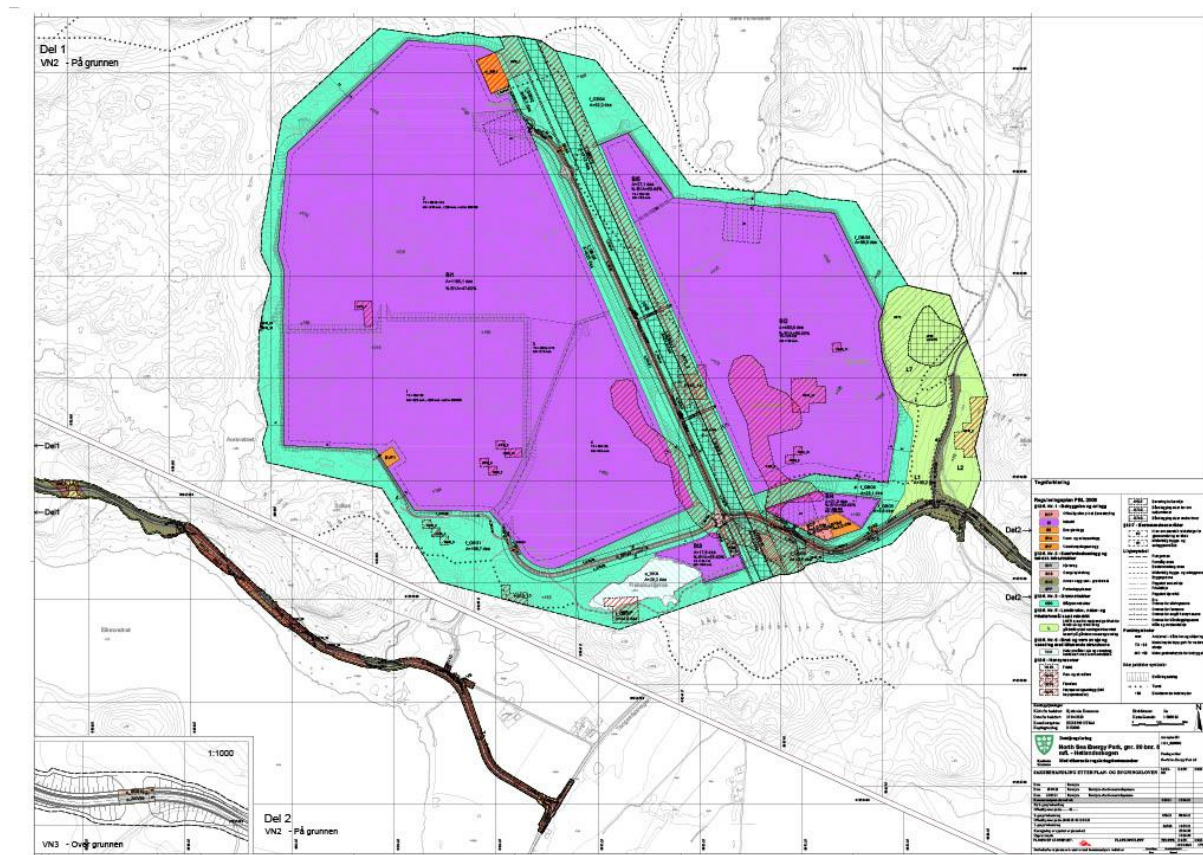
Det overordnede målet for North Sea Energy Park er at overskuddsenergi skal brukes i Norge, slik at verdiskapningen skjer her.

North Sea Energy Park ønsker å benytte kraften fra lokale kilder og vil forsynes av 100% fornybar energi.

Hensikten med detaljreguleringen er å sikre areal med juridisk riktig arealformål til etablering av kraftintensiv industri, primært datasenter og batteriteknologi, og tilhørende service- og støttefunksjoner, samt sirkulær industri.

Planforslaget er med hensikt gjort fleksibelt med tillatelse til store flater og høyder, da kraftintensiv industri krever store arealer og volumer. For at området skal være konkurransedyktig og klare å tiltrekke seg en større gruppe aktører, er det viktig å gi området nødvendig fleksibilitet for å innfri deres seleksjonskriterier ved valg av nye etableringer. Det vil være ulike preferanser i måten å bygge og arrondere sitt anlegg på.

6.2 Beskrivelse av tiltaket og planforslaget

Figur 8 Plankart

6.2.1 Arealformål og -bruk

Reguleringsformålene går fram av plankartet og bestemmelsene.

Planområdet avsettes i hovedsak til industriformål, og det er i plankartet satt av ca. 1700 daa til dette.

Innenfor industriformålet vil planlegges det oppføring av datahaller, batterifabrikker, administrasjon- og logistikkbygninger med tilhørende driftsbygninger, mulig portvakt samt nødvendige tekniske installasjoner. Det planlegges oppføring av sirkulærindustri, samt tilhørende service og støttefunksjoner for industrien som etableres innenfor planområdet. Det planlegges i tillegg å etablere nødstrømsanlegg med tankanlegg for drivstoff innenfor industriformålet.

Det skal settes av et areal til beredskaps seter som skal sikre tilfredsstillende beredskapsdekning for hele planområdet, som reguleres til offentlig eller privat tjenesteyting.

Det planlegges etablert høydebasseng for drikkevannsforsyning og brannvannsdekning innenfor formålet vannforsyningsanlegg. Det skal også sikres areal for renseanlegg, og stasjon for trykkøkning og -reduksjon som reguleres til vann- og avløpsanlegg.

Deler av området reguleres til hensynssone for høyspenningsanlegg. Dette omfatter en ny transformatorstasjon, som i plankartet settes av til energianlegg.

Det skal samtidig båndlegges 40 m bred sone på vestsiden av det eksisterende kraftanlegget som skal erstatte eksisterende traséen i fremtiden. Det vil være opp til aktørene, Dalane Energi og Statnett, å vurdere teknisk løsning for energifremføring og distribuering innenfor planområdet.

Hovedadkomstvegen inn til industriområdet planlegges regulert til formål kjøreveg og gang- og sykkelveg. Hvordan internvegene innenfor industriformålene utformes, vil være opp til aktøren og deres behov.

Det skal i planen sikres tilgjengelighet og allmenn ferdsel gjennom planområdet. Det er lagt opp til et grøntbelte på tvers i nord- og sørgående retning. Innenfor det grønne beltet skal det, som et kompensierende tiltak, legges til rette for nye turstier i strekningene som berøres av tiltaket. Da vil det fortsatt vil være mulighet for en rundløype.

Det skal innenfor planområdet legges til rette for to offentlige parkeringsplasser for turgående. Den ene skal etableres nord i planområdet, i nærheten av den planlagte transformatorstasjonen. Den andre plasseres i nærheten av Fiskelaustjørna, sør i planområdet.

Når det igangsettes anleggsarbeid med opparbeidelse av hovedadkomstvegen, skal det legges til rette for rekreasjon ved å etablere parkeringsplassen i nord for brukere, samt midlertidige turstier som sikrer tilgjengeligheten til turområder i nær tilknytning til området: Soltua, Torvhelleren, rasteplass ved Sørå Furevatnet og gapahuk ved Krågevatn, samt badeplassen nordvest i Eikesvatnet. Dette medfører at turgåere kommer seg trygt og enkelt inn til et godt utgangspunkt for turen.

Det planlegges at industriformålet utbygges i flere etapper over flere år. Det er i planforslaget ikke stilt krav til utbyggingsrekkefølge for områdene. Det vil være opp til den første aktøren som melder interesse å velge hvor utbyggingen vil skje og hvor stor tomt som eventuelt skal bygges ut.

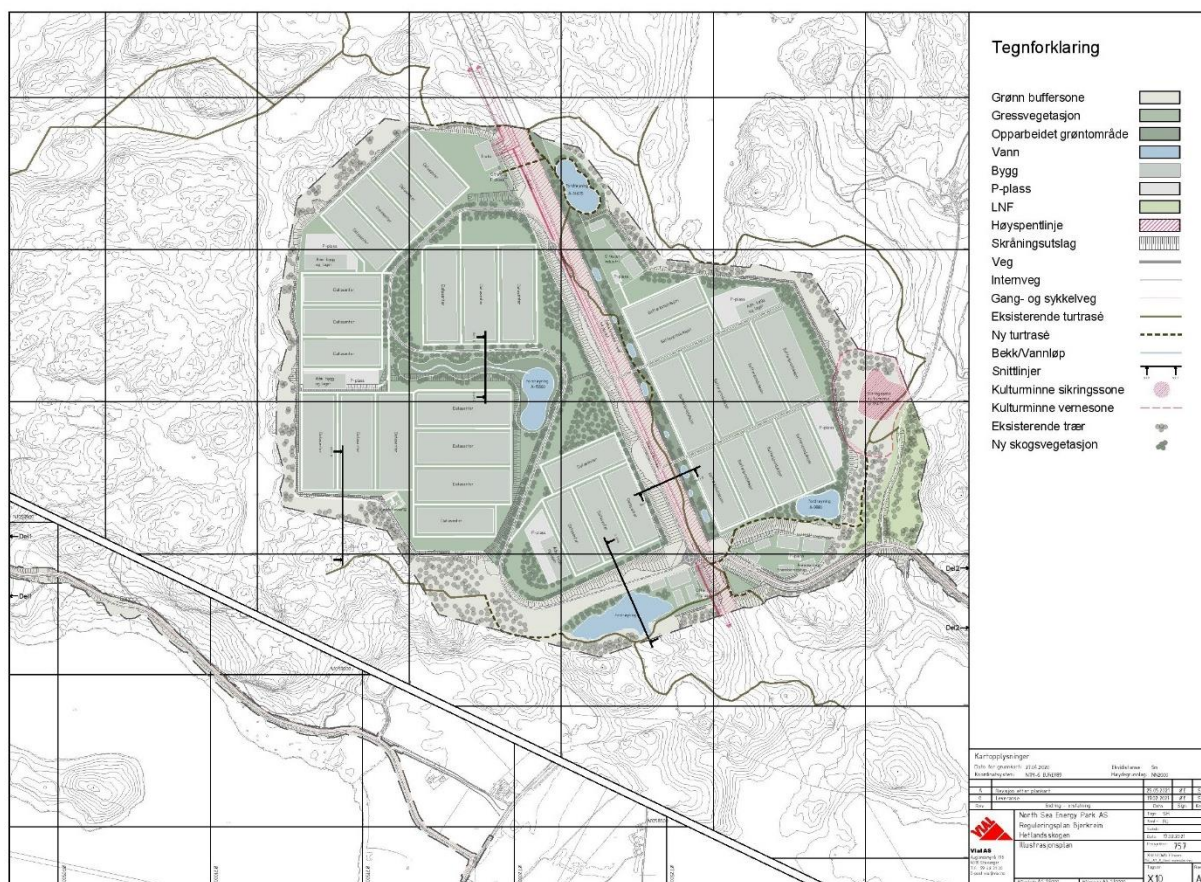
6.2.2 Bebyggelsen

Planen gir mulighet for 800 000 – 1 042 000 m² bebygd areal på det ca. 1700 daa store industriområdet.

På Figur 9 vises illustrasjonsplanen som følger planforslaget. Dette er et eksempel på hvordan området kan bygges ut. Illustrasjonsplanen viser en utbygging med 800 000m² bebygd areal. Bestemmelsene tillater høyere utnyttelse enn dette.

Grunnen til at det er ønskelig med høyutnyttelsesgrad er at Dalane-regionen er et område med store kraftoverskudd fra vind- og vannkraft. Samtidig har transformatorstasjonen på Bjerkreim mye ledig transformeringskapasitet og er tilrettelagt for fremtidige utvidelser. Det er derfor viktig å utnytte denne ressursen til næringsutvikling i regionen Dalane. Med henblikk i konsekvensene planforslaget vil få, spesielt for natur og landskap, er det viktig å sikre en effektiv arealutnyttelse.

Det er sannsynlig at området bygges ut i faser. Hver fase kan ha flere utbyggingsetapper. I første etappe av første fase anlegges det for administrasjons-, logistikk- og servicebygning, transformatorstasjon, etablering av system for overvannshåndtering, høydebasseng, samt bygging av første hall. Videre kan det også tenkes at det bygges 1 hall for batterifabrikk. I senere etapper oppføres flere datahaller og batterifabrikker.

Figur 9 Illustrasjonsplan, vedlegg 5, - et eksempel på hvordan planområdet kan bygges ut.

6.2.2.1 Datasenteret

Innenfor industriformålet BI1, den vestlige delen av planområdet, planlegges det for å etablere datasenter.

Datahallene rommer primært dataservere for databearbeiding og datalagring samt intern fremføring av energi, data og kjøling.

Datahallene kan få dimensjoner med lengde opp til 400 m, bredde opp til 100 m og gesimshøyde på maksimalt 40 m.

Innenfor området for datasenteret, planlegges det å etablere ca. 95,1 daa med internveger og 675 parkeringsplasser. Internveger og parkeringsplasser er ikke vist på plankartet, men grovt fremstilt i illustrasjonsplanen.

Nødstrømsanlegget vil ikke være i daglig drift utover testkjøring og til bruk som reserveløsning ved strømutfall.

Det forventes at bygningene oppføres som stålkonstruksjoner på betongsåle mot terrenget.

6.2.2.2 Batteriproduksjon

I den østlige delen av industriområdet, BI2, planlegges det for å etablere batteriproduksjon.

Batterifabrikkene kan få dimensjoner med lengde opp til 500 m, bredde opp til 150 m og gesimshøyde på maksimalt 20 m.

Innenfor industriformålet, planlegges det for å etablere ca. 41,1 daa med internveger og 750 parkeringsplasser. Internveger og parkeringsplasser er ikke vist på plankartet, men grovt fremstilt i illustrasjonsplanen.

6.2.2.3 Sirkulær industri

Det planlegges å etablere sirkulær industri innenfor områdene BI3, BI4 og BI5. Dette er industri som nyttiggjør seg av overskuddsvarmen fra kjøle- eller varmeprosesser fra datahallene og batterifabrikkene, til å erstatte energibruken i næringen. Dette kan f.eks. være biogassanlegg, veksthus eller lignende som kan ta i bruk overskuddsvarmen til oppvarming av sine anlegg.

Innenfor BI3, BI4 og BI5, planlegges det å etablere ca. 25 daa med internveger og 409 parkeringsplasser. Internveger og parkeringsplasser er ikke vist på plankartet eller illustrasjonsplanen.

6.2.2.4 Annen bebyggelse

Innenfor industriformålene planlegges det å etablere logistikk- og servicebygninger, samt støtte- og servicefunksjoner for datasenter og batteriproduksjon.

6.2.2.5 Byggegrense

Byggegrense innenfor industriformålet vises i plankartet.

6.2.3 Veg og trafikkforhold

Adkomstvegen langs Hetlandsvegen, etableres med en bredde på 2 x 2,75 m og skuldre med bredde 0,5 m. Det skal etableres en rabatt mellom vegbane og gang- og sykkelvegen på 1,5 m. Bredden på gang- og sykkelvegen er på 3,0 m.

Dagens trafikknivå på Hetlandsvegen er marginalt. Fv. 4296 Tengesdalsvegen nord for kryss med Hetlandsvegen har en midlere ÅDT på 1600 kjøretøyer per døgn og Bjerkreimsveien har en midlere ÅDT på 1800 kjøretøyer per døgn sør for kryss med Eigesveien. Nyskapt trafikk fra planområdet antas å bli 3257 kjøretøyer per døgn etter 20 år, eller 3800 kjøretøyer per døgn ved full utbygging. Etter 20 år antas det at trafikken vil fordele seg med en liten overvekt mot sør slik at Tengesdalsvegen/Bjerkreimsveien i retning Egersund vil kunne få en nyskapt trafikk fra næringsparken på 1954 kjøretøyer per døgn fram til kryss med Eigesveien. Videre antas det at 586 kjøretøyer per døgn velger Eigesveien, og den resterende andel på 1368 kjøretøyer per døgn benytter Bjerkreimsveien mot Egersund. I nordlig retning er det beregnet at 1303 kjøretøyer per døgn vil benytte Tengesdalsvegen mot E39. Ved fullt utbygd anlegg vil tilsvarende fordeling kunne være 2281 kjøretøyer per døgn i retning sør til Eigesveien og 1520 kjøretøyer per døgn i retning nord. 684 kjøretøyer per døgn vil da velge Eigesveien og resten på 1597 velge Bjerkreimsveien. Det er en relativt høy prosentvis økning i forhold til dagens situasjon. Det blir da omtrent en dobling av trafikkmengden mot nord og tilsvarende i retning sør.

Vegene i området har generelt en middels til lav standard, og tilfredsstillende ikke dagens krav til vegstandarder. Eksisterende adkomstveg, Hetlandsvegen, utbedres fra kryss med Tengesdalsvegen til næringsområdet. Denne vil da kunne avvike trafikken på en akseptabel måte i en framtidig situasjon. Krysset med Hetlandsvegen og Tengesdalvegen planlegges som et kanalisert T-kryss.

Det vil også legges til rette for myke trafikanter ved at det bygges gang- og sykkelveg parallelt med den nye vegen. Samtidig vil denne også tilrettelegges for kollektivtrafikk.

Anleggsperioden vil strekke seg over et langt tidsrom, og mengden anleggstrafikk vil variere over tid. Størst konsentrasjon av anleggstrafikk vil antageligvis være ved første byggetrinn. Ved å legge til grunn en trinnvis utbygging vil det ved første byggetrinn være behov for rett i underkant av 3600 lastebillass. Øvrige utbyggingstrinn vil kunne ha et noe mindre behov anslagsvis 2/3 av første byggetrinn.

Etter vedtak i Formannskapet ved første gangs behandling, ble vegalternativ 2 vurdert på ny etter innspill fra grunneierne. Vegalternativ 2 er adkomstvegen som har blitt vedtatt i kommunestyret.

6.2.4 Vann- og avløp

Bjerkreim kommune er forsynt med drikkevann fra Bjerkreim og Vikeså vannverk som begge har egne vannkilder. Ledningsnett i vannverkene er koblet sammen på Røysland som ligger ca. 8 km fra planområdet. Det må legges en kombinert overførings- og forsyningsledning fra Røysland til Tengesdal og planområdet. Kapasiteten og trykkehøyden i ledningsnett på Røysland er stor nok til å forsyne eksisterende bebyggelse langs fylkesvegen frem til Tengesdal uten trykkforsterkning. I tillegg er det kapasitet nok til å forsyne planområdet.

Det er stor høydeforskjell mellom Tengesdal og planområdet, og dette gjør det nødvendig med to trykkøkingsstasjoner. Stasjonene kan plasseres langs hovedvegen opp til planområdet, og det er i reguleringsplanen sarr av areal til disse. Nivå på stasjonene vil ca. være på kote +85 moh. og +155 moh. Dette gir ca. 8,5 kg trykk ut fra hver av stasjonene. I planområdet planlegges det for å etableres et høyde- og utjevningssasseng. Estimert volum er 1500 - 2000m³. Det er i plankartet satt av areal til bassenget. Kotenivå for bassenget er +220. De øverste delene av planområdet ligger på kote +185. I disse områdene må grunneiere installere egen trykkforsterking for å få nok trykk til brann- og forbruksvann i de øverste etasjene. Alternativt kan det etableres en felles trykkforsterkning i høydebassenget som forsyner disse områdene. Minimum trykk ved øverste tappested bør være 2kg. (20mvs) ved maksimalt forbruk.

Det ligger ikke kommunalt ledningsnett i nærheten av planområdet og eksisterende avløpsrenseanlegg i Bjerkreim kommune er ikke dimensjonert for å håndtere avløp fra NSEP.

Det må søkes om utslippstillatelse for å etablere et helt nytt fullverdig renseanlegg for spillvann i planområdet. Rensemethode må vurderes med bakgrunn i hvilket omfang og hvilken type avløpsvann som kommer fra industrien i planområdet. Avrenning fra renseanlegget kan følge planlagt adkomstveg frem til resipient i Bjerkreimselva. Rensemethode må tilpasses utslippsresipienten. Det er i plankartet satt av areal til etablering av et renseanlegg. Anlegget plasseres lavt i planområdet for å gi selvfall fra tilknyttet industri. Bjerkreim kommune er forurensningsmyndighet for opptil 2000 personenheter.

6.2.5 Renovasjon

Renovasjon skal løses internt på hver tomt, og avfall skal transporteres bort fra industriområdet. Det skal utarbeides en renovasjonsplan for hvert bygg før det gis ferdigattest. Utforming og plassering av opplegg for renovasjon, postkasser samt innbygning/skjerming skal beskrives og vises i renovasjonsplanen.

6.2.6 Overvannshåndtering

Planområdet ligger i et ubebyggt område og utbyggingen vil medføre fortetting av eksisterende nedbørsarealer. Dette gir økt avrenning som i størst mulig grad må håndteres av lokal overvannsdistribusjon (LOD) i planområdet. Aktuelle LOD-tiltak kan være fordrøyning, infiltrasjon og grønne områder der vann holdes tilbake og kan tas opp av vegetasjonen. Utbyggingen skal generelt ikke resultere i økt spissavrenning fra planområdet selv om nedbørintensiteten tillegges en fremtidig klimafaktor. Det må etableres flomveier som leder flomvann bort fra bebyggelse og sårbar infrastruktur for å sikre planområdet ved en flom.

Illustrasjonsplanen på Figur 9, viser store åpne kanaler og fordrøyningsdammer i planområdet. Størrelsen på disse kan reduseres eller erstattes av andre LOD- tiltak dersom man i teknisk planlegging finner det mer hensiktsmessig. Det må utføres overvannsberegninger som dokumenterer effekten av planlagte LOD- tiltak. Beregningen må vedlegges som dokumentasjon i de tekniske planene.

6.2.7 Andre elementer i planen

6.2.7.1 Ny transformatorstasjon / energianlegg

Planområdet vil forsynes via en 300 MW, 132/22 kV transformatorstasjon. I endelig utbyggingstrinn vil transformatorstasjonen bestå av seks 50 MVA transformatorer, 132 og 22 kV innendørs bryteranlegg samt tilhørende 132 og 22 kV samleskinner. Mindre nettstasjoner tilknyttet de ulike utbyggingsområdene vil tilknyttes transformatorstasjonen. Det vil foregå en trinnvis opptrapping av transformatorstasjonens leverte effekt. Det er planlagt 50 MW levert effekt i 2023, 200 MW i 2025 og det er et endelig mål om 300 MW levert effekt.

6.2.7.2 Kjølesystem og vannforsyning

Planforslaget legger opp til at datahallene og batterifabrikkene kjøles via mekanisk kjøling, dvs. kjøling ved hjelp av uteluft. Dette er en svært energieffektiv måte å kjøle på da det kun må brukes energi på vifter, istedenfor en klassisk kompressorbasert kjøling som er mye mer energi krevende.

Kjøleløsninger med utslipp til nærliggende vann er i planforslaget ikke vurdert i denne sammenheng, og legger derfor ikke opp til at det skal benyttes vannkjøling som en kjølemetode. Det har derimot blitt sett på potensialet for vannkjøling. Dersom det kommer en aktør som ønsker å benytte vannkjøling, må det utføres egne vurderinger for det.

6.2.7.3 Landskapstilpasning

Det skal tilrettelegges for naturlig revegetering eller tilplanter med stedegen vegetasjon, fortrinnsvis bestående av arter som bidrar til flersjiktig. Vegetasjon som ikke forekommer naturlig i området skal unngås. Terrengtet innenfor området skal så langt det er mulig tilbakeføres eller tilpasses omkringliggende landskap slik at overgangen fremstår som naturlig. Fyllinger og skjæringer skal følge samme prinsipp.

6.2.7.4 Rigg- og marksikringsplan

Det er utarbeidet en overordnet rigg- og marksikringsplan som en del av reguleringsplanen. I buffersonen skal eksisterende vegetasjon bevares i størst mulig grad, og suppleres med ny stedegen vegetasjon av ulik karakter som bidrar til å dempe det visuelle inntrykket de store bygningsvolumene har. Planen viser også riggområder og midlertidig arealer for massedeponi. Planen viser kulturminner som ikke skal berøres under bygging. Skråningene som vises i planen er tatt med i planen for å illustrere terrenginngrepet basert på illustrasjonsplanen, og er kun retningsgivende.

Det er i bestemmelsene lagt føringer for at det må utarbeides en detaljert rigg- og marksikringsplan før det gis tillatelse til tiltak for det omsøkte delområdet. Planområdet utgjør et betydelig område, det er derfor viktig å sikre at det blir utført en mer detaljert rigg- og marksikringsplan for det området som skal bygges ut i neste fase.

6.3 Forhold som sikres i plankart og reguleringsbestemmelser

Nedenfor gjengis og oppsummeres forhold som sikres i plankart og reguleringsbestemmelsene.

6.3.1 Reguleringsformål

Følgende formål reguleres i planen. Plankartet er datert 18.06.21. Bestemmelsene er datert 18.06.21.

- a) Bebyggelse og anlegg (pbl. § 12-5 nr. 1)
 - Offentlig eller privat tjenesteyting (1160)
 - Industri (1340)
 - Energianlegg (1510)
 - Vann- og avløpsanlegg (1540)
 - Vannforsyningsanlegg (1541)
- b) Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (pbl. § 12-5 nr. 2)
 - Kjøreveg (2011)
 - Gang-/sykkelveg (2015)
 - Annen veggrunn – grøntareal (2019)
 - Parkeringsplasser (2082)
- c) Grønnstruktur (pbl § 12-5 nr. 3)
 - Blå/grønnstruktur (3002)
- d) Landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift LNFR (pbl § 12-5 nr. 5)
 - LNFR (5100)
- e) Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (pbl § 12-5 nr.6)
 - Naturområde i sjø og vassdrag kombinert med overvannstiltak VKA
- f) Hensynssoner (pbl. §§12-6)
 - Sikringssone (a.1)
 - Frisikt (H140)
 - Faresoner (a.3)
 - Ras- og skredfare (H310)
 - Flomfare (H320)
 - Høyspenningsanlegg (inkl høyspentkabler) (H370)
 - Særlige hensyn til landskap og grønnstruktur samt bevaring av natur- eller kulturmiljø (c)
 - Bevaring av kulturmiljø (H570)
 - Båndlegging (d)
 - Båndlegging etter lov om kulturminner (H730)
 - Båndlegging etter andre lover (H740)
- g) Bestemmelsesområder (pbl § 12-7)
 - Midlertidig bygg- og anleggsområde (PblMidByggAnleggOmråde)
 - Midlertidig bygge- og anleggsområde
 - Krav om særskilt rekkefølge for gjennomføring av tiltak

Arealtabell:

Tabell 7 Arealtabell

Arealformål	
§12-5. Nr. 1 - Bebyggelse og anlegg	Areal (daa)
1160 - Offentlig eller privat tjenesteyting	4,0
1340 - Industri (5)	1697,1
1510 - Energianlegg	6,4
1540 - Vann- og avløpsanlegg (4)	4,7
1541 - Vannforsyningsanlegg	2,0
Sum areal denne kategori:	1714,1
§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (daa)
2011 - Kjøreveg (16)	48,4
2015 - Gang-/sykkelveg (5)	13,5
2019 - Annen veggrunn - grøntareal (41)	67,3
2082 - Parkeringsplasser (2)	1,4
Sum areal denne kategori:	130,6
§12-5. Nr. 3 - Grønnstruktur	Areal (daa)
3002 - Blå/grønnstruktur (31)	685,5
Sum areal denne kategori:	685,5
§12-5. Nr. 5 - Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift	Areal (daa)
5100 - LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gardsstilknyttet næringsvirksomhet basert på gardens ressursgrunnlag (7)	155,8
Sum areal denne kategori:	155,8
§12-5. Nr. 6 - Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	Areal (daa)
6800 - Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone	26,2
Sum areal denne kategori:	26,2
Totalt alle kategorier: 2712,2	

Arealformål VN3 (Over grunnen)	
§12-5. Nr. 2 - Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur	Areal (daa)
2011 - Kjøreveg	0,3
2015 - Gang-/sykkelveg	0,1
2019 - Annen veggrunn - grøntareal (3)	0,1
Sum areal denne kategori:	0,5
Totalt alle kategorier: 0,5	

6.3.2 Bebyggelse og anlegg

Industri (BI1-BI5): Innenfor industriformålene BI1-BI5 planlegges det etablert kraftintensiv industri, sirkulærindustri, administrasjon- og logistikkbygninger med tilhørende driftsbygninger, anlegg for nødstrøm (aggregat, pipe og tilhørende anlegg), parkeringsanlegg, interne veier, nødvendige vannforsyningsanlegg, vann- og avløpsanlegg og renseanlegg for spillvann (som f.eks. høydebasseng og anlegg for overvannshåndtering). Bestemmelsene legger opp til etablering av service- og støttefunksjoner også.

For BI1 og BI2 planlegges det at området avsperreres for allmenn ferdsel av sikkerhetsmessige hensyn. Det legges til rette for å oppføre sikkerhetsgjerde på inntil 4 meter. Inngjerdingen kan variere fra et mindre til et større delområde. Høyde på bygningene innenfor BI1 og BI2 kan ikke overstige 40 m fra gjennomsnittlig planert terreng. Det planlegges i tillegg tekniske oppstikk på inntil 5 meter.

Industri (BI3, BI4 og BI5): Innenfor BI3, BI4 og BI5 kan ikke bygningshøyden overstige 20 meter fra gjennomsnittlig planert terreng. Det planlegges i tillegg tekniske oppstikk på inntil 5 meter.

Energianlegg (o_BE1): Innenfor formålet planlegges det å etablere transformatorstasjon for energiforsyning til industriområdet. Før det gis ferdigattest for BI1 eller BI2, skal energianlegget være opparbeidet. Etablering av transformatorstasjoner og nye høyspenttraseer er søknadspliktig etter energiloven. Det pågår nå en konsesjonsprosess parallelt med planarbeidet.

Det planlegges å etablere kjørevei og parkering for drift og vedlikeholde av transformatorstasjon. Området planlegges avsperrert for allmenn ferdsel av sikkerhetshensyn. Det kan settes opp sikkerhetsgjerde på inntil 4 meters høyde innenfor formålet.

Beredskapssenter (BOP): Innenfor formålet legges til rette for å etablere industrivern og offentlig brannstasjon.

6.3.3 Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Kjørevei (SKV1-SKV5, SKV8, SKV12, SKV15 og SKV16): Det skal etableres kjørevei inkludert skulder innenfor formålet. Kjørevei skal være offentlig.

Kjørevei (SKV6, SKV7, SKV9, SK10, SKV13 og SKV14): Det skal etableres kjørevei inkludert skulder innenfor formålet. Kjørevei skal være felles (privat).

Bru (SKV20): Brua skal dimensjoneres etter Håndbok N400 og andre aktuelle håndbøker fra Statens Vegvesen. Landkar erosjonssikres med store stedlige steiner. Det legges til rette for å foreta justeringer på total lengde bru. Brua skal være offentlig.

Annen vegggrunn grøntareal (SVG): Omfatter sideareal med rekkverk, murer, skjæringer, fyllinger, grøfter, stabiliserende tiltak og lignende. Området skal opparbeides på en estetisk god måte, i samsvar med tekniske planer. Innenfor formålet planlegges etablering av kabel for energiframføring til kraftintensiv industri.

Gang- og sykkelvei (SGS1-SGS5): Omfatter areal for gående og syklende samt venteområde ved kollektivholdeplass. Det planlegges å etablere teknisk infrastruktur for vann og avløpssystemer innenfor formålet.

Parkering (SPP1 -SPP2): Innenfor området skal det etableres offentlige parkeringsplasser tilgjengelig for friluftsliv.

6.3.4 Grønnstruktur

Grønnstruktur (GBG): Området skal beplantes med stedegen vegetasjon fortrinnsvis bestående av arter som bidrar til flersjiktning. Terrenget innenfor området skal så langt det er mulig tilbakeføres eller tilpasses omkringliggende landskap slik at overgangen fremstår som naturlig. Skjæringer og fyllinger følger samme prinsipp. Eksisterende skog og beplantning skal bevares i størst mulig grad.

6.3.5 Landbruk, natur og friluftsområder

Formålet er landbruk, natur og friluftsliv (L), og arealet skal primært benyttes til skogbruk og friluftsliv. Innenfor formålet skal adkomstvegen til Hetland, SKV8, etableres.

6.3.6 Bruk og vern av vassdrag

Fiskelaustjørna er satt til formålet «Naturområde i sjø og vassdrag kombinert med overvannstiltak» (VNV), i reguleringsplanen. Innenfor formålet er det tillatt å benytte innsjøen til fordrøyning. Terrenget rundt vannet må etableres med tanke på at vannstand kan reguleres inntil 1m. For vannstanden i Fiskelaustjørna, er maks høyde +115,2.

6.3.7 Rekkefølgekrav

Før det gis midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for BI1 eller BI2 skal offentlige veger, energianlegg, vannforsyningsanlegg, renseanlegg for spillvann og vann- og avløpsanlegg være opparbeidet.

Det stilles rekkefølgekrav om at det må foreligge godkjente tekniske planer og ytre miljøplan med oppfølgingsprogram før tillatelse til tiltak. Før anleggsarbeid skal det etableres sedimenteringsdammer.

Før en kan deponere masse innenfor planområdet må det søkes om tillatelse til «mellomlagring og permanent disponering av jord og steinmasser» etter forurensningsloven §11.

Det må utarbeides en detaljert rigg- og marksikringsplan før det gis tillatelse til tiltak for omsøkt utbyggingsområde.

Innenfor planområdet ligger det automatisk fredet kulturminne som fortsatt skal bevares. Det må gjøres avbøtende tiltak i anleggsperioden for å sikre at dette ikke utilsiktet skades. Det skal settes opp midlertidig gjerde, for å sikre at kulturminnet bevares før anleggsarbeid starter.

Før det gis tillatelse til tiltak for terrengbearbeiding innenfor industriformålene, skal det legges til rette for midlertidig turstier som skal sikre tilgjengelighet til turområder i nærtilknytting til området. Det skal også etableres sammenhengende turforbindelse langs GBG8 og GBG10 før det gis midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for bygninger innenfor BI2.

Ved søknad om tillatelse til tiltak, utbygging og ved ferdigstillelse skal tiltak identifisert i ROS-analysen være ivarettatt.

Gang- og sykkelveger skal bygges samtidig med adkomstvegene, det skal sikres tilstrekkelig slokkevann før byggearbeid på bygninger starter, og det skal gjennomføres en støyanalyse av planlagte arbeider før oppstart av anleggsarbeider.

Det stilles rekkefølgekrav i forbindelse med fylkesvegen fv.4296. Før tillatelse til første bygg gis skal gang- og sykkelvegen mellom Hetlandsvegen og Apeland være ferdig opparbeidet. I tillegg skal det ved midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest for første bygg, skal nødvendig tiltak for å forbedre vegstandarden på strekningen fra Hetlandsvegen til E39 være ferdig opparbeidet.

Når summen av den totale utbyggingen (midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest) utgjør mer enn 25 % av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 og BI2 samlet, skal gang- og sykkelvei og nødvendige tiltak for å forbedre standarden langs fv. 4296 på strekningen mellom Hetlandsvegen i nord og fv. 44 Tengs i sør være ferdig opparbeidet. Når summen av den totale utbyggingen utgjør mer enn 60% av maksimal tillatt BYA innenfor BI1 BI2 samlet, skal nødvendige tiltak for utbedring av fv. 4298, være ferdigopparbeidet.

Det skal det utarbeides en sprengningsplan for det omsøkt utbyggingsområdet før det gis tillatelse til tiltak, som skal ta hensyn til den sensitive perioder for hekkende fugler. Det skal kobles inn en biolog i utarbeidelsen av utomhusplan for omsøkte utbyggingsområde. Det må i tillegg foreligge en utbyggingsavtale innenfor hver omsøkte utbyggingsområde før det gis tillatelse til tiltak.

6.3.8 Hensynssoner

Sikringssone friskt: Det er på plankartet avmerket hensynssoner for friskt fra adkomstvegen ved Tengesdalvegen og avkjørsler langs Hetlandsvegen.

Hensynssone ras- og skredfare: Det er i plankartet avmerket hensynssoner for ras- og skredfare slik det er i dag.

Hensynssone for flom: Det er i plankartet avmerket hensynssone for flomfare.

Faresone høyspent: Det er avmerket hensynssoner i kartet langs den nye traseen som båndlegges til fremtidig høyspenttrase, og der det planlegges for nye linjeføringene inn til transformatorstasjonen. Hensynssone for den eksisterende høyspenttraseen faller bort hvis traseen legges om.

Hensynssone bevaring av kulturmiljø og båndlegging etter kulturminneloven:

I hensynssone for bevaring og båndlegging etter kulturminneloven ligger et automatisk fredet kulturminne: gårdsanlegg med hustufter, gardfar og gravminne i skogen.

Hensynssone- båndlegging etter energiloven: Den eksisterende høyspenttraseen skal båndlegges etter energiloven.

6.3.9 Bestemmelsesområder

Anlegg- og riggområde: Avsatt arealer planlegges benyttet til anlegg- og riggområde.

Krav om særskilte rekkefølge for gjennomføring av tiltak: Før iverksetting av tiltak, skal det foretas arkeologisk utgraving av det berørte automatisk fredete kulturminnet id 276712 som ligger i bestemmelsesområdet.

6.4 Forhold til naturmangfoldloven §§ 8-12

Naturmangfold loven §§8-12 stiller krav til offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet, og det gjøres rede for disse bestemmelsene her.

I forbindelse med §8 kunnskapsgrunnlaget, vurderes utredningen som tilstrekkelig til å få belyst hvilken påvirkning tiltaket har på viktig naturmangfold. Det er likevel ikke mulig gjennom seks besøk i en og samme feltsesong å få fullstendig oversikt over hva som finnes i området. De viktigste forekomstene, med høyest verdi, vurderes likevel i stor grad å være kjent.

Det er noe usikkerhet knyttet til om reptilet slettsnok (rødlistet NT) finnes i området. Videre kan det finnes ukjente alternative reirplasser for hønsehauk (rødlistet NT) innenfor området. Kryptogamfloraen i planområdet vil det også være noe usikkerhet knyttet til, da denne er svært ressurskrevende å

kartlegge. Det er likevel ikke noe som tyder på at det skal finnes rike kryptogrammiljø innenfor området. Evertebrater er ikke kartlagt innenfor området. Denne dyregruppen vil også være svært ressurskrevende å kartlegge, og inngår normalt ikke i denne type utredninger.

I §10 skal den samlede belastningen på økosystemet vurderes. Ved denne vurderingen har det kun vært fokusert på viktige forekomster. Den samlede belastningen vurderes ut ifra dagen situasjon, det planlagte tiltaket og andre planlagte tiltak i området.

Det foreligger ikke opplysninger som tilsier at bevegelsene av fugler i dalgangen ved Tengesdal er eller vil bli vesentlig påvirket av dagens eller fremtidig bruk, når det kommer til landskapsøkologiske funksjonsområder.

Verneområder vil bli marginalt berørt av tiltaket. Det foreligger ikke opplysninger som tilsier at verken Bjerkreimsvassdraget eller Forlandsvatnet dyrevernområde vil bli vesentlig påvirket av den samla belastningen.

Når det kommer til naturtyper, er kystmyr og svært kalkfattige innsjøer vanlige forekommende naturtyper i distriktet. Den samlede belastningen vil kunne føre til at kystmyr kan bli noe redusert i distriktet. Kystlyngheier er ennå utbredt i vår del av landet, men naturtypen er truet av arealbeslag, oppdyrking, gjødsling og andre påvirkninger.

Klokkesøte vil få redusert forekomst gjennom utbyggingen i Hetlandsskogen. Bestanden av denne truede planten har negativ utvikling både lokalt, regionalt og nasjonalt. Forekomstene er utsatt for arealbeslag, gjengroing, gjødsling mv, og den samlede belastningen for arten har økt gradvis i vårt distrikt. Bestanden av hubro er vurdert å være stabil i den sørvestlige delen av fylket (Bjarne Oddane, pers. medd.). Dette betyr at bestanden vurderes som relativt sunn, og med god nok ungeproduksjon til å opprettholde en tilfredsstillende rekruttering. Arten er likevel sterkt truet, da bestandsnedgangen i Norge har vært betydelig.

Det legges til grunn at den som utfører tiltaket forholder seg til bestemmelsene i §§ 11 og 12 om miljøforsvarlige driftsmetoder og at kostander ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver.

7 ANDRE FORHOLD SOM SKAL OMTALES

7.1 Energibruk, kapasitet og tilførselssikkerhet

Dalane Energi planlegger en ny 132 kV ringforbindelse i Dalane-regionen med tilhørende transformatorstasjoner. Målet med prosjektet er å kunne forsyne nyetableringer av kraftintensiv industri på tre industriområder: Birkemoen, Eigestad og Hetlandsskogen. En mulig organisasjonsform er at drift og eierskap av dette nye nettet gjennomføres i et nytt industrinettsselskap, Rogaland Industrinett AS. Første steg i denne prosessen er konsesjon på en ny 132 kV linje Bjerkreim-Birkemoen med tilhørende ny transformatorstasjon, så vel som en dubler 132 kV linje fra Bjerkreim til Hetlandsskogen hvor planområdet planlegges. Til forsyning av planområdet er det også planlagt en ny 132/22 kV transformatorstasjon på industriområdet. Enida AS planlegger også en ny forbindelse Kjelland – Svanevann.

7.1.1 Mulighet for fremtidig økt effektuttak

Det eksisterer flere muligheter for å øke uttakskapasiteten på Hetlandsskogen utover 300 MW. I følgende beskrives noen av alternativene som er en overordnet analyse av kraftsystemet i området. Økt effektuttak utover 300 MW krever konseptutredninger og dialog med Statnett og Lyse Elnett før eventuelle tiltak kan settes i gang. Dialogen er etablert og det skal avklares nærmere hvilke konseptutredninger som må utføres:

1. Ved etablering av to linjer i parallelle mastrekker fra Bjerkreim transformatorstasjon til Hetlandsskogen, vil det være en mulighet for et effektuttak på 300 MW på hver linjetrase. Til sammen vil det være mulig å forsyne planområdet med opptil 600 MW, forutsatt tilstrekkelig transformorkapasitet i Bjerkreim transformatorstasjon, og mulighet for uttak på denne størrelsen fra Statnetts 300 kV nett. Det er installert 2 x 300 MW trafokapasitet i Bjerkreim transformatorstasjon i dag.
2. Uttakskapasitet for industri på NSEP kan økes utover 300 MW ved å benytte den planlagte 132 kV ringforbindelsen. På den måten vil NSEP få forsyning fra både Kjelland og Bjerkreim transformatorstasjon. Transformatorstasjonen på Bjerkreim er bygget i 2019, mens stasjonen på Kjelland er en eldre stasjon med begrenset uttakskapasitet. Statnett planlegger en mulig oppgradering av Kjelland i 2028. Et økt kraftbehov i regionen vil tvinge fram endelig beslutning om oppgradering av kapasitet som vil skape muligheter for å forsyne Hetlandsskogen utover de opprinnelige 300 MW.
3. En annen mulighet er å etablere en direkte tilknytning til sentralnettet ved en ny transformatorstasjon på Hetlandsskogen med 300 eller 420 kV spenning. En slik stasjon vil muliggjøre meget store effektuttak, utover 300 MW. Dette vil være et kostbar alternativ med lange ledetider, da det kreves detaljerte utredninger for regionale konsekvenser av sentralnetttiltak i tillegg til en lang konsesjonsprosess. Et slikt tiltak vil kreve langsiktige og omfattende forpliktelser fra industriaktørene.

7.1.2 Energibruk og kapasitet

Planlagt effektbruk ved ferdig utbygd planområde er 300 MW. Ved antatt konstant last, en brukstid på 8 760h per år, gir dette et totalt energiforbruk på 2,6 TWh per år. Dette tilsvarer 2,1 % av det totale elektrisitetsforbruket i Norge i 2019, og 1,2 % av det totale energiforbruket i Norge inklusiv fossile og andre energibærere. Dersom effektuttaket økes til 600 MW, vil energiforbruket være på ca. 5,3 TWh per år, som tilsvarer 4,2 % av det totale elektrisitetsforbruket i Norge i 2019. Til

sammenligning, har Norconsult anslått at energiforbruket til de planlagte datahallene på Gromstul, Nord for Skien, vil være på omtrent 3-4 TWh/år for ca. 600 000 m² bebygd areal.

Det finnes ulike beregningsgrunnlag for effektbruk som kan være typisk for datasenter. Likevel har flere referanseprosjekter lagt til grunn om lag 1 daa per MW for beregning av effektbehovet, noe som tilsvarer 1000 W/m² (Asplan Viak, 2020). Dersom en anslår at det planlegges datasenter for hele planområdet, vil det ifølge beregningsgrunnlaget til Menon Economics, være et effektbehov på 800 MW for det 800 000 m² bebygde arealet.

Dersom det kun planlegges for datasenter i industriområdet, vil det teoretisk sett bare være mulig å bygge ut 300 000 m² bebygd areal med en planlagt effektbruk på 300 MW. Dersom det er ønskelig å bygge ut mer, er det mulig å øke effektuttaket med 300 MW ekstra. Dette tilsvarer 600 000 m² bebygd areal totalt for kun datasenterformål.

En batterifabrikk vil ikke ha samme behov for redundant strømforsyning, og effektbehovet reduseres vesentlig. Det er foreløpig ingen sikker kilde som oppgir typisk effektbehov for batterifabrikker. Likevel kan det antas at effektuttaket vil være vesentlig mindre enn 800 MW, dersom det planlegges for batteriproduksjon i hele planområdet. Selv om det er en usikkerhet knyttet til typisk effektbehov for batterifabrikker, antas det at 600 MW vil være tilstrekkelig kraft for 800 000 m² bebygd areal.

7.1.3 Tilførselssikkerhet

Forbindelsen Bjerkreim-Hetlandsskogen vil bestå av to 132 kV linjer for å øke forsyningssikkerheten til området. Hver av disse linjene vil dimensjoneres for 300 MW, slik at de skal kunne forsyne industriområdet dersom det oppstår feil eller når det er behov for vedlikehold på en av linjetraseene.

7.2 Håndtering av spillvarme

Datasenter og batteriproduksjon er svært energikrevende, og mye av energien som blir utnyttet til industriformål blir i prosessen omdannet til varmeenergi i form av varm luft, vann eller damp. Ved å utnytte denne spillvarmen til sekundær industri, kan en få bedre utnyttelse av energiressursene som forbrukes.

Det nordiske klimaet gir gunstige forutsetninger for effektive kjøleløsninger, og gir derfor små behov for ytterligere energi til etablering av kjøling. Det finnes flere metoder for kjøling. Luftkjøling er den vanligste avkjølingsmetoden for nyere datalagringsanlegg. Kjøling med vann er en rimeligere og mer effektiv metode.

Valg av kjøleløsning vil avhenge av potensielle aktører. Avhengig av hvilken kjølemetode som velges, må det i forbindelse med prosjekteringen av anlegget vurderes om energien som tas ut kan utnyttes til sekundære formål.

7.2.1 Utnyttelse av overskuddsvarme

Når det gjelder overskuddsvarme fra kjøle- eller varmeprosesser oppfordres aktørene til å benytte de mest energieffektive løsningene. Det vil i størst mulig grad legges til rette for å samlokalisere bedrifter med overskuddsvarme og varmebehov. Dette kan f.eks. være drivhus eller lignende som kan ta i bruk overskuddsvarmen til oppvarming av sine anlegg.

Overskuddsvarme kan benyttes i fjernvarmeløsninger. Dette fokuseres på når aktører har etablert seg innenfor planområdet for å sikre best mulig energi- og klimaeffektiv næringsutvikling i området, slik at myndighetskravet om egen produksjon av minimum 60% av energibehovet til oppvarming innfris. Deler

av spillvarmen kan utnyttes til å forsyne anleggets eget varmebehov, som for eksempel administrasjonsbygg, driftsbygninger, m.m.

7.3 Fiber

Det er planlagt minst tre uavhengige fiberforbindelser til Hetlandsskogen for å sikre at det blir levert robust og redundant fibertilkobling til fremtidige industrikunder.

Det er et sentralt knutepunkt for fiber ved Bjerkreim transformatorstasjon. I første gang, vil det etableres hoved fiberforsyning derfra til planområdet i samme trasé som de nye 132 kV linjene. Samtidig, vil det legges en uavhengig fiberkabel fra Apeland til Hetlandsskogen sammen med VA-rør. Deretter vil det bli etablert den tredje uavhengig fiberkabelen i forbindelse med å legge 132 kV linje fra Hetlandsskogen til Kjelland transformatorstasjon.

7.4 Anleggsgjennomføring av anleggsfaser, inkludert vannmiljø

7.4.1 Grunnforhold

Ifølge kvartærgeologisk kart fra NGU, består grunnforholdet innenfor planområdet i hovedsak av bart fjell med stedvis tynt dekke, tynn og tykk morene, samt torvmasser. Innenfor planområdet langs fv. 4259 og deler av Hetlandsvegen, er vist som breelavsetning, hvilket ofte er sand-/grusmasser.

Det ble utført en befarings i planområdet den 13.10.20, for å undersøke lokale deler nærmere, og vurdere om det eventuelt er behov for grunnundersøkelser ved senere planfase. Under befarings ble det observert torvaktige områder med organisk dekke i områder angitt som bart fjell, stedvis med tynt dekke. Underlaget var fast nok til at en person kunne gå over uten å synke gjennom. Det ble observert stedvis oppstikkende stein.

Innenfor området ble det observert sport fra anleggstrafikk, som viste at det organiske løsmassedekket stedvis er svært tynt og med underliggende faste, steinholdige masser. Vest for Eikesvatnet ble det observert skjæringer/masseuttak rundt oppstillingsplassen for biler. Uttaket avdekket at løsmassene består av sortert morenemateriale, og at det organiske dekke er tynt. I områder angitt som torv ved sydenden av Søra Furevatnet, ble det gjort observasjoner som kan tyde på noe større mektigheter av organiske masser, bl.a. en mykere terrengoverflate og større trær/barskog. Oppsummert stemmer de geologiske kartene overens med det som ble observert under befarings.

Det ble utført prøvetagning i torvområdet ved Søra Furevatnet 12.11.20, for å avdekke mektigheten av det organiske laget her. Det ble gravd 4 prøvegroper i et profil fra nordenden av torvområdet og 200 m sørover. Dybden på torvlaget i gropene var mellom 1,3 og 1,6 m, med fastere morenemasser i bunn. Det ble ikke gravd videre i morenemassene under torvlaget.

Det bør påregnes å fjerne organiske masser ved Søra Furevatnet, før utlegging av fylling i disse områdene. I områder med bart fjell og morene bør det være uproblematisk å planlegge oppfylling uten større tiltak. Generelt bør det organiske topplaget renskes bort før oppfylling. Dette for å unngå setninger som følge av sammenpressing og forråtnelse av organiske lag.

Fyllinger som senere skal benyttes som underlag for bygg, bør opparbeides iht. gjeldende standarder og veiledere. Dette innbefatter bl.a. komprimering, lagvis utlegging og sikring av drenering. Det er anbefalt at det ifm. prosjektering av fyllingene må gjøres en grov kartlegging av mektigheten på organiske masser.

Alle byggetiltak må detaljprosjektertes.

Ut fra befaring og tilgjengelige kart, er det ikke påvist områder hvor det vurderes risiko for mer finkornige og bløte masser av leire/silt som kan medføre stabilitetsproblemer.

7.4.2 Anleggsgjennomføring

For både vegarealer og for arealer hvor det skal plasseres bygg, regner en med at alle overskuddsmasser kan lagres lokalt inne på området. Det vil si at det ikke er et transportbehov av masser ut av anlegget. Under beskrives forutsetningene som er lagt til grunn samt beregning og vurdering av anleggstrafikken.

7.4.2.1 Fundamentering

En regner med at det for det meste blir direktefundamentering på fjell/godt bærende underlag.

7.4.2.2 Massehåndtering

Den teoretiske volumberegningen for planforslaget viser et samlet masseoverskudd på 2 771 000 m³. Det store området og variasjonen i høydeintervaller sammen med manglende grunnboringer og derav dybder av løsmasser, gjør det utfordrende å få til massebalanse. Videre detaljering med et mer detaljert grunnlag vil kunne gi oss et bedre grunnlag for å kunne oppnå massebalanse.

Erfaringsmessig er det til fordel å ha masseoverskudd på dette tidspunktet i planprosessen, da et masseunderskudd vil skape massetransport inn til området. Overskudd vil ha flere faktorer, som nevnt ovenfor, som vil påvirke størrelsen på massoverskuddet. Det konkluderes med at det vil være mulig å oppnå intern massebalanse, om så et mindre overskudd. Dette vil være gunstig for ett så stort området slik at det unngås innkjøring av masser. Mer om massehåndtering i kap. 8.13.

Nedenfor vises en oversikt over maksimal fyllingshøyde, målt med utgangspunkt i det høyeste planeringsnivået og maksimal skjæringshøyde målt med utgangspunkt i det laveste planeringsnivået for hvert delområde som fremkommer på massehåndteringsplanen.

Tabell 8 Maksimal fyllings- og skjæringshøyde for industriområdene.

Industriområde	Maksimal fyllingshøyde (m)	Maksimal skjæringshøyde (m)
BI1	47	-44
BI2	20	-38
BI3	20	-11
BI4	7	-13
BI5	20	-38

7.4.2.3 Massetransport ut av området

Antar at alle overskuddsmasser kan benyttes som byggegrunn, og/eller lagres lokalt på området og at det ikke blir massetransport ut av området.

7.4.2.4 Massetransport inn i området

For masser inn i området regner en med at knust fjell produseres på stedet via et mobilt knuseverk. Dette vil være besparende for veier/omgivelser.

Hver hall vil anslagsvis ha behov for omtrent 1800 lastebillass. Administrasjonsbygget vil ha behov for anslagsvis 600 lastebillass. Trafo nord i planområdet vil ha behov for 900 lastebillass, og høydebassenget vil ha et eget behov for 300 lastebillass. Det er regnet behovet hver enkelt hall har. Betyr at det vil være en retur i tillegg til de oppgitte verdiene for antall lastebillass.

Tabell 9 Oppsummert transportbehov pr. bygning. Forutsetter at knust fjell produseres på stedet.

	Pr. hall (antall lastebiler)	Adm.bygg (antall lastebiler)	Trafo nord (antar lik en halv hall)	Høydebasseng (antar lik en fjerdedel av adm. Bygg)
Knust fjell (produseres på stedet)				
Betongsåle	520	150		
Stålsøyler	540	50		
Takkonstruksjon	150	40		
Veggelementer	150	40		
Isolasjon under ringmur	150	40		
Vei	230	230		
Asfalt	50	50		
Sum	1800	600	900	300

7.4.3 Vannmiljø

Rekkefølgekrav

I forbindelse med oppstart av anleggsarbeid, skal det foreligge en ytre miljøplan der bl.a. rutiner og tiltak for å forebygge vannforurensning skal være beskrevet. Det skal legges til rette for god miljøoppfølging med faste og hyppige inspeksjonsrunder i anleggsfasen. Inspeksjonene skal ha spesielt fokus på kontroll av avrenning fra tiltaksområdet mot resipient. Dette vil kunne bidra til at ytterligere utbedringer og avbøtende tiltak kan iverksettes raskt ved behov.

Overvannsystem og sedimentasjonsdammer innenfor planområdet skal etableres før annet anleggsarbeid starter. Når planområdet er i drift, skal avrenning i all hovedsak gå gjennom sandfang før det ledes videre i rørsystem. For dimensjonering gjelder at sandfangets gjennomløpsareal skal dimensjoneres i samsvar med forventet tilrenning. Det legges til grunn N200 eller kommunal veinorm for Sør-Rogaland i dimensjoneringen. Det bør etableres rutiner for tømning av sandfang for å sikre funksjonaliteten på disse.

Miljøovervåkning og tiltak i sårbare områder

Det skal i tillegg utarbeides et overvåkningsprogram, som en del av den ytre miljøplanen, med prøvetakning i planområdets utløpssoner før anleggsarbeidet starter, slik at en kan få etablert referansemålinger før anleggsvirksomhet settes i gang.

For å beskytte sårbare områder ved risiko for tilslamming og/eller ytterligere begrense partikkelspredning i vassdraget, anbefales det å utplassere siltgardiner i anbefalte områder, som illustrert i fagrapporten for Utslipp til vann og luft.

Etterundersøkelser og opprydning

Etter avsluttet anleggsarbeid bør tilstanden i bekker i nedstrøms anleggsområdet kartlegges med tanke på å vurdere behov for opprydning i området som evt. har blitt preget av tilslamming.

7.4.4 Utbyggingsrekkefølge

Avhengig av takten området vil bli bygget ut etter, vil trafikken og antall arbeidsplasser variere over tid. I første fase bygges service- og administrasjonsbygg samt 1 datahall. Videre kan det også tenkes at det bygges 1 hall for batteriproduksjon.

Dette vil generere ca. 350 arbeidsplasser og gi ca. 500 i trafikkmengde. Om vi anslår at det bygges en ny hall hvert andre år, vil vi etter 10 år kunne ha ca. 1400 arbeidsplasser som genererer ca. 2200 i trafikkmengde. Dette er antall kjøretøybevegelser per dag for ansatte. Varelevering og -henting kommer i tillegg.

7.5 Estetikk

Bebyggelsen vil bli synlig fra omgivelsene. For å dempe uttrykket industriområdet har, skal alle ytre fasader fremstå som en helhet med hensyn til utforming, farge- og materialvalg mv. som må tilpasses omgivelsene. Reflekterende materialer planlegges ikke på vegg- og takfasader, med mindre det er nødvendig av tekniske årsaker.

7.6 Tilbakeføring av LNF

Det har i planutarbeidelsen blitt stilt spørsmål ved mulighet for tilbakeføring av LNF-området dersom intensjonen om kraftintensiv industri ikke lykkes. Dersom dette er tilfellet, må planområdet omreguleres til LNF-område.

7.7 Befolkningens helse

Vedtatt planprogram (datert 25.11.20) viser at planforslagets påvirkning for befolkningens helse skal omtales i planbeskrivelsen, og følgende utredningskrav ble gitt for temaet:

Tabell 10 Utdrag fra planprogrammet, befolkningens helse

Antatt problemstillinger	Merknad/Metodikk
Etter som det aktuelle planområdet et benyttet fritidsområde, kan tiltaket påvirke befolkningens helse.	Eksisterende forhold beskrives og sammenlignes opp mot planens kompensierende tiltak.

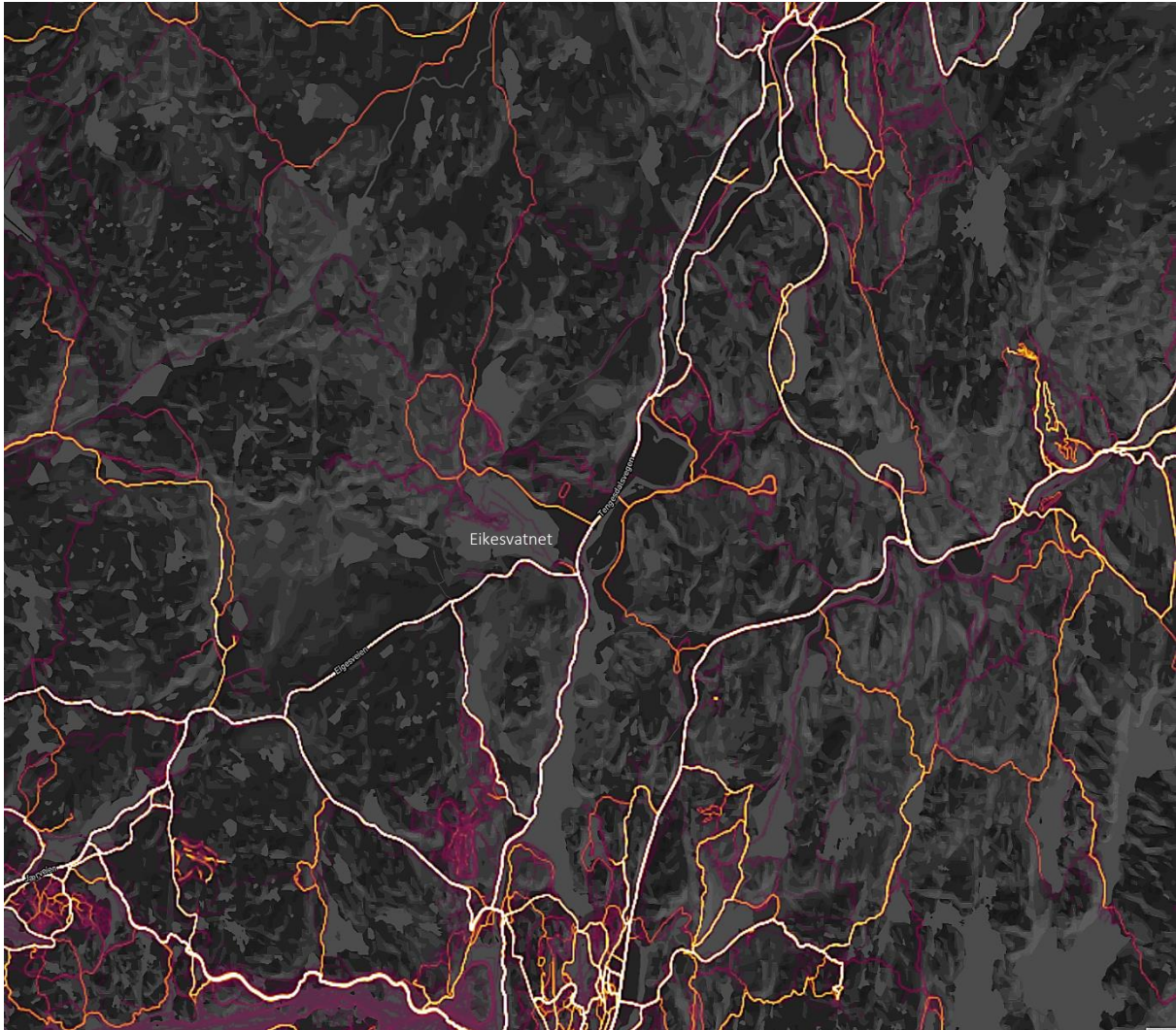
7.7.1 Kommunale mål og prioriteringer

Følgende er hentet fra Samfunnsdelen til Kommuneplan 2014-2026.

- Overordnet mål for Bjerkreim kommune for planperioden 2014-2026:
«... Fokus på at god folkehelse skal gjennomsyre alle planer og tiltak, slik at barn, unge og eldre har trygge, miljøvennlige og helsefremmende omgivelser. Det skal legges vekt på aktiv og sunn livsstil med muligheter for rekreasjon, tur og friluftsliv.»
- Mål for folkehelse:
 - Aktive og trygge lokalsamfunn, samfunns- og arealplanlegging
 - Støttende miljø for psykisk helse
 - Sunne levevaner
 - Forebygging fremfor behandling

7.7.2 Eksisterende forhold på Hetlandsskogen

I kommunedelplan for idrett og friluftsliv blir Hetlandsskogen utnevnt som et friluftsområde i Bjerkreim kommune. Turstiene rundt Hetlandsskogen er også utgitt i egen brosjyre for turinformasjonene. Brosjyren ble utarbeidet i samarbeid med Dalane Friluftsråd. Dette indikerer at Hetlandsskogen er et kjent friluftsområdet for Dalane-regionen.

Figur 10 Aktivitetskart rundt Hetlandsskogen (Strava Heatmap)

Figur 10 viser et aktivitetskart som blir generert av data fra turregistreringsapplikasjon Strava. Kartet registrerer personlige turer som blir tatt inn i turregistreringsapplikasjonen, og viser data for de to siste årene. Kartet viser kun turer som har blitt registrert offentlig i denne applikasjonen, og det er ingen tallfestede data som viser hvor mye stiene/vegene har blitt brukt, og hvilken type aktivitet som har blitt utført. Mørke farger viser at løypene er mer brukt enn de som er markert med en lysere farge. Kartet viser samme aktivitetsnivå for turområdene nær Hetlandsskogen og andre friluftsområder i nærheten. Fargen på rundturen fra Eikesvatnet om Søra Furevatnet og Hetlandsvatnet varierer noe fra de andre, som indikerer at traseen blir mer brukt enn de andre turstiene/vegene i nærheten.

7.7.3 Vurdering av planforslagets påvirkning på befolkningens helse

Økt fokus på folkehelse i samfunnsutvikling er et av de nasjonale satsingsområdene som trekkes frem i regionale og kommunale planer. Planforslaget ønsker å legge til rette for en næringspark som berører mange områder i samfunnsutvikling, grunnet videre ringvirkninger av tiltaket. Dette gjelder også påvirkninger på befolkningens helse.

Friluftslivet i området vil bli påvirket av utbyggingen. Naturområdene får mer preg av menneskeskapte elementer og verdier av urørt natur går tapt. For faste brukere i området vil dette bli en stor forandring. I dag blir traktorveger benyttet som turveger, og turstier rundt i området er nærmest gjengrodd. Dette gjelder spesielt en del av stiene som går gjennom skog og over myr, mens i høyereliggende områder med mye nakent berg er stiene ofte mindre tydelige.

Aktivitetskartet fra Stava har vist at rundturen fra Eikesvatnet om Sørå Furevatnet og Hetlandsvatnet er et turområde som blir mer brukt enn andre områder. Planforslaget sikrer at denne rundturen opprettholdes, og opparbeides med turveg med 3m bredde gangbane og skal bestå av grusdekke. Turstier skal opparbeides med en bredde på 1-1,5 m og skal ha tydelig og sammenhengende tråkk i terrenget med oppmerking. Tiltaket kan på den andre siden føre til økt tilgjengelighet for andre brukergrupper, særlig når naturområdene blir tilrettelagt med mer permeable flater vil området være mer brukervennlig og tilgjengelig for flere, dette kan igjen ha betydning for befolkningens helse.

Høy arbeidsledighet kan potensielt medføre begrenset sosialt omfang og økonomiske muligheter hos mange. Derfor er tilgang til et arbeidssted viktige helse- og velferdsfaktor. Tiltaket genererer arbeidsplassvekst i direkte og indirekte virksomheter, og blir et viktig bidrag til å holde befolkningen aktiv i regionalt næringsliv, som vil øke lokal tilhørighet og verdiskaping.

7.8 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Planområdet har per i dag hovedtyngde for risikobildet knyttet til naturrisiko, men det er også noen utslag for risiko knyttet til gårdsvirksomhet, og trafikk- og samfunnssikkerhet.

Det er blitt gjennomført en innledende kartlegging av farer og risikobildet for planområdet før og etter plantiltak. Grunnlaget er hovedsakelig basert seg på NVE sine temakart, Statens vegvesen vegdatabank, temakart Rogaland og med gjennomgang sesjon med prosjekterende fag som: veg, vann og avløp, brannteknisk, lokalt brannvesen, høyspent og elektrisitet for risikovurderingen. Totalt har det blitt registrert 26 mulige uønskede hendelser som det har blitt utredet videre etter veileder for Samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging.

Analysene oppsummert i kategorier viser at hovedvekten omhandler Kritisksamfunnsfunksjoner og kritiske infrastrukturer, Naturgitte forhold, Forhold ved utbyggingsformålet og Næringsvirksomhet i avtagende rekkefølge.

Vurderte farer/uønsket hendelse var som følgende:

Tabell 11 Sum analyse, sannsynlighet og konsekvenser fra ROS-analyse kap.5.1

Fare kategorier	Uønsket hendelse	Sannsynlighet	Konsekvens			
			Liv og helse	Stabilitet	Materielle verdier	Natur og miljø
Naturgitte forhold (inkl. evt. klimapåslag)	Skred i bratt terreng	LAV	SMÅ	MID	SMÅ	-
	Flom ved veg	HØY	SMÅ	MID	SMÅ	SMÅ
	Flom i bekk	MID	SMÅ	MID	SMÅ	-
	Vind	HØY	SMÅ	SMÅ	SMÅ	STOR
	Skog-/lyngbrannfare	LAV	SMÅ	MID	SMÅ	MID
	Usikker is og drukning.	MID	MID	SMÅ	SMÅ	-
	Spesiell fare (Stup)	LAV	SMÅ	SMÅ	-	-
	Brannsikkerhet knyttet til bygg	MID	STOR	STOR	MID	MID
	Frost/tele/sprengkulde	MID	-	STOR	MID	-
Kritiske samfunnsfunksjoner og infrastruktur	Nedbørsmangel	HØY	SMÅ	-	-	SMÅ
	Høyspent og arbeid under høyspentrase	MID	SMÅ	MID	SMÅ	-
	Trafikkulykker ved avkjørsel til Hetlandsvegen	MID	SMÅ	SMÅ	MID	SMÅ
	Ulykke på myke trafikanter	LAV	SMÅ	SMÅ	SMÅ	SMÅ
	Ulykke i nærliggende transportårer	MID	MID	MID	SMÅ	SMÅ
	Ved delvis/helt bortfall av elektrisitet	MID	SMÅ	SMÅ	SMÅ	-
	Ved delvis/helt bortfall av Tele/data/TV (fast eller	LAV	-	MID	MID	-
	Ved bortfall av vannforsyning	MID	SMÅ	MID	SMÅ	-
	Ved bortfall av spillvann	LAV	SMÅ	MID	SMÅ	SMÅ
	Ved brudd/bortfall av bru	LAV	-	SMÅ	SMÅ	-
Næringsvirksomhet	Brudd/bortfall av veg, ufremkommelighet på veier	HØY	SMÅ	MID	SMÅ	-
	Farlig gods-FAST databasen	MID	MID	MID	MID	SMÅ
Forhold ved utbyggingsformålet	Sabotasje av tiltaket, knyttet til terror	MID	MID	MID	MID	-
	Forurensing som følge av brann i næringsområdet	MID	SMÅ	MID	SMÅ	SMÅ
	Høyspent og magnetisme	LAV	SMÅ	-	-	-
	Forurensing av bekkeløp med elvemusling og laks	MID	MID	MID	-	MID
	Forurensing ved fylling av drivstoff mm	HØY	SMÅ	MID	SMÅ	MID

SUM ROS matrisene oppsummerer tyngden til alle analyseskjemaene fra U1-U26.

- Sum matrisen for Liv og helse viser at hovedvekten for sannsynlighet er middels, og med størst andel på konsekvens på små.
- For Stabilitet er hovedvekten på sannsynlighet på middels, og med størst andel på middels for konsekvens.
- Materielle verdier har totalt middels sannsynlighet, og med størst andel på små konsekvens.
- Natur og miljø er også vurdert selv om dette ikke er en del av ROS for kommunens arealplanlegging, men mer noe som gjøres for helhetlig ROS. Sum matrise for natur og miljø viser sannsynlighet på middels og flest konsekvenser på ikke relevant. Likevel, for de aktuelle uønskede hendelsene lå hovedvekten på små konsekvenser.

Se Tabell 23-26 under ROS-analysens kap.5.2 for oppsummerende oversikt over utfallet av de uønskede hendelsene for de ulike konsekvenstypene.

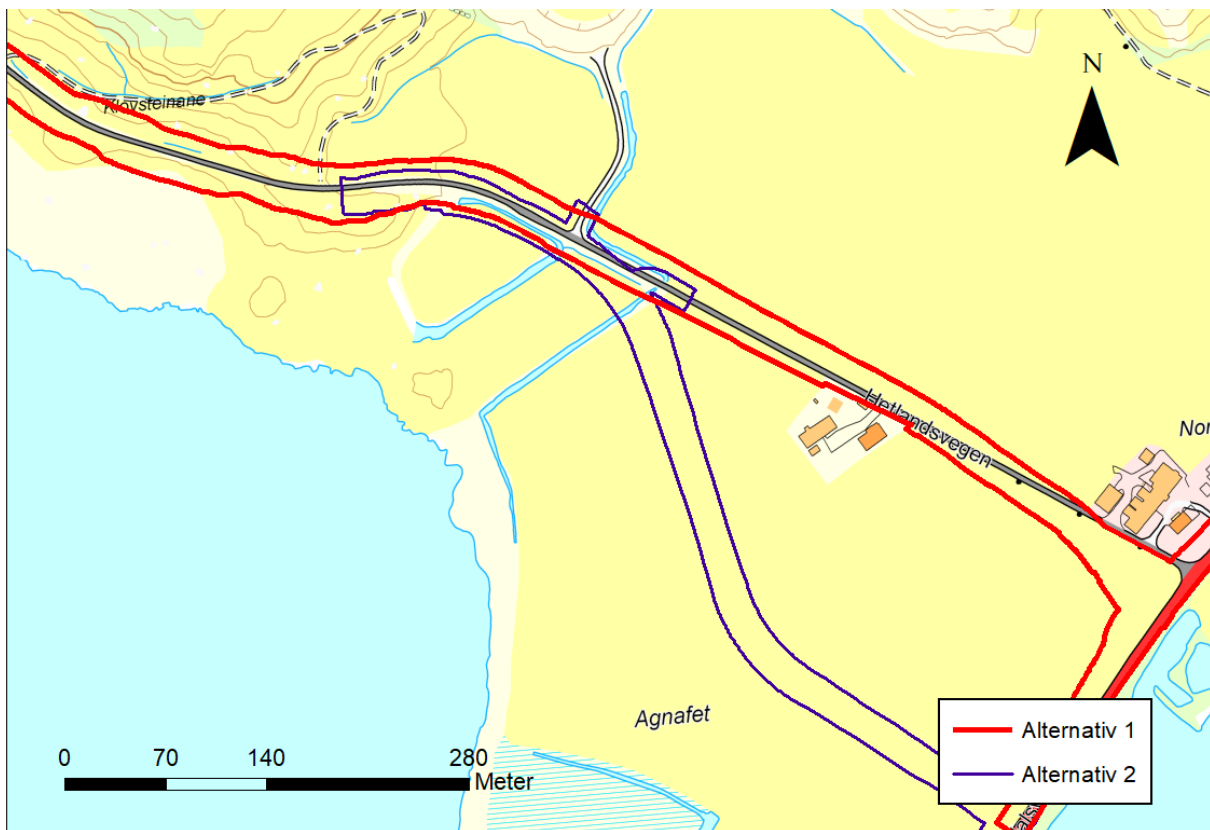
7.9 Omdisponering av jordbruksareal

Nasjonal jordvernstrategien har et mål om at den årlige omdisponeringen av dyrket mark skal være under 4 000 daa. Jordvernstrategien for Rogaland følger opp den nasjonale strategien, og har satt et mål om å maksimalt omdisponere 400 daa årlig.

Selve næringsområdet er i lite konflikt med jordbruksvern, ettersom området ikke berører jordbruksarealer. Hovedadkomstvegen langs Hetlandsvegen er derimot i konflikt med jordbruk. Hovedadkomstvegen må utvides i bredden og må omlegges delvis i noen områder.

Til 1.gangsbehandling ble det foreslått alternativ 1 for adkomstveg til planområdet, ettersom dette alternativet berørte minst jordbruksareal, jf. kap. 2.3.4. På bakgrunn av innkomne høringsuttalelser og ønske fra grunneiere, ble planforslaget endret til vegalternativ 2.

Alt.2 for adkomstveg beslaglegger noe mer fulldyrket mark enn alt.1, da denne ikke følger den eksisterende Hetlandsvegen. Likevel, vil differansen være marginalt. For å minimere ulemper og økt arealbeslag, har alt.2 blitt videre utviklet med hensyn til tilpasninger og tverrsnittet har blitt redusert. Det vil også legges til rette for at grunneiere skal kunne nyttiggjøre skråningsarealene i størst mulig grad.

Figur 11 Beliggenhet av alternative adkomstveger fra Tengesdalsvegen. Hentet fra notat om vurdering av konsekvenser ved å etablere alternativ atkomstvei (Ecofact, 2021).

7.10 Flom

Deler av planområdet er flomutsatt, samt traseen for den planlagte adkomstveg, som vist i Figur 6 under kap.5.19. Risiko og sårbarhet rundt knyttet til flom er utredet som en del av ROS-analyse, hvor U2 tar for seg flom ved veg og U3 som tar for seg flom i bek, se Tabell 12.

Dersom hovedadkomstveg, Hetlandsvegen, blir rammet av flom, er det risiko for store konsekvenser som følge av at hele planområdet blir isolert. Derfor er den foreslåtte adkomstvegen dimensjonert med hensyn til flomtiltak. Adkomstvegen planlegges til å heve opptil 1,5 m over dagens veghøyde, og det legges opp til stikkrenner gjennom vegen for å sikre flomveier. Det påpekes også i ROS-analyse om at alternative adkomstveg/nødveg ved flom bør vurderes, men dette må avtales med grunneiere i forkant av etablering.

Flom i bekkeløp innad i planområdet er vurdert til å ha mindre konsekvenser enn flom ved veg. Konsekvenser og sannsynlighet for at uønsket hendelse kan inntreffe blir redusert dersom de flomutsatte områdene blir planert for utbygging av bygg. Dersom utbyggingen skjer som vist i illustrasjonsplanen, Figur 9, vil tiltaksområdet ligge mellom 8-20 m høyere enn estimert flomvannstand for 200-års flom. Samtidig, er det sikret i bestemmelser at utbygging ikke skal resultere i økt avrenningsfaktor enn ved 200-års flom.

Nedenfor oppsummeres uønsket hendelser knyttet til flom, samt aksjon for tiltak og plantiltak for gjeldende risiko.

Tabell 12 Utsnitt av ROS-analyse. Uønsket hendelser knyttet til flom i planområdet

Nr.	Uønsket hendelse	Grunnlagsinformasjon	Nr.	Aksjon for tiltak:	Plantiltak:
U2	Flom ved veg	Flomutsatt området for eksis adkomstveg Elver og bekker flommer over.	T2	Heve ny veg, ligge høyere i terrenget. Vurdere å etablere brannstasjon i tilknytning til planområdet. Adkomstforhold og alternative vegtraseer må vurderes.	Adkomstvegen er hevet opptil 1,5 m over dagens veghøyde, og det legges opp til stikkrenner gjennom veg for innestengte området med tanke på flom. Det finnes potensielle adkomstveger som kan etableres både i nord og i sør. Disse må avtales med grunneiere før den kan inngå som nødveg ved flom.
U3	Flom i bekk	Nordre deler av bekkeløp som renner ut i Eikesvatnet er utsatt for flom. Maksimal vannstandstigning på < 2,5 m.	T3	Vurdere å etablere brannstasjon i tilknytning til planområdet. Innføre lokal overvannsdisponeringstiltak som kan hindre økt avrenning til bekkeløpet.	Ved plassering av bygg på/nær bekkeløpet vil området bli planert. Det kreves det nærmere vurderinger av flomfare og overvannshåndtering. Det er sikret i bestemmelser at utbygging ikke skal resultere i økt avrenningsfaktor enn ved 200-års flom.

7.11 Brannberedskap

Jf. brann notat utarbeidet av Branncon, er det lagt til grunn en ekstremhendelse for brann med en varighet på 16 timer. Kravet til sløkkevann er 50 l/s. For å dekke opp for denne hendelsen legges det opp til en brannreserve i bassenget tilsvarende 6 timers forbruk på 50 l/s. Ved å samtidig forsyne bassenget med 30 l/s inn fra overføringsledningen, vil brannreserven utvides til 16 timer og 50 l/s. Etter

at brannreserven i bassenget er oppbrukt, vil overføringsledningen forsyne området med en kapasitet på 30 l/s direkte fra vannverkene i Bjerkreim. Denne reserven ansees som utømmelig.

Jf. brann notat fra Branncon er sannsynligheten for en storbrann samtidig med et brudd i strømforsyningen eller et ledningsbrudd, neglisjerbar.

Størrelsen på planområdet gjør det vanskelig å forsyne et brannsted med provisorisk slangeutlegg. Det bør likevel tilrettelegges for tilkomst med brannbil og mobilt pumpeutstyr ved Sørå-Furevatnet eller Fiskelaustjørna. Her kan det etableres oppstillings- og tilknytningspunkt for mobilt pumpeutstyr.

Bygninger i området BI1-1 kan bli liggende 5 m over bunnen der høydebassenget er planlagt.

Nærmeste bemannede brannstasjon er lokalisert i Egersund i Langholmveien 17. Det er ca 12,5 km fra brannstasjonen til Fiskelaustjørn inne i planområdet. Da kjører en 9 km på fv4296 (Tengesdalsvegen) som har 60 sone. Veien videre opp til planområdet vil bli utbedret som en del av ny infrastruktur. Med dagens veinett viser «Google maps» 17 min kjøretid. Iht. «veiledning til forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen» beregnes kjøretiden etter fartsgrensene på aktuelle strekninger. Dersom man antar at man kjører 60 km/t på hele strekningen, blir innsatstiden ca. 12-14 minutter avhengig av hvor på området det kreves innsats.

I forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen (dimensjoneringsforskriften) settes det krav til innsatstid i § 4-8 Innsatstid: *«Til tettbebyggelse med særlig fare for rask og omfattende brannspredning, sykehus/sykehjem mv., strøk med konsentrert og omfattende næringsdrift o.l., skal innsatstiden ikke overstige 10 minutter. Innsatstiden kan i særskilte tilfeller være lengre dersom det er gjennomført tiltak som kompenserer den økte risiko. Kommunen skal dokumentere hvordan dette er gjennomført. Innsatstid i tettsteder for øvrig, skal ikke overstige 20 minutter.»* [1]. Kravet til innsatstiden er satt på bakgrunn av muligheten for livreddende innsats. Dersom denne tiden økes, går sannsynligheten for redning ned.

Dimensjoneringsforskriften sier også i § 2-4 Dokumentasjon: *«Dersom kommunen etter kartlegging av risiko og sårbarhet, avdekker forhold som ikke kan ivaretas gjennom forskriftens minstekrav, særskilte forebyggende tiltak og samarbeidsavtaler mv., skal brannvesenet tilføres ytterligere ressurser»* [1].

Med dagens lokalisering, bemanning og vaktordning ved brannstasjonene i distriktet vil en ikke kunne nå planlagt område innenfor en innsatstid på 10 minutter. En må derfor vurdere kompenserende tiltak eventuelt etablering av ny brannstasjon. I dette notatet har vi vektlagt vurdering rundt kompenserende tiltak som gir kommunen anledning til å ha lengre innsatstid enn 10 minutter. Slike kompenserende og forebyggende tiltak er blant annet økning av passive tiltak som bygningsutførelse og sikkerhetsavstander mellom bygningene. Det må også vurderes egne supplerende tiltak for de enkelte industribygg ved brannprosjekteringen.

Det presiseres at hvordan den økte risikoen skal dokumenteres defineres som kommunens ansvar i dimensjoneringsforskriften. Våre vurderinger i dette notatet må derfor sees på som innspill til kommunen i sitt videre arbeid.

7.11.1 Ny brannstasjon

Dersom en skal holde seg innenfor dimensjoneringsforskriften med en innsatstid på maksimalt 10 minutter, må en etablere ny brannstasjon innenfor denne rekkevidden. Desto kortere innsatstid, jo høyere sannsynlighet er det for at en brann vil kunne slokkes på et tidlig stadium som igjen vil gi mindre skader på materiell. Kortere innsatstid betyr også større sannsynlighet for at brannvesenet vil kunne utføre livreddende innsats.

7.11.2 Industrivern

Forskrift om industrivern spesifiserer hvilke virksomheter som krever industrivern. Et industrivern er en ordning som sikrer at kvalifisert personell i en virksomhet er tilgjengelig for innsats på kort varsel. Iht. kap. 1 § 2, vil vi basert på informasjon som foreligger nå anta at det kreves industrivern for minst batteriproduksjonsdelen (område B). Virksomhetene må utarbeide en risikovurdering som viser oversikt over uønskede hendelser med konsekvenser. Denne risikovurderingen gir grunnlag for organisering, bemanning og utrustning av virksomhetens industrivern. Det er viktig å bemerke at et industrivern ikke vil være døgnbemannet, men vil kun være tilgjengelig for beredskap i arbeidstiden. Enkelte av virksomhetene/byggene vil antas å ha døgnbemanning, men det er ikke ansett som sannsynlig at en vil kunne opprettholde et industrivern hele døgnet med tanke på at industrivernet krever et visst antall trent personell.

Dersom det avdekkes at virksomheten har potensial for hendelser med alvorlige konsekvenser, som listet under, skal industrivernet forsterkes [2].

- a) to eller flere alvorlige skadde personer i samme hendelse
- b) eksponering av personer utenfor virksomheten
- c) betydelige og langvarige miljøskader
- d) betydelige materielle skader.

Sannsynligvis vil deler av dette industriområdet kreve et forsterket brannvern. Slike virksomheter skal i tillegg til kravene nevnt i forskriften i kapittel 2, også etterleve kravene i kapittel 3. 5

Næringslivets sikkerhetsorganisasjon kan pålegge virksomhet å etablere industrivern i henhold til kapittel 3. Et slikt industrivern vil være utrustet med en redningsstab og personer i orden og sikring. Et industrivern i denne sammenhengen vil mest sannsynlig omfatte sanitet og industribrannpersonell. Dette vil kreve tilstrekkelig og tilfredsstillende utstyr som førstehjelpsutstyr, brannvernbekledning og slokkeutstyr. Innsatspersonell skal ha minimum 4 årlige øvelser, mens det er krav til én årlig øvelse for personer i redningsstaben [2]. Dette industrivernet vil også omfatte beredskap til de andre omliggende bygningene. Disse kravene vil bli ivaretatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Se for øvrig brannrapport fra Branncon for mer utfyllende informasjon.

7.12 Arealbehov for næring

Med utgangspunkt i kommuneplanene for Eigersund, Bjerkreim, Lund og Sokndal, er det et totalt avsatt ca. 2270 daa for fremtidig næring i regionen. NSEP legger opp til ca. 1700 daa til industriformål, og tilsvarer grovt sett nesten hele arealbehovet for næring i Dalane-regionen. Dette arealet vil komme i tillegg til de arealene som allerede er avsatt i kommuneplanene.

Etablering av kraftintensiv industri kan gjøre det attraktivt for indirekte næringer å etablere seg i nærheten av tiltaket. Arealene som allerede er avsatt i kommuneplanene kan eksempelvis benyttes til etablering av indirekte næringer for industrien. De kan også benyttes til etablering av andre type næringer som kan bidra med å øke mangfoldet i næringslivet enda mer.

Erfaringer fra etablert kraftintensiv industri i naboland viser at mindre aktører er interessert i å etablere seg i nærhet til store aktører for å kunne benytte seg av etablerte tekniske infrastrukturer. Etablering av NSEP kan gjøre det attraktivt for mindre aktører, innen kraftintensiv industri, å etablere seg i regionen. Dette kan medføre videre vekst innenfor næringslivet.

7.13 Forholdet til overordnede planer

Planforslaget er i samsvar med regionens mål om utvikling av næringslivet. Som en del av handlingsprogrammet for at regionen skal bli et godt sted å bo, drive næring og reise i, er det i Regionalplanen for samordnet arealbruk og transport i Dalane 2019-2030, et mål om å skape flere arbeidsplasser gjennom å styrke satsningen innenfor kraftintensiv industri. Det er utbygging til næringsformål som strider mot kommuneplanens arealdel.

I kommuneplan for Bjerkreim kommune 2014-2026, er planområdet avsatt til LNFR-område, og strider derfor imot kommuneplanens arealdel. Selv om en reguleringsplan i utgangspunktet skal være i samsvar med kommuneplanens arealformål, er det ikke noe formelt i veien for å fremme reguleringsplaner som er i strid med disse. Dette gjøres relativt ofte, spesielt der det planlegges for bebyggelse og anlegg i LNFR-områder. Konflikter mellom arealplaner i plan- og bygningsloven (KM 2008) løses av lovens § 1-5. Her følger at en ny plan går foran en eldre plan ved konflikt, uavhengig av planens nivå, så fremt konflikten ikke er regulert i den nye arealplanen. Dette betyr at loven ikke er til hinder for at kommunen kan vedta et forslag til reguleringsplan som er i strid med føringer i kommuneplanen.

Planen imøtekommer derimot flere av målsettingene for næringsliv som legges frem i kommuneplanens samfunnsdel. Det er et ønske om å legge til rette for gode vekstmuligheter for næring i kommunen, både for allerede eksisterende næringsvirksomheter og for nye næringer. Flere arbeidsplasser kan sikres ved å legge til rette for et større mangfold av næringer, samt øke verdiskapning basert på lokale ressurser. Store og arealkrevende næringer nevnes til å være egnet til å etablere seg sør i kommunen, for å ha lett tilkomst til E39 og kommunegrensen til Eigersund kommune. På den måten kan områder i sentrum frigis til små og mellomstore næringer. Det viser til ABC-prinsippet om strategisk lokalisering av type næringsvirksomheter. Målsettingen med prinsippet baserer seg på retningslinjer for samordning av bolig-, areal- og transportplanleggingen. Det er et verktøy som brukes til å planlegge optimal lokalisering av næringsvirksomheter ut ifra deres mobilitetsprofil, arealbehov og områdets tilgjengelighetsprofil. NSEP kan klassifiseres som C-område, område som ligger i avstand fra tettstedene og er mest egnet for etablering av industrivirksomheter som er støy- og støvproduserende. C-områder bør ligge tett til hovedveg. Selv om Hetlandsskogen ligger med kort avstand til E39, kan det anses å være litt på utkanten av hva som kan klassifiseres som C-områder.

8 KONSEKVENSER AV PLANFORSLAGET

8.1 Utredningstema

Det har blitt gjennomført konsekvensutredninger for en rekke tema i henhold til planprogrammet. Nedenfor vises en oversikt over disse.

Nr.	Tema	KU	Plan
1	Samfunnsanalyse	x	
2	Landskap	x	
3	Friluftsliv	x	
4	Naturmangfold	x	
5	Kulturarv	x	
6	Naturressurser	x	
7	Forurensing (Utslipp til vann og luft, støy)	x	
8	Trafikkanalyse	x	
9	Klimagassutslipp	x	
10	Økosystemtjenester	x	
11	Energiløsninger	x	
12	Arealbruk	x	
13	Teknisk infrastruktur	x	
14	Massehåndtering	x	
15	Grunnforhold		x
16	Befolkningens helse		x

Konsekvensutredninger for hvert fagtema har blitt vurdert og sammenlignet for begge utbyggingsalternativene for NSEP. Det er i 2.3.3 begrunnet for valg av alternativ.

8.2 Samfunnsanalyse

8.2.1 Verdiskapings- og sysselsettingseffekter

Ved full drift i 2040 vil næringsparken ha samlede sysselsettingseffekter på 3 500 for planområdet, inkludert både ansatte i næringsparken og indirekte ringvirkningseffekter. Av disse vil over halvparten jobbe i Dalane-regionen, mens modellen peker på at 12 prosent vil jobbe i resten av Rogaland. Inkluderes sysselsettingseffektene fra investeringene i anlegget, vil de gjennomsnittlige årlige sysselsettingseffekter for planforslaget være på 3 200. I tillegg finner vi betydelig verdiskapingseffekter av driften, som vil være økende frem til området er fullt utbygd.

Basert på innhentet informasjon fra flere batterifabriker, legger Menon til grunn at omsetning per ansatt i batteriproduksjon vil være på NOK 3,2 millioner årlig, med verdiskaping NOK 1,0 millioner per ansatt. For investeringer antas det i underkant av NOK 40 milliarder.

Datasenterkapasiteten varierer betydelig, men ligger typisk på rundt 1500 W/m², og får dermed samlet kapasitet på rundt 800 MW. Sees datasenterbyggene som ett datasenter vil det i dag være blant verdens 3 eller 4 største datasenter. Ser en bort fra servere og annet IT-utstyr som nesten utelukkende

importeres fra utlandet, vil investeringskostnader ligge på om lag NOK 30 millioner per MW, og samlede investeringer i størrelsesorden NOK 24 mrd.

Samlede investeringskostnader for sirkulærindustrien i North Sea Energy Park antas å være NOK 2,1 milliarder. Selv om disse anslagene selvsagt er beheftet med betydelig usikkerhet, utgjør de mindre enn 5 prosent av de samlede investeringer for hele industriparken.

Samlet sett peker planforslaget på et investeringsnivå i størrelsesorden ca. 60 milliarder 2020-kroner i løpet av utbyggingsperioden. Dette er betydelige investeringer for en liten region.

8.2.2 Langsiktige befolkningsvekst og arealbehov

Utbygging av planområdet, viser at befolkningsveksten i Dalane-regionen vil øke. Anslått befolkningstall i 2040 vil være om lag 12% mer enn forventet befolkningsprognose for 2040 i kommuneplanene. Ettersom det i skrivende stund ikke er fastsatt hvilke aktører som kommer til å etablere seg innenfor næringsparken, er det vanskelig å kvantifisere hvor stort det videre arealbehov vil være etter at næringsparken er fullverdig etablert. Allikevel, en grov analyse gir et anslag på økt boligbyggingsbehov på 18-20 % frem mot 2040. Dette tilsvarer om lag 280 bolig per år i en 20 års-periode. Det vil ikke være behov for å avsette nye arealer til boligformål i de første rulleringene av kommuneplanene, da det allerede er flere tilgjengelige boligtomter til utbygging. På sikt bør det legges til rette for økt boligbygging slik at det gir en boligreserve som dekker behovet som tiltaket medfører.

Arealbehov for næring vil øke ettersom etablering av NSEP trolig vil tiltrekke nye næringsvirksomheter som både er direkte og indirekte tilknyttet virksomhetene i næringsparken. Erfaringsdata viser at etablering av store kraftintensive industriparker har medført at mindre kraftintensiv næring etablerer seg i nærhet, for å kunne ta i bruk allerede etablert teknisk infrastruktur. Dette tilsier at regionen kan ha behov for å avsette flere arealer til fremtidige plasskrevende næringer.

Selv om det er stor usikkerhet knyttet til sosial infrastruktur, antas det at planforslaget ikke vil medføre økt arealbehov for utdanningsformål. Det er kartlagt svært god kapasitet for skolene i Bjerkreim og Eigersund kommune og det vil trolig være tilstrekkelig kapasitet til økt elevplassbehov som et resultat av tiltaket.

Basert på betraktningene i rapporten, vil planforslaget føre til større vekst i befolkning- og næringsutvikling enn det som er forventet i gjeldende planer. Allikevel er flere av lokale og regionale målsettinger møtt, og planforslaget er i samsvar med ønskede visjoner for vekst i henhold til Regionplan for Dalane og kommuneplanen for Bjerkreim. De positive ringvirkningene av planforslaget vil hovedsakelig være at regional samhandling og vekst blir styrket. Virkningene av tiltaket vil øke og styrke økonomisk og sosial aktivitet, både på regionalt og kommunalt nivå. Dette kan medføre videre vekst, ettersom det kan gjøre det mer attraktivt å bo og jobbe i Dalane-regionen.

8.3 Landskap

Planområdet ligger i sin helhet i det som kan betegnes som naturlandskap. Deler av området er påvirket av menneskelig aktivitet i form av skogdrift, anleggsveier, høyspentanlegg og turstier. Hele området er vegetasjonskledd, med unntak av veiareal. Det er også kantsoner langs vann med en liten strandlinje. Deler av området har gode visuelle kvaliteter, som er karakteristiske i et regionalt perspektiv. Samlet sett vurderes området til å ha middels til stor landskapsverdi.

Planområdet vil få varige endringer visuelt. Enten ved direkte inngrep ved etablering av bygg, eller som en indirekte konsekvens av at bygg vil bli synlig og dominerende i landskapet. Planforslaget vil skape

store kontraster til omgivelsene, og opplevelsen av landskapet vurderes å bli betraktelig endret flere steder. Tiltaket er vurdert til å ha stor negativ konsekvens på landskapsbildet.

I konsekvensutredningen for landskap er det beskrevet flere avbøtende tiltak som blir tatt med videre i planforslaget. Reetablering av natur og grønne forbindelser rundt bebyggelsen er et av de foreslåtte tiltakene slik at kontrastene til omkringliggende omgivelser reduseres, samt demper de visuelle virkningene. Reetablering og revegetering skal tilplanles med stedegen vegetasjon, fortrinnsvis bestående av arter som bidrar til flersjiktning. Bevaring av eksisterende vegetasjon i buffersonen, skal sikres gjennom marksikringsplan som følger planforslaget. Det stilles krav til at bebyggelsen skal tilpasses omgivelsene med hensyn til utforming, farge- og materialvalg mv. Det stilles også krav om utarbeiding av en belyningsplan som skal ivareta og hindre skjemmende eller sjenerende belysning for omgivelsene.

8.4 Friluftsliv

Hetlandsskogen er et godt etablert turområde i Bjerkreim kommune med tilrettelegging for et enkelt, men allsidig friluftsliv med muligheter for flere ulike friluftaktiviteter. Planområdet dekker deler av Hetlandsskogen turområde. Adkomsten til tuområdet er delvis felles med adkomstvegen til planområdet.

Turmålene Soltua, Torvhelleren og gapahuken ved Krågevatn, er ikke turmål med spesiell verdi som utpeker seg i større sammenheng. De har liten verdi uavhengig av hverandre, men til sammen er de viktige deler av Hetlandsskogen turområde. Badeplassene nordvest i Eikesvatnet og i Hetlandsvatnet har derimot større verdi i seg selv fordi begge områdene ligger i tilknytning til turtraseene i Hetlandsskogen, og øker verdien til Hetlandsskogen tuområdet.

Tiltaket er vurdert til å ha noe til betydelig miljøskade for friluftslivsområdene i nær tilknytning til planområde. Unntaket for gapahuk ved Krågevatn, som er vurdert til å være svakt forbedret med planforslaget. Tiltaket er vurdert til å ha noe konsekvens for øvrig for influensområder og hyttebebyggelse. Samlet sett vurderes konsekvensen av tiltaket til å være stor negativ konsekvens for friluftslivet i Hetlandsskogen.

For noen vil aktiviteten være viktigere enn opplevelsen, og mulighet for dette vil bli opprettholdt med kompenserende traséer etter ferdigstilling av industriområdet. Dette sikres gjennom blågrønt areal i bestemmelsene, og areal til offentlig parkeringsplass. I en ferdig utbygget situasjon blir nærliggende turområder (Soltua, Torvhelleren, rasteplass ved Søra Furevatnet og gapahuk ved Krågevatn) lettere tilgjengelige når det etableres offentlig parkeringsplass i nord og sør innenfor planområdet. Parkeringsplassene vil være forbeholdt turgåere og vil føre folk lengre inn i marka, som igjen kan føre til at turnettet i omkringliggende områder kan bli mer tilgjengelige. Planforslaget legger opp til flere blågrønne arealer og elementer innad i planområdet også, slik at inntrykket av de store industribygningene dempes og heller opprettholder grønne opplevelser til en viss grad.

Utbyggingen vil skje med spesiell oppfølging på sårbare vannforekomster, inklusiv de med etablert badeplasser. Planlagte sedimenteringsdammer skal hindre slamflukt til sårbare resipienter, jevne ut overvannsavrenning, samt redusere forurensningsfaren for tiliggende vassdrag. Bademulighetene og vannkvaliteten skal opprettholdes med oppfølgingsprogram som ledd i en ytre miljøplan.

Det skal også sikres støyreduserende tiltak slik at støybidrag til nærliggende rekreasjons- og turområder begrenses. Støynivået fra virksomheter i planområdet skal tilfredsstillende grenseverdier for «industri med

helkontinuerlig drift» i hht. den gjeldende støyretningslinjen. Ved byggesøknad skal støysituasjonen for enkeltvirksomheter dokumenteres.

Figur 12 Fotovisualisering fra badeplassen Gaddå. (Produsert av Vial)

8.5 Økosystemtjenester

Konsekvenser av tiltaket er vurdert i tre kategorier innenfor økosystemtjenester: 1. forsynende, 2. regulerende og 3. opplevelses- og kunnskapstjenester.

Verdien av Hetlandsskogen som rekreasjons- og friluftsområde er en viktig del av stedsidentitet og naturarv. Stort industriområde vil fremstå som et fremmedelement i landskapet, og ha vesentlig påvirkning på opplevelses- og kunnskapstjenestene.

Forsynende økosystemtjenester omfatter alt som kan tas ut av området og dras nytte av. Siden det ikke er noen beitedyr, lite fisk og kun noe jakt i og nær planområdet, vil ikke næringsparken ha store konsekvenser for mengden mat som kan tas ut av området. Råstoffuttaket fra skogen vil bli noe påvirket, ettersom skogen i planområdet vil bli tatt ned og ca. 70 ha skog vil gå ut av produksjon. Atkomstvegen vil berøre mindre arealer med fulldyrket mark og innmarksbeite.

Tiltaket vil føre til vesentlig påvirkning på regulerende økosystemtjenester grunnet utslagsgivende klimagassutslipp ved nedbryting av myr- og skogsområder, i tillegg til å redusere karbonopptak ved avskoging av planområdet. Planforslaget vil ikke ha stor påvirkning på vannstrømsreguleringer eller vannrensing.

8.6 Naturmangfold

Fagtemaet naturmangfold er delt inn i følgende kartleggingskategorier som har blitt vurdert: landskapsøkologiske funksjonsområder, vernet natur, viktige naturtyper, økologiske funksjonsområder for arter og geosteder.

Samlet sett er tiltaket vurdert til å gi store negative konsekvenser for naturmangfoldet. Det er her lagt vekt på at tiltaket vil føre til alvorlig miljøskade (-3 i konsekvensgrad) for de to truede artene hubro og

klokkesøte. Disse veier tyngst ved vurdering av samlede konsekvenser, selv om det er flest forekomster med lavere konsekvensvekting. Ti øvrige forekomster får ellers betydelig miljøskade (-2), mens de øvrige viktige lokalitetene får noe (-1) eller ubetydelig miljøskade (0).

Tabell 13 Verdi, påvirkning og konsekvens for viktige forekomster av naturmangfold ved alternativ 1 og 2. Kilde: KU-naturmangfold

Kategori	Sted	Verdi	Påvirkning	Konsekvensgrad (miljøskade)
Verneområder				
Verna vassdrag	Bjerkreimsvassdraget	Stor	Noe forringet	-1 (Noe)
Dyrefredningsområde	Fotlandsvatnet	Stor	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
Landskapsøkologiske funksjonsområder				
Fugletrekk	Dalgangen ved Tengesdal	Middels	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
Naturtyper				
Kystlynghei	Planområdet og NV for det	Middels	Noe forringet	-1 (Noe)
Kystmyr	Planområdet	Noe - middels	Ødelagt	-2 (Betydelig)
Lågurteikeskog	Like utenfor planområdet	Middels	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
Svært kalkfattig innsjø	Planområdet	Middels	Ødelagt	-2 (Betydelig)
Naturbeitemark	Ved atkomstvei	Middels	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
Ellevannmasser	Plan- og influensområdet	Noe	Sterkt forringet	-1 (Noe)
Kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti	Bjerkreimselva	Middels	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
Økologiske funksjonsområder				
Klokkesøte (VU)	Planområdet	Stor	Ødelagt	-3 (Alvorlig)
Hubro (EN)	Plan- og influensområde	Svært stor	Forringet	-3 (Alvorlig)
Hønehauk (NT)	Plan- og influensområde	Middels	Sterkt forringet	-2 (Betydelig)
Havørn	Plan- og influensområde	Middels	Forringet	-2 (Betydelig)
Musvåk	Plan- og influensområde	Middels	Forringet	-2 (Betydelig)
Fiskeørn (NT)	Bjerkreimselva, Eikesvatnet	Middels	Noe forringet	-1 (Noe)
Vipe (EN)	Øyna	Svært stor	Ubetydelig	-0 (Ubetydelig)
Hvitryggspett	Plan- og influensområde	Middels	Sterkt forringet	-2 (Betydelig)

Spetter	Plan- og influensområde	Middels	Sterkt forringet	-2 (Betydelig)
Ugler	Plan- og influensområde	Middels	Sterkt forringet	-2 (Betydelig)
Våtmarksfugler	Bjerkreimselva	Middels	Noe forringet	-1 (Noe)
Kulturlandskapsfugler	Tengesdal	Middels	Noe forringet	-1 (Noe)
Gulspurv (NT)	Ved atkomstvei	Middels	Forringet	-2 (Betydelig)
Hjort	Plan- og influensområdet	Middels	Sterkt forringet	-2 (Betydelig)
Ferskvannsorganisme r	Anadrom del av bekkefelt Sauatjørna inkl. Ljostjørn	Svært stor	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
	Eikesvatnet, inkl. nedre del av Villsbekken	Svært stor	Noe forringet	-1 (Noe)
	Utløp Eikesvatnet og Fotlandsvatnet	Svært stor	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
	Søra Furevatnet	Middels - stor	Noe forringet	-1 (Noe)
	Hetlandsvatnet	Middels - stor	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
	Bekkefelt til Ognåni	Middels - stor	Ubetydelig	Ubetydelig
	Øvrige bekker og tjern i planområdet	Noe	Ødelagt	-1 (Noe)
	Øvrige bekker og tjern utenfor planområdet	Noe	Noe forringet	-1 (Noe)
Geosteder				
St. Olavs Ormen	Eige	Stor	Ubetydelig	0 (Ubetydelig)
SAMLEDE KONSEKVENSER			STOR NEGATIV	

Som nevnt i kap. 6.4, er bestanden av hubro vurdert til å være stabil i den sørvestlige delen av fylket. Dette betyr at bestanden vurderes som relativ sunn, og med god nok ungeproduksjon til å opprette en tilfredsstillende rekruttering. Siden arten er sterk truet på nasjonalt nivå, slår konsekvensen ut som alvorlig i tabellen over.

Avbøtende tiltak for naturmangfold er tatt videre med i planforslaget gjennom ytre miljøplan og planbestemmelser. Oppfølgings- og etterundersøkellesprogram er en del av ytre miljøplan og skal sikre at nødvendig skadereduserende tiltak utføres for å hindre forurensning i sårbare områder og forekomster. Planen skal også vurdere behov for opprydding i områder som kan ha blitt påvirket av anleggsarbeid og massehåndtering.

I planbestemmelser stilles det krav om at en biolog skal kobles inn i forbindelse med å utarbeide utomhusplan for området som søkes om tillatelse til tiltak. I tillegg stilles det krav om en sprengingsplan som i størst mulig grad skal ta hensyn til Hubro i dens sensitive periode (februar-mai).

8.7 Kulturarv

Konsekvensutredningen har vurdert totalt 16 kulturmiljøer som kan bli berørt enten direkte (fysisk) eller indirekte (visuelt) av planforslaget. Ingen av disse kulturmiljøene kommer i direkte, fysisk konflikt med planforslaget. Det er heller ingen åpenbare siktlinjer som blir brutt av tiltaket, det vil si, at det ikke er snakk om barriereeffekter. Den negative påvirkningen ligger heller i innføring av et svært omfattende og monumentalt nytt, bygd landskapselement, som erstatter et heller anonymt skogs- og heiområde i landskapsrommet.

Flere av kulturmiljøene har store verdier, men svært få ligger direkte i planområdet. Dermed er de fleste vurdert til å få noe til middels negativ konsekvens, med unntak av ett kulturmiljø, gårdsanlegg og gravminne ved Grastjørna, som ligger nordvest for, omtalt som KM1. Dette kulturmiljøet er vurdert til å få stor negativ konsekvens grunnet høy grad av visuelle virkninger.

Konflikter med KM2 vil gi betydelig konsekvens, grunnet kort avstand til næringsområdet. KM2 omfatter en større mengde automatisk fredete kulturminner: to hustuffer, 6 gravhauger, en bautastein og et gardfar. Tiltaket vil ikke bryte eller hemme siktlinjer til elementer som er vesentlige for kulturmiljøet, se Figur 13.

Med særlig vekt på konflikt med KM1 og middels negative konsekvenser for en rekke andre kulturmiljøer, er den samlede konsekvensen vurdert til å være stor negativ for dette fagtemaet.

Som avbøtende tiltak er det i plankartet sikret hensynssone for båndlegging etter lov om kulturminner for KM 2. I hensynssonen skal det ikke foretas terrenginngrep eller annen aktivitet som kan skade eller skjemme kulturminnet og dets omgivelse innenfor angitt sone. I samråd med fylkeskommunen, seksjon for kulturarv, er det i tillegg avsatt et område til grønnstruktur med underformål naturområde. I området er det potensialet for automatisk freda kulturminner. Det kan derfor ikke gjøres tiltak som krever terrenginngrep innenfor formålet.

Figur 13 Siktlinje fra sør-vest i KM2, kulturminne ID 65475, og inn til planområdet. (Produsert av Vial)

Det er i plankartet sikret hensynssone for KM 2. I hensynssonen skal det ikke foretas terrenginngrep eller annen aktivitet som kan skade eller skjemme kulturminnet og dets omgivelse innenfor angitt sone. I samråd med fylkeskommunen, seksjon for kulturarv, er det i

tillegg satt av en buffersone rundt hensynssonen. Området foreslås regulert til grønnstruktur med underformål naturområde, med et graveforbud som fremgår av bestemmelsene.

8.8 Naturressurser

Tiltaket vil beslaglegge arealer med jordbruk og produktiv skog i området. Utbygging og delvis omlegging av planlagt adkomstvei krever 8 daa fulldyrket mark og 25 daa innmarksbeite. Selve planområdet beslaglegger 750 daa produktiv skog av middels til høy bonitet. Utbyggingen påvirker kun utkanten av jordbruket, og trolig vil det ikke føre til driftsmessige barrierer. Tilgangen til øvrig skog blir ikke hemmet, ettersom at skog kan tas ut via adkomstveien til næringsparken. Likevel, konsekvenser for jord- og skogbruk er vurdert til å være betydelig.

Det er få muligheter for jakt og fiske i området. Til tross for at tiltaket vil medføre betydelig påvirkning for muligheten for dette, er verdien vurdert til å være lav grunnet begrenset potensial. Dermed er det gitt konsekvensgrad -1, noe negativ konsekvens, for utmarksressurser.

Påvirkning og konsekvens/miljøskade for vannkilder og mineralressurser vurderes til å være ubetydelig (0).

Samlet konsekvens for naturressurser er middels negativ.

For å ta hensyn til beslaglagte skogbruksressurser, har der blitt utarbeidet en marksikringsplan for å definere hvor det er ønskelig å bevare skog med høy bonitet i buffersonen.

8.9 Forurensning

8.9.1 Utslipp til vann

Sårbarhetsvurdering definerer alle vannforekomstene i tiltaks- og influensområdet til å ha lav sårbarhet, i henhold til kriterier fra naturmangfoldloven. Dette har i sin tur sammenheng med det nærings- og kalkfattige vannmiljøet, som naturlig medfører en begrenset artsdiversitet og begrenset utbredelse og forekomst av spesielle naturtyper. Sårbarhet basert på kriterier fra vannforskriften viser at vannforekomstene har middels sårbarhet, med unntak av Fotlandsvatnet. Utslagsgivende for kriteriene fra vannforskriften er at alle vannforekomster representerer kalkfattige/svært kalkfattige klare vann med god eller svært god økologisk og kjemisk status. Fotlandsvatnet, som i tillegg er et dyrevernområde, har stor sårbarhet.

Bekkefeltet til Ognavassdraget og Fotlandsvatnet vil ikke kreve tiltak ettersom planforslaget ikke vil påvirke forurensning av forholdene i de nevnte vannforekomstene. Sauatjørna, øvrige vannforekomster i Bjerkreimsvassdraget, og Villsbekken/Eikesvatnet derimot, krever oppfølging og overvåkningsprogram. Dette er sikret gjennom ytre miljøplan.

Tiltaks- og influensområdet vurderes å ha høyest risiko for forurensning under anleggsfasen, og videre avbøtende tiltak for denne perioden er beskrevet under delkapittelet 7.4.3. Videre kvalitetssikring av tekniske planer, miljøkvalitet og oppfølgingsprogram under anleggsperiode skal sikres gjennom ytre miljøplan.

Forurensning under driftsfase kan begrenses med etablering av et nytt renseanlegg for området. Areal for etablering av internt renseanlegg er sikret i plankartet. Med eget renseanlegg vil industribedrifter måtte rense eventuelt forurenset prosessvann i henhold til krav til påslipp til kommunalt nett. Det vil være egen utslippstillatelse og rensemetode som tilpasses etter krav i utslippstillatelsen og forhold i resipienten. I tillegg vil etablering av flere lokale overvannsdisponeringstiltak (LOD-tiltak) sikres i bestemmelser for håndtering og behandling av overvann/avrenning i området.

8.9.2 Utslipp til luft

Det antas at tiltaket ikke vil skape en trafikkbelastning som overskrider grenseverdiene for svevestøv (PM10) langs tilfartsårene til planområdet. Tiltaket vurderes dermed ikke å føre til dårlig luftkvalitet med tanke på svevestøv. Ettersom det er relativt åpent terreng med god utluftning langs fv.4296, vurderes det at NO₂ er et enda mindre problem enn svevestøv for luftkvaliteten i influensområdet.

Det beskrives at erfaringsmessig er det massetransport som bidrar mest til støvforurensning fra bygg- og anleggsvirksomhet (Miljøverndepartementet, 2012). Rutiner for enkle tiltak som hjulvask, rengjøring av veger og tildekking av masser ble sikret i ytre miljøplanen. Vanning av veier og masselager i tørre perioder er også et effektivt tiltak for å redusere støvflukt.

Luftkvalitetskravene som er definert i Forurensningsforskriftens § 7-6 skal overholdes både i anleggs- og driftsfasen. Dette betyr at det kan være aktuelt å gjennomføre målinger av luftkvalitet, først og fremst i anleggsfasen. Ved behov må det iverksettes tiltak for å sikre at gjeldende grenseverdier for NO_x og PM10 blir overholdt. Dette er sikret i bestemmelsene.

8.9.3 Klimagassutslipp

Utbygging av et område med skog og myr vil bryte ned det organiske materialet og slippe ut lagrede klimagasser. Samlet sett vil arealbruksendringer, som følge av planforslaget, kunne føre til et nettoutslipp av 68 339 tonn CO₂-ekvivalenter over en 20 års periode. Til sammenligning var det totale utslippet av CO₂-ekvivalenter i Bjerkreim kommune på 53 700 tonn kun i 2018.

I konsekvensutredningen for klimautslipp, blir det foreslått fordrøyningsdammer og grønne arealer som avbøtende tiltak. Dette blir tatt hensyn til i planforslaget. Forutsatt at det etableres ca. 3,9 daa vann, 376 daa annen utmark (plen) og 250 daa skog (blandingsskog på høy bonitet), vil dette gi 4000 tonn CO₂-opptak for en 20-årsperiode.

8.9.4 Støy

Under anleggsperioden vil steinmassene fra området bli utnyttet til fyllmasse, og i den forbindelsen skal området sprenges og planeres med mobilt knuseverk på planområdet. Støy til omgivelser vil være sterkt avhengig av hvor i området arbeidet foregår, samt når på døgnet og hvilke dager i uka det er aktivitet. Nærmeste bebyggelse ligger på Hetland, som er i avstand til å være utsatt for støy. Støyvurdering utført av Brekke & Strand viser at dersom støykilder blir plassert sentralt i planområdet, vil støynivået ha ubetydelig konsekvens for omgivelsene og komme under kravet med god margin på dagtid i ukedager og i helg.

Støybildet for driftsvirksomhet vil være preget av kontinuerlige støykilder som vifte og kjøleanlegg. Ettersom det fortsatt er lite kjennskap til konkrete støykilder i næringsparken, er det vanskelig å peke ut hvordan støynivået vil være i etablert situasjon. Dersom det ikke blir tatt hensyn til støyreducerende tiltak, er det mulighet for at bebyggelsen på Hetland havner i gul støysone, en vurderingssone.

Etablering av næringsparken vil gi endringer i trafikkbildet og medføre økt trafikkstøy fra omkringliggende vegnett. Den nye trafikkstøyen vil være hørbar i omkringliggende friområder ved Eikesvatnet og Storhaug.

Det er viktig å ta hensyn til støyreducerende tiltak i planleggingen for å tilfredsstille støykrav. For å hindre støy fra næringsvirksomheten, vil det være viktig med valg av utstyr og prosesser, samt plassering av disse. For eksempel kan det være aktuelt med innbygde kjøleanlegg med lyddempet luftinntak og -

avkast, samt bedre lydisolerende fasader, med mer. Reguleringsbestemmelsene skal ivareta et minimumsnivå for støy og nødvendige støyreducerende tiltak.

Trafikkstøyforholdene for boliger/fritidsboliger i nærmeste transportårene skal bli vurdert i en detaljert støyvurdering. Denne skal kartlegge områder som havner i gul støysone, som har hatt minst 3 dB økning i forbindelse med økt trafikknivå, for å sikre om at støyreducerende må implementeres.

8.10 Energiløsninger

Kraftintensiv industri på North Sea Energy Park er planlagt forsynt gjennom to nye 132 kV linjer i parallelle masterekker fra Bjerkreim transformatorstasjon ned til Hetlandsskogen. Disse linjene er en del av en planlagt ny 132 kV ringforbindelse Bjerkreim – Hetlandsskogen – Kjelland – Eigestad – Birkemoen – Bjerkreim. Dette nye nettet vil muliggjøre forsyning av ny industri på North Sea Energy Park, Røysland industriområde og Egersund næringspark, så vel som gruvedrift, utbygging av E39 og generell forbruksvekst. Tiltakene konsesjonssøkes, bygges og driftes av Rogaland Industrinett, et nystiftet selskap i Dalane Energi-konsernet.

Dalane-regionen er et overskuddsområde når det gjelder kraftproduksjon, og en av målsetningene til NSEP og Rogaland Industrinett, er å ta i bruk den lokalt produserte, fornybare energien i regionen, noe som vil sikre lokal verdiskapning og arbeidsplasser. Bjerkreim transformatorstasjon er tilknytningspunktet til de nye kraftlinjene. Denne transformatorstasjonen er tilknyttet Statnetts sentralnett, og det som kalles for vestre korridor. Det er kraftproduksjon og overføringskapasitet tilgjengelig til å forsyne industri på Hetlandsskogen også når lokal kraftproduksjon ikke er tilstrekkelig.

Ved ferdigstillelse av en ny linje fra Hetlandsskogen til Kjelland, vil forsyningssikkerheten til området ytterligere forsterkes. Et fremtidig scenario er at eksisterende nettkunder i Bjerkreim og Egersund vil kunne nytte godt av økt forsyningssikkerhet, gjennom en robust 132 kV ringforbindelse som til en stor grad vil være finansiert av næringsetableringer.

Elektrisitetsproduksjon i Norge er nesten utelukkende basert på fornybar energi, og lokalisering av strømforbruk i Norge vil føre til en reduksjon i utslipp av klimagasser sammenliknet med om forbruket var lokalisert i utlandet, der energien kan være produsert ved bruk av fossile brensler.

Beregningene i rapporten viser at besparelsen for et datasenter i Norge med en IT-last på 50 MW kan være over 200 000 t CO_{2e} per år sammenliknet med andre land som f.eks. Nederland, Tyskland eller Irland. Dette tilsvarer det gjennomsnittlige årlige utslipp til over 25 000 innbyggere i Norge. Beregningene viser at Sverige, i likhet med Norge, også er en gunstig lokasjon for etablering av datasentre.

For produksjon av battericeller i Norge er det også et mye lavere karbonavtrykk enn i andre land når det brukes fornybar elektrisitet til både varme- og annet energiforbruk i produksjonen. En batterifabrikk med en årsproduksjon på 1 GWh i Norge vil ha opptil 45 000 t CO_{2e} lavere utslipp per år enn i andre land.

Klimaet i Norge er veldig gunstig for kraftintensiv industri med kjølebehov. Det vil i stor grad kunne brukes mekanisk kjøling til f.eks. datasenter. Disse kjølemetodene benytter uteluft eller vann til kjøling og bruker kun energi på pumper/vifter, noe som er mye mer energieffektivt enn klassiske kompressorbaserte kjølesystemer. Når det gjelder overskuddsvarme fra kjøle- eller varmeprosesser oppfordres kunder på North Sea Energy Park til å benytte de mest energieffektive løsningene. Det vil også i størst mulig grad legges til rette for å samlokalisere bedrifter med overskuddsvarme og

varmebehov. Dette kan f.eks. være drivhus eller lignende som kan ta i bruk overskuddsvarme til oppvarming av sine anlegg.

Det er utført en overordnet analyse av kraftsystemet i området. Analysen viser, at ved behov, kan uttakskapasiteten økes utover de nevnte 300 MW på tre ulike metoder uten å forringe eksisterende forsyningssituasjon. Disse er nærmere forklart i foreliggende fagrapport.

8.11 Trafikkanalyse

Ved antatt utbyggingstakt vil det være rundt 2000 arbeidsplasser fordelt på datasenter, batterifabrikk og sirkulær industri etter 20 år. Det antas å skape rundt 3200 bilturer pr. døgn. Ved full utbygging vil det være rundt 2400 arbeidsplasser. Dette antas å kunne skape 3800 bilturer pr. døgn. Tallet avviker noe fra KU samfunnsanalyse, ettersom trafikkanalysen har lagt til grunn erfaringstall.

Antall besøkende, vareleveranser og godstransport vil variere noe etter type virksomhet. Arbeidsreisene vil i størst grad belaste den kommunale vegen, Hetlandsvegen og Fv.4296 Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien.

Dagens trafikknivå på Hetlandsvegen er marginalt. Fv. 4296 Tengesdalsvegen nord for kryss med Hetlandsvegen har en midlere ÅDT på 1600 kjøretøyer per døgn og Bjerkreimsveien har en midlere ÅDT på 1800 kjøretøyer per døgn sør for kryss med Eigesveien. Dermed, den nyskapte trafikken ved fullt utbygd anlegg antas til å fordele seg med en liten overvekt mot sør. Trafikken antas til å være 2281 kjøretøyer/døgn i retning sør til Eigesveien og 1520 kjøretøyer/døgn i retning nord. 684 kjøretøyer per døgn vil da velge Eigesveien og resten på 1597 velger Bjerkreimsveien. Det er en relativt høy prosentvis økning i forhold til dagens situasjon. Blir omtrent en dobling av trafikkmengden mot nord og tilsvarende i retning sør.

Veiene i området har generelt en middels til lav standard, og tilfredsstillende ikke dagens krav til veistandarder. Eksisterende adkomstveg, Hetlandsvegen, utbedres fra kryss med Tengesdalsvegen til næringsområdet. Denne vil da kunne avvike trafikken på en akseptabel måte i en framtidig situasjon. Det vil også legges til rette for myke trafikanter ved at det bygges gang- og sykkelveg parallelt den nye vegen. Samtidig vil denne også tilrettelegges for kollektivtrafikk. Krysset med Hetlandsvegen og Tengesdalsvegen vil bli utformet som et kanalisert T-kryss. Videre utbedringspotensiale for fylkesvegen, Tengesdalsvegen/Bjerkreimsveien, forklares i egen strekningsanalyse. Et sammendrag av denne analysen er gjengitt i kap. 9.3.

Næringsparken vil føre til mer trafikk på det øvrige vegnettet utover Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien. Det er allikevel vurdert at vegnettet har tilfredsstillende standard og vil kunne avvike trafikken på en hensiktsmessig måte.

Privatbil antas å utgjøre en svært stor andel av virksomhetens transportmiddelfordeling. Eksisterende rutebuss stopper langs Tengesdalsvegen og gangavstanden videre til næringsparken er for lang. Det er vurdert flere løsninger for å gjøre Hetlandsskogen mer tilgjengelig med kollektivtrafikk. En mulig løsning kan være en ordning med shuttlebusser, eksempelvis fra Egersund sentrum.

8.12 Arealbruk

Det fremgår klart at foreliggende planforslag ikke fremmes i samsvar med kommuneplanens intensjoner. Selv om en reguleringsplan i utgangspunktet skal være i samsvar med kommuneplanens arealformål, er det ikke noe formelt i veien for å fremme reguleringsplaner som er i strid med disse. Dette gjøres relativt ofte, spesielt der det planlegges for bebyggelse og anlegg i LNFR-områder.

Konflikter mellom arealplaner i plan- og bygningsloven (KM 2008) løses av lovens § 1-5. Her følger at en ny plan går foran en eldre plan ved konflikt, uavhengig av planens nivå, så fremt konflikten ikke er regulert i den nye arealplanen. Dette betyr at loven ikke er til hinder for at kommunen kan vedta et forslag til reguleringsplan som er i strid med føringer i kommuneplanen.

Flere av fagutredningene har et lokalt perspektiv, og belyser virkningene omkring utbyggingsområdet. Tiltaket blir heller ikke satt inn i en større sammenheng, f.eks. innen kommunen. Det helhetlige perspektivet som en kommuneplanprosess vil ha, mangler derfor. Dersom planområdet hadde vært avsatt til næringsbebyggelse i kommuneplanen, med formål om å etablere kraftintensiv industri her, ville kommunen(e) måtte tilrettelegge og se vidt på dette i kommuneplanen. Kommuneplanen har ikke tatt høyde for etableringen av anlegget, verken i forhold til bosetning, infrastruktur eller andre forhold. Da tiltaksområdet ligger nær grensen til Eigersund kommune, vil det også indirekte måtte berøre arealplanleggingen her.

Som et avbøtende tiltak, inkluderer planforslaget inkluderer en utredning av konsekvenser for langsiktig befolkningsvekst og arealbehov. Denne utredningen tar for seg fremtidige befolkningsvekst og arealbehov for boliger, næring og annen infrastruktur som utløses av planforslaget. På den måten blir planforslaget sett i større sammenheng for samfunnsmessige virkninger i kommunalt og regionalt nivå.

8.13 Massehåndtering

Det vil være mulig å oppnå massebalanse mellom delområdene med industriformål. Beregningen viser masseoverskudd på totalt ca. 2 771 000 m³. Generelt for beregningene er det stor usikkerhet knyttet til følgende elementer:

- Grunnlag, andel løsmasser og andel fjell
- Dybder til løsmasse og fjell
- Utfylling av mindre vann og myrer
- Andel av gjensatte arealer som ikke trenger å planeres som planlagt i denne beregningen.
- Gjenbruk av fjellmasser til mindre fraksjoner og mindre utvidelsesfaktor enn 40%
- Terrenghøyder og optimalisering av terreng med voller og skråninger

Områdene må kunne optimaliseres ved å justere terrenghøyder på delområdene for å redusere fylling/skjæring, få bedre terrengtilpassing mellom delområdene, og for å oppnå en god massebalanse. Dette må utredes videre i kommende detaljering av planforslaget.

Denne volumberegningen er en teoretisk beregning på prosjektert faste masser, med utvidelsesfaktor på 40% for fast fjell. Det er knyttet til en antagelse om at faste fjellmasser utgjør 73,5% av totale skjæringsmasser. Andelen steinmasser til bruk i overbygging, knust til mindre fraksjoner, vil gi en mengde med en mindre utvidelsesfaktor. Det er derfor for tidlig å konkludere om nøyaktig størrelse på fylling- og skjæringsmassene, og massebalansen på dette tidspunkt.

Det er allikevel stor usikkerhet knyttet til andel fjell kontra jordmasser/løsmasser. Det er ikke foretatt noen grunnboringer som gir ett riktig dybdebildet av løsmasser og fjell. Beregningene gir likevel en indikasjon om massestørrelsen og omfang til planen. Videre detaljering i tekniske planer må det foretas grunnboringer for å kunne oppnå bedre grunnlag for videre utredning og massebalanse. Lab analyser må også foretas i den videre prosjekteringen for å gi kjennskap til berggrunnen sin egnethet til bruk av fjellmasser i overbygging mm.

Før en kan deponere masser innenfor planområdet må det søkes om tillatelse til «mellomlagring og permanent disponering av jord og steinmasser» innenfor planområdet etter forurensningsloven §11. Dette er sikret i planen.

8.14 Samlet vurdering av teknisk infrastruktur

Tiltaket for North Sea Energy Park vil medføre store endringer i den tekniske infrastrukturen i Bjerkreim. Som et resultat, vil trafikkbildet i området bli endret. Grunnet den nyskapte trafikken Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien bli mest belastet. Den nyskapte trafikken vil også utløse behov for en rekke forbedringer av infrastrukturen etter standard som er mer tilpasset belastningen. Dette vil bidra til å forbedre trafikkforholdene langs fylkesvegen, samt tilrettelegge for bedre tilgjengelighet og trygghet for gående og syklende.

Dalane-regionen har et stort kraftoverskudd som i dag blir «eksportert» ut av området. Etableringen av næringsområdet vil bidra til å kunne utnytte overskuddsenergien lokalt. Konsekvensen av dette vil være positiv for regionen ved at mesteparten av verdiskapningen skjer lokalt i området.

Planlagte fiberforbindelser vil ikke ha noen store konsekvenser utover at det planlegges for å gå i samme trase som de nye høyspentlinjene innenfor planområdet. Samtidig skal det gå en uavhengig fiberkabel sammen med VA-rør fra Apeland og en i traseen videre fra Hetlandsskogen til Kjelland transformatorstasjon.

Tiltaket får liten konsekvens for forsynings- og reservekapasiteten i de to vannverkene i Bjerkreim kommune. Forsynings sikkerheten reduseres noe, men vurderes som tilfredsstillende for å forsyne NSEP i tillegg. I den forbindelsen, utvides kommunalt ledningsnett frem til planområdet i Tengesdal. Rørtraseen mellom Røysland og Tengesdal må sees i sammenheng med etablering av ny gang- og sykkelveg på strekningen. Utvidelse av ledningsnettet vil bidra til økt brannberedskap og gir mulighet for flere abonnenter å knytte seg til kommunal vannforsyning. Det legges opp til en brannberedskap på 16 timer med uttak av 50 l/s.

Spillvann anbefales å renses internt, ved å etablere et fullverdig renseanlegg i planområdet. Renseløsning må tilpasses forventet avrenning fra planområdet og utslippsresipienten, for å ikke medføre negative konsekvenser for vannforekomstene i nærheten. Bjerkreim kommune er forurensningsmyndighet for inntil 2000pe jf. forurensningsforskriften.

For overvann er det lagt til grunn at planområdet skal håndtere en 200 års nedbørshendelse. Overvann skal ledes i flomveier til områder for fordrøyning og sedimentering før det ledes til naturlig resipient.

For å redusere sannsynligheten for forurensing, skal det etableres en ytre miljøplan. Planen skal foreligge før det settes i gang anleggsvirksomhet i planområdet og skal sikre at det etableres tiltak og rutiner for å redusere negative konsekvenser av uønskede utslipp til omgivelsene.

8.15 Sammenstilling av konsekvens for planforslaget

Ikke-prissatte temaene er vurdert for verdi, påvirkning og konsekvenser. De andre utredningstemaene er ikke vurdert på samme måte, men er stort sett presentert i form av tall, og sees i forhold til grenseverdier eller tallene i seg selv. Derfor kan de ikke sammenlignes på samme måte. Likevel, er det forsøk å vise resultater fra konsekvensutredningene etter en felles rangeringsmetode. Dette er basert på om tiltaket har positive eller negative konsekvenser for vurdert fagtema. Rangeringen vises med tall, hvor 1 er mest positiv virkning, 2 er middels virkning og 3 er mest negativ virkning.

Tabell 14 Sammenstilling av konsekvens for planforslaget.

Tema	Resultat
Ikke-prissatte temaer	
Landskapsbilde	Stor negativ 2
Friluftsliv	Stor negativ 2
Naturmangfold	Stor negativ 2
Kulturminner og kulturmiljø	Stor negativ 2
Naturressurser	Middels negativ 2
Andre utredningstemaer	
Samfunnsvirkninger – Verdiskapings- og sysselsettingseffekter	1
Samfunnsvirkninger – langsiktig befolkningsvekst og arealbehov	2
Klima	2
Økosystemtjenester	2
Forurensning (Utslipp til vann og luft, støy)	2
Energiforbruk og energiløsninger	2
Trafikkforhold	2
Arealbruk	2
Massehåndtering	2
Teknisk infrastruktur	2

Tabellen oppsummerer at planforslaget vil få middels til store negative konsekvenser for de ikke-prissatte temaene, mens for andre utredningstemaer vil det være middels konsekvenser, unntatt samfunnsvirkninger. Etablering av North Sea Energy Park vil gi store positive effekter for sysselsetting og verdiskaping i regionen.

8.16 Avbøtende tiltak

Hver fagrapport har kartlagt mulige konsekvenser som tiltaket kan medføre, og foreslått avbøtende tiltak for å redusere negative virkninger. I KU-hovedrapporten, vedlegg 8, er det vedlagt en oversikt over alle foreslått avbøtende tiltak, samt en begrunnelse om tiltaket er tatt med i videre planutarbeidelsen eller ikke. Det er totalt 31 avbøtende tiltak som tas med videre i planutarbeidelsen, og 6 tiltak som blir utelatt.

9 Planfaglig utdypning av forslaget

9.1 Hvorfor kraftintensiv industri i Hetlandsskogen

Det har vært et av satsingsområdene for Rogaland fylke å utarbeide et regionalt planarbeid som kan omfatte både lokalisering av ny areal- og kraftintensiv virksomhet med lavest mulig konfliktnivå, samt strategier samordnet med utvikling av strømmettet i regionen. I den sammenheng, har flere kommuner i Rogaland sett på muligheter for å etablere areal- og kraftintensiv virksomhet, deriblant Bjerkreim kommune.

Etablering av kraftintensiv industri krever en rekke fysiske betingelser. I rapporten om lokalisering av kraftintensiv industri innad i Bjerkreim kommune, har kommunen vurdert fem potensielle områder etter følgende kriterier: Areal/Tomt (opptil 2500 daa), Eierforhold, Beliggenhet/Nærhet (motorvei, flyplass, havn), Infrastruktur (veg, vann og avløp), Fiber (mørk, redundant forsyning) og Energi/Kraft. Resultatet har vist at Hetlandsskogen var det mest optimale alternativet for å etablere kraftintensiv industri blant de fem vurderte områdene i Bjerkreim.

9.2 Lokaliseringer for mulig etablering av hyperscale kraftintensiv industri i Rogaland fylke

I desember 2020, publiserte Asplan Viak et kunnskapsgrunnlag om etablering av datasentre på vegne av Rogaland Fylkeskommune. Den har hensikt i å danne en oversikt over ulike typer datasentre, sentrale egenskaper og utfordringer ved mulig etableringer av datasentre i Rogaland. Som en del av studiet, har det blitt utført en grov kartlegging av egenskaper ved næringsarealer som satser på datasenteretablering.

Asplan Viak (2020) har kartlagt tre områder i Rogaland som har pågående prosesser, som ønsker å tilrettelegge for hyperscale datasentre. Gismarvik – Haugaland næringspark i Tysvær kommune, Hetlandsskogen i Bjerkreim kommune og Kalberg – Kalberg Valley i Time kommune. Grunnlaget for å definere datasentre som hyperscale i deres rapport, har vært etter størrelsen, der alle tre omfatter et næringsareal på minimum 1000 daa. Næringsarealer som ikke er lokalisert nært knutepunkt for sentralnett, eller ligger nær fare for 1000-årsflom, skred eller ras har blitt eliminert fra å vurdere mulighet for etablering av datasentre.

Informasjonen om Hetlandsskogen er ikke fullverdige i dette dokumentet, ettersom planforslaget var under utvikling på daværende tidspunkt.

Gismarvik – Haugaland næringspark (Tysvær kommune):

Haugaland næringspark omfatter næringsareal på 4264 daa hvor hele området er ferdigregulert til industri- og havneformål i tilhørende kommuneplaner. Foreløpig er det avsatt 550 daa for datasenterformål med 5 MW kapasitet i dag, og 500 MW i 2026. Det er ca. 3 000 daa som er regulert til næringsformål langs 300 kV sentralnettløp, og to pågående konsesjonssøknad for ny trafo på området, samt ny 420 kV og 132 kV linje. Området ligger med stor avstand til Stavanger lufthavn (65 km/1t 45min). Det er identifisert eksplosjonsfare i forbindelse med en nedgravd gassledning i søndre grense av planområdet, og hensynssone eksplosjonsfare strekker seg ca.150 m inn i næringsparken fra sør.

Kalberg – Kalberg Valley (Time kommune):

Kalberg Valley planlegger å legge til rette for etablering av datasenter på ca. 2 000 daa, hvor av ca. 365 daa er allerede disponert til fremtidig næringsareal i gjeldende kommuneplan. Området ligger i umiddelbar nærhet til ny transformatorstasjon og 420 kV linje som er under opparbeidelse. Planlagt

kapasitet for området er 100 MW i 2030. Området har svært høy potensial for arealkonflikter med blant annet landbruk, kulturmiljø, landskapsbilde, naturmangfold og friluftsliv. Det er identifisert eksplosjonsfare i forbindelse med eksisterende industri og masseuttak.

Hetlandsskogen – North Sea Energy Park (Bjerkreim kommune):

Asplan Viak (2020) presenterer Hetlandsskogen som et næringsområde på 2 500 daa, med mulig utvidelse på 5 500 daa. Det beskrives om planlagt kapasitet på 300 MW og konsesjonssøknad for ny dobbel 132 kV linjer til to forskjellige transformatorstasjoner, samt ny transformatorstasjon på området. Potensial for arealkonflikter fremstilles som moderate med LNF-området, og ingen identifiserte farer utenom flomfare ved vannveiene i planområdet.

Oppsummering av hovedtrekkene:

Nedenfor er det gitt en kort oppsummering av hovedtrekkene ved de tre områdene som blir presentert i kunnskapsgrunnlaget for etablering av datasentre (Asplan Viak, 2020).

Tabell 15 Oppsummering av hovedtrekkene ved Gismarvik, Hetlandsskogen og Kalberg med informasjon hentet fra «Etablering av datasenter – Kunnskapsgrunnlag om datasentre»

Områder	Gismarvik	Hetlandsskogen	Kalberg
Størrelse (daa)	4 264	2 500 – 8 000	2 000
Kraftforsyning	Ny transformatorstasjon på området. To eksisterende 300 kV linjer, ny 420 kV og ny 132 kV linjer.	Ny transformatorstasjon på området. Nye doble 132 kV linjer til to forskjellige transformatorstasjoner.	Umiddelbar nærhet til ny transformatorstasjon. Ny 420 kV linje.
Kapasitet	500 MW	300 MW	100 MW
Fare	Eksplosjonsfare i søndre del av næringsområdet	Flomfare på adkomstveg	Eksplosjonsfare
Utfordringer	Stor avstand til internasjonal lufthavn	Moderate arealkonflikter	Høy arealkonflikter

En felles utfordring for alle tre, er konflikter med ikke-prissatte verdier. Kraftintensiv industri er arealkrevende næring. Derfor er det kjent at utbygging av datasentre kan typisk gi negative konsekvenser for jordbruk, naturmangfold, naturressurser, kulturmiljø, landskapsbilde og friluftsliv (Asplan Viak, 2020). Konflikter kan oppstå i forskjellig grad etter hvor utbyggingen skjer, og i forhold til andre hensyn. Det vises også på flere mindre pågående prosjekter for etablering av datasenter i rapporten til Asplan Viak.

9.3 Behov for infrastrukturutbedring

Eksisterende fylkesveg 4296 (Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien) har varierende standard både når det gjelder vegbredde og linjeføring. Den økte trafikken som følge av planforslaget vil nok avstedkomme behov for utbedringer, spesielt breddeutvidelser. Konsekvenser for dette er belyst i strekningsanalysen for Fv4296 Tengesdalsvegen/Bjerkreimsveien. Dette har også dannet grunnlag for forslag til rekkefølgekrav, som angår behov for utbedringer av eksisterende veg samt tilrettelegging for myke trafikanter etter hvert som utbyggingen av næringsparken skrider fram.

Strekningsanalyse for fv.4296

Det er antatt at hovedandelen av lange kjøretøy vil kjøre Tengesdalsvegen nordover i retning E39. Videre er det også slik at næringsparken må ha tilstrekkelig vannforsyning og denne må hentes fra Røysland

ved Bjerkreim. Det betyr at noe av det som bør bygges tidlig er vannforsyningen fra Røysland til kryss med Hetlandsvegen, og deretter videre til næringsparken. Det er en eksisterende gang- og sykkelveg fram til Apeland. Fra Apeland til kryss med Hetlandsvegen er det 5,1 km. Fra Apeland til Kleivane er det en godkjent reguleringsplan. Da gjenstår det 3,7 km til kryss med Hetlandsvegen. Denne vil avhengig av at det foreligger en godkjent reguleringsplan kunne prosjekteres og bygges først. På et senere tidspunkt kan det være nødvendig å oppgradere eksisterende gang- og sykkelveg fra Apeland til Røysland.

Eksisterende Tengesdalsvegen har en bredde på 5,8 – 6,0 m. For å få gul midtstripe må denne veggbredden være minimum 6,5 m. Dette kan oppnås ved breddeutvidelser langs eksisterende veg innenfor det areal som Rogaland fylkeskommune i dag disponerer. Samtidig er det mindre partier som kan være behov for forbedret linjeføring. Dette er noe som bør vurderes i sammenheng med breddeutvidelser. Videre vil en også anbefale at eksisterende holdeplasser utbedres til gjeldende standard. Dette gjelder inn- og utkjøringslengder, leskur og ventearealer.

Det er også registrert en del ulykker langs hele strekningen. Til dette kan det nevnes siktforbedring, utskifting/forbedring av rekkverk, herunder endeavslutninger samt kryss/avkjørsler.

Transportøkonomisk institutt (2007) viser at generell utbedring av eksisterende veger som omfatter blant annet vegens tverrprofil og linjeføring, reduserer personskadeulykker med opp mot 20%. Dette betyr at i et samfunnsøkonomisk perspektiv vil det være lønnsomt å utbedre fylkesvegen, spesielt ettersom trafikken vil øke en del som følge av utbyggingen av næringsparken. En samlet prioriteringsliste:

Tabell 16 Prioriteringsliste Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien

Nr.	Strekning	Lengde (km)	Type tiltak	Kostnad (mill.kr.)
1	Apeland - Hetlandsvegen	5,1	Ny gang- og sykkelveg	40,8
2	Hetlandsvegen – kryss E39	7,35	Breddeutvidelser og linjeføring	36,8
3	Kryss Eigesveien - Hetlandsvegen	0,7	Ny gang- og sykkelveg	8,4
4	Apeland – kryss Røyslandsvegen	1,4	Oppgradere eks gang- og sykkelveg	4,9
5	Tengs - Fotland	1,0	Ny gang- og sykkelveg	12,0
6	Fotland – kryss Eigesveien	3,7	Ny gang- og sykkelveg	37,0
7	Fotland – kryss Eigesveien	4,8	Breddeutvidelse og linjeføring	24,0
8	Kryss Eigesveien – kryss E39	7,35	Øvrige trafikksikkerhetstiltak; rekkverk, sikt og holdeplasser kollektiv	18,4
9	Tengs - Eigesveien	4,8	Øvrige trafikksikkerhetstiltak; rekkverk, sikt og holdeplasser kollektiv	12,0
Sum				194,3

Det er også slik at det tilstøtende vegnett utenom Tengesdalsvegen og Bjerkreimsveien vil få noe økt trafikk. Det er viktig å understreke at dette vil ta lang tid og må ses i sammenheng med den generelle trafikkveksten. Det er derfor ikke gjort noen overordnede vurderinger av det øvrige vegnett. Det er vurdert slik at det eksisterende vegnett har tilfredsstillende standard og vil kunne avvike trafikken på en hensiktsmessig måte.

9.4 Andre tema

Det ble i regionalt planforumsmøte stilt spørsmål om grønne tak er noe som har blitt vurdert i utarbeidelsen av planforslaget. Grønne tak kan for eksempel bestå av sedum, torv med mer vegetasjon e.l. Dette er et tiltak som kan bidra til å dempe visuelle virkninger på avstand, for eksempel på topper på omkringliggende friluftsområder. Det kan i tillegg fungere som ekstra fordrøyning i et område. Det

er likevel et faktum at de enorme flatene, som skal dekkes med grønt, må bæres. Dette krever forsterket bæreevne i bygningene, sammenlignet med bygg uten vegetasjon på taket. Det forventes at aktører vil ha ulike holdninger til etablering av grønne tak. Det er ikke ønskelig å binde potensielle aktører gjennom at reguleringsplanen stiller krav til dette tiltaket. Dette kan likevel være en løsning som potensielle aktører ser på som hensiktsmessig og kostnadseffektivt på utbyggingstidspunktet, som imøtekommer krav om god overvannshåndtering.

Det har også blitt stilt spørsmål ved solcellepaneler på taket, for å få maksimal utnyttelse av energiproduksjonen. På grunn av de store flatene vil bebyggelsen være godt egnet for solenergiproduksjon. Datasenter krever spesielt mye energi, og solenergiproduksjonen vil totalt sett utgjøre en liten andel av strømbehovet for datahallene. Det stilles ikke krav til etablering av alternative energikilder i bestemmelsene.

I forbindelse med varsel om planoppstart, ble det stilt spørsmål om forhold og konsekvenser for industriområdet på Eigestad i Eigersund kommune. Eigestad industripark ligger ca. 5,5 km øst for Hetlandsskogen i luftlinje. Per i dag, omfatter det 500 daa ferdigregulert industriområde og er eid av Eigersund Næringspark. Eigestad industriområdet ønsker å legge til rette for batteriproduksjon og i den forbindelsen skal det etableres en ny transformatorstasjon. Dette skal være en del av 132kV ringforbindelsen til Rogaland industrinett, som Hetlandsskogen også vil være en del av. Denne ringforbindelsen vil da gå gjennom Bjerkreim-Birkemoen-Eigestad-Kjelland-Hetlandsskogen-Bjerkreim. Etablering av kraftintensiv industri i nærhet til hverandre vil ha synergi effekter. Flere kan benytte seg av etablert teknisk infrastruktur, samt bidra til å utvikle nasjonale føringer innenfor sektoren. Både Hetlandsskogen og Eigestad ligger tett på E39, men Eigestad noe nærmere. Industriområdene har ulike påkoblingspunkter til E39, og den fremtidige trafikken tilknyttet industrien vil ikke påvirke hverandres trafikk.

10 Litteraturliste

Asplan Viak. (2020). *Etablering av datasenter – Kunnskapsgrunnlag om datalagringssentre*. Hentet fra <https://www.rogfk.no/f/p1/i77bf4499-e91e-44fb-b260-5d67f3b3567f/kunnskapsgrunnlag-for-etablering-av-datalagringssentre.pdf>

Miljøverndepartementet. (2012). *Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging – T1520*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-1520-luftkvalitet-arealplanlegging/id679346/>

Nærings- og fiskeridepartementet. (2018). *Norge som datasenternasjon*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/datasenterstrategien/id2590685/>

Rogaland fylkeskommune. (2020). *Utviklingsplan for Rogaland – Regionalt planstrategi 2021-2024*. Hentet fra <https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/utviklingsplan-for-rogaland-regional-planstrategi/>

Transportøkonomisk institutt. (2007). *Trafikksikkerhetshåndboken*.